# Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library



| | |
|---|---|
| Forfatter(e) \| Author(s): | Rumohr, Theodor Vilhelm Kjerstrup.; af P. P. [i.e. Theodor Vilhelm Kjerstrup Rumohr]. |
| Titel \| Title: | Fædrelandshistoriske Malerier |
| Bindbetegnelse \| Volume Statement: | Vol. 5-6 |
| Udgivet år og sted \| Publication time and place: | Kjøbenhavn : Andr. Fred. Høst, 1848-1863 |
| Fysiske størrelse \| Physical extent: | 1-14 i 7 bd. |



## DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

## UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

57. - 253.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021923002

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

# Fædrelandshiſtoriſke

# Malerier

af

**P. P.**

---

## Femte Bind.

Peter Tordenſkjold.

Andet Oplag.

I.

---

Kjøbenhavn.

Forlagt af Univerſitetsboghandler Andr. Fred. Høſt.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

# Peter Cordenskjold,

## et historisk Maleri

fra Begyndelsen af det 18de Aarhundrede.

Af

**P. P.**

Andet Oplag.

---

**Første Deel.**

---

**Kjøbenhavn.**

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Kun Frederik den Fjerde blev sin sædvanlige ærlige Politik tro — en Ærlighed, der i de kommende Tider, da den grændsede til Eenfold, kom Danmark dyrt at staae.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

# Forſte Capitel.

I et Tidsrum af 131 Aar — fra 1643—1774 — døde kun een Konge i Frankerig, og man glædede ſig over denne lange, patriarkalſke Regering, der ſyntes for Evigheden at grundfæſte det uindſkrænkede monarkiſke Princip i denne Europas Kjerne, medens kun enkelte Tvivlere ymtede om, at en ny Syndflod ſtod for Døren; Hoffets Glands, de lejede Hæres unyttige Seire og den gyldne Ødſelhed under Ludvig den Fjortende og den Femtende blændede Mængden, ſaa at den ikke bemærkede den uveirſvangre Baggrund. I Laſter og Letſindighed foregik Frankerig i denne Periode det øvrige Europa med Exemplet, indtil omſider alle Elementer vare forhaanden til en Syndflod, af Blod, hvori Retfærdige og Uretfærdige omkom; men vi maae tilføje: Dette mærkelige Folk foregik ogſaa med Exemplet til et nyt Livs, en ny Verdens Begyndelſe, ſaaſnart Arken havde fundet et øjeblikkeligt Hvilepunkt; Frihedens og Lighedens varmende Sol oprandt i Frankerig og ſendte ſine Straaler til alle Sider. Men til det kolde Norden ſyntes disſe Straaler ei endnu at ville trænge; de ſkandinaviſke Folkeſlag havde bevaret, ikke alene Fortids ſimple Sæder og derved den phyſiſke Styrke, men ogſaa Fortids Begreber om Troſkab til den nedarvede Kongeſtamme; hiint forebyggede de franſke Laſters Indtrængen,

medens dette optaarnede en Dæmning mod de nyere Ideer om Frihed og Lighed, og Følgen var, at Alt saa temmelig blev ved det Gamle. Under den nordiske Konge-Eeg, hvis Rod var gammel som Ygdrasils, boede og byggede Folket som under Patriarkernes Telt og slumrede uforstyrret; thi Stormen rystede kun Egens Krone, og ingen Lynildsstraale, intet Dreslag havde endnu vovet sig til Stammen; ja i hine Periode betragtedes Drotten i Norden som en Odin, til hvem hans Stamtræ jo naaede; blindthen adlød Folket den guddommelige Villie og fortsatte trygt sin Slummer ved Egens Fod. Først vor Tid forbeholdtes det herlige Værk, at vække den slumrende Folkeaand, at nedrive Dæmningen, der skjulte Virkeligheden for en Nations Blik, saa at denne nu selv kan tænke og handle og derved gjøre det muligt for Drotten at vorde sit Folks Velgjører. Og i Sandhed! — med al Agtelse for hine Fortidens Begreber om Troskab mod den nedarvede Herskerstamme — just det, at Folket selv vaager og arbeider, baader Drotten, just derved gyldnes hans Hæder og blomstrer hans Herskerstav; thi jo friere et Folk er, jo kraftigere det tager Haand i med, overvejer Landets Vee og Vel, jo større bliver jo Æren at beherske det, og desto sjeldnere forekomme Misgreb, der tit have havt bitter Anger i Følge. Er dog Kongen kun et Menneske, hvis aandige og physiske Kraft, hvor udviklet og stor den end er, har sine Grændser, og selv med den reneste Villie mægter han ei, ene at skabe sit Folks Lykke, hvis dette ikke selv arbeider med til Maalet.

Skjøndt Nutidens Opvaagnen synes at kalde alle Kræfter til Virksomhed for Øieblikkets Tarv; skjøndt den Kamp, Nutiden har at bestaae med det svundne Old, synes at kræve Alle til Arbeide i denne ene Retning, fremad, og at man derfor burde lade Fortiden hvile, vove vi dog at paastaae,

at mange Punkter i vor nærmeste Fortids Krønike nødvendigviis høre med til at forstaae Nutiden og til at forstaae hvi der nu skal kæmpes; thi den Form, hvori Europa nu er omstøbt, udviklede sig netop af de skandinaviske Rigers Forhold i de tvende foregaaende Aarhundreder. Hvor liden Vægt disse Riger end for Øieblikket have i den politiske Vægtskaal, var det dog under deres, mod hinanden fiendligt syngende Kartover at Rusland og Preussen vandt Tid og Spillerum til at vorde store, anseete Magter, og medens Danske og Svenske bekæmpede hinanden med lige Kraft, med lige Tapperhed og, som en Følge deraf, med lige Held eller Uheld, grundede Englænderne og Hollænderne deres Handelsherredømme i de skandinaviske Farvande. Man vil sige: der var Nationalhadet, hiin ældgamle Grændsesygdom, det maatte udrase; men uagtet denne Formening er gammel og indgroet, erklære vi den dog for urigtig. Havde end et saadant, Norden sønderlemmende Nationalhad existeret, da udgik det ikke oprindeligt fra Folket, men fra Styrerne, der stræbte at opdrage Folket dertil; de skandinaviske Folkeslag ere Brødre af samme Stammoder, bestemte til Nordens Beherskere; dertil har Naturen givet dem materielle og aandige Kræfter i Overflod; dog disse Kræfter maae virke i Forening, vende de sig mod hinanden, da kan Udfaldet ikke blive noget andet end hvad det blev. Grunden til hiin Adsplittelse maa, det gjentage vi, ei søges hos Folket, nei, hos Regenterne, der misundte hinanden Forrangen og som hver paa sin Side higede efter den tredobbelte Krone paa sit Hoved. Derfor skulde Brødrene bekæmpe hinanden; thi dengang tænkte Folket ei paa at tale med i dets egne Livsspørgsmaal. Men, man gribe i sin egen Barm! hvo vil kaste Stenen paa den Regent, hvis Opdragelse og følgelig hele Livsanskuelse svarede til hans Faders og Bedstefaders, fordi han omsider fulgte sin

Ærgjærrigheds og Tilbøjeligheds Indskydelser, naar det selv aldrig i Drømme var faldet nogen af hans Omgivelser ind, at gjøre Indvendinger derimod. Knap hvert Aarhundrede frembringer Mænd, der, trods alle modarbeidende Bestræbelser, af egen aandig Kraft udvikle en ædel-selvstændig Characteer, som i alle Retninger kan hæve sig over selviske Hensyn. Hvad var egentlig Aarsag i, at det af Naturen i alle Henseender saa riigt udstyrede danske Rige aldrig kunde hævde det Agtelse indgydende Standpunkt, hvortil Folkets Kraft og mageløse Redebonhed til Opoffrelser saa ofte hævede det? Vi ville udtale Sandheden, skjøndt den skurrer i Manges Øren: Folket var dansk, men de, der havde Magt og Indflydelse paa Statsmaskinens Gang, saae med haanligt Smiil ned paa hvad der heed Dansk, og om end den, der bar den danske Krone paa sit Hoved, ogsaa i Førstningen bar et dansk Hjerte i Barmen, nødtes han dog omsider til at følge Strømmen og efterligne sine Omgivelsers haanlige Smiil, saa at han tilsidst maatte stjæle sig til at belønne eller fremhæve dansk Fortjeneste, naar denne stundom fremstillede sig umiddelbart for hans Herskerblik; thi Folket turde selv ei tale til ham, kun gjennem udanske Organer. Derved tabte Drotten Tilliden til sit Folk, og dette omsider Tilliden til sig selv; Nationens, det vil sige Regeringens Stræben og Livsyttringer fik en udadgaaende Retning, der svækkede Statens indre Forhold og tærede paa dens materielle Kraft; den sidste Gnist af Folkeaand slumrede hen, og Statsmaskinens hele Organisation bar saaledes en Opløsningens Tendents i sig selv. For at godtgjøre denne, som det synes, forvovne Paastand, behøve vi kun at anføre den Omstændighed, at da Danmark laa i Kamp paa Liv og Død med Sverrig, hvis æventyrlig-ridderlige Konge, Carl den Tolvte, havde svoret os Undergang, kæmpede en udvalgt dansk Hær under

Datidens ſtørſte Feldtherrer, Eugen og Marlborough, og vandt Seir paa Seir for fremmede Herſkere, medens de hvervede tydſke Tropper tabte Slag paa Slag for den danſke Konge og lode de Danſke beholde Skammen. Dog, vi gaae maaſkee for vidt i vor patriotiſke Iver, glemme, at det er et hiſtoriſk Maleri, vi ville udkaſte, og ei en politiſk Afhandling. Men dybt grebne af Tidens ſtore Spørgsmaal, vilde vi gjerne give vor Skjærv til dets Løsning, og idet vi ovenfor bemærkede, at den nærmeſte Fortids Krønike hører med til at forſtaae Nutidens aandige Kamp, troe vi at have antydet den højere Idee, der begeiſtrede os under denne Bogs Udarbeidelſe; vi haabe, i det Følgende leilighedsviis at godtgjøre vore løſeligt henkaſtede Paaſtande om Grunden til den ſkandinaviſke Magts Forfald og Sønderlemmelſe. At Danmark ikke under de antydede Forhold længſt er forſvundet af de ſelvſtændige Rigers Række, er det bedſte Beviis for vor Mening om dets materielle og moralſke Kraft og om denne lille, men ældgamle Nations mageløſe Kjærlighed til Fædreland og Konge og Beredvillighed til Opoffrelſer for begge. Idet vi glæde os over den Frihedens og Selvſtændighedens Morgenrøde, der begynder at lyſe over vort Fædreland, hvor en oplyſt Drot, ſom har forſtaaet ſin Tids Fordringer, vil laane villigt Øre til Sandhedens Røſt, og idet vi med Forundring betragte de ſvundne Slægters Dorſkhed, glemte Magthaveres aandige Umyndighed, ville vi ſee, om ikke Nationen ogſaa i hiin Nordens ſøvnige Tidsalder gav Tegn paa Liv fra ſig; og ſandelig! vi finde mange ſaadanne Tegn, mange glimrende Talenter, ſaavel i Fredens Kunſter ſom i Krigens; men ſom Meteorer fremſtege de i Nattens Taage og overvældedes af Mørket.

Danmarks Stilling ligeoverfor Udlandet var i Begyndelſen af det attende Aarhundrede omtrent den ſamme ſom i

1658, det vil sige, den gode Forstaaelse med dets gamle Fjende, Sverrig, stod paa svage Fødder, og de i en nordisk Kamp interesserede Magter gjorte alt Muligt for at bevæge Frederik den Fjerde til Krig; enhver havde sine Grunde: August den Anden var forjagen fra Polens Trone af Carl den Tolvte, som nu for en Forandrings Skyld fordybede sig i Ruslands Stæpper, og Peter Czar vilde gjerne befries fra denne ubudne Gjæst, hvilket hurtigst kunde skee derved, at Danmark angreb Sverrig; Czaren kunde da tillige fiske i rørt Vande og sætte sine Planer paa Finland igjennem. Ogsaa Frankerig raadede til Krig; thi Ludvig den Fjortende forudsatte, at de danske Hjelpetropper i saa Fald vilde forlade Nederlandene, og da England og Holland havde afliistet Danmark det Løfte, ei at tilbagekalde hine Tropper, der for sikker Betaling skaffede dem sikkre Seire, opmuntrede ligeledes disse Magter til en nordisk Kamp, under hvis Larm og Damp deres neutrale Flag kunde gjøre gode Affairer i Nord- og Østersøen.

Frederik den Fjerde besad, efter Historieskrivernes Vidnesbyrd, en naturlig god Forstand og et ærligt Hjerte; men en forkeert Opdragelse, en Opdragelse, der syntes beregnet paa, i Fødselen at dræbe enhver højere Idee undtagen den om de Purpurfødtes Høihed, saavelsom den Beleiring, han hele sit Liv igjennem maatte udholde af en Skare udanske Hofmænd, der enten selv vare bestukne af fremmede Ministre eller hvis Frænder vare i fremmede Magters Sold, gjorte ham uskikket til med egne Øine at opdage Landets Brøst, med egne Tanker at gjennemtrænge de politiske Forhold eller selv at fatte en Beslutning i et critisk Øieblik. Han var imidlertid en god Finantsmand og overtydedes han først om en, om end nok saa dristig Forholdsregels Nytte og om Muligheden af dens Udførelse, da viste han ogsaa Mod nok til

at gjennembryde de beleirende Hofmænds Indvendinger. Saaledes omtrent var den Fyrste, der under en saa mærkelig Periode som den spanske Successionskrigs syntes kaldet til at afgjøre Europas Skjæbne; thi den Vægtskaal, hvori han lagde Loddet, maatte synke. Havde han besiddet Verdens-Erfaring og Indsigt i sin Tids politiske Forhold, med andre Ord, havde hans Aand været uddannet, da havde han ikke lyttet efter Alles Raad, men, gjennemskuende de fremmede Cabinetters Ænker, holdt sig neutral indtil han var bleven angreben, og under det anseete danske Flag havde hans Undersaatter kunnet bemægtige sig den hele nordiske Handel; havde han som Fjerde Christian selv været Sømand og Soldat, da havde han slaaet til saasnart han havde truet, og selv vidst om hans Orlogsskibe, naar de gik i Søen, vare forsynede med Kugler og Krudt. — Da han paa sin Hjemreise fra Italien, i Aaret 1709, ved alle Hoffer blev behandlet med Udmærkelse og overalt opmuntret til et Seirstog gjennem Sverrig, og da hans Omgivelser her hjemme forestillede ham, over hvilken Land- og Sømagt han kunde byde, besluttede han i September Maaned samme Aar Krigen, og nu først, da Tærningen var kastet, meldte man, at der manglede Munition til Skibene. Medens dette i al Hast anskaffedes for den af Kongen meisommeligt sammenskrabede klingende Mønt, fik de Svenske Tid til at forberede sig paa Angrebet; da Flaaden endelig den 12te November nærmede sig Kysten histovre og man bragde Armeen i Land og mønstrede den, manglede det halve Mandskab, hvilket kun fandtes paa Papiret. Ei heller skulde nogen fremmed Tilskuer have drømt om, at dette var en dansk Armee; thi, af de 16,000 Mand, der omsider stilledes i Marken, var ei en Trediedeel Danske; det var tydske hvervede Tropper med tydske Over-Officerer. Hvad Under da, at den seirvante Feldtherre Steenbuk med

sine kraftfulde svenske Bønder, der kæmpede for Arne og Fædreland, i Slaget ved Helsingborg gjennembrød og tilbagejog denne af kjøbte Stridsmænd sammensatte Hær, af hvilken hele Bataillioner neppe oppebiede den første Salve, før de grebe Flugten, medens de faa Regimenter indfødte Danske, der med blodige Laurbær om de solbrændte Pander vare iilte hjem fra Ungarn og nu med Lyst opstillede sig til Kamp for Fædrelandets Ære, med Sabel og Bajonet angrebe den ti Gange stærkere Fjende og under den kjække, men ubesindige Rantzaus Commando faldt, næsten til sidste Mand. I hele den nordiske Tiaarskrig forefaldt kun tvende egentlige Feldtslag: det her berørte ved Helsingborg den 10de Marts 1710, og det ved Gadebusch den 20de December 1712, hvor de Svenske ligeledes vandt en afgjort Seir, uagtet den saakaldte danske Armee begge Gange var Fjenden overlegen i numerisk Styrke. Af de talrige Søbatailler i denne Krig vandt de Danske derimod ni af de ti, skjøndt de næsten hver Gang havde færre Skibe at bringe i Ilden end Fjenden. Vilde man imidlertid heraf uddrage den Slutning, at Landkrigerne ei besadde det Mod eller vare besjælede af den Fædrelandskjærlighed som Sømændene, da gjorte man denne hæderlige Stand storlig Uret. Den saakaldte danske Armee, have vi sagt, og netop deri maa Forklaringen af hiint Særsyn søges; thi for det Guld, Kong Frederik løste af at udleje sine tappre danske Soldater, hvervede han jo tydske Tropper, der exercerede godt, men løb for Fjenden, hvilken Fjende desuden bestod af svenske Kjernetropper, der af Carl den Tolvte kun havde lært at marschere fremad; naar disse Tropper i Tiaarskrigen stundom stødte paa en Fjende, der standsede deres Marsch og kjæk bød dem Spidsen, da studsede de og vare stedse forvisede om, at det ei var Kong Frederiks hvervede Skarer, der vovede sligt, men hans indfødte Bataillioner, og

en ridderlig Kamp begyndte, hvorfra sjelden mange Seirherrer eller Fanger vendte tilbage. Vi have ovenfor bemærket, at en fremmed Tilskuer vilde i Slaget ved Helsingborg ei have drømt om, at det var en dansk Invasions-Armee, der stod opstillet; for at characterisere de i denne Krig forefaldne Landbatailler, kunne vi, støttende os paa historiske Kjendsgjerninger, tilføje, at en fremmed Tilskuer vilde, naar han efter en saadan Bataille gik over Valpladsen, ei have drømt om, at tydske Tropper havde været med i Kampen; kun danske og svenske Geledder laae ligeover for hinanden, som kastede overende midt i Stormskridt, medens de hvervede Soldater lykkeligt vare geraadede i Fangenskab eller havde naaet indenfor Forskandsningerne og allerede vare beskjeftigede med at pudse deres Vaaben.

Det er en gammel Sætning, at Talentet udvikler sig kraftigst under vanskelige Forhold, og dette beviste sig atter i den nordiske Tiaarskrig. Maaskee aldrig har den danske Flaade havt saa mange Vanskeligheder at bekæmpe som i denne Periode, og dog har den øvrige nordiske Søhistorie neppe større Helte at opvise end dem, der i dette korte, men blodige Tidsrum traadte frem paa Skuepladsen, og af hvilke sikkerligt mange under andre Forhold vilde have vundet et Navn, der var blevet ældre end Nelsons. Ved Vanskeligheder forstaae vi dog her ingenlunde Fjendens Orlogsskibe og Kugler; dem frygtede den danske Sømand ikke; dem gik han jublende imøde og faldt med et Hurra paa Læben for det danske Flag. Vanskelighederne hidrørte derimod fra Admiralitetet og de fornemme Leverandeurer; disse vare de Fjender, han frygtede og som ivrigt arbeidede paa den danske Marines Tilintetgjørelse. En Lykke var det for Danmark, at den med kjække Sømænd forsynede svenske Marine stod under en lignende Bestyrelse. — Kort efter Krigens uheldige Begyn-

delse, Slaget ved Helsingborg, lod Frederik den Fjerde sin talrige Flaade stikke i Søen, for at søge Fjenden i dennes egne Farvande. Alle brændte af Begjærlighed efter Kampen; den gamle Søhane følte sig atter i sit Element; den unge Gut lyttede opmærksom til hans Formaninger om hvorledes han skulde forholde sig under Kuglernes Susen, i Røg og Damp, og saae derhos utaalmodig ud efter Fjenden. Da lød det fra Toppen: „Halsi — Seilere forud!" og snart brasede Fjendens Flaade op i ordre de bataille. Med rolige Smiil eller høitbankende Hjerter iilte Gamle og Unge hver til sin Post, for at bjerge Seil, rydde Dækket, holde Tougværket klart, lange Kugler og Entrevaaben, gjøre Kanonerne los — og da Ilden begyndte, da alle Svaner hævede Røsten, for at synge en Høitidspsalme, da glimtede det svagt fra de danske Egeplanker, Knaldet overtordnedes af de fjendlige Kanoner, og idet de danske Kugler paa kort Distance vandede for de svenske Skibes Boug og matte prellede tilbage, mærkede de kjække Sømænd med indædt Harme, at Krutet var for svagt, som om de høje Herrer derhjemme i Kjøbenhavn havde frygtet for at skade Fjendens Fartøjer. Med Aandsnærværelse og uden at give det Udseende af Flugt, bragde Admiral Gyldenløve og Schoutbynacht Trøyel Skibene ud af Ilden og manøvrerede over til Kjøgebugt, ligesom for at lokke Fjendens samlede Magt efter. Da de Qvæstede bragdes ned i de underste Skibsrum, raabte man forgjeves paa Chirurger, der kunde forbinde dem; den enkelte Barbeer, som Admiralitetet, lig en Luxusartikel, havde tilstaaet hvert andet Orlogsskib, gjøs tilbage for det, maaskee aldrig før seete Syn af et afskudt Been, og forsikrede, at han hverken var forsynet med Instrumenter, Bandager eller Charpie; med en sarcastisk Bemærkning paa Læben over den blegnæbede Doctor opgav snart den Qvæstede sin kjække Aand. Da der efter

Kampen skulde uddeles dobbelte Rationer til det udmattede Mandskab, fandt man Øltønderne kun halvt fyldte, og den nydte Lædskedrik tvang Sømændene til at søge Kjerne; thi de fornemme Leverandeurer havde meent, at Øl for Matroser bedst kunde conserveres paa de fra Grønland hjemkomne Trantønder.

Selv under disse Forhold fornægtede de danske Søkrigere ei deres gamle Hæder; medens Admiralitetet lod dem mangle Alt, ja endog Midlerne til Forsvar, udviklede de en Energi og et roligt Mod, der imponerede den stolte Fjende; denne søgte derfor selv at undgaae en alvorlig Kamp, for ei at drive dem til det Yderste; lignende tidligere Tilfælde vare endnu i frisk Minde. Derved reddedes ikke alene den danske Flaade, men den holdt endog Søen efterat Pesten var udbrudt ombord og knap levnede Folk til at regere Seilene. Commandeur Hvidtfeldts høihjertede Daad, idet han som en ny Curtius koldblodig offrede sig selv, for at frelse det Hele, gjorte Udslaget og bestemte den svenske Admiral, efterat tre af hans største Skibe vare ødelagte, til ganske at forlade Kamppladsen. Landkrigen begyndte med et totalt Nederlag og Flugt; Søkrigen derimod med hiint glimrende Træk af Mod og Fædrelandskjærlighed. Efterat Hvidtfeldt, for at holde Fjenden tilbage, havde bestaaet en levende Kamp med flere svære Orlogsskibe, sprang nogle af hans glødende Kanoner og Luen brød ud ved Mesanmasten. Det lustede op fra Søen; han kunde kappe Ankertouget og lade staae ind paa Land, saa kom han ud af Skudvidde, kunde redde sig og Mandskab og maaskee saae Ilden slukt. „Ilden slikker op ad Krudtkamret!" lød det underneden fra. Helten overskuede sin Stilling med eet Blik: lod han staae ind paa Land, maatte han drive lige løs paa den tæt sluttede danske Flaade, som derved kom i øjensynlig Fare; blev han liggende, maatte han

ſpringe i Luften; men i ſaa Fald offredes kun han og en Fjende toges maaſkee med. Rolig vinkede han ad Baadsmanden, der ſtod parat med Øxen til at kappe Ankertouget; den graahærdede Sømand forſtod ſin Chefs Tanke og kaſtede Øxen ud i den fremrullende Bølge. Fartøiets Skrog bævede i alle Fuger; det ſidſte glatte Lag brændte løs, og idet de ſvære Kugler gjorte lyſt paa de omliggende fjendlige Skibe, fløi den ſkjønne danſke Orlogsmand i Luften med et bedøvende Brag. Da den tætte Røgſky ſvævede ind over Landet, var Alt forſvundet; Skibet heed „Dannebrog" — det tog Flugten derop, hvorfra Flaget kom. —

Derſom Læſeren nogenſinde har gjort en længere Søreiſe, vil han ſikkert kunne erindre ſig hvilke underlige Følelſer af Veemod og Glæde, der rørte ſig i hans Barm, da han atter nærmede ſig Fædrelandets Kyſt. Han ſtod tæt op til Reilingen og anſtrængte ſine Øine, for at opdage et eller andet bekjendt Punkt, en Klippe eller et Taarn hiſt inde paa den dunkle Maſſe, der begrændſede Havet; hver ny Bølge, der kom rullende fra den dæmrende Kyſt og viſte ſin hvide Top, ſyntes ham en Bekjendt eller et Bud, der bragde Hilſen fra Slægt og Venner. Lignende Følelſer og Tanker beſkjeftigede ſikkert Beſætningen paa det ſtore Skib, der i Efteraaret 1710 paa en ſmuk Eftermiddag gjennempløjede Nordſøens Bølger, omtrent i en tre Sømiles Afſtand fra Norges veſtlige Klippekyſt. Søen løb temmelig ſmult, ſkjøndt Skibet ſtundom huggede lidt, naar en ſvær Bølge rullede frem, hvilket gjerne er Tilfældet i Nærheden af Klipper og Rev. Flaget, der af og til udfoldede ſig for en jevn veſtlig Vind, viſte at Seileren var danſk; men om det var en Orlogs- eller Koffardimand kunde endda ikke ſaa lige afgjøres. Den havde en Række Kanonporte; men de vare lukkede, medens dog et Par lette Metalſtykker paa Skandſen og de to

svære Karonader midtskibs tilkjendegave, at den i paakommende Tilfælde var betænkt paa Forsvar. Jøvrigt løb den med Mersseilene paa Randen i øst-sydøstlig Retning, som om den ei havde stort Hastværk, og en Deel Seil vare hængte ud paa Bommene, sagtens for at tørres efter en Skylregn. Paa det langs Reilingen forsamlede Mandskabs Ansigter læste man tydeligt Længslen efter, lidt raskere at nærme sig Landet, hvor de Fleste sikkert hørte hjemme, skjøndt deres mørkladne Hudfarve og de hist og her fremskinnende store Straahatte syntes at tyde paa et sydligere Hjem og at de havde gjort Regning paa en langt varmere Luft end den, man i September Maaned plejer at indaande i Nordsøen. — Paa Skandsen vare en Deel unge Mænd forsamlede; men deres Taushed og tankefulde Stillinger lode formode, at de deelte Mandskabets Længsel. Efter Dragten og deres lette Sidegeværer at dømme, vare de iøvrigt Medlemmer af det for faa Aar siden i Kjøbenhavn, efter Admiral Sehesteds Plan oprettede Søkadet-Academi.

„Hist inde ligger Bergen" — brød en af de unge Mænd, en slank, lyshaaret Yngling, Tausheden og pegede mod Nordøst — „fordømt! jeg troer vi løbe forbi; de vise os Canaans Land blot for at drille os." — „Sivers lugter det færske Kjød i Papas Gryde" — bemærkede en lille Kadet med et opvakt Ansigt; men inden de Andre fik Tid til at lee, svarede den Første: „Stik Du kun Piben ind, Du lille Spidslærke! Nu kommer Du snart hjem til Gosen, saa kan Du faae Suul nok; men Du bliver dog aldrig større end en stor Skilling." De Andre smiilte og den lille Kadet, som heed Grotschilling, beed sig i Læberne, medens det for hans Alder kjække Blik, han tilkastede sin Kammerat, lod ahne en stolt Tanke i hans Sjæl, som han dog ei fandt passende at udtale. — „Veed Du ikke, Bude! hvor vi nu

krybe hen med denne Sneglefart?" — vedblev den Første, henvendt til en bredskuldret Yngling, som netop saae gjennem en Kikkert ind mod Land. Den Tiltalte sænkede Kikkerten lidt og pegede stiltiende paa en fjerde Kadet, der uden at bekymre sig om sine Kammerater, lænede sig ud over Hakkebrædtet og syntes at iagttage Veir og Vind. Lettende paa Hatten, men derhos med en halv comisk Mine henvendte Sivers sig til denne: "Med Forlov, Hr. vagthavende Officeer! hvorhen gaaer Farten?" — „Fanden i Vold, hvis hun kuler op mod Natten og Capitainen ikke itide drejer Gallionen ud efter" — svarede Kadetten — „sei, Manne! et Tag i Fokken derhenne" — rettede han Ordet til en Klynge Matroser nede paa Bakken, og da han derpaa med et skarpt Blik havde iagttaget den øieblikkelige Udførelse af Befalingen, nærmede han sig Kadetten med Kikkerten og lagde sin stærke Næve paa hans Skulder: „Hvad mener Du, Bude! forefinde vi Fred eller Krig i Norden?" Dette Spørgsmaal syntes pludselig at vække hele Forsamlingen af dens Drømmerier og at gjøre Ende paa den, for et saa ungdommeligt Selskab usædvanlige Taushed. Den tiltalte Kadet tog atter Kikkerten fra Øiet og idet han skjød den sammen svarede han med et andet Spørgsmaal: „Ønsker Du kanskee at forefinde Krig?" — „For Djævlen! om jeg ønsker det" — lo den Vagthavende, som, i Forbigaaende sagt, var en kraftigt bygget, omtrent nittenaarig Yngling med en mørk og stærk Haarvæxt og en smuk bøjet Næse — „vilde heller lade mig salte ned i Proviantforvalterens Tyvetønde end atter stuve min Køje i en Ostindiefarer; have paa den hele Reise jo kun havt Solskin at kæmpe med, og den skarpe Ladning for Karonaderne maatte snart være et Aar gammel."

„Det er sælsomt nok" — sagde den første Kadet, hvem vi have kaldet Sivers — „Du har Ret; det er over et

Aar siden vi gik ud fra Kjøbenhavn; i den Tid kan rigtignok Adskilligt have forandret sig, og paa Øresund pleje Svanerne ikke at tie ret længe." — „I saa Fald kunde det gjerne hende sig, at vi først kom til at gjøre en god Ven Selskab til en svensk Havn" — bemærkede Bude, men kastede derhos et udfordrende Blik over Havet. — „Kom da an paa, om Capitainen har meer Skraa inde end det, han stoppede i Munden ved Udfarten" — lo den Vagthavende — „for Djævlen!" — vedblev han, idet den blotte Tanke om at Capitainen maaskee uden Modstand vilde stryge for den første svenske Kaper, gjorte ham hidsig — „maatte det da kun være til Stads, vi føre Stykker paa Skandsen!" — „Naa, jeg gad see hvordan Petrus vilde bruge sig, naar en Orlogsmand hilste os" — raabte Grotschilling — „under Kanonernes Knalden kunde Du da frit hæve din Stemme, uden at frygte Capitainens Vrede, som Du saa tit har forstyrret i Middagssøvnen." — „Kunde bequemt bruge Dig som en sammenrullet Tintallerken, naar det skorter paa Munition" — henkastede den Vagthavende med et godmodigt Smiil —„men hvorom Alting er, kan ikke være saa rigtig fat; slutter saadant af Eensomheden i dette Farvand, der ellers paa denne Aarsens Tid vrimler af Seilere, og Skibet, der i Morges skjød efter os, førte rigtignok hollandsk Flag; men kunde være en Finte." —

Mandskabet nede paa Bakken, der var blevet opmærksomt ved den vagthavende Kadets høirøstede Bemærkning, nærmede sig Skandsen, for at lytte, og de unge Mænd, der ikke havde tænkt videre over disse Omstændigheder, fandt dem eenstemmigt af stor Betydning. „Nu vel!" — sagde Bude — „skulde der være Krig, have vi Haab om at hente os Officeersbestallingen, som vi ellers i Fredstider endnu kunne vente længe efter."

„Hvis jeg ellers maatte være med i Laget, havde jeg nok et godt Ord at sige" — lød en dyb Bas i Baggrunden; det var Manden, der stod til Roers, en gammel, erfaren Søgut, der havde Overvægten blandt sine Kammerater og stod godt anskreven hos sine Foresatte, idet hans Raad, der gjerne kom tilsidst, altid fandtes at være det bedste, og da man i enhver, selv den snevreste Vending kunde være sikker paa, hos ham at finde slige Raad, var det ikke usædvanligt at Officererne først indhentede hans Mening, naar en eller anden Manøvre af Vigtighed skulde foretages. Denne Mand, hvis Indblanden i Samtalen strax havde vendt Alles Øine mod Nattet, tog sig en frisk Skraa — omtrent som en Diplomat vilde knipse paa sin Daase og langsomt tage en Priis før han udtalte sin politiske Anskuelse — lod Blikket løbe hen over Skibet, langs Styrbord og tilbage langs Bagbord, beskrive en Bue opad, fare hen langs Horizonten, og da det atter hvilte paa Compasset, vedblev han: „De unge Herrer tænke kanskee, at det er lutter Lyst og Gammen at være til Orlogs og at man blot behøver at gaae op i Toppen, for at hente Bestallingen; saadan tænkte jeg ogsaa, da jeg første Gang gik med. Men paa det Lav! om jeg kjender Admiralitetsherrerne ret, saa hænge de ikke Belønninger i Toppen; der kunde jo enhver brav Gut hente dem, hvor heftigt hun end slingrede. Nei, de lade os heller søge dem paa Havsens Bund, hvor vi kunne hente dem, naar Skuden har faaet Grundskud, fordi Kludene vare for slette til at manøvrere og Stykkerne for svage til at naae Fjenden. Kun de høibaarne Unger, der havde Admiralsflag til Dække paa Vuggen, saae gode Skibe at føre." — „Tal ikke saa høit, Ole!" — lo Grotschilling — „hvis Admiralitetet hørte Dig, kunde Du rigtignok faae Ret i, at Du ikke kom til at gaae til Veirs efter Belønning for Dine dristige Ord;

Du slap ikke for at gaae under Kjølen." — „Lad staae til" — indvendte den vagthavende Kadet, som gjerne af Kammeraterne kaldtes Petrus — „vilde da heller engang imellem skydes i Sænk, end til min Dødsdag være Svabervrider for det ostindiske Compagni." — Styrmanden drejede Roret en Knage og idet han fæstede Øjet paa en Gjenstand i Læ, svarede han som halvt ved sig selv: „Ja, ja, saa snakker Ungdommen; men stop kun! naar Kuglerne suse, naar Skroget ryster, naar gode Venner hist og her gaae til Bunds og man maa indæde Harmen fordi man ikke har Magt til at synge Psalmer over dem, og naar man ikke engang har en sund Hjertestyrkning efter Arbeidet, og saa til syvende og sidst faaer Skam til Tak af de høie Herrer, fordi man ikke med en Pæreskude tog en Orlogsmand eller i det ringeste lod sig skyde i Sænk." — „Der slipper Dit gode Raad, Ole Olesen!" — ivrede Petrus, idet han med Blikket fulgte den samme Retning, hvorhen Styrmanden, som nu havde hævet sin herkuliske Skikkelse til dens hele Høide, saae — „mener, at en kjæk Chef, som fører et daarligt Skib, kan bortsnappe et bedre fra Fjenden, heise sit Flag derpaa og saa vise Fjenden hans egne Tænder. Fattes ham Skraa og Proviant, mener jeg iligemaade, han var en Nar, om han seilede hjem, for at tigge Admiralitetsherrerne derom, naar han dog skal passere Fjendens velforsynede Kyster." — Styrmanden saae et Øieblik bort fra den Gjenstand, der havde beskjeftiget hans Opmærksomhed, og maalte den vagthavende Kadet med et Blik, der vistnok paa en Orlogsmand vilde have stridt mod Subordinationen. „Ja saa" — brummede han og vendte Blikket atter mod Søen — „skulde en saadan Chef endnu i min Tid heise dansk Flag, gad jeg nok stuve min Køje i hans Skude." — „Skal nok huske paa Dig" — svarede Petrus rask og som hen i Taaget, og in-

den de Andre ret havde begyndt at lee, hvortil de dog ingen synderlig Anledning kunde finde paa hans alvorlige Ansigt, vedblev han: „Til Veirs en Smule, Kadet Grotschilling! maa dog vide hvad det er for noget Sort, der duver i Vandet histude.“ En pludselig Taushed indtraadte, og medens Grotschilling med muntert Aasyn adlød Befalingen, vendte hele Besætningen Blikket ud mod den Gjenstand, der fra den fjerne Kyst syntes at nærme sig Ostindiefareren. Men som om den raske lille Kadet dog ikke var ham rask nok, greb Petrus fat i det nærmeste Tougværk og med en ubegribelig Hurtighed og en Smidighed i alle Bevægelser, der vilde have indhøstet en eqvilibrisk Kunstner stormende Bifald, var han i et Par Spring op ad Vantet. Inden Grotschilling endnu havde naaet den Høide, hvorfra han meente at kunne skjelne Gjenstanden derude i Bølgerne, havde Petrus allerede erfaret hvad han vilde og saaledes udført sin egen Ordre. Ligesaa hurtig steg han ned igjen og nærmede sig Trappen til den store Kahyt, hvor han med en Stentorstemme, der trængte hen til den yderste Krog af Skibet, raabte ned: „Melder Hr. Capitainen, at en Jolle er i Sigte; skal kanskee mindske Seil og preje den?“ — En afbrudt Brummen lod sig høre dernede og snart efter kom en sælsom Figur til Syne: en lav, men svær Person med et forholdsviis endnu sværere Hoved, der med den brunrøde Paryk og de som i Flammer glødende Kinder stak underligt af mod hans Skrogs øvrige, næsten østerlandske Takkelage og det sneehvide Linned, hvis Flipper som Fredsflag stak ud paa begge Sider af Halsen. Capitainen blinkede med Øinene og mumlede nogle halv tydske Eder mellem Tænderne; da han derpaa havde sundet sig lidt, mælede han med en langsom og slæbende Stemme: „Hvi skulde man dreje bi for en Jolles Skyld; er det noget at forstyrre sin Chefs Ro for!“ —

„Med Tilladelse, Hr. Capitain!" — afbrød Petrus ham raft — „synes mig dog; skulde tage meget feil, om det ikke er en Signalbaad, der er udsendt fra den nærmeste Station, for at avertere os om Et eller Andet." — „Naa, saa prei ham da i Pokkers Skind og Been; men en anden Gang behøver I ikke at skrige saa høit, naar I melder noget; Eders Chef er ikke døv." Den sidste Deel af Sætningen talte Capitainen til Vind og Veir; thi Petrus, som ikke fandt det fornødent at oppebie den ham velbekjendte Slutning af Ordren, stod allerede oppe paa Skandsen, og hele Mandskabet kom snart i Bevægelse, da han commanderede: „Styrbord med Roret! — — hal Storseilet klos!" Det svære Seil spilte mod Masten og Skibet sakkede lidt. Et Øieblik efter opdagede man en Baad skyde frem mellem de høje Bølger lige mod Østindiefareren; da den var kommen ind under Skibets Gilling, kastedes en Fangeline ud, og den norske Lods — Petrus havde gjættet rigtigt — entrede op ad Falderebet. Med spørgende Blik betragtedes han fra alle Sider; kun den søvnige Capitain syntes ei at dele den almindelige Nysgjærrighed, idet han vranten spurgte: „Hvad vil I her om Bord? Har I noget at melde?" — Normanden saae lidt forundret paa den snurrige Spørger og en bidende Bemærkning kom ham vist i Sinde, skjøndt han med den, Sømandsstanden særegne Rolighed og faste Blik svarede: „I kommer nok fra en overseisk Havn og veed derfor ikke, at der atter er spillet op mellem os og Svensken — —." — „Hurra! har nok sagt det" — jublede Petrus og svang sin Hat, glemmende Respecten for sin tilstedeværende Chef, og hans Kammerater istemte Jublen, hvilken dog strax forstummede for Capitainens gnistrende Blik. — „Saasnart vi kunde skjelne Jert Flag" — vedblev Lodsen med uforandret Stemme, skjøndt hans Miner tilkjendegave Tilfredshed med

denne Jubel — „gik vi ud med Baaden, for at avertere Jer om, at hele Farvandet ned til Viigsiden vrimler af svenske Krydsere; saaledes lyder Ordren fra Capitain-Lieutenant Rostgaard, som ligger paa Station herinde med Fregatten „Lossen."

Der var foregaaet en Forandring med Capitainens hele Udseende og Adfærd; med usædvanlig Bevægelighed bragde han sin tykke Figur op paa Dækket, og medens hans flammende Kinder syntes at kjølnes og afbleges i Vinden, greb han fat i sin brunrøde Paryk, med tvende Fingre paa hver Side, rykkede den frem og tilbage paa Hovedet, som for at befæste den mod et løsbrydende Uveir, og kastede skye Blik ud over Horizonten. Han var en af hine Skibsførere, der paa Landjorden havde lært Sømandskabet og derpaa ved en fornem tydsk Slægtnings Protection havde faaet et af Compagniets Skibe at føre, for ved samme Leilighed at bringe sine forfaldne Sager i Orden. At han nu, saa nær ved Maalet, maaskee skulde gaae Glip af Gevinsten, bragde ham ud af Fatning og med en næsten ynkelig Mine spurgte han: „Har der i Dag viist sig Krydsere heromkring? Troer J, at vi ere i Fare?" Det er endnu uvist, om det var Overbeviisning eller Lyst til at ængste Capitainen, der bragde Normanden til at svare: „Den lille Huggert paa otte Stykker, der i Morges laverede sydværts ned og maaskee stryger herop igjen mod Aften, kan da ikke være synderlig farlig for et saa stort og vel bemandet Skib som dette, der fører et Par saa kraftige Huggetænder — —!" — „Hvad nytter det" — afbrød Capitainen ham og saae fortvivlet ud til Luvart, hvorfra han allerede troede at see Svenskeren seile frem — „vi mangle baade Krudt og Kugler og øvede Folk til Stykkernes Betjening." — „Mener dog, hvad det angaaer — —" begyndte Petrus med blussende Kinder en Indvending. „Hans

Chef spørger ham ikke, Mosis! derfor tier han" — bed Capitainen ad den vagthavende Kadet og henvendte sig derpaa atter til Normanden: „En Lykke, at vi ikke ere saa langt fra Bergen! kan I lodse os derind? Er I bekjendt i Farvandet?" — „Som i min Moders Dragkistesuffe" — smilte den norske Søgut og kastede et Kjenderblik ud over Horizonten — „det kuler snart op fra Søen; pynt hende kun med nogle flere Klude og lad staae til et Par Streger nordligere, saa naae vi Stationen inden Svenskeren faaer Øje paa os."

Nu blev Commandoen overgivet til Lodsen; Alt kom i Bevægelse, og nogle Minutter efter nejede Ostindiefareren under Vægten af en stor Masse Seil, faldt derpaa af og strøg snart for en frisk Kuling ind mod Klipper og Øer, medens Mandskab og Officerer, der syntes vækkede af den lange, fredelige Søreises Dvale, med levende Gebærder udvexlede hinandens Meninger om Krigens Gang og Følger. Da de ingen nøiagtig Underretning kunde faae hos Lodsen, hvem den overdragne ansvarsfulde Commando nu havde gjort ordknap, bestormedes de tvende Matroser, der ligeledes vare komne ombord fra Baaden, med Spørgsmaal, og man erfarede da hvad der hidtil var forefaldet i Krigen, skjøndt vistnok med adskillige Forandringer og Tilsætninger. Beretningen om det uheldige Slag ved Helsingborg vakte almindelig Forbittrelse, hvorimod Alle jublede over Hvitfeldts Himmelflugt, og i Begeistringens Hede lovede de unge Mænd hinanden, i paakommende Tilfælde at følge Heltens Exempel. „Gad ogsaa gaae saadan til Veirs" — udbrød Petrus, som med korslagte Arme og en tankefuld Mine havde lyttet til Beretningen — „Hører I, Kammerater!" — vedblev han og svang sin Hat høit i Luften — „skilles sagtens ad, saasnart vi sætte Foden paa Landjorden; agter for min Person at ile til Christiania for strax at søge Ansættelse, og ville vel heller ikke krybe i Køjen,

J andre! men maae, naar vi atter mødes, have en udført kjæk Daad at melde hinanden; haaber saa, at Ingen af os skal blive flau og tie." Denne Opfordring besvaredes med et eenstemmigt Bifaldsraab; de unge Mænd syntes pludselig at have afkastet Kadettrøjen, og Ahnelsen om, at Livets Alvor nu nærmede sig, lod dem glemme de barnagtige Drillerier, der hidtil havde udfyldt deres mange ledige Timer.

---

## Andet Capitel.

Blandt de udmærkede Mænd, der i denne Periode fremtraadte paa Nordens store Skueplads, spillede Friherre Løvendahl en af de vigtigste, om end ikke altid de ædleste Roller. Begavet med en lys Forstand, med hiin medfødte Evne til let og graciøst at finde sig i ethvert Forhold, bøje sig i enhver Form, og udrustet med militaire og diplomatiske Kundskaber, havde han været fuldkommen skikket til at yde sit Fædreland de vigtigste Tjenester og indvirke fordeelagtigt paa Nordens Stilling til de andre Magter, hvis han nemlig altid havde handlet i Overeenstemmelse med Frederik den Fjerdes Planer. Men, hildet i det sachsiske Cabinets Rænker og blændet af Czar Peters forgyldte Løfter, svarede hans Villie ei altid til Evnen; derfra hidrørte det Særsyn, at næsten enhver af ham med Klogt indledet politisk Underhandling, ethvert med forud indhentet Localkundskab og med Kjækhed begyndt Krigstog strandede eller frivilligt opgaves paa Halvveien, hvorved Nordens Kraft forødtes, uden Gevinst for nogen af Parterne. At han ikke destomindre som commanderende General eller rettere, som Vice-Konge i

Norge, efterlod der et berømmeligt Navn, er blot et Tegn paa, hvad han kunde have udrettet, hvis han havde været en sand Fædrelandsven; at han, uagtet sit stundom tvetydige Forhold, opnaaede og længe beholdt en saa vigtig Post, skyldte han sin Svoger, Carl Ahlefeldt, Fjerde Frederiks Ven; et nyt Beviis paa Følgerne af, at Aristocratiet danner en uigjennemtrængelig Vognborg om Tronen — som dengang var Tilfældet.

Tidlig en Søndag Morgen bankede en, i militair Sømandsdragt klædt Yngling paa General Løvendahls Dør i Christiania. Det halvt afviskede Støv paa hans Skoe viste strax, at Sømanden dennegang kom fra en Fart over Land, medens hans solbrændte Ansigt tydede paa, at han endnu for kort siden havde været udsat for Vind og Veir paa hiint ustadige Element, der, i Forbigaaende sagt, syntes at have bibragt ham noget af dets Bevægelighed; thi de Par Minutter, det varede inden den massive Dør drejede sig paa de smurte Hængsler, forekom ham alt for lange og Utaalmodigheden drev ham frem og tilbage, hvilket Ophold han imidlertid benyttede til at gjøre Opdagelser i det Farvand, han nu var i Begreb med at styre ind i. Som en Kaper, der har faaet en god Prise i Sigte, hvis Flag dog gjør ham tvivlraadig, stirrede han op til et Vindue i den øvre Etage; ved første Øjekast vilde man maaskee have meent, at det var de halvt afblomstrede Rosentræer for Ruden, der i en saadan Grad tiltrak sig hans Opmærksomhed; men ved nøjere Jagttagelse havde man dog vel indseet, at den fine, friske Rose, der i Form af et yndigt jomfrueligt Hoved, bedækket eller rettere smykket med en ziirlig Kniplinge-Natkappe, var meer skikket til at vække en Ynglings Opmærksomhed. Den unge Sømand rev Hatten af Hovedet, idet Jomfruen deroppe tilfældigviis saae ud og rødmende foer tilbage fra Vinduet.

„En smuk Gallionsfigur og et godt Varsel" — sagde han halv høit til sig selv, og da der intet mere var at see der-oppe og han følgelig lod Blikket fare ned igjen, bemærkede han først den pyntelige Tjener, der allerede havde aabnet Døren og som forundret betragtede Søkadetten, da han troede, at dennes ærbødige Hilsen gjaldt ham. Men Sømanden satte rolig Hatten paa og spurgte i sin sædvanlige barske Tone: „Maatte General Løvendahl kanskee være ombord?" Denne Talemaade og Tonen, hvori den fremførtes, bragde Tjeneren ud af sin Vildfarelse med Hensyn til den ærbødige Hilsen og lidt mut svarede han: "Jeg tvivler om at Hans Excellence er opstaaet." -- „Kan jo see ad" — brummede Sømanden og trængte Tjeneren tilbage, for at komme indenfor — „naa, hvad gaber han paa! vil nok vente her, hvis Generalen endnu ikke har forladt Kojen; men er han klar til at modtage Besøg, skal han melde mig." Ganske forbløffet over Ynglingens Dristighed, spurgte Tjeneren: „Og hvem skal jeg da melde?" — „Seer vel nok hvad jeg er for En; kan ellers melde en kongelig dansk Søkadet." — Nølende begav den raadvilde Tjener sig paa Vejen, men drejede sig et Par Gange om paa Trappen, som for ret at bide Mærke i den Fremmede. Denne Sidste morede sig imidlertid med at betragte Vægmalerierne i Gangen og var just i Færd med at critisere et slet malet Orlogsskibs Takkelage, da Tjeneren kom farende ned igjen og med et forlegent Smiil bad ham gaae ovenpaa, hvor Hans Excellence befandt sig i sit Arbeidsværelse.

Bag det med Land- og Søkort, militaire og andre Indberetninger oppakkede Skriverbord, midt i en temmelig stor, efter Datidens Smag elegant decoreret Sal, sad General Løvendahl, en ansеelig Mand med en fornem Næse og et ædelt Physiognomi, der dog vanziredes noget af hiint evige Smiil, der som en let Maske gjerne bæres af Hofmanden og

hvorunder Sjælens Tanke og Ordenes sande Mening godt lade sig skjule. Lidt forundret betragtede han den unge Sø-gut, der med en utvungen Hilsen og fri Holdning traadte hen for Bordet. „Hvad er Eders Navn, unge Mand! hvad ønsker I?" — spurgte han. „Peter Wessel, Hr. General!" — svarede Kadetten — „og ønskede nok at have et væbnet Fartøi at føre, for dermed at jage de svenske Krydsere bort fra Norges Kyster." — „Ei, ei," — henkastede Generalen — „ja kunde I saa hurtigt og let udføre et sligt Hverv, skulde I ikke to Gange bede om Commando." — „Er Sagen af den Vigtighed, var det dog et Forsøg værd" — bemærkede Ynglingen naiv. Generalen, som maaskee fandt, at Krabaten var noget vel dristig, spurgte nu i en strængere Tone, skjøndt Smilet ikke forlod hans Aasyn: „Hvi henvender I Eder ikke til Eders rette Foresatte under Admiralitetet?" — „Oprigtigt talt, Hr. General!" — gjenmælede Kadetten og stirrede hen for sig — „Var mig vel lang, den Vei; har hverken Patroner eller forstaaer mig paa at slingre for de høje Herrer. Tænkte at faae en Hatfuld Vind fra en anden Kant, for at kunne tage Luven fra mine høibaarne Kammerater; maa ellers, som saa mange andre brave Gutter, mindske Seil og gaae i deres Kjølvand indtil jeg bliver for gammel og afslidt til paa egen Haand at lade staae til. Har kostet mig Møje nok og har udstaaet mangen haard Prøve, før det lykkedes mig fra Skibshund af at arbeide mig op til kongelig Kadet."

I hiin Tidsalder havde et saadant Sprog en usædvanlig Klang i en Magthavers Øren, og den unge Sømand begyndte at interessere Generalen, som godt forstod at vælge sine Folk. Med forstilt Ligegyldighed spurgte han: „Og hvad Fordring har I da paa at gaae en usædvanlig Vei og springe Eders Kammerater forbi?" — Wessel saae skjækt i Veiret paa den mægtige Mand og svarede uden Betænkning:

„Ingen anden Fordring, Hr. General! end den, enhver brav Gut har, at forlange Leilighed til at vise hvad han kan. Føler for min Person Lyst til, gjennem Storm og Kugler at entre Fjendens Skibe og bringe min Konge og Fædreland Ære og Bytte." — „Dertil kan I jo ogsaa faae Leilighed i den Stilling, hvor I nu er" — bemærkede Generalen — „vær kun rolig, I kommer ikke til at ligge paa den lade Side; Kongen har Brug for enhver brav Sømand." — Vessel betænkte sig et Øieblik og udbrød derpaa med en rask Bevægelse: „Med Forlov, Hr. General! at tone mit rette Flag; gider ikke gjøre falske Signaler. Kunne være ret brave Folk, disse fornemme Herrer paa Flaaden; men er dog ikke altid deres Sag at lade sig skyde i Sænk for Ærens Skyld; have arvet nok af den fra deres høiadelige Forfædre, og give de blot Stunder, kommer Forfremmelsen af sig selv. Er derimod en heel anden Ting med en fattig, uadelig Gut som jeg; skal først tilkæmpe mig et Navn, og vil Hr. Generalen kun give mig Leilighed, haaber jeg, med Guds Hjelp nok at komme efter det." — „I synes vis i Eders Sag" — sagde Generalen nølende og saae paa et Landkort, der laa udbredt foran ham — „jeg skal see at skaffe Eder en Plads ombord paa en af Stationens Fregatter." — „Skyldigst Tak, Hr. General!" — vedblev Vessel — „men vil endelig tale reent ud af Posen, saasom I synes at ynde et frimodigt Sprog og altsaa er af mine Folk. Maa nemlig kunne handle paa egen Haand, om der skal blive noget af mig; duer ikke til at lystre Peer og Povel. Maa selv commandere, om jeg ellers skal udføre noget, der er værd at snakke om — —." „Holdt, unge Mand!" — faldt Generalen ham i Ordet med pludseligt Alvor — „har I ikke lært at adlyde, saa lærer I heller aldrig at befale." — „Beder om Forladelse, Hr. General" — greb Søkadetten atter Ordet — „var ikke heller

saaledes meent. Har i fem Aar tjent paa Hans Majestæts Skibe, og ingen af mine Foresatte klagede nogensinde over Ulydighed fra min Side. Kunde aldrig falde mig ind, at vige et Haarsbred fra den Ordre, min Konge, min Admiral eller min Escadrechef maatte give mig. Ønsker kun at være Herre og selv at befale paa den Planke, hvormed jeg vil gjennempløje de vildeste Bølger, lægge den stolteste Fjende paa Siden og bespeide de farligste Punkter. Beder Hr. Generalen at forsøge det" — tilføjede han i en næsten bønlig Tone, skjøndt ædel Stolthed endnu stod præget paa hans Pande — „er fornøjet med den ringeste Skude, I maatte give mig at føre; skal saa ikke vare ret længe, før mit Fødelands Fjender skulle faae noget at fortælle om mig."

Med et gjennemtrængende Blik betragtede Generalen den underlige unge Mand, hvis djærve og frimodige Væsen havde noget Indtagende, og som halvt ved sig selv sagde han: „Man kunde rigtignok forsøge det; men det er farligt at betroe det danske Flags Ære til et saa ungt Menneske." —

„Gjør ei stort til Sagen, Alderen, Hr. General!" — indvendte Vessel dristig, da han godt mærkede, at Vinden begyndte at blive føjelig — „jo yngere Chefen, desto fyrigere hans Mod og desto kraftigere kan han selv tage Haand i med, og" — lagde han til med den indre Overbeviisnings Varme — „hvordan det end maatte gaae, skal aldrig blive strøget under min Commando, dette stolte danske Flag; skal heller følge Hvidtfeldt og som han gaae til Veirs med Dannebroge." Dette saa let henkastede Løfte, som Helten dog aldrig sveg, syntes at gjøre Indtryk paa Generalen og hæve hans Tvivl. Medens Smilet vendte tilbage paa hans Aasyn, hævede han sig og gik et Par Skridt henimod Vinduet, hvorfra man kunde overse en Deel af Fjorden og de for Anker liggende Skibe. „Seer I" — sagde han og pe-

gede ud — „det lille smukke Fartøi, der ligger fortøjet hist-nede; det er en ny Snav, kaldet „Ormen", med fire Metal-stykker og tyve Mand. Det er klart til Affart og venter kun paa en Chef. Jeg vil betroe Eder dets Commando, for at I ikke længer skal klage over, at man nægter Eder Lei-lighed til Daad." — „En prægtig lille Skude" — raabte Kadetten med glædetindrende Øine — „tyve Mand og fire Metalstykker; hurra! en stolt Begyndelse. Takker, Hr. Ge-neral!" — „Lad det være godt" — afbrød Generalen den begeistrede Yngling — „viis mig Eders Taknemlighed i Gjerningen. Netop i dette Øieblik er det mig af Vigtighed at erfare noget om Fjendens Bevægelser ved Viigsiden; med et lille Fartøi lader dette sig lettest og meest ubemærket ud-føre. Men glem ikke, at Chefen maa være forsigtig og aarvaagen, for at undgaae en overlegen Fjende, og at han, naar det kniber, maa være kjæk indtil Dumdristighed, for blot at slaae sig igjennem." — „For Djævlen!" — udbrød den unge Sømand og glemte i sin overvættes Glæde, for hvem han stod — „Hr. Generalen taler jo som ud af min egen Sjæl. Tilhører fra nu af Eder med Liv og Sjæl; Hr. Generalen skal ei have gjort vel mod en Utaknemlig. Skal liste mig frem listig og sagte som en Slange; men skal slaae til som hellig Olaf paa ‚Ormen hiin lange', naar Kampen ei kan undgaaes. Venter ellers med Længsel min Instrux, for da at lette Anker" — tilføjede han med en pludselig Overgang i Stemmen, idet han derhos antog en Holdning, der passede til hans nye Stilling som Skibschef. Med et virkeligt Smiil sagde Generalen: „I kan hente den til Middag; saa venter jeg, at I inden Aften er under Seil." — „Er klar til hvad Time det skal være" — bemærkede Vessel med en ærbødig Afskedshilsen; men besindende sig, tilføjede han: „Med Forlov, Hr. General! endnu Eet; gad nok vide,

til hvem jeg har at gjøre Melding om hvad der maatte forefalde?" — „Til mig" — svarede General Løvendahl efter et Øieblik's Betænkning — „I staaer indtil videre umiddelbart under min Commando. Og nu, Gud være med Eder, unge Mand! vær kjæk og forsigtig." Greben af en, ham selv uforklarlig Bevægelse, som om han ahnede, hvilken mægtig Aand han i dette Øieblik skjænkede de første Vinger, vendte Generalen sig bort, medens Ynglingen, stum af Glæde og ligesom beruset af dristige Forhaabninger, tumlede ud af Døren og i Forbifarten rev den lurende Tjener overende. —

Ved Udarbeidelsen af nærværende historiske Maleri indtreffer det besynderlige, for en Forfatter sjeldne Tilfælde, at Stoffet er for riigholdigt. Skulde vi Skridt for Skridt følge vor Helt, indtil de mindste Omstændigheder fortælle alle hans Idrætter, da vilde Bogen voxe til en Foliant; thi eet Aar af hans korte Heltetiv vilde være nok til at gjøre en tapper Søkrigers hele Levnetsbeskrivelse underholdende og riig paa Æventyr og udstandne Farer. Vi ville derfor i det Følgende indskrænke os til de meest fremragende Punkter og idet vi undlade at opregne de utallige Priser, han gjorte, de utallige Besøg, han aflagde paa Sverrigs Kyster, hvorved hans Navn og Bedrifter som et Folkeæventyr forplantedes fra Slægt til Slægt, kun holde os til de af hans Tog, der havde særlig Indflydelse paa Krigens Gang og følgelig paa de kæmpende Parters Stilling.

Da Vesel betraadte sit Fartøis Dæk, modtog det, tildeels af prøvede Sømænd bestaaende Mandskab ham med en slet dulgt Forundring over hans Ungdom og spaaede sig ei synderligt Held eller mange Prisepenge under en saadan Grønskollings Commando. Dog, da han med sin Stentorstemme uddeelte korte, men syndige Ordrer, med sit skarpe Blik opdagede den mindste Feil eller Skjødesløshed under disses

Udførelse, yttrede En og Anden, at deres unge Chef nok var en gammel Ulk; da han kun sjelden søgte Køjen, kun for at skjænke Legemet den allernødvendigste Hvile, Nat og Dag var paa Dækket og selv tog Haand med i Alt, med et let og muntert Sind gjorte Mandskabet Selskab i Storm og Slud og syntes muntrest naar Braadsøer skyllede ind over Skuden og det knagede i hver en Planke, blev Mandskabet enigt om, at det var bedre at staae under en saa ung og lystig Chef end at hundses af en erfaren og knarvoren Officeer; da han ved det første Sammenstød med en fjendlig Krydser rolig og bestemt traf Anstalter til Kamp og midt under denne, trods de ældre Sømænds ærbødige Forestillinger, med Sablen i Haanden commanderede til Entring og selv var den første paa Fjendens Skib, der ogsaa i en Haandevending toges, erklærede Styrmanden, at denne Hvalp engang vilde blive en frygtelig Bulbider; da han efter det blodige Arbeide deelte sit eget Mundforraad og sit Flaskefoders Indhold med de udmattede Sømænd, med hjertelig Deeltagelse og kraftig Omhue sørgede for de Dvæstede, ja skjænkede dem Hælvten af sin Andeel i Byttet, lovede Mandskabet eenstemmigt at følge ham til Havets Bund. —

Den 11te October 1710 herskede der Lystighed og Gammen i Christiania; det var Kongens Fødselsdag, som Løvendahl med ødsel Pragt gjorte til en almindelig Festdag, hvorved den snilde Hofmand agtede at slaae tvende Fluer med eet Smæk, som man siger, idet han smigrede Hoffets Forfængelighed og bragde Folket til, i det mindste for Øjeblikket at glemme Krigens Byrder og Ulykker. De ny uniformeerte Krigsfolk droge med klingende Spil gjennem Gaderne, fulgte af en larmende Menneskemasse — omtrent som i vore Dage; fra den hele Omegn strømmede Landfolket i brogede Nationaldragter, ind i Byen; Skibene ved Bryggerne

flaggede, medens de pyntede Sømænd vare i Land og jublende blandede sig mellem Borgere og Bønder, for at deeltage i de Gilder, den gavmilde Statholder havde ladet anrette paa flere Steder; fra alle Værtshuse tonede lystig Musik og Sang, og allerede tidlig paa Eftermiddagen hørte man paa den voxende Støi og den af og til udbrydende Jubel, at Sømænd og Bønderpiger, Bønder og Borgerdøttre svang sig i det høje Nordens characteristiske Dandse. Mod Aften tiltog, om muligt, det støjende Liv og fik en forhøjet Glands, da Borgerne satte Lys i deres Vinduer og da talrige Skarer, som Bacchanter og Bacchantinder, bølgede frem og tilbage for de offentlige Bygninger, hvor der var anbragt Transparenter. Illuminationen var vel ikke saa glimrende som de, vi nuomstunder see; ikke destomindre beundrede man de i forskjellige Farver glødende kongelige Navnetræk, Løverne og de mythologiske Figurer, der bare Scepter og Krone, og Vildmændene, der holdt det gamle danske Vaaben. Løvendahl opnaaede i det mindste den ene Deel af sin Hensigt; i sin Glædesruus glemte Folket virkelig alle den skjæbnesvangre Tids Trængsler og hengav sig til Øjeblikkets Begeistring, en Begeistring, der hos Menigmand var ukunstlet; thi foruden den gamle nordiske Troskab, der med stærke Baand fra Arildstid bandt Norske og Danske til een og samme Kongestamme og lod dem smelte sammen til een Nation, var Frederik den Fjerde elsket af Normændene, da han, saavidt Omstændighederne tillode det, med patriarkalsk Omhue sørgede for deres Fornødenheder og trolig sendte Hælvten af det kornrige Danmarks gyldne Afgrøde op til Norges nøgne Klipper; desuden havde det, paa Reisen voxende Rygte fortalt saa meget om Kongens rastløse Arbeidsomhed og dristige Sprog ligeoverfor de andre Magter, hvoraf man sluttede sig til et nyt Livs Opvaagnen i den, under hans høisalige For-

gænger næsten indslumrede Statsmaskine. Hertil kom endnu Krigen mod den fælleds Nabofjende, hvilken sidste Omstændighed ene havde været skikket til at bringe alle private Stridigheder i Glemmebogen, for med forenet Kraft at reise sig mod Carl den Tolvtes Overmod.

General Løvendahls anseelige Huus lignede et Feeslot, hvor de sværmende Dødelige tumlede ud og ind; fra Brostenene indtil Tagskjægget var det smykket med Granqviste og kostbare Tæpper; Musikens Toner trængte ud gjennem de halvt aabnede Vinduer og Døre. I den nederste Etage var et gigantisk Taffel anrettet, der stod aabent for Hvermand, medens det finere Selskab beværtedes ovenpaa, hvor dog saavel mandlige som qvindelige Afordnede fra Bondestanden havde faaet Plads; men af de superfine, med ægte Metaller og Stene smykkede Nationaldragter vilde en og anden Skeptiker slutte, at Deputationerne neppe vare ægte, at fornemme Herrer og Damer stak i de morsomme Maskeradedragter. Imidlertid glædede dog Almuen sig over den Ære, der vederfores den hæderlige Bondestand, skjøndt man forgjeves spurgte hinanden, fra hvilken Bygd eller Dal de Afordnede egentlig vare; hvergang et saadant Spørgsmaal opkastedes, glemtes det atter over en ny udbragt Skaal; Trompeternes fornemme Klang i Forening med de gode Drikkevarer hævede omsider al Tvivl.

I det forhen omtalte Arbeidsværelse ud til Fjorden havde den Løvendahlske Familie og de Personer, der hørte til dens nøjere Omgang, trukket sig tilbage efter Bordet. Nedenfra og fra Sideværelserne trængte Larmen, som fra en uhyre Bikube, til deres Øren, kun afbrudt af den paa en frisk begyndende Musik eller af et skingrende Fanfare. Generalen, som var træt af at gjøre honneurs for de hundreder af Gjæster, der i Dag havde hjemsøgt hans Huus,

sad i en stor forgyldt Lænestol ligefor Vinduet og saae med Opmærksomhed ud over Fjorden, medens de øvrige Medlemmer af Selskabet i lignende magelige Stillinger lode Blikket tage samme Retning, da det unægteligt var en deilig Udsigt og da Samtalen begyndte at gaae i Staa, vel ikke af Mangel paa Stof i hiin paa Begivenheder saa rige Tidsalder, men snarere efter en stiltiende Overeenskomst, for at lade hinanden Stunder til, efter den støjende Dag at give Tankerne Audients og samle Kræfter til Ballet, der skulde ende Festen.

„I er saa tankefuld, Lady Sally!" — begyndte endelig Generalinden, en ansеelig Matrone, som paa en betydelig Førhed nær, med Anstand bar sine halvhundrede Aar, henvendt til sin Naboerske, et fiint qvindeligt Væsen, der lig en blegrød, nys udfolden Rosenknop sad ved Siden af den mægtige Tulipan. „Nu drømmer Lady Sally sig bestemt tilbage til sit Fædrenеslot paa den stolte engelske Kyst, hvor hun kan betragte det store Hav med de utallige Seilere" — bemærkede Generalens Datter, den rødmussede, livsglade Bertha.

Den saaledes tiltalte Dame var en Broderdatter af Lord Carteret, denne bekjendte engelske Diplomat, der som Fredsmægler spillede en saa betydelig Rolle i Tiaarskrigen. Da hun tidlig havde mistet sine Forældre og tilligemed sin colossale Formue var kommen under Onkelens Værgemaal, foretrak hun at ledsage sin eneste Slægtning og Beskytter paa dennes Reiser mellem de krigsførende Nationer, for det kjedsommelige Eneboerliv paa et gammelt, vidtløftigt Slot. Hyppige Sammentref, deels ved tydske, deels ved det danske Hof, havde knyttet et venskabeligt Forhold mellem den ædle Lord og den Lovendahlske Familie, og da politiske Hverv kaldte Farbroderen over Hals og Hoved til Tydskland, be-

ſluttede Broderdatteren at benytte ſig et Par Maaneder af den nordiſke Gjæſtfrihed; Folkets djærve Characteer, det klippefulde Land, det bølgende Hav og den nationale Krig havde desuden noget Tillokkende for hendes ſkjønne Sjæl og rige Indbildningskraft. — Da Generalinden tiltalte hende, syntes hun virkelig at forſtyrres i kjære Drømme; Veemoden, der lig en Sommerſky ſvævede over den høje, hvide Pande, hvor Ungdom og Uſkyld tronede, gjorte Plads for et oplivende Smiil; idet hun vendte de ſtore, tindrende Øine mod Gjæſteveninderne, svarede hun med en Stemme, hvis liflige Klang forhøjedes af den fremmede Accent og den naive Omſætning af Ordene i det, tildeels af Grammatiken lærte Sprog: „Ak nei! jeg kun betragtede det deilig danſke Flag; de Sømænd viſt være tappre derunder.“ — „Ja det kan I troe, Lady Sally!“ — ſagde Frøken Bertha og greb Venindens Haand — „hørte I ikke, hvad de ved Bordet fortalte om Commandeur Hvidtfeldt, ſom i Kjøgebugt ſprang i Luften med Flag og Skib, for at de ikke ſkulde falde i Svenſkens Hænder? Men han er ikke den eneſte; vi have mange danſke og norſke Helte at opviſe.“ — „Jeg veed“ — afbrød den engelſke Pige — „jeg godt kjender den ſkandinaviſke Hiſtorie; men der ogſaa ſtedſe været Krig mellem Danſke og Svenſke, det Leilighed giver at blive Helte.“ — „Paa Ære!“ — udbrød en ikke ganſke ung Søofficeer, hvis lidenſkabelige Blik ofte og hemmeligt hviilte paa den ſkjønne Englænderinde — „Lady Carteret taler Danſk ſom en Indfødt; det er en ſtor Ære for os Skandinavere, at en ſaa ſkjøn Mund vil værdige at udtale ſaa uſkjønne Ord.“ — „I ſmigre, Sir Commandeur!“ — ſvarede Lady Sally, og hiin Sommerſky drog atter over hendes Pande — „jeg ikke taler godt, men jeg meget godt forſtaaer.„ — „Og det ſynes mig, at I, Hr. Commandeur! i den ſenere Tid ſlet ikke ta-

ler som en Dansk, men river ned paa Alt her hjemme, som om J var en Svensker" — tilføjede den naive Bertha i en Tone, der skulde klinge spøgefuld, skjøndt Blodet steg op i hendes Tindinger. — „Commandeur Vilster er nu altid den galante Cavalcer" — lagde Generalinden sig derimellem — „naar han converserer Damer, taale hans Ord ikke at vejes." — „En deilig Compliment til Damernes Forstand" — lo Bertha, medens Commandeuren næsten blegnede og med et sky Blik betragtede den norske Pige. Men fattende sig hurtigt, greb han atter Ordet: „J er ogsaa altfor patriotisk sindet, Frøken Bertha! J finder kun det danske Sprog smukt og glemmer, at det svenske er Nordens Italiensk; J fremhæver kun de danske og norske Helte, og glemmer, at Sverrig har nok saa gediegne Navne at opvise. Fordi Svenskerne for Øieblikket ere vore Fjender, maae vi ikke overse deres Fortrin — —."

„Ved hellig Olaf og alle Eders andre Helte! der kommer han" — udbrød pludselig Generalen oprømt. „Hvem mener Du, Fader!" — spurgte Bertha og fløi op fra Stolen. „Vi have vist ved vor høirøstede Disput vækket min Hr. Gemal af et Middagsblund" — smilte Generalinden. „Paa Ære! Eders Excellence gjør mig ganske nysgjærrig" — sagde Commandeuren med en ærbødig Bevægelse mod den norske Statholder, som med et triumpherende Blik vexelviis betragtede dem Alle. — „Husker J ikke, at jeg for en fjorten Dages Tid siden fortalte Eder om en Sokadet, hvem jeg paa hans ærlige, kjække Ansigt betroede Commandoen over et armeret Fartøi?" — vedblev Generalen — „J, Hr. Commandeur! fandt, at min Tillid var lidt vel overilet, medens Damerne toge Parti for mig og Gutten." — „Aha! nu erindrer jeg" — henkastede Commandeuren noget forlegen — „jeg tillod mig den Bemærkning, at Personen var

for ung og ubekjendt, og det var et godt lille Fartøi." — „Der han kommer vist hjem igjen" — aandede Lady Sally, idet hun i en forover bøjet Stilling anstrængte Blikket. „Rigtig, der kommer han" — bekræftede Generalen — „og tager jeg ikke feil, bringer han et Par Foræringer med til Hans Majestæts Fødselsdag."

Alles Blik iilte nu ud over Fjorden, hvor Snaven ‚Ormen' piilte gjennem Bølgerne ind mod Byen, ledsaget af fire andre Fartøjer, paa hvilke det danske Flag vejede høit over det svenske; Seilene sank ned, den mindskede Fart og svang sig snart efter rundt for Ankeret. Medens man endnu underholdt sig om det heldige Tilfælde, at det nye Fartøi netop paa denne festlige Dag vendte tilbage fra sin Vand- og Ildaab med godt Bytte, ved hvilken Leilighed Damerne især bleve veltalende, meldte Tjeneren, at Kadet Vessel forlangte at tale med Hans Excellence.

„Ei, ei, er han allerede der" — sagde Generalen og saae sig betænkelig omkring — „det treffer sig slemt nok, at jeg i Dag ikke har et Værelse tilovers, hvor jeg kan afgjøre alvorlige Forretninger. Siig ham fra mig, at det gjerne kan vente med Rapporten til i Morgen, men at jeg venter at see ham paa Ballet i Aften. Ikke sandt, mine Damer!" — lagde han smilende til, idet han nikkede til Lady Sally og sin Datter. „Ja, det kommer da an paa, om han er en ligesaa god Dandser som Sømand" — lo Bertha; men Ladyen smiilte stille hen for sig og saae endnu bestandig ud over Fjorden. — „Naa, hvad venter Du efter" — raabte Generalen til Tjeneren, som i en ærbødig Afstand var bleven inde i Værelset — „bring ham den Besked, jeg har sagt Dig." — „Eders Excellence maa tilgive" — stammede den tjenstfærdige Aand med fortvivlede Miner — „den Hr. Kadet er slet ikke af de Folk, der lade sig afvise. Jeg sagde

ham strax, at Eders Excellence ikke kunde tale med ham i Dag; men han paastod, at Kongens Tjeneste gik for al anden, og han puffede mig Trin for Trin herop; nu staaer han allerede her udenfor Døren." Denne Beretning, saavelsom Tjenerens øjensynlige Angst for med den givne Besked at komme ud til den lille Kadet, som man i Familien kaldte ham, gottede Damerne meget; thi Kjækhed og Bestemthed ere jo i Qvindens grantseende Øine de bedste Anbefalinger for en Yngling, medens den ellers saa høit priste Beskedenhed lettelig bringer hende til at trække paa Skulderen. Paa Commandeuren gjorte dette lille Optrin derimod en ganske anden Virkning. „Er Knægten forrykt!" — raabte han og gjorte en Bevægelse som om han vilde ud, for at jage ham bort. „Min Gud! hvorfor vred" — udbrød Lady Sally halv forskrækket, og med et bønligt Blik til Generalen, som i Grunden morede sig over det Hele, vedblev hun: „I ikke bryde Eder om os, Sir General! lad ham komme." — „Jeg takker Eder, Hr. Commandeur!" — sagde nu Norges Statholder med et høit Smiil til Svofficeren — „Eders Mellemkomst vilde ikke nytte stort her. Jeg kjender allerede Krabaten af de Par Samtaler, jeg har havt med ham; han lader sig ikke forknytte. Desuden har han i Grunden Ret, at Kongens Tjeneste gaaer for al anden, og da vor smukke Gjæst ei har noget derimod, vil jeg i Eders Nærværelse modtage hans foreløbige Melding." — Paa et givent Vink aabnede Tjeneren Døren og veg med et mekaniskt Buk tilbage for den unge Søgut, som traadte rask ind og hilste Selskabet med utvungen Anstand.

„Er da lykkelig kommen igjen, Hr. General!" — begyndte han, og Blodet skjød op i hans Kinder; thi et Sideblik paa Lady Sally lod ham gjenkjende det skjønne Hoved, han hiin Morgen havde iagttaget bag Ruden — „har, Gud-

ftee Lov! efter Dnfte udfort Eders Werinde og for Tydelighedens Skyld optegnet det vigtigfte i denne min Rapport." — „Det var jo faare fornuftigt, min Gut!" — yttrede Generalen og modtog Brevfkaberne, veltilfreds med den unge Chefs Forfigtighed; af flere Grunde vilde det have været ham ubehageligt at lade Commandeuren høre paa en mundlig Rapport — „men den anden Deel af Eders Inftruction har I neppe holdt Eder fynderlig efterrettelig, kan jeg fee af den lille Transportflaade, I har gjort Fjenden den Villighed at tage paa Slæbetoug." — Et fpeidende Blik paa Generalen overbeviifte Kadetten om, at Dagens Høitidelighed havde fat denne mægtige Mand i et naadigt Lune og faaledes for Djeblikket nedbrudt Skranken imellem den Overft- og den Nederftcommanderende i denne Deel af det danfke Rige. Gaaende over i fin høje Foresattes fpøgende Tone, fvarede derfor Vesfel med et Buk: „Beder om Forladelfe, Eders Excellence! har faa famvittighedsfuldt efterlevet Inftruxen, at jeg, da alle mine Forfikkringer om Haftværk ikke kunde bevæge de gode Venner ved Viigfiden til at flippe mig af deres Arme, tog hele Selfkabet med." — „Synderligt varm har den Affaire da neppe været" — mælede Commandeuren, fom i Stilhed ærgrede fig over den ubetydelige Perfons fripoftige Sprog og Mangel paa Opmærkfomhed mod en høi Søofficeer — „det er jo lutter Pæreftuder, I har bragt med." — „Kan ikke heller fige" — fvarede Vesfel med fagtmodig Stemme, fkjøndt et funklende Blik flygtigt fkjød frem under de mørke Bryn — „var kun en Hukkert paa otte Stykker, jeg lagde paa Siden og entrede." — „Ei, ei, hvorledes!" — raabte Generalen og faae ganfke alvorlig ud af Vinduet til Skibene — „Drmen" fører jo kun fire Stykker; har I ikke uden yderfte Nødvendighed bundet an med en Overmand, kommer I endnu til at ftaae til Anfvar for

denne Herre; det er Commandeur Vilster, som fører Befalingen over Hans Majestæts Sømagt i Nordsøen." Vesel bukkede med pligtskyldig Opmærksomhed for den høje Søofficeer, som besvarede hans Høflighed med et kort Nik. „Haaber, at min Rapport indeholder min Retfærdiggjørelse" — sagde han med alvorlig Holdning; men vendende sig derpaa atter til Generalen og gaaende over i sin forrige Tone, tilføjede han: „Beder lægge Mærke til, at Instruxen lød paa, i Tilfælde jeg ikke kunde undgaae Kamp, da at slaae til som en Fortvivlet, for at slippe igjennem; desuden var Mandskabet villigt nok, for engang igjen gjennem Ilden at hente nogle Prisepenge; skal være længe siden, man har givet dem Leilighed dertil." Commandeuren bed sig i Læberne og Generalen tog hurtigt Ordet: „Nu, i saa Fald vil Commandeur Vilster sikkert ikke forglemme Eders Navn i sin næste Indberetning til Hans Majestæt." — „Efter den mundlige Beretning at dømme, troer jeg nok at kunne meddele dette unge Menneske Vidnesbyrd om Forvovenhed; men hvorvidt jeg kan anbefale ham som dygtig og værdig til Forfremmelse, vil endnu være afhængigt af de nærmere Omstændigheder" — svarede Commandeuren tørt paa den, indirecte til ham stilede Opfordring.

Af en ganske anden Grund end for nogle Minutter tilbage, skjød Blodet atter op i den unge Sømands Kinder, og han var paa Nippet at give en ubesindig Stolthed Tøilen, da Generalen, hvis skarpe Blik opdagede det, standsede Udbrudet og gav Samtalen en anden Retning. „Lad det for i Dag være nok med Krigssagerne" — sagde han — „Dagens skjønne Fest har tilvejebragt en øjeblikkelig Stilstand, som vi ville benytte til lutter Lyst og Glæde. I er min Gjæst" — tilføjede han, henvendt til Kadetten, og i Forbifarten hvilte hans Øje et Secund paa Commandeuren, som

for at minde denne om Gjæsters Frihed og Lighed — „da I paa en saa ærefuld Maade har bestaaet Ildprøven og til Hans Majestæts Fødselsfest hjembragt saa skjønne Priser, maae vi jo betragte Eder som Dagens næste Helt. Jeg tillader derfor, at I udbeder Eder en Dands med en af disse Damer her, for i Aften at aabne Ballet." Denne, især i hine Tider udmærkede Ære, der saaledes tiltænktes den unge Mand, og som vore Læsere sikkert ville indrømme, kunde forklares af flere Grunde, blandt andre af Generalens Glæde over, ei at have feilet i sine Forventninger om Kadetten, bragde Commandeuren næsten ud af Fatning og gjorte Vessel maalløs, dog kun af glad Overraskelse. Damerne udlagde hans Taushed og stirrende Blik paa forskjellig Maade; Generalinden, som ikke tvivlede om, at hendes Bertha vilde komme til at aabne Ballet, frygtede allerede for, at den raske Gut paa Søen skulde være en jammerlig Cavaleer i Balsalen, og spurgte med en virkelig deeltagende Mine, om den unge Herre maaskee ikke havde lagt sig synderligt efter Dands, over hvilket Spørgsmaal Generalen lo og meente, at alle danske Søkadetter vare fødte Dandsere. De tvende unge Damer vare overbeviste om, at Vessel taug fordi han ikke kunde blive enig med sig selv om Valget; i det mindste var dette bestemt Berthas Tanke; rødmende slog hun Øinene ned og skjulte Ansigtet med Viften, medens Lady Sally, uden ringeste Tegn paa Forvirring betragtede den unge Helt — hun tænkte vel kun paa hans kjække Daad. Hans Taushed varede imidlertid ikke saalænge, som vi have været om at beskrive Optrinnet. Med høit blussende Kinder, men ikke destomindre med en vis Frimodighed, henvendte han sig til Englænderinden. „Maatte I, min Frøken! kanskee ville prøve den lille Lystseilads med mig?" — Inden den unge Dame kunde faae Tid til at svare, bemærkede Generalinden, som

blev lidt stødt over hans Valg: „Det er Lady Carteret, og dette er min Datter, Frøken Bertha — —." Generalen tilkastede sin Hustrue et dadlende Blik, Bertha nappede hende i Kjolen, og Commandeuren glædede sig i al Stilhed over den impertinente Knægts Misgreb til Lands; men Lady Sally svarede med en ubeskrivelig Venlighed: „Jeg Eder takker, unge Sir! for Opmærksomhed; men I bede Lady Bertha at aabne Lystseiladsen; den Ære meer tilkommer Sir Generals Datter." — Idet den kjække Sømands Blik i en saadan Nærhed mødte den unge Piges mørke, begeistrede Øje, blev han til Mode som om han maatte stryge Flaget for en Orlogsmands glatte Lag; alligevel fastholdt han den Tanke, at han for ingen Priis vilde opgive Farten med en saa herlig Seiler og skjøndt han var intet mindre end Hofmand, indgav ham dog en vis medfødt Takt, hvad han havde at gjøre. Med den ziirligste Bøining og den høfligste Stemme, han havde i sin Magt, sagde han: „Vilde sikkert være en Fornærmelse mod begge Damerne, om jeg forandrede Valget, og kunde hende sig, at Frøken Løvendahl ikke bliver misundelig paa denne Dame, naar hun først seer mit daarlige Kjendskab til Balsalens stormfulde Farvand." — „Vidste jeg ikke, at han slog sig igjennem" — lo Generalen.

Den lykkelige Søkadet anbefalede sig, og Selskabet satte sig i Bevægelse, for atter at deeltage i Dagens larmende Fest. Med en usædvanlig Fortrolighed nærmede Norges Statholder sig den suurmulende Commandeur og sagde i en spøgende Tone, som for at bringe ham i bedre Lune: „Nu, min Hr. Commandeur! I synes i Dag ikke fornøjet med mig; I frygter nok for, at jeg skal vække Insubordination paa Flaaden." — „Eders Excellence behager at spøge" — svarede Commandeuren med en dyb Bøining — „faaer jeg den stivnakkede Krabat engang ombord paa et af mine Skibe,

skal han snart svede de stolte Tanker ud; vi have prægtige Midler mod Insubordination. Men selv her paa Landjorden og ved en saadan Leilighed, maa jeg oprigtig tilstaae, synes han mig for grøn til at gjøres saameget Væsen af." — Generalen, paa hvem denne uvenlige Yttring gjorte et ubehageligt Indtryk, blev pludselig alvorlig og ligesom med et prophetisk Blik ind i Tiden bemærkede han kort: „Maaskee I har Ret; men maaskee er han, før Krigen endes, ældre Helt end nogen af os."

I den rummelige Dandsesal frembragde Skinnet fra de talrige Lampetter og Lysekroner en svag Efterligning af Dagens Lys. Fra det, nogle Trin ophøjede Orchester bruste den lystige Musik ud blandt Gjæsterne, der leende og skjemtende bølgede frem og tilbage eller samlede sig i høirøstede Grupper, eller betragtede de hist og her dandsende Par, medens Nationalsange og tordnende Hurra løde fra de tilstødende Værelser, hvor Bacchus havde holdt sit Indtog; Alt bar Præget af Lyst og Gammen lige indtil de dandsende og jubilerende Figurer paa det kostbare, gammeldags Tapet. Dog, man tænke sig ikke et Nutidens Bal, med skjærende Gallopader og hoppende Hamborger-Skotsk, eller hvor Damerne i lange, alvorlige Rækker omkredse Salens Vægge som Billedstøtter. Her var Alt i levende Bevægelse og som forgyldt af lutter Glæde, skjøndt den folie d'Espagne, den Menuet, den Contredans, de just ikke udmærkede Musici foredroge, vilde klinge noget absurd i en Nutidens Baldames Øre, medens de stive, vidt og bredt udstaaende Fiskebeensskjørter vilde synes at vanzire Qvindens deilige Former og de store, pudrede Parykker at omskabe Herrerne til latterlige Caricaturer. Dette gaaer imidlertid ind paa et Thema, der evigt vil blive varieret, men evigt uden Nytte; kunde man dog lige saa let byde Veir og Vind at forblive i en vis Retning, som byde

Moden at være stabil. Den hele Forsamling paa dette Nationalbal, saavelsom de enkelte Grupper, fik et endnu interessantere Anstrøg ved de norske Bønderpiger og Knøse, der saaes hist og her og paa hvis glædetindrende Ansigter man ingenlunde opdagede Følelsen af Ringhed eller Tilsidesættelse; thi de fornemste Herrer og Damer kappedes om at give sig af med dem.

„Seer Du Petrus derhenne" — sagde en ung Sølieutenant i aldeles ny Uniform til en ligesaa ung Kammerat — „for en Ulykke! hvor er den Ulk kommen til en saadan Ære at aabne Ballet i Statholderens Huus — — og det himmelsk deilige Pigebarn, han har kapret — —." — „Jeg vilde ikke troe mine egne Øine, da jeg saae ham træde ind i Salen med hende" — svarede den Tiltalte adspredt; thi hans Blik hviilte med et begeistret Udtryk paa en nydelig Bondepige, hvis fine, regelmæssigt skjønne Ansigt stak besynderligt af mod Dragten — „men jeg kjendte ham strax paa den Helvedes raske Holdning; han spankulerer jo saa stolt omkring, som om han havde Vagt paa Skandsen." — „Fra hvilken Kant mon han da har faaet en saa heldig Vind" — vedblev den Første — „han er jo endnu kun Kadet; den deilige fornemme Dame skulde dog vel aldrig have forgabet sig i ham." — „Hvad den engelske Ladys Deilighed angaaer" — smiilte den Anden — „saa er her nogle ringe norske Damer paa Ballet, der nok kunde gjøre hende Rangen stridig." — „Jeg maa hen og preje Kadetten; jeg tænker, han mindsker Seil og glemmer de stolte Nykker, naar vore Arelbaand skinne ham i Øinene." — „Farvel saalænge! jeg har en ganske anden Seiler i Sigte."

Den første Dands var til Ende; Vesfel førte Lady Carteret gjennem Sværmen, der af Beundring og Ærbødighed gjorte Plads for den skjønne og fornemme Dame, medens

lidt af Beundringen dog ogsaa gjaldt den lykkelige Søkadet, om hvis kjække og heldige Togt en nys ankommen Balgjæst just fortalte vidt og bredt. Men Vessel syntes at have glemt baade Svenskken og Axelbaandene, Hav og Jord, og at fare om i en ganske ny Begeistrings Himmel. — Det Særegne i hans Stilling bragde ham dog ingenlunde ud af Ligevægten; det lod ham kun anstrænge alle sine Evner, for at aflægge den noget raa Sømand og tilegne sig den dannede Verdens højere aandige Sving, hvorved hans naturlige Viid kom ham til Hjelp, og det lod virkelig til at lykkes ham, i det mindste i Englænderindens Øine. Da de gjennem Trængslen havde naaet en ledig Plads i Nærheden af den Løvendahlske Familie, bukkede han for sin Dame, som takkede ham med en graciøs Bøining og sagde smilende: „J, Sir! var meget beskeden; den Lystseilads jo gik godt." — „Takker, Lady Carteret!" — svarede Ynglingen i samme Tone — „men, med Forlov! kommer af, at J var med; er bestemt min gode Stjerne, som vil bringe alle mine Foretagender Lykke, naar den skinner derover, trods Storm og Fjender." — „Nei, nei, Sir!" — faldt hun ham i Ordet med en halv alvorlig Mine — „en god Sømand ikke smigre." — „Beder om Forladelse" — bemærkede Vessel heel alvorlig og lagde Haanden paa Brystet — „var ærligt meent; forstaaer mig ikke paa saadan Slingren. For Djævlen! — — beder om Forladelse! men om J bliver vred eller ei, troer, J er min Stjerne. Husker nok, da jeg med en fortvivlet Beslutning nærmede mig dette Huus, for at prøve min Lykke, hvor J skinte mig imøde fra Vinduet —" han standsede lidt forbløffet; thi Lady Sally slog rødmende Øjet ned ved Erindringen om Natkappen, og for første Gang forlegen vedblev han: „Formodentligt dumt sagt af mig; men Meningen er lige god." Her blev Samtalen afbrudt af nogle Herrer og

Damer, der nærmede sig den mægtige engelske Lords Broderdatter, og forstemt skubbede Søgutten sig gjennem Mængden hen til den Sal, hvor Bacchus dyrkedes. En bekjendt Skikkelse fremstillede sig for ham, endnu en og nok en; kun Lieutenants-Uniformerne og de skinnende nye Axelbaand vare ham fremmede. „Sei, Petrus!" — raabte den Ene og rakte ham et fyldt Glas — „faaer man endelig fat paa Dig; Du har i Aften forbandet travlt ved vor Herres Port." — „Sivers — — Tønder og Du, Bude!" — udbrød Vessel forundret, idet han gjenkjendte sine gamle Messekammerater — „for Djævlen! have jo faaet splinterny Takkelage; oho! alle Tre paa engang løbne af Stablen som Lieutenanter." — „Vi have trolig efterkommet Din Opfordring ved Affskeden paa Ostindiefareren" — lo Sivers — „vi vilde ikke tie og rødme, naar vi atter stødte sammen med Dig, Du gamle Ulk!" — „Men hvor har Du gjort af Axelbaandene" — bemærkede Tønder spydig, da Vinen havde gjort ham krakilsk — „kunde den fornemme Skjønhed, Du aabnede Ballet med, da ikke skaffe Dig af med Kadettrøjen?" — „Drei af, Tønder! og lad ham styre sin Cours i Fred" — lo Sivers atter, men dog med Godmodighed; thi af Vessels pludseligt opblussende Kinder sluttede han, at deres ellers saa kjække Kammerat skammede sig over sin Kadettrøje — „seer Du ikke, at han rødmer og tier." — „Tag Jer i Agt, I Storskrydere! at I ikke komme først til at stikke Piben ind" — lagde den rolige Bude sig derimellem — „kjender jeg Petrus ret, saa rødmer han ikke af Skam over sig selv." — Vessel, som rigtignok syntes et Øieblik at have tabt Fatningen, dog ikke af den Grund, som hans vinbegeistrede Kammerater meente, men fordi Ladyen bragdes med i Spillet, tilkastede Bude et venligt Blik og tog derpaa med kraftig Stemme Ordet: „Gratulerer ret af Hjertet til Eders Avancement;

have formodentligt alle Tre været med i een og samme Bataille. Gik I kanskee til Bunds eller blot til Veirs efter Titlen?" — „Snak om en Ting, Kadet! vi gik lige ud" — brummede Tønder ærgerlig. „Efter et kort og lystigt Krydstogt med Fregatten „Lossen," avancerede vi til Lieutenanter, da der er Mangel paa dygtige Officerer" — tilføjede den lattermilde Sivers. „Hvad Fartøjer commandere I da nu?" — spurgte Vessel videre. „Vi ere jo Lieutenanter" — vedblev Tønder i en endnu ærgerligere Tone — „kan han da hverken høre eller see — —." — „Vi udgjøre tre af „Lossens" Kløer" — tilføjede Sivers som før. Med gjenvunden Fatning modtog Vessel endelig Glasset, som Tønder med stigende Utaalmodighed endnu bestandig holdt i den udstrakte Arm; hævende det høit og maalende de tre Lieutenanter med et ironisk Blik, sagde han: „Vil drikke en Skaal for den af os, der først bliver Admiral." Han tømte Glasset og kastende det ud af et aabent staaende Vindue, vedblev han i en ligegyldig Tone: „Gjøre mig kanskee den Ære, I Herrer Lieutenanter! at besøge mig i Morgen tidlig ombord paa mit Fartøi, Snaven „Ormen;" ville saa tage over og spise Frokost paa den lille svenske Hukkert paa otte Stykker, som jeg tog i Forgaars." Dermed hilste han Kløverbladet og slendrede videre.

Musiken spilte op og Dandsen begyndte igjen. Skyndsom styrede Vessel omkring mellem de fra alle Kanter fremilende Par og saae sig speidende om, uden rigtig at vide hvorefter. Histhenne svævede Lady Sally ved en høi Officeers Side; de fornemste Gjæster dannede dette Pars Ovadrille; man gjorte Plads og samlede sig i en uhyre Kreds, for et Øieblik at beundre de skjønne Dandserinder og de glimrende Dandsere. Vessel stod blandt Mængden og for-

fulgte hiint Par med misundelige Blikke; han var fortrydelig, men vidste ikke ret hvorover.

„Maa jeg dandse den næste Dands med Dig?" — sagde Sivers halv høit til en nydelig Bondepige, og i en Tone, der saa at sige holdt Middelvejen mellem en Fornemmeres nedladende Fortrolighed og en forelsket Ynglings Ærbødighed. „Jeg takker for den Ære, at Hr. Lieutenanten vil dandse med en ringe Jente" — svarede Pigen med et dybt Knix; i hendes Stemme og hemmelige Smiil laa en Skalkagtighed, der vilde have gjort en koldere Jagttager raadvild. „I Sandhed! Du overstraaler mangen en høibaaren Dame" — vedblev Sivers med et skjødesløst Galanteri — „men saa lad mig vide min smukke Dandserindes Navn." — „Jeg hedder Gjertrud, Hr. Lieutenant!" — svarede hun; i det samme slog hun de store, mørkeblaae Øine i Veiret og saae med et saa aabent og frit Blik paa Ynglingen, at han uvilkaarligt bøjede sig og tilbageholdt det endnu skjødesløsere Galanteri, der allerede svævede ham paa Læben. Haand i Haand iilte de hen til en Qvadrille.

„Hør engang, Petrus!" — hviskede Bude til den tankefulde Vesfel — „Du synes jo forbandet godt kjendt i denne stadselige Familie — — nu, nu! Du skal ikke derfor vise Tænder; mig er det lige kjært, hvordan Du er bleven det, og at det er skeet paa en honnet Maade, er jeg sikker paa; men saa kunde Du kanskee sige mig, hvad det er for en Dame, der dandser histhenne med Landkrabben i de Fornemmes Qvadrille. Jeg vil aldrig være ærlig, om jeg i mine Levedage har seet nogen zirligere Gallionsfigur eller stoltere Reisning." — „Froken Vilster, troer jeg, men tager maaskee feil" — svarede Vesfel let hen; thi hans Blik og Opmærksomhed fængsledes endnu bestandig af een og samme Gjenstand, medens hans Sjæl, midt i denne Tummel og almin-

delige Glædesruus, udkastede æventyrlige Planer. „Hvad for noget! hun skulde være en Datter af vor seendrægtige Commandeur?“ — udbrød Bude med en usædvanlig Heftighed — „da er hun en stoltere og dristigere Seiler end noget af hendes Faders Skibe.“ Han iilte bort, for at komme i Nærheden af Gjenstanden for sin Beundring.

Den som Froken Vilster betegnede Baldame stod netop og tilviftede sig Kjøling med sin, en udbredt Paafuglehale ikke ulige Vifte og laante kun halvt Øre til sin Cavaleers formodentlig vel fornuftige Conversation. Hun var en Skjønhed, det vilde sikkert Enhver strax have paastaaet; thi hendes Skabning var rank og Formerne zarte, hendes Ansigt regelmæssigt ovalt med blegrøde Roser paa Kinderne, hendes Mund syntes kun skabt til Smiil, for at vise de hvide Tænder, skjøndt Smilet ikke altid var frit for en ugvindelig Sarcasme; hendes Næse var fiin og lidt bøjet, og under de, noget skarpt tegnede Bryn brændte et Par talende Øine, der af og til sloges i Veiret, som for med seirende Kraft at gjennemtrænge en udvalgt Gjenstand. Skjøndt hendes Øine stundom søgde derhen, hvor Vessel stod, og fixerede ham med et sært Udtryk, omtrent som om hun ikke kunde begribe, hvi denne Aftenens Helt endnu ikke havde nærmet sig hende, Ballets Heltinde, var den smukke Sølieutenant, der havde trængt sig frem i Kredsen og hvis beundrende Blik hviilte paa hende, dog ikke undgaaet hendes Opmærksomhed, og da hun i den næste Tour fløi tæt forbi dem begge, tabte hun Viften. Vessel var for adspredt eller for ukyndig i et Bals mangehaande Hendelser og Coketterier, til videre at lægge Mærke hertil; Bude derimod greb Paafuglehalen, ganske henrykt over det lykkelige Tilfælde, og da han med en ærbødig Bøining overrakte den, trængte den skjønne Dames taknemmelige Blik saa glødende ind i hans Sjæl, at han følte alt

Blodet strømme til Hjertet. „Jeg takker Eder, at I hjergede den saa rask" — sagde hun med et let Smiil — „under det næste Pars Fødder var den sikkert forgaaet." — „Og i et saadant Farvand kunde det ikke nytte at gaae til Bunds efter den" — tog Bude til Orde, da den heldige Begyndelse gjorte ham dristig —. „ellers havde jeg gjerne vovet Livet derfor." — „Virkelig!" — bemærkede Damen og skjulte næsten sit Ansigt bag Viften, vistnok for flygtigt og ubemærket at iagttage den uhøflige Kadet histovre — „men jeg er ikke saa lettroende; kom vi i Morgen sammen til Bal paa en Orlogsmand og jeg tabte min Vifte i Havet, vilde I dog blive slemt forlegen." — „Det kom an paa en Prøve" — forsikkrede Bude med et Anstrøg af Alvor, men vedblev strax i den forrige Tone: „Dog, jeg er egennyttig, jeg forlanger Bjergeløn." — „Og den er?" — spurgte Damen, idet hun fixerede ham og tilviftede sig Kjøling. „Jeg udbeder mig den Lykke at dandse næste Dands med Eder." — „Den Bjergeløn tilstaaes uden Afkortning" — lo Frøken Julie Vilster og gav sin Cavaleer Haanden, for at figurere i den sidste Tour af Contredandsen.

Da Lady Carteret ikke længer var paa Gulvet, slendrede Vessel atter omkring mellem de larmende Balgjæster. Tilfældigviis fik han Øje paa Frøken Bertha, som underholdt sig med en Søofficeer, og nu faldt det ham først ind, at han ikke havde viist Husets elskværdige Datter nogen Opmærksomhed; han nærmede sig derfor rask og udbad sig ligefrem en Dands. Søofficeren maalte ham med et spydigt Blik og bemærkede: „En anden Gang, min gode Ven! jeg staaer netop i Begreb med at byde Frøken Løvendahl op til denne Dands." — „Kan gjerne være" — svarede Vessel kort — „men da jeg er kommen Eder i Forkjøbet, tager jeg den skjønne Prise og I faaer at sakke agterud." — „Men

Kadetten glemmer dog ikke Respecten mod en Officeer!" — foer hiin i Veiret. "Respecterer i dette Farvand kun Høflighedens Flag" — henkastede Vesfel, og idet han med en ærbødig Bøining greb Berthas Haand, tilføjede han halvt sagte: „Kunne jo siden preje hinanden igjen." — „Saa maa Damen afgjøre det og vælge mellem os" — vedblev Søofficeren med et tvungent Smiil. „I Sandhed! det er ikke smukt af Eder, Capitain Rostgaard!" — sagde Frøken Bertha og blev rød og bleg; men fattende sig, gav hun atter Haanden til Vesfel, som havde sluppet den — „da Kadet Vesfel er kommen først, bør jeg ogsaa vælge ham." Rostgaard bukkede stift og kastede et vredt Blik efter det bortilende Par.

„Men det er jo ubarmhjertigt af Eder" — hviskede Sivers til den smukke Bondepige, som ganske stakaandet hviilte sig efter Dandsen — „saa sig mig dog hvorfra I er og Eders Forældres Navn." — „Det bryder Hr. Lieutenanten sig bestemt ikke om" — smilte Pigen og legede med den lille Kost af Efteraarsblomster, som hun holdt i Haanden istedetfor en Viste — „det har jeg altid hørt, at de fornemme unge Herrer snakke saaledes af bare Høflighed eller Smigreri, hvad det nu er." — „Men en ærlig Somand forstaaer sig ikke paa at smigre; han udtaler sit Hjertes Mening, og derpaa skal man netop kjende ham" — indvendte Sivers, som for Alvor var bleven forelsket. Gjertrud pillede en Blomst itu og uden at slaae Øinene op vedblev hun: „Og om jeg nu fortalte mine Forældres übetydelige Navn og den lille, ubekjendte Bygd, hvor jeg er fra, tjente det jo kun til at give Hr. Lieutenanten Noget at fortælle igjen til Eders Kammerater, og Noget at lee ad og Noget at glemme — —." — „Nei, ved min Somands-Ære!" — udbrød Sivers, men med dæmpet Røst og tog dristig hendes lille Haand — „jeg kan aldrig

glemme Dig, Gjertrud! skjøndt vort Bekjendtskab er saa ungt." — „Tys, Tys!" — truede Pigen halvt skjelmsk og halvt alvorlig — „en stakkels Bondepige maa heller ikke sætte sig ud over Verdens Omdømme. Jeg vil da troe, at J ikke glemmer den ubetydelige Gjertrud, siden J sætter Eders Ære i Pant derpaa; men i Alvor vil J dog aldrig omtale hende til Eders fornemme Slægt og Venner." — „Og dog, Gjertrud! hvis Du kunde læse i mit Hjerte, fortrød Du bitterligt Dine Ord" — sagde den unge Mand med et inderligt Blik og en overbevisende Kraft i Stemmen. „Det gaaer ikke an" — afbrød Bondepigen med næsten ængstelig Hurtighed, og idet hun viklede sin Haand ud af hans, reiste hun sig og gjorte Mine til at forlade ham — „man bliver opmærksom paa os." — „Vil du ikke først sige mig Dit rette Navn og Hjemsted, for at jeg i ramme Alvor kan fortælle det til mine Slægtninge og Venner?" — bad Ynglingen. Halvt bortvendt svarede Gjertrud sagte og afbrudt: „Det tør jeg ikke, og maaskee var det ubesindigt handlet af mig og af Eder — — J vilde maaskee fortryde et Øjebliks Ruus. Men kan J finde mig, mødes vi engang igjen, og det er nok muligt, saa ville vi see, hvo af os der havde Ret." Hun vendte sig bort med en Taare i Øjet og lod Blomsterkosten falde. Mekanisk greb Sivers den og stirrede forbauset efter den gaadefulde Bondepige; men han vovede ikke at følge hende; hendes Ord lode ham skimte et fjernt, skjøndt uforklarligt Haab og han lovede ved sig selv, at hun eller ingen anden Qvinde skulde følge ham paa Livets stormfulde Seilads.

I en ærbødig Stilling stod Bude foran Froken Vilster, som skjødesløs havde kastet sig hen paa en Ottoman og syntes en Afmagt nær af Træthed, medens dog hendes Øine med usvækket Ild gjennemfore Salen, som om hun søgte en Gjenstand; af og til lod hun dem ogsaa med en Slags Til-

fredshed hvile paa den smukke unge Mand. „I er en fortreflig Dandser" — sagde hun med en Stemme og Mine, der maatte lade Tilhøreren i Tvivl om det var Damens Spøg eller Alvor — „det skulde man sandelig neppe have tiltroet Eders stille Væsen og rolige Holdning." — „Hvis det Vidnesbyrd ikke gaves mig af en saadan Mund, vilde jeg heller ikke troe det" — svarede Sømanden, hvis Sjæl syntes at svømme i det Blik, hvormed han betragtede hende — „Det er som om en Forvandling var foregaaet med mig, og Erindringen om denne Aften udslettes først med mit Liv — —."

— „Det er et interessant Bal" — afbrød Damen ham med en rask Bevægelse, som om hun nu følte Kræfterne vende tilbage — „jeg elsker ret et saadant Bal; det er Livet i en højere Potents. Det forekommer mig som en larmende Kampplads, hvor Seirens Laurbær ei bedugges af Graad, og hvor de Segnende kun døe af Glæde, medens de Fangne prise deres Lænker." — „Men Kampen er ulige" — bemærkede Søofficeren og Blodet skjød højere op i hans Kinder — „thi Skjønheden gaaer ubetinget af med Seiren. Hvad de Fangne derimod angaaer, da føler jeg Sandheden i Eders Ord" — tilføjede han med dæmpet og usikker Stemme — „jeg begynder allerede at føle Lænken og priser den." — „Stille! hvad er det I siger" — lo Julie og slog ad ham med Viften — „lad min Fader ikke høre en saadan Yttring; det vilde i hans Øine være en slet Anbefaling. Min Gud! hvor det er varmt" — vedblev hun og kastede et speidende Blik til Siden — „I maa skaffe mig et Glas Sukkervand, eller jeg forgaaer af Tørst." — Hurtigt iilte Bude til det nærmeste Buffet, for at hente den forlangte Lædskedrik. En Tjener vilde høflig følge efter ham; men ivrig snappede han Glasset og styrede forsigtig dermed gjennem Mængden. — „Naa, treffer jeg endelig en fornuftig Kammerat" — raabte Tønder

og greb ham i Armen, idet han holdt et skummende Glas Champagner ligefor hans Ansigt — „Skaal, min Broder! til Randen — —." — „Nei, stop!" — sagde Bude og søgde at rive sig løs uden at spilde den kjølende Drik — „det er kun Sukkervand, jeg har inde, til min Dame — —." — „For en Ulykke!" — brummede Tønder og betragtede ham med noget stive Blik — „er Du kolde Søhund ogsaa bleven varm og gaaer paa Krydstogt — — ja saa — — tag Dig i Agt for blinde Skjær, min Broder! — — naa, saa bliver jeg da den eneste Fornuftige i denne lykkalige Aften." —

Bude, som lykkelig havde slidt sig løs, naaede langt om længe hen til Ottomanen; men han fandt den tom. Frøken Vilster dandsede allerede med en slank Cavalleriofficeer, og den unge Sømand, som ikke rigtig kunde blive klog derpaa, skjøndt han havde en Ahnelse om at være holdt for Nar, satte sig paa den ledige Plads; Tønders Advarsel skurrede endnu i hans Øre og gjorte ham eftertænksom.

„Du min Gud! der sidder min tro Hyrde ved Kilden" — spottede Frøken Vilster, da hun nogle Minutter efter førtes tilbage fra Dandsen; men idet hun derpaa med en vis Bestemthed nejede for Cavalleriofficeren, vedblev hun med et venligt Smiil til den alvorlige Sømand: „Tilgiv mig; jeg havde lovet hiin Herre denne Dands." — „Behager I, min Frøken!" — sagde Bude og bød hende Glasset med et høfligt Buk — „jeg ventede taalmodig, som I seer, uden at ryste Lænken." — „Men I seer jo saa alvorlig ud, som om Storm og Uveir vare i Anmarsch" — henkastede Damen. „Af Glæde døer jeg i det mindste ikke dennegang" — svarede Sømanden i samme Tone. Frøkenen nippede til Glasset og betragtede hemmeligt den underlige Yngling, hvis Adfærd var hende ny og netop derfor interessant. Hun satte Glasset bort; med et halvt tungsindigt Blik og indtagende

Venlighed rakte hun ham derpaa Haanden og spurgte rask: „Dandse vi den sidste Contredands sammen?“ — Taus, men som greben af en ny Ruus, iilte Bude ved den forføreriske Skjønnes Side gjennem Salen.

I den saakaldte fornemme Qvadrille opførtes en moderne Dands; Damerne adspredte sig pludselig og valgte Herrer til en enkelt Tour. Med forslagte Arme lænede Vessel sig op til det elastiske Tapet; som brogede Drømmebilleder fredsede Parrene omkring ham, medens hans Sjæl og Øje kun søgde og beskjeftigede sig med en eneste Skikkelse. Lykken, der allerede saa forunderligt havde fulgt ham, paa den stolede han, paa den byggede han dristige Casteller, og hist svævede hans Lykkestjerne for hans begeistrede Øje. Han var ikke tyve Aar gammel og commanderede allerede et Krigsskib, havde allerede vundet Hæder; hvad var da i Vejen for at bringe det til Admiral og da — — ha! der svævede Lady Carteret hen imod ham, rødmende, med nedslagne Øine og den ene Arm halvt udstrakt. Fra den anden Side, nærmere ved ham, dandsede den skjønne Julie frem og sagde halvt hviskende: „Med Dagens unge Helt maa jeg dog ogsaa dandse — —.“ Heftig og med blussende Kinder, som om det gjaldt at gribe det synkende Flag, foer Kadetten forbi Julie, uden at høre eller see hende, og fattende Englænderindens udstrakte Haand, hvirvlede han hen i Glædens Ruus. Frøken Vilster blegnede næsten og idet hun rask greb den tililende Capitain Rostgaards Arm, sagde hun med et fremtvunget stolt Smiil: „I har ikke megen Ære af Eders Kadetters Opdragelse.“ — „Undskyld ham, min Frøken!“ — svarede Capitainen med et Sideblik til Frøken Bertha — „han har gjort et pludseligt Spring fra Matrosdreng og er vist i Aften for første Gang i en Balsal.“

Pauker og Trompeter forkyndte, at Ballet og dermed Festen var endt. Larmende trængte en Deel af Gjæsterne sig til Udgangene, medens andre søgde Bekjendtere og Slægtinge eller toge Afsked med hinanden. Vessel førte Frøken Bertha gjennem Salen hen til det Sted, hvor den Løvendahlske Familie befandt sig. „Takker Eder ret meget, at J skjænkede mig den sidste Dands" — sagde han adspredt og med en Mine, som om han, forinden de skiltes, endnu havde noget paa Hjertet. — „Der seer J, hvor vi Qvinder ere godmodige" — svarede Bertha med et skjelmsk Smiil — „J foretrak Lady Carteret for mig til den første Dands, og istedetfor at hævne mig, vælger jeg Eder til den sidste." — „Rigtig" — greb Vessel atter Ordet, men halvt sagte, da de netop standsede ved den forsamlede Gruppe — „Lady Carteret — — troer, at hun er stødt paa mig; vilde ikke gjerne saaledes skilles fra hende." — „Det har jeg dog ikke mærket noget til; men i saa Fald skal jeg søge at bilægge Tvisten" — sagde Bertha, idet hun nejede for sin Cavaleer og med Øinene vinkede ad den engelske Lady. —

„Naa, min lille Helt!" — raabte General Løvendahl til Kadetten — „har J nu ret glædet Eder i Aften efter de foregaaende Dages drøje Dyst?" — Vessel gjorte sin bedste Compliment for Norges Statholder og svarede med pludselig Munterhed: „Takker Eder, Hr. General! for alt beviist Godt; har samlet Lyst og Kræfter til mangen endnu drøjere Dyst." — „Ret saa" — vedblev Generalen og klappede ham paa Skulderen — „Med det første Skib afgaaer J til Kjøbenhavn med Depescher; saa kan J med det samme hente Eders Lieutenants-Bestalling." Vessel takkede med et stumt Buk, og da Generalen derpaa vendte sig til nogle andre Gjæster, nærmede han sig Husets tvende unge Damer, som han ikke havde tabt af Sigte.

Med et venligt Smiil til den unge Sømand sagde Lady Carteret: "J, Sir! holdt ud til det yderste denne Aften; J med Lady Bertha var det sidste Par." — „Vil ogsaa holde ud til det yderste, naar det gaaer gjennem den pibende Storm eller mod Fjendens Kugler" — svarede Vesfel levende — „naar min Stjerne kun ikke maatte formørkes." — „J er en underlig Sir" — henkastede Ladyen i en næsten alvorlig Tone, skjøndt hendes Øje smiilte som en venlig Stjerne — „J ikke endnu kunne glemme det Indfald." — „Maa ikke blive vred derover, Lady!" — vedblev Kadetten rask — „men er og bliver min Stjerne, der skal vinke mig til noget Stort." — „J det endelig vil" — sagde Lady Carteret, idet en Sky svævede over hendes hvide Pande; thi hun maatte modtage Armen, som Commandeur Vilster netop fremrakte, for at ledsage hende ud af Salen — „gjerne for mig; men J vogte Eder, at det ei bliver en Lygtemand." Med et hilsende, udtryksfuldt Blik til Ynglingen fulgte hun sin aldrende Cavaleer.

Næsten blegnende saae Kadetten efter den skjønne Qvinde; thi hendes Ord klang som en herlig, men varslende Musik i hans Øren. Uden at see til Høire eller Venstre, trængte han sig derpaa i den modsatte Retning gjennem Mængden og mumlede ved sig selv: „For fornemt for en Ulk — — men, for Djævlen! hvorfor ikke til Bunds efter Lygtemanden eller til Veirs efter Stjernen."

---

## Tredie Capitel.

Saalænge Stater have existeret, altsaa saa langt Historien naaer tilbage, kan enhver Tidsalder fremvise en eller

anden Herſker, der, dreven af Ærgjærrighed og en urolig Aand, aldrig lod ſine Naboer have Fred og hvis hele Liv og Stræben kun gik ud paa at forſtørre ſit materielle Herredømme eller, med andre Ord, ſom drev Røverhaandværket i det Store. Men i Begyndelſen af det attende Aarhundrede ſyntes denne Feber at have angrebet alle Europas Monarker. Aarhundredet begyndte med at Churfyrſten af Brandenborg egenhændig ſatte Kongekronen paa ſit Hoved og lod ſit Folk gjøre mange Offere, for at bevæge de andre Potentater til at optage ham i deres majeſtætiſke Række. Den ſtærke Churfyrſte af Sachſen ſkiftede Religion, for at blive Konge i Polen, og opoffrede Hundredetuſind Underſaatter, for at miſte og gjenvinde denne byrdefulde Krone; i Sandhed! hans Herredømme var af en materiel Natur; de fleſte Seire vandt han i Dyrefægtninger. Ludvig den Fjortende, ſom fødtes med Tænder og begyndte ſit Liv med at ſaare ſin Ammes Bryſt, offrede en Million Mennesker, for at gjøre ſine Naboer Herredømmet over en anden Million ſtridig og for at vinde et krigeriſk Navn i Hiſtorien. Czar Peter huggede egenhændig Hovederne af ſine Strelitzer, for at blive uindſkrænket Herſker, og en Ruſſers Liv var Spotpriis for hver Tomme Land, han vandt fra Sverrig og Tyrkiet. Det tappre ſvenſke Folk fulgte med Begeiſtring ſin ridderlige Konge, da han førte dem fra Seir til Seir; da hans Stjerne begyndte at dale, kæmpede de og bragde Offere ſom for den helligſte Sag, og da han med Kjernen af den ſvenſke Stridsmagt begravede ſig ſelv og ſin Hæder i Ruslands øde Stepper og tilſidſt hviilte ud i Tyrkiet ſom frivillig Fange, holdt Svenſkerne endnu deres Drot i Ære og fortſatte med Kjækhed den ubeſindige Krig; da Carl den Tolvte forblev døv mod enhver Foreſtilling om Fred, adlød det ſvenſke Rigsraad og opbød Nationens ſidſte Kraft, ikke

alene for at beskytte Sverrigs Grændser mod Fjendens Indfald, men for at gjøre Erobringer eller dog beholde de allerede vundne, langt bortliggende Lande. Danmarks Konge var ligeledes greben af Tidsalderens Svimmel; istedetfor at ophjelpe Industri, sørge for Almuens Oplysning, løse den talrige Bondestand af Trælddommens Aag, beskytte sine Undersaatters Handel og Skibsfart og kraftigt at modarbeide det svensk-holsteenske Parti, Danmarks lumskeste og derfor farligste Fjende, i hvis Spidse den berygtede Baron Gørtz stod, gik alle hans Planer ud paa at erobre Skaane. I dette Øjemeed sluttede han Forbund med Czar Peter, som regelmæssigt hvert Aar lovede at landsætte Tropper paa Sverrigs sydvestlige Kyst, for at operere i Forening med den danske Armee; men, skjøndt Czaren gjerne saae Sverrig svækket, ønskede han dog ikke, derved at forstørre Danmarks Magt og brød derfor regelmæssigt sit Løfte. Herved opnaaede han netop sin Hensigt, at tilintetgjøre al Udsigt til Fred mellem de tvende nordiske Magter, der udtømte deres Kraft paa at holde store Orlogsflaader i Søen: Sverrig, for at skaffe Tropper over til sine tydske Provindser, hvor Stralsund og Bismar truedes af den danske Landmagt, og Danmark, for at hindre deres Overførsel. Frederik den Fjerde havde saaledes henved Halvfiirsindstyve Krigsskibe i Nord- og Østersøen, og den svenske Regering stræbte at udruste et lignende Antal. For at dække de belovede russiske Troppers Landgang i Sverrig, lod Frederik desuden anlægge en Havn og Batterier paa Christianssø; men Russerne udebleve og Orlogsskibene krydsede frem og tilbage mellem Bornholm og Pommern, uden at udrette noget Synderligt. — Imidlertid var Pesten bragt fra de østersøiske Stæder til Kjøbenhavn, hvor den i Sommeren 1711 hver Dag bortrev flere hundrede Mennesker og omsider angreb Flaadens Mandskab.

Dette hindrede dog ikke Frederik i at sende en ny Escadre til Norges Kyster, hvor Commandeur Vilsters ubegribelige Drkesløshed gav de fjendlige Krydsere frit Spil, ligesom han ogsaa med store Omkostninger udrustede en Angrebshær, der af General Løvendahl førtes ind i Bahuuslehn, for at erobre de magre svenske Provindser. Men denne tilsyneladende energiske Plan strandede som sædvanligt, Nogle mene, af Mangel paa energisk Gjennemførelse, Andre, at det manglede paa god Villie hos de Commanderende. For den første Mening kan siges, at man havde glemt hiint gamle Ord, at hvo, der vil byde sig til Gjæst i Sverrig, maa tage Retterne med; Angrebshæren havde hverken tilstrækkelig Munition eller Magaziner. For den sidste Mening anføres General Løvendahls tvivlsomme Characteer og Commandeur Vilsters lunkne Adfærd, der ogsaa Aaret efter bevirkede hans Afskedigelse og maaskee hans senere Fremtræden som svensk Søofficeer.

Saavel Sverrig som Danmark havde i denne Periode mange talentfulde og tappre Krigere, hvorved Partiet netop gjortes fuldkommen lige; i begge Landes øverste Bestyrelse manglede Enhed og Kraft, hvorved den ubesindige Krig blev dobbelt fordærvelig; den gav kun Anledning til mangen Heltedaad, der glimrer i Historien, men som bidrog til tvende stolte Nationaliteters Forfald. — I Forening med den svenske General-Admiral, Grev Wachtmeister, lykkedes det Steenbuk i Slutningen af Aaret 1711 at kaste 6000 Mand i Land paa Rygen, og da Udsigterne til Pommerns Erobring derved fjernedes, vendte Frederik den Fjerde Blikket mod Nordsøen, for paa denne Kant at bibringe det døende Sverrig Naadesstødet, medens han derhos ivrig drev paa Underhandlingerne med Czaren, angaaende de russiske Troppers Forening med de danske. —

Vessel havde imidlertid været i Kjøbenhavn, hvor han fandt en god Modtagelse saavel hos Kongen som hos de Mænd, der tidligere havde taget sig af ham. Som Lieutenant gjorte han nogen Tid Tjeneste paa Fregatten „Postillonen", der brugdes til at convoiere Handelsskibe mellem de jydske og norske Kyster; men denne Virkekreds var for snever for hans dristige Aand. Under et Ophold i Kjøbenhavn traf han paa Sivers, som ved Erobringen af den svenske Fregat „Sophia" havde gjort et Spring til Capitain. Denne hans fordums Kammerat kom ham imøde med aabne Arme og spurgte, om han endnu vilde indgaae Væddemaal om hvo af dem, der først blev Admiral. Skjøndt det var en, i en godmodig Tone fremført Spøg, stemte den dog Vessel alvorlig, og da det kort efter lykkedes ham at blive sendt som Expres til Løvendahl, bad han denne sin Velynder om, paany at turde overtage Commandoen paa Snaven „Ormen". Norges Statholder opfyldte hans Ønske og tilføjede: „Nu vel, min unge Helt! opbringer I nogle gode Priser samt en Deel svenske Lodser og skaffer I mig sikker Efterretning om, hvorledes det seer ud paa Gothenborgs Fjord, skal I faae Commando over den nye Gallei, jeg lader bygge i Langesund."

Jublende modtog „Ormens" Mandskab sin forrige Chef igjen; med det lille Fartøi styrede han ind til Fjendens Kyster, bortsnappede en halv Snees Lodser lige for Øinene af en betydelig Afdeling Rytteri, verlede glatte Lag med flere større Krydsere og forjog dem, løb ind i Gothenborgs Fjord, næsten lige op under Fæstningen, bespeidede denne, talte de i Havnen liggende Skibe, og da Svenskerne omsider fattede Mistanke til den fremmede Snav og Fregatten „Tamen" lettede Anker, for at bemestre sig den, tonede Vessel sit rette Flag, løsnede trende skarpe Skud, det danske Løsen, og streg

saa for fulde Seil, mellem fjendlige Skibe og Kyster ud af Fjorden. Paa Hjemvejen opsnappede han nogle med Mundforraad ladede Fartøjer, forjog tvende armerede Chalupper og styrede derpaa ind til Stavern, for at aflevere de svenske Lodser, de tagne Priser og de gjorte Optegnelser om Gothenborgs Rhed og Fæstning.

Paa Skibsbroen ved den norske Sofiække Langesund herskede der lutter Liv og Virksomhed; den ene Baad efter den anden lagde til eller stødte fra; kongelige Matroser iilte frem og tilbage, belæssede med Mundforraad og Vaaben; deres høirøstede, lunefulde Samtaler afbrødes kun af en eller anden underordnet Befalingsmands Krafteed, og det hele støjende Optrin accompagneredes af Hammerslagene fra de omliggende Skibsværfter, hvor smaa Krigsfartøjer stode i Arbeide. Et Par Kabellængder fra Land laa en smuk ny Fregat, hvis smækkre Spiir beskreve en lille Kreds paa den skysvangre April-Himmel, hvergang en Bølge rullede ind fra Nordsøen. Man hørte tydeligt Folkenes Raab og Baadsmandens Pibe ombord og man mærkede, at Skibet snart skulde stikke i Søen; thi de fleste Seil vare gjorte los og Mandskabet arbeidede ved Spillet, for at lette Ankeret fra Grunden, medens Falderebsporten endnu stod aaben, som om man hvert Øieblik imødesaae en vigtig Persons Ankomst. Dette Skib var Gjenstanden for en Gruppe ældre Sømænds Betragtninger og Samtale.

„Saa gad jeg dog vidst, hvad de jage saadan efter; de ville da ikke stikke i Søen, naar Storm og Slud begynde at pidske ind paa Land" — bemærkede en gammel Ulk, idet han knappede en af de faa Knapper i den tyndslidte Trøje og kastede et flygtigt Blik ud over Søen, hvorfra det virkelig luftede op med en Byge. „Som om den Søridder brød sig om Vind og Veir og saadant Pilleri" — indvendte Side-

manden, en stirskjaaren Matros med et stort graat Skjæg — „han vil ud at prøve hvordan hun bygger Søen, kan jeg tænke, før Schoutbynacht Vilster kryber herind med de andre Snegle og stækker hans raske Vinger." — „Hvordan hun bygger Søen!" — vedblev den første Ulk med et halvt Smiil og monstrede atter Fregatten med et tilfreds Blik — „paa hele Viigsiden findes ingen Krydser, ja Svenske har neppe nogen Seiler i sin hele Flaade, der tager Luven fra den Skude, med mindre den bibringes nogle Kugler mellem Vind og Vand, og Fjenden skal lægge sig klos paa, før Kugle naaer gjennem dens Planker." — „Ho, ho!" — smaalo den Graaskjæggede — „man hører, Du har hamret nogle Nagler ind i Skroget, derfor roser Du Bygningen. For den Sags Skyld seer hun jo nok ud til at kunne maale sig med hvilkensomhelst Seiler, og hvad Kuglerne mellem Vind og Vand angaaer, saa vover Fjenden sig neppe saa nær, saalænge dens nuværende Chef stiller Kanonerne." — „Skulde vel Chefen allerede være kommen ombord?" — spurgte en jevnaldrende Sømand, som med en stor Bylt under Armen netop nærmede sig Gruppen. Alle vendte Blikket mod den Spørgende, der var en usædvanlig høi og stærk bygget Mand med et ærligt, solbrændt Ansigt og et roligt Øje. Efter nøje at have betragtet ham fra øverst til nederst, tog den Skjæggede først Ordet: „Havde Chefen været en halv Time ombord, var Falderebsporten vel lukket og Skuden længst under Seil, tænker jeg." — „Ja saa, et godt Ord igjen" — vedblev den ubekjendte Sømand — „jeg kommer lige fra Reisen og havde noget at tale med det Fartøis Chef." — „Da faaer Du neppe nogen lang Samtale med ham i Dag" — bemærkede den gamle Ulk — „for naar han kommer, gaaer det som en Stormvind ombord og saa afsted. Du kjender sagtens ikke den Chef?" — „Ikke stort" — sva-

rede den Fremmede og tog sig en frisk Skraa; idet han derpaa tilbød de Andre et Bid af sin store Rulle Tobak, som for at stemme dem lidt venligere, vedblev han i en ligegyldig Tone: „Saa det skal altsaa være en saadan Djævels Karl; ja, jeg har nok hørt ymte Et og Andet om ham. Han har nok begyndt ligesom vi Andre, som Svabervrider.“ — „Rigtig, deri stikker det just, tænker jeg“ — gjenmælede den Graaskjæggede i en langt fortroligere Tone, og tilbageleverede Rullen, som ved at gaae rundt blandt Matroserne havde mistet betydeligt i Omfang — „for tre Aar siden var han ikke stort andet end Skibshund paa en Pæreskude og nu heiser han Flag som Capitain-Lieutenant paa det prægtigste Fartøi i Kongens Flaade.“ — „Saa han er allerede entret saa høit i Veiret“ — vedblev den Fremmede — „jeg meente han var kun Lieutenant.“ — „Ja, det gjør da ikke stort til Sagen, tænker jeg, for han er nu Fregat-Chef, og den Overstcommanderende har kaldt ham Capitain-Lieutenant, sagtens fordi han burde være det“ — ivrede den Graaskjæggede, lidt ærgerlig — „og bliver han ikke med det første Admiral, er det da snart ude med de danske Svaners Vise, kan jeg tænke; for, mellem os sagt, den Mand, der skal føre Fartøjet derude, er vel yngre end alle de Andre, men dog ældre Ulk og den Eneste, der gider brase op for Fjenden; medens de Andre ere bange for en Kugle gjennem den pæne Takkelage og heller drive af som vaade Hunde end vove Trøjen mod den usleste Krydser, lader han staae til gjennem Storm og Kugler, og endnu har ingen Svenskers Bugspryd seet hans Agterspeil.“ — „Det undrer mig ellers, at de høje Herrer i Kjøbenhavn have ladet ham gaae saa frisk til Veirs, da han ikke hører til deres fornemme Slæng“ — emærkede den Fremmede. „Ho, ho!“ — smaalo den Graaskjæggede — „det kunde nok være, at det creperer dem; men de

kunne ikke faae ham til Bunds. Jeg skal sige Dig, der er saadan en lærd Docter, der curerer paa Hans Majestæt og derfor har et Ord at snakke med, ogsaa om Ting, som han ikke er lærd paa, kan jeg da tænke; han havde faaet Forkjærlighed for Gutten og har ladet ham oplære. Min gamle Bakskammerat, som staaer her, har kjendt Capitain-Lieutenanten, da han i Trondhjem slæbte Pakkenilleker efter sin Mester, en god Lappeskræder." Den gamle Ulk nikkede tilfreds, idet han knappede den tredie og sidste Knap paa sin Trøje, og den Graaskjæggede vedblev: „Men allerede dengang viste Knægten, at han havde højere Sind end der behøves til at lappe et Par gamle Buxer eller sætte Svalerumper til en Straajunkers Narredragt; han kastede sin Mester en vel trykket Sneebolt i Nakken til Afsked og gik uden Forlov til Kjøbenhavn, for at blive Sømand. Hvad det ellers angaaer at faae ham til Bunds, da bliver det ikke saa let en Sag for de Store, tænker jeg; for vil hans egen Planke ikke holde ham længer, entrer han en af Fjendens, ogsaa uden Forlov." — Den fremmede Sømand, som med hemmelig Glæde havde hørt paa denne, vistnok upartiske Roes, vendte Blikket mod det nærmste Huus i Byen, hvorfra en ung Søofficeer netop nærmede sig, og med en uvilkaarlig rask Bevægelse henkastede han: „Naa, under den Chef gad jeg nok tjene; man kunde jo forsøge paa at komme an." — „Ja, det troer jeg nok" — smaalo atter den Graaskjæggede — „skulde han antage alle de Gutter, der gjerne gad tjene under ham, blev der intet Mandskab tilbage til den øvrige Flaade. Maatte jeg faae Lov at gaae med, forlangte jeg hverken Haandpenge eller Lønning og vilde endda staae mig godt ved Prisepengene."

Søofficeren traadte nu ud paa Broen; det var den nye Fregats Chef; alle Sømændene hilste og fulgte ham i Hæ-

lene, for ret at see ham saa nær ved som muligt. Med eet Spring var han nede i Barkassen, der laa parat, og sagde med en kraftig Stemme: „Frisk, Gutter! til Aarerne! — — have vel Alting inde?“ Da Matroserne svarede bejaende, satte han sig ned paa Agtersædet og greb Roerpinden, idet han venlig lettede paa Hatten ad de rundt om hilsende Sømænd. Den Graaskjæggede søgde at holde den fremmede Sømand tilbage fra at tiltale Chefen. „Lad det være godt til han løber herind igjen“ — sagde han — „kjender jeg den Chef ret, faaer Du nu kun knubbede Ord; han har travlt, kan jeg tænke.“ — Den Anden, som med stirrende Blik havde betragtet Søofficeren, rev sig løs fra Graaskjæggen uden at svare; med Hatten i Haanden og et høfligt Skrabud traadte han hen til Barkassen, over hvis Rand en af Matroserne just bøjede sig, for at løse Touget fra Jernringen. „Med Forlov, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — sagde han — „hvis I ikke maatte have glemt Eders Løfte, synes det mig nu paa Tiden at stuve min Køje i Eders Skude.“ — Vessel saae noget forundret i Veiret; men idet hans Blik opklaredes, udstrakte han Haanden og raabte: „Tænker det samme, Ole Olesen! — — for Djævlen! blev noget længe borte, Du gamle Vandhund! har tit tænkt paa Dig. Kom kun herned; finde vel Rum til Dig, og vil give Dig Haandpenge af min egen Lomme, indtil Pladsen ved Fregattens Roer bliver vacant.“

Glad over denne Modtagelse, steg Ostindiefarerens gamle Styrmand ned i Barkassen; paa Chefens Vink satte han sig hos ham i Agterenden, kastede sin Bylt under en Tofte og greb fat paa Roerpinden. Ved Lyden af Baadsmandens Pibe reistes alle sex Aarer i Veiret og sank derpaa med eet Slag ned i Soen; hurtig skjød Barkassen gjennem Bølgerne ud til „Løvendahls Gallei.“ Sømændene paa Skibsbroen,

der havde ventet et ganske andet Udfald af dette lille Mellemspil, stirrede med opspilede Øine efter den, og den Graaskjæggede mumlede hen for sig: „Snurrige Fætttere og Tider! der stikker nuomstunder en Admiral under hver anden beget Trøje, kan jeg tænke.“ Dermed slendrede han hen ad Broen og strøg sig ned ad Armene, som om han vilde føle efter, om ikke denne Formodning skulde virkeliggjøres ved ham selv.

Fem Minutter efter iilte Vesſel med sin gamle Ven op ad Gallejens Falderebstrappe. Mandskabet kastede nysgjærrige Blik paa den fremmede, alvorlige Sømand, men glemte ham snart igjen over Chefens rask paa hinanden følgende Commandoraab. Med Liv og Munterhed udførtes Befalingerne; med en Hurtighed, som om det skete ved Trylleri, bragdes Barkassen op paa Dækket og surredes fast; Ankeret heves heelt op under Bougen, Klyveren heisedes og idet Seilene svulmede for den friske Vind og Flaget med det hvide Kors udfoldede sig, skjød Skibet stolt gjennem de fremvæltende Bølger. Det krængede lidt til den ene Side, tre Kanonskud dundrede ind mod Byen og Ekkoet fra Bjergene gav Knaldet tilbage.

„Ikke sandt, Ole! er noget andet end at stuve sin Køje mellem Theekasser og Sukkerfustager“ — sagde den unge Chef til sin graanende Undergivne — „er her i mit rette Element: en dygtig Skude med lutter skarpe Tænder, som jeg tør bruge mod Fjenden, hvor jeg treffer ham, og flinke Gutter, der gjerne følge med; fortjente at gaae under Kjølen istedetfor til Veirs, om jeg da ikke bragde det til Noget.“ — Med et halvt Smiil over det ellers saa rolige Ansigt, svarede Ole: „Om jeg tør sige, hvad jeg mener, saa vilde jeg nok raade Hr. Capitain-Lieutenanten, af og til at mindske Seil, for ei at løbe paa de ærgjærrige og avindsyge Stor-

mænd derovre i Kjøbenhavn." — „Mener, det har ingen Nød fra den Kant" — lo Vessel — „Hans Majestæt forstaaer sig vel ikke synderligt paa Søvæsenet, men forstaaer sig ret godt paa, om hans Skibsførere ere kjække og gjøre deres Pligt. Hvad de gamle Admiralitetsherrer og høiadelige Admiraler betreffer, saa, imellem os sagt, Ole Olesen! er det heel naturligt, at en gammel Mand hedder Christopher, og vare Narre, om de ikke heller tyede til Kakelovnskrogen, naar der er unge Gutter nok, der for Ærens Skyld ville vove Trøjen — — hvad maatte det være for Seilere der forud til Luvart" — afbrød han sig selv og satte Kikkerten et halvt Minut for Øjet — „oho! Hans Majestæts Orlogsskibe; sagtens Commandeur Knoph; Schoutbynacht Vilster havde vel ikke skyndt sig saa forskrækkeligt." — „For den Gang er det altsaa forbi med den kjække Prøvefart" — sagde Ole Olesen med et spørgende Blik — „nu maa Hr. Capitain-Lieutenanten dog vel mindske Seil og parere de Andres Ordre?" — „Har endnu god Tid" — svarede Vessel efter et Øjebliks Betænkning — „maa dog først vide, hvordan Skuden lystrer Roret og kanskee hvor langt Stykkerne naae." Han vendte sig rask om og raabte: „Frisk, Manne! klar til at falde af!" — Hver Mand iilte til sin Post; de svære Seil raslede ned, Roret knagede; Fregatten reiste sig strax efter og lagde sig paa den anden Boug. Nu sattes atter Seil til og „Løvendahls Gallei" gik Søværts, medens en Deel af den danske Escadre, med hvilken den skulde have forenet sig, for at iagttage den fra Gothenborg udløbne svenske Flaade, seilede ind til Langesund. Ole rystede vel paa Hovedet ad den unge Chefs dristige Beslutning; men hans Stilling paabød ham Taushed, og i Grunden var han ret fornøjet derover. Imidlertid blev Veiret

klart, en frisk Kuling blæste op og let dandsede Skibet gjennem Bølgerne, fjernende sig hurtigt fra Norges Kyst.

Vessel var glad over at have truffet sin gamle Ven igjen; næsten smigrede det ham, at denne, rigtignok simple, men erfarne og kjække Sømand var kommen langveis fra, for at søge Tjeneste hos en puur ung Officeer, og en hemmelig Stemme tilhviskede ham, at det var et godt Varsel, at han allerede nu kunde indløse det paa Ostindiefareren saa løseligt henkastede Løfte. Medens Mandskabet var beskjeftiget med at opskyde Tougene og stuve den ombord bragte Proviant, spadserede han frem og tilbage paa Dækket med Ole. — „Kom mig ret tilpas, som om Du var kaldet" — begyndte han en fortrolig Samtale — „men lad høre hvordan det er gaaet Dig; har vel ikke lagt Synderligt paa Kistebunden, siden din Equipage er saa let?" — „Hvis jeg tør tale som jeg mener det" — svarede Ole — „saa var vor tydske Chef paa Ostindiefareren en Lurendrejer, der kun tænkte paa at bjerge sine egne Klude, uden at bryde sig om Compagniets eller Kongens." — „Oho! den gamle Klage". — lo Vessel og gned sine Hænder — „naa, skulle da aldrig faae Grund til at beskylde mig for saadant." — „Omtrent her omkring" — vedblev Ole — „fik en svensk Kaper Øje paa os og begyndte Jagten. Alle vi danske Gutter glædede os til en lystig Dands, og det maa jeg sige, Eders fordums Kammerat, den lille lystige Grotschilling var den første, der pyntede sig til Festen; de andre Kadetter havde da forladt Skibet i Bergen, ligesom J — —." — „For Djævlen! ja, den lille Krabat" — afbrød Vessel — „hvad maa der være blevet af ham?" — „Han er for lille, sige de store Herrer, til at være Lieutenant og derfor er han endnu Kadet — — men saa meente vor Chef, at det var bedre at spare Liv og Gods; til vor Ærgrelse strøg han Flaget og lod Svenskerne komme

ombord, efterat han for sin Person først havde kapituleret med Capitainen." — „Fordømt! tog vel saa den rige Ladning?" — spurgte Vessel — „naa, skal give Erstatning, om vi treffe ham engang." — „Hr. Capitain-Lieutenanten siger noget" — smaalo Ole — „jeg har ladet mig fortælle, at den Karl endnu bestandig krydser her i Farvandet, sagtens for at søge sin Prise; for den beholdt han da, Gud være lovet! ikke. Capitain-Lieutenant Rostgaard var med sin Fregat fulgt herned efter os fra Bergen og kom endnu til rette Tid, for at afjage Svenskeren den rige Ostindiefarer." — „Bravt! prægtigt!" — jublede Vessel — „men skulde ogsaa have taget Svenskeren." — „Paa det Lav!" — bemærkede Ole — „da den svenske Capitain saae Fregatten løbe ned mod os, gjorte han sig i en Helvedes Fart klar fra Ostindiefareren og satte alle Seil til; men vor tydske Chef fandt det raadeligst at blive ombord hos ham med sine bjergede Tyvekoster; af en Feiltagelse havde han da taget min Kiste med — —." — „Og Fregatten søgde vel at afskjære ham Flugten?" — „Det lod den nok være; Krydseren er den bedste Seiler i Hans svenske Majestæts Flaade. Har Capitain-Lieutenanten da ikke hørt tale om Capitain Knabe, som fører Hukkerten „det svenske Vaaben"?" — „Kan nok være, synes mig næsten" — henkastede Vessel; idet han derpaa med en glad Mine lod Blikket fare hen over sit Skib, der ziirligt og med Pilens Fart strøg gjennem de jevne Bølger, vedblev han: „Troer altsaa, at denne Krydser endnu opholder sig her i Farvandet? Gad vidst, om vi kunde tage Vinden fra ham, ifald han dagedes op." — Ole lod ligeledes Blikket fare hen over det skjønne Skib og dets Takkelage; rystende paa Hovedet svarede han derpaa: „Rigtignok synes hun at bygge Søen saa vel som nogen Skude, der nogensinde døbtes i Nordsøen; men fra „det svenske Vaaben" tager hun neppe

Luven, og Capitain Knabe er en dygtig Sømand." — „Ere da heller ikke vante at sakke agterud, de danske Gutter, naar det gjelder et Væddemaal paa Bølgerne" — smilte Vessel — „gjelder dog et Forsøg, om vi skulde saae Øje paa ham." — „Sagtens treffe vi ham" — sagde Ole alvorlig — „for fire Dage siden, veed jeg, han forlod Gothenborg, for at krydse ned mod Fladstrand og han er godt armeret, for han skal gjøre Jagt paa den dristigste danske Krydser — —." Ole standsede og lidt forundret spurgte Vessel: „Gad dog vidst, hvem Du mener, Du gamle Ulk!" — „Ja, om jeg ellers tør tale reent ud af Posen" — vedblev Ole ganske forlegen — „saa er det ikke min Sag at slingre for Nogensomhelst; men saameget er vist, at Capitain Knabe skal gjøre Jagt paa Capitain-Lieutenant Vessel; sagtens vidste det svenske Admiralitet ikke dengang, at J nu fører en Fregat." — „Tak, Ole!" — udbrod Vessel og trykkede hans barkede Næve — „var jo en prægtig Efterretning og er en hæderlig Mening, Fjenden allerede har om mig. Nu da, haaber, at de ad Aare skikke et ordentligt Orlogsskib efter mig. Er ellers nysgjærrig at vide, hvordan Du opsnusede det." — „Vor tydske Chefs Feiltagelse med min Kiste gjorte mig kjed af at spare for Lurendrejere; det var ikke første Gang, sligt hendtes mig, og jeg er for gammel til at begynde forfra. Men da jeg nu fra en liden Hvalp af har redet paa Bølgerne, saa besluttede jeg dog at blive ved, indtil den vilde Ganger engang kaster mig af, og om muligt gjøre vort raske Flag lidt Ære og, hvis det vilde lykkes, falde derunder. Derfor tog jeg Tjeneste paa Fregatten „Lossen" under Eders fordums Kammerat Sivers. Det var en kjæk Gut; han var nylig bleven Lieutenant. Da Gyldenløve forrige Sommer gik under Seil med den store danske Flaade, stak vor Fregat ligeledes i Søen, for at jage efter Kapere. Som vi i Eftermiddagsvagten gik

for en laber Kuling mellem Bornholm og den pommerske Kyst, kom et svensk Skib ned imod os og viste strax Tænder; det var Fregatten „Svenske Sophie", og skjøndt hun førte en halv Snees Stykker flere end vi, vare vi ikke sene til at gjøre klart Dæk og bringe hende et Par varme Hilsener. Efter en Times Musik grebe vi til Ørerne, lagde hende paa Siden og med et Hurra entrede vi Alle Mand derover. Det maa jeg ellers sige, Lieutenant Sivers var ikke den sidste paa det fjendlige Dæk — —." — „Veed det allerede og gad nok have været med der" — afbrød Vesel med tindrende Øine den gamle Sømand — „var et lykkeligt Tilfælde for Sivers." — „Saa bragde vi da Prisen hjem i ret god Stand og Sivers avancerede til Capitain; men da hans Skib blev lagt op, for at reparere, og jeg imidlertid hørte tale om Eders raske Togter med Snaven „Ormen", fik jeg i Sinde at begive mig op til Norge, for at minde Eder om Eders Løfte. Briggen, jeg var gaaet ombord paa, blev under Veis optagen af en svensk Krydser og bragt ind til Gothenborg; her fortalte man mig Adskilligt om „Ormens" forvovne Chef, og medens Alle stode og gabede paa Capitain Knabes Hukkert, der just lettede Anker, paste jeg mit Snit, tog min Bylt under Armen og listede mig afsted til Grændsen, hvor jeg heldig nok slap igjennem, da Alt var i Forvirring over General Løvendahls Indfald i Bahuus Lehn. Nu, da jeg har fundet Hr. Capitain-Lieutenanten og I ikke har glemt Løftet, haaber jeg, under dette Flag at ende min Fart ligesaa kjækt og lystigt som jeg engang begyndte den." — „Skal Du ogsaa, min gamle Dreng!" — forsikkrede Vesel — „skal aldrig mangle Lyst og Gammen paa den Planke, hvor jeg har Commando, hverken under Stykkernes Torden eller Stormens Bragen. For Djævlen!" — tilføjede han og gik nogle Skridt hen ad Dækket — „er kommen til den rette Mand, hvis det kun er

en Sømands hæderlige Død, Du søger; siger Dig, Ole Olesen! min Hu gaaer enten til Toppen eller til Bunds." Ole nikkede alvorligt og blottede derpaa sit graanende Hoved, da den unge Chef, lettende paa Hatten, forlod ham.

Baadsmandens Pibe lød; fra Skandsen uddeelte Vesel sine Ordrer for Aftenen og Hundevagten. I en Haandevending bleve de svære Seil bjergede, Kanonportene lukkede og maskerede; et Øieblik efter forandrede Fregatten sin Cours og løb for et Par Stagseil hen i en sydligere Retning. Solen sank ned i Vesten og forgyldte endnu kun de øverste smækkre Spiir af det smukke Fartøis Master, medens de nys saa lyse og glimrende Bølger mørke og tunge rullede hen over den uhyre Afgrund. Nynnende en gammel Vise eller henkastende et lystigt Indfald, stege nogle Matroser i Luvart og Læ op i Storemers, som om de endnu vilde see Solen, før den ganske forsvandt; de havde faaet Ordre at holde skarpt Udkig.

Dem af vore Læsere, der have gjort en større Søreise og tilbragt flere Døgn paa Havet, er det vist engang hendet, at de en stille Nat have vovet sig ud af Kahytten, for at indaande den friske Søluft, og de sympathisere vist med os, naar vi forsikkre, at en saadan natlig Scene har noget sært Høitideligt, dog meest ombord paa en Orlogsmand, denne lille Verden, denne kunstigt ordnede, af saa mange Elementer sammensatte Stat, der gynger hen paa den umaalelige Flade, stiger og synker mellem de fremrullende Verdensbølger, medens Nattens Vind sagte suser og piber i Seil og Tougværk og Bygningen stundom knager i alle sine Fuger. Deroppe hvælver sig Himlens uhyre Baldachin, besaaet med Myriader af glimrende Stjerner, der for det drømmende Blik synes at hoppe ned i Bølgerne, lege paa disses Top, forsvinde og komme igjen; gjennem de lette Skyer seiler Maanen

med, lyser klarere og klarere, som om Herren ledsagede os paa Vejen med en Lygte i Haanden. Himmel og Hav formæle sig; Stjerner deroppe, Stjerner dernede; man troer at fare hen i det uendelige Rum. Kun Rorets Knagen, Seilenes Bevægelse, naar et Vindpust fylder dem, eller en mægtig Bølges Brusen minde os om den virkelige Verden. Men Alt er dog stille, Fred og Glemsel synes at hvile over denne Verden; Søvnen har indhysset de mange Hundreder, der boe i denne skrøbelige Bygning; som en Nøddeskal tumles den paa det frygtelige Element og i hver Bølge banker Døden paa den Planke, til hvilken Sømanden hviler sit Hoved. Hiin Brusen over Havet, hiin Piben i Tougværket, er det ei Drømmene, der ride hid paa Bølger og Vind, for at lege med de slumrende Menneskers Phantasi og foregøgle dem Billeder fra fjerne Tider og Lande. Drømme — — hvad er det? Maaskee et Speil af Livet, der stundom gjengiver Billedet i lysere Farver, med et forklaret Skjær, men stundom ogsaa viser det mørkt, melankolsk, kun belyst af Mismodets døende Glød; altsaa en Virkning, en nødvendig Gjenklang af Verdens Tummel; intet andet end et noget broget Billede af Jordelivets Færden eller, naar det kommer høit, Sjælens Higen og Ønsker, Tanker og Forhaabninger, afprægede med tydeligere Omrids, skjøndt forvirrede i Sammensætningen. Men saa var selve Livet maaskee ogsaa en Drøm, en Gjenklang af Grundtonen i en anden, langt grovere Tilværelse; thi Jordelivet er jo en sælsom Sammensætning af Tilskikkelser, der vel kunne danne et broget Billede. Dog, at hele Livet skulde være en Drøm, det var ingenlunde vor Hensigt at bevise; dertil ere vi for dybt gjennemtrængte af Tanken om, at Livet bør være idel Kraft og Virksomhed, at den jordiske Vandring er en Sjælens Skole, hvor alle Evner skulle uddannes og modnes til noget Højere eller, hvor vi

med vor hele aandige Kraft skulle stræbe at virkeliggjøre Sjælens dristigste Drømme. Hvad man kalder Drømme, hine Søvnens Blomster, ere vi tvertimod tilbøjelige til at betragte som et Beviis for, at selve Livet ei er nogen Drøm, men maaskee Forudfølelsen af en højere Tilværelse. Vare Drømmene kun ligefrem et Billede af Livets Færden, maatte dette Billede stedse være tro, følgelig ligesaa trivielt, ligesaa prosaisk som Livet i Almindelighed; vare de en blot Gjenklang af Verdens Tummel, maatte de klinge vildt og uharmonisk. Men Drømmens Billeder ere ofte saa lyse, saa poetiske, saa phantastiske, selv hvor det Gyselige foregøgles os; Grundtonen er som oftest harmonisk, melodiøs, en sphærisk Musik. Det er som om Sjælen benyttede det Øieblik, da Søvnen binder Legemet, til som en Sommerfugl at prøve Vingerne; let som Tanken farer den ud af Larven, flagrer i Solens Lys omkring mellem den brogedede Blomstervrimmel, hvor Duggens Perler straale som Millioner Ædelstene; raskere og raskere bliver dens Vingeslag, meer og meer phantastisk dens Leg — indtil Virkeligheden i Form af Legemets Opvaagnen som ved et let Trylleslag maner den tilbage til Fængslet; forstyrret og med bankende Hjerte farer Mennesket da i Veiret, medens Ahnelsen om hiin phantastiske Flugt, om hiin sphæriske Musik bortdøer i Virkelighedens Tummel; selv Verdens natlige Stilhed er raa Larm mod hiin Sjælens gyldne Fred. Men jo modnere, jo meer forædlet Aanden vorder, desto skjønnere, desto zartere blive Drømmenes Billeder; naar Søvnen har dæmpet det physiske Liv og dermed Lidenskabernes Hær, da vaager kun det aandige, da arbeider Sjælen; men dens Arbeide er kun Sommerfuglens lystige Flagren mellem spraglede, glødende Blomster; hvad der laa det vaagne Menneskes Tanke nærmest, synes at træde tilbage, medens den skjulteste Ahnelse i hans Sjæl, det hemmeligste Ønske i hans Hjerte lys

og levende træder frem, saa at han nu troer at forstaae dem at fatte hvad han ahnede, hvad han ønskede. Men vaagner han, da svinde de skarpe Omrids; den skjulte Ahnelse og det hemmelige Ønske blive atter utydelige; selv i Tanken mægter han ei at forklare, hvad han saae i Drømmen, og — er saaledes Drømmen inket Billede, intet umiddelbart Gjenskin af Jordelivets Færden, da er Jordelivet heller intet Billede, intet umiddelbart Gjenskin af en anden Tilværelse og altsaa ingen Drøm; thi den ene Slutning var jo betinget af den anden. — Det var forud i Skibet vi stode; hvilende os paa den blanke Kanon, saae vi over Reilingen ned i Bølgerne paa de hoppende, vinkende Stjernebilleder. Den sagte Vind legede i Takkelagen; men ellers var Alt stille paa det fremglidende Skib og selv den vagthavende Baadsmand stod lænet op til Mesanmasten og slumrede. Her anstillede vi disse Betragtninger over Søvn og Drøm; men nu ville vi sagtelig liste os hen over det lange, skinnende blanke Dæk, forbi de mægtige, som ind mellem Stjernerne strævende Master, forbi Kabysen, hvor Ilden ogsaa sover, forbi denne Rade blanke Kanoner, hvis Malmstemmer snart skulle synge Liigpsalmer og Seirshymner, hen til den øverste Kahyts Dør. Styrmanden deroppe mærker os ikke; vel har han med kraftig Haand taget fat i Rattet og med aabne Øine stirrer han ned i Nathuset paa Compasset; men han kæmper med Søvnen og forretter kun mekanisk sin Tjeneste, medens hans Sjæl er paa Nippet, som yndig Sommerfugl at gjøre en Prøveflugt ud af den raa Larve. Lampen inde i Nathuset kaster en mat, rødlig Straale hen paa Skandsen; men Vinden er for svag til at slukke Lyset; thi da vaagnede Styrmanden vist. Vi gaae derned i det smagfuldt smykkede, men lave Værelse. Paa de med poleret Bøgetræ indlagte Vægge hænge Land- og Søkort mellem glimrende Vaaben af alle

Arter; Alt skinner blankt; thi Fuldmaanen kaster stærke Straaler gjennem de skraanende Kahytsvinduer, langs de tvende Malmkanoner, der strække Halsen ud i det Frie. Paa Standkøjen derinde i Alkoven til Venstre hviler en kraftig Skikkelse, næsten ganske paaklædt; det er en Yngling med en høi og dristig Pande; hans Aandedræt er kort og hurtigt, som om han ogsaa vilde skynde sig at sove, for desto hurtigere at komme igjen til sit Livs raske Arbeide. Det er Peter Vessel, denne de nordiske Farvandes Helgen; en Sværm af sælsomme Drømmebilleder omsvæver hans Sjæls Øje. Ei drømmer han om Schoutbynacht Vilster og Commandeur Knophs Escadrer, der seilede ind til Langesund, ei om Gjensynet med Ole Olesen og ei om de sidst forløbne Dages mindre betydelige Begivenheder; nei, han drømmer om forvoven Seilads paa de oprørte Bølger, hvor Stormen hyler i Seil og Tougværk; om Kamp paa gammel nordisk Viis, paa den gyngende Planke, Bryst mod Bryst med en herlig Fjende; om hvinende Kugler og skingrende Seirsraab; om vort røde Flag med det hvide Kors, som han heiser højere og højere; gjennem Ild og Røg skrider han begeistret fremad. Deroppe vinker hans Flag skjønnere og skjønnere, meer og meer glødende; han maa derop, derop, hvorfra Flaget kom, i den evige Herlighed. Han drømmer om en Engel, der vinker ham hist; hun svinger Flaget i Haanden; hendes Øje smiler saa huldsaligt, og bag ved flere kjære Aasyn, Fader og Moder — — de vige dybere tilbage; men han kæmper rastlos fremad; endnu viner han Englen, hun vinker atter, nu kjender han det livsalige Smiil; men ak! hun svinder, som en blegnende Stjerne, og slukkes — — stille! den slumrende Yngling bevæger sig og griber hen i Luften; vi ville liste os bort igjen; Natten er snart forbi og allerede rødmer den østlige Himmel. Det var os kun om at gjøre at beskjeftige vore Læsere medens Mand-

skabet paa „Løvendahls Gallei“ sov; dog med Skræk tænke vi paa, at maaskee vore Læsere netop under Læsningen af disse Blade ligeledes slumrede ind; men saa have de i det mindste ikke kjedet dem. —

Vessel vaagnede og stirrede forundret omkring sig; et deiligt Billede svævede endnu svagt for hans Phantasi, Seirsraab tonede for hans Øre. Han foer med Haanden over Panden; men da en dyb Bas i det samme raabte ned ad Kahytstrappen: „En Seiler i Sigte, Hr. Capitain-Lieutenant!“ vendte han pludselig tilbage til Virkeligheden og hele Drømmen forsvandt. I eet Spring var han ude af Køien, stak sine Pistoler til sig og iilte op paa Dækket. Det var en klar og frisk Morgen; som et Sølvnet spillede Solens Straaler paa de lange, henvæltende Bølger. Med en østlig Luftning agter ind gled Fregatten med en jevn Bevægelse og for Underseilene hen i vestlig Retning; en Deel af Mandskabet, der var kommet paa Benene, vexlede enkelte Ord med Udkigeren i Stortoppen og Andre anstrængte Blikket, for at opdage den anmeldte Seiler i Øst; langt derude, hvor Solens glimrende Straalevæv begyndte, skinte allerede et hvidt Seil. Saasnart Vessel betraadte Dækket, taug Alle og blottede Hovederne; Ole Olesen, som taus havde lænet sig op til Reilingen og gjennem en Kikkert iagttaget Seileren, nærmede sig nu den unge Chef og sagde ærbødig: „Vil Hr. Capitain-Lieutenanten kanskee selv see ud engang; hvis Synet ikke svigter mig, er det en Svensker.“ — Vessel greb Kikkerten, vinkede ad Ole, at han skulde følge med, og steg op til Skandsen. Efter i nogle Minutter at have rettet Kikkerten mod hiint Seil, gav han den tilbage til Ole og medens denne saae ud efter den endnu fjerne Gjenstand for Alles Opmærksomhed, henvendte han Ordet til Manden, der stod til Roers: „Intet passeret i Nat?“ — „Intet at melde,

Hr. Capitain=Lieutenant!" — svarede Manden og lettede paa Hatten. — „Hvordan er Farten?" — vedblev den unge Chef og lod Blikket strøife hen ad Takkelagen og ned paa Compasset. „Saa omtrent tre Knob i Timen" — svarede Manden som før. — „Ere da fire eller fem Mile fra den jydske Kyst" — henvendte Vessel sig atter til Ole, som pludselig tog Kikkerten fra Øjet og med en Mine, der lignede et glad Smiil, udbrød: „Det er hende, for en Ulykke! hvis jeg tør sige min Mening; dennegang slipper hun ikke, naar Hr. Capitain=Lieutenanten kun ikke for hidsig viser Tænder." — Vessel snappede Kikkerten og idet han utaalmodig drejede den for Øjet, sagde han afbrudt: „En pyntelig Skude, som det lader — — er nok forrykt, Ole! skulde ikke allerede have lært saameget — — maa komme os nær paa en halv Miil før hun mærker Maskeraden — — for Djævlen! skyder en deilig Fart, dandser paa Bølgerne som en Jomfrue. Gad vidst, om hun alt har seet os — — troer det næsten." — „Ja vist, nu sætter hun flere Seil til" — svarede Ole, som ivrig havde grebet Kikkerten — „om en halv Timestid er hun paa Skudvidde. Capitain Knabe bryder allerede sin Hjerne med at gjætte hvad vi ere for en Prise." — „Oho! skal treffe paa Drenge, der kunne lege med ham" — lo Vessel — „frisk, Manne!" — raabte han derpaa ned til Mandskabet, der nysgjærrigt nærmede sig Skandsen — „kast Kanonerne los! Storbaaden klar til at fires ned! — — en halv Snees af Jer blive stille heroppe! ned med Jer Andre, men klar til Entring! vanker snart Prisepenge her." — Med dæmpet Jubel foer Mandskabet fra hinanden; hurtigt og uden mange Ophævelser stilledes Kanonerne, dog uden at Portene haledes heelt op; Klodsene og Rebene, der holdt Storbaaden, løsnedes og derpaa forsvandt de muntre Sømænd gjennem Storlugen. Uden at det mindste forandredes ved Seilene,

fortsatte Fregatten sin jevne Fart, medens den fjendlige Seiler med synlig Hurtighed nærmede sig; den svage Luftning, der, som sagt, kom agterind, formaaede ei at udfolde Flaget, saa at dette var vanskeligt at kjende. Nu skjelnede man allerede Skroget af det forfølgende Skib; det var virkelig „det svenske Vaaben", en udmærket Seiler, ført af den kjække Kapercapitain Knabe. De blanke Stykker skinte gjennem de aabne Kanonporte og ved Hjelp af Kikkerten opdagede man paa det ryddelige Dæk en travl Bevægelse blandt Mandskabet, der kun syntes at berede sig til at tage den forventede rige Prise i Besiddelse.

„Ei, ei, skulde dog ikke allerede have fattet Mistanke" — raabte Vessel, som tilligemed Ole i nogen Tid taus og med ufravendte Blikke havde iagttaget Fjenden — „jo, for Djævlen! lade jo allerede falde; oho! dreje af og heise Klyver og Fok — — gjelder da et Væddeløb. Rap Jer, Manne!" — vedblev han med en Stentorstemme hen over Skibet — „op med Bram- og Bovenbramseil! lad falde af! — — maae knibe saa tæt op til Vinden som muligt, inden hun faaer Forspring." Baadsmandens skingrende Pibe kaldte alle Mand op; i en Hast gjortes Seisingerne los, de nævnte Seil flagrede ud fra Rærue og sattes til; Fregattens Skrog knagede, hævede sig og faldt med Lethed i Vinden. Det fjendlige Skib havde allerede faaet sine Læseil satte til og syntes at ile forud. Ærbødig, men bestemt traadte Ole hen til Vessel, som i sin Iver selv havde taget Haand i med. „Med Forlov, Hr. Capitain-Lieutenant!" — sagde han — „jeg er en gammel Vandhund og kjender den Seiler; knibe vi heelt op til Vinden, komme vi dog til at sakke agterud. Men det vil synes mig, at Vinden ret nu begynder at feje bedre over Søen og der følge et Par Kameler efter Solen; det er derfor mit Raad at holde nogle Stre-

ger vestlig; kommer Vinden først rigtig op, saa tage vi Luven fra hende og hun maa selv løbe ned til os." — „Har Ret, Ole! kun altid ud med Sproget" — svarede Vessel, efterat have kastet et prøvende Blik hen over Havfladen — „lidt til Luvart med Roret! — — og I, Gutter der, hal løs paa Klyver og Fok — — for Djævlen! kan I rappe Jer" — dermed sprang han selv hen til Fokken og greb med Matroserne fat i det mægtige Tougværk.

Begge Skibene havde snart saa mange Seil til, som de kunde føre, og da det, som Ole havde forudsagt, kort efter luftede op, fore de som et Par affkudte Pile hen ad den ujevne Flade; næsten med lige Hurtighed syntes de skarpe Kjøle at kløve de vaagnende Bølger og lode tvende lange Skumstriber bagefter sig. Den sidste Manøvre bevirkede, at de i Farten fjernede sig lidt fra hinanden, da den fjendlige Seiler, som maaskee endnu ikke havde gjættet sin Modstanders Plan, kneb Vinden saa meget som muligt og da han følgelig ikke kunde bruge sine Seil med samme Kraft som Fregatten, vandt denne ogsaa Luven fra den og det var for seent for den svenske Chef at gjøre Feilen god igjen. Saasnart han lod holde et Par Streger vestligere, holdt Fregatten ogsaa et Par Streger østligere, og i samme Forhold som Skibene før havde fjernet sig fra hinanden, nærmede de sig nu. Uagtet Capitain Knabe ved den forandrede Retning fik Vind nok for alle sine Seil og derved vandt i Hurtighed, var dog Fregattens Forspring for stort; inden han kunde naae op til den, var han affkjaaren og Skibene løb næsten jevnsides i Kanonskuds Afstand fra hinanden.

„Op med Stykportene!" — lød Vessels Commando — „kunne hale ind paa ham og hilse ham med et Par Jagtskud. Ikke sandt, Ole! er en brav Karl, Chefen derovre?" — „Saa rask en Gut, som nogensinde pløjede disse Farvande,

det maa jeg lade ham, skjøndt han er vor Fjende og fik min Kiste med ombord" — svarede Ole Olesen. — „Nu da, ville saa gjøre ham den Ære at heise Blodflag og tilbyde ham Kamp, skjøndt Partiet er temmeligt ulige." — Kanonportene forsvandt og Fregatten viste sine atten blanke Tænder; det i disse Farvande velbekjendte Blodflag vejede strax efter fra Toppen og tre skarpe Skud dundrede ud over Havet. Kuglerne suste gjennem det fjendlige Skibs Takkelage; Forrestangen og nogle løbende Redskaber faldt ned paa Dækket. Endnu før Røgen fordeelte sig, havde Hukkerten bjerget sine Seil, strøget sit Flag og heiset Fredssignal; den løb agter om Fregatten, som ligeledes mindskede Seil og hvis Storbaad et Par Minutter efter firedes ned i de urolige Bølger, medens Luften rystedes af de danske Sømænds Hurra.

„Et godt Varsel for „Løvendahls Gallei" —" sagde Vessel til sin gamle Ven, da de begge fra Skandsen betragtede det erobrede Skib, der kun en Kabellængde fra dem nejede i Bølgerne — „begynde Farten vel nok; er en herlig Prise, som vi heel og holden kunne bringe hjem med. Agter, at forlange den til Følgesvend istedetfor Snaven „Neptun", som de have tilstaaet mig." — „Capitain Knabe ynker mig" — smaalo Ole — „den arme Djævel! han havde nok mindst drømt om, saasnart at møde sin Mand." — „En kjæk Sømand, mener Du jo, saa ville vi heller ikke spotte ham" — sagde Vessel alvorlig — „ansaae det maaskee for sin Pligt at redde sit Mandskab mod Overmagten."

Som den unge Chef havde befalet, førtes Capitainen fra „det svenske Vaaben" tilligemed største Delen af Mandskabet ned i Storbaaden og en Snees danske Matroser under Commando af Fregattens første Styrmand toge Prisen i Besiddelse. Baaden stødte fra derovre og gyngede gjennem den temmeligt høje Bølgegang tilbage til "Løvendahls Gallei".

Capitain Knabe, en kraftig, middelaldrende Mand med et dristigt Øje, iilte rask op ad Falderebet og lettede paa Hatten ad de hilsende Sømænd, der stimlede frem, for at see ham. Da han kom op paa Skandsen, traadte Vessel ham imøde med Hatten i Haanden; den Beseirede vilde række Seirherren sin Kaarde; men den danske Chef sagde venlig: „Vist ei; behold kun Sliren, Capitain Knabe! og ræk mig Eders Haand." — Med Forundring betragtede den fangne Chef sin ungdommelige Modstander; et Smiil foer næsten over hans mandige Aasyn, da han svarede: „Denne Modtagelse burde ikke undre mig, da J er Lieutenant Vessel, hvis unge Navnkundighed mangen gammel og kjæk Søgut ikke har kunnet naae." — „Kan nok være" — lo Vessel — „forstaaer mig rigtignok ei paa Eders høflige Talemaader, J Herrer fra den anden Side Sundet! men mærker dog, at jeg maa betale Eder med samme Skillemønt. Hr. Capitainen kalder min Navnkundighed ung; kan have Ret deri, for den begyndte med i Dag, da jeg tog den bekjendte Kapercapitain Knabe til Fange." — „I det mindste begyndte maaskee Eders Lykke i Dag" — tilføjede Svenskeren, gaaende ind paa Spøgen — „thi den Prise, J tog, er den bedste Seiler i de skandinaviske Farvande." — „For Djævlen!" — raabte Vessel — „hvi seilede J da ikke fra mig?" — „Fordi J overvandt mig i Snildhed; thi blodig var Affairen da ikke. Men ligesaalidt som nogen anden Skude end Eders Fregat havde opjaget „det svenske Vaaben", ligesaalidt havde jeg strøget mit Flag for nogen anden Chef end Peter Vessel." — „Oho! lad det være godt" — lo den unge Mand atter — „treffes maaskee en anden Gang med lige Styrke, ville saa ærligt tiltordne hinanden Complimentationer og Æresbeviisninger." — Dermed førte Vessel sin ufrivillige Gjæst ned i Kahytten, hvor han nødte ham til at tage Plads ved et suffisant Frokostbord,

og efterat have tømt et Glas Viin med ham paa et lystigere Møde, iilte han op igjen paa Skandsen, for at uddele de nødvendige Befalinger. „Seer Du, min gamle Vandhund!“ — sagde han til Ole — „have allerede faaet Vacance; tag Du nu Plads ved Rattet indtil videre.“

Den paa Hukkerten foraarsagede Skade blev snart ud-bedret og da Vinden højere op paa Dagen gik noget syd-ligere, satte begge Fartøjerne Seil til og styrede tilbage til de norske Kyster.

Imidlertid var Schoutbynacht Vilster med sine sex Or-logsskibe og elleve Fregatter løbet ind til Stavern, hvor han endnu samme Dag erfarede, at „Løvendahls Gallei“, der skulde støde til ham fra Langesund, om Morgenen var gaaet i Søen. Han havde dog et Horn i Siden paa Vessel og besluttede derfor at benytte Leiligheden til at ydmyge den stolte Krabat, der hos Løvendahls havde vovet at see ham saa dristigt i Øjet. — Da den nye Fregat Dagen efter kastede Anker ved Stavern, var Schoutbynachten netop i Land med nogle af sine Skibschefer, og med Undtagelse af en Ene-ste, nemlig Fregatten „Lossens“ Commandant, Sivers, vare de alle enige i, at denne Søhusar, som de spotviis kaldte ham, maatte takke sin Gud, hvis Schoutbynachten lod ham slippe med en drøi Irettesættelse. Der sendtes altsaa Befa-ling ud til „Løvendahls Gallei“, at dens Chef øieblikkelig havde at indfinde sig hos Escadrens Befalingsmand; ikke destomindre forløb et Par Timer inden Befalingen adløses og de strænge Herrer vare allerede i Færd med at hæve Taffelet, da Vessel indfandt sig. Med en let Boining for hele Selskabet nærmede han sig den Øverstcommanderende, hvis vredladne Øje han mødte med et roligt Blik.

„I staaer nu under min Commando, Lieutenant Vessel! det veed I dog vel?“ — begyndte Schoutbynachten og kastede sig

skjødesløst tilbage i Armstolen. — „Kommer netop, for at melde mig, Hr. Schoutbynacht!" — svarede den unge Mand, idet han nikkede over til sin gamle Kammerat, Capitain Sivers. — „Men I giver mig allerede Grund til Klage over Eder; istedetfor at oppebie min Ankomst, foretager I paa egen Haand en Lystfart, uden at tænke paa Hans Majestæts Tjeneste — —." — „Beder om Forladelse" — faldt Vessel sin Chef i Ordet — „har aldrig forsømt Hans Majestæts Tjeneste; gik netop for den Sags Skyld under Seil, for at prøve mit nye Skib og see hvad det duer til; gider ikke ligge paa den lade Side i en sikker Havn, medens Svenskens Kapere lige for vore Næser bortsnappe det ene Fartøi efter det andet." — Schoutbynachten, hvem en lignende Dadel ofte havde truffet, bed sig i Læberne og slog næsten Øinene ned for den dristige unge Mands Blik, idet han med stigende Vrede vedblev: „Og nu, da jeg sender Bud efter Eder, lader I Eders Chef vente et Par Timer paa Eder." — „Ligeledes for Hans Majestæts Tjenestes Skyld" — svarede Vessel med urokkelig Kulde — „maatte gjøre min Rapport færdig og afsende den til Generallieutenant Hausmann, som i General Løvendahls Fraværelse er Øverstcommanderende her i Norge." — „Men I staaer jo under min Commando, saa har I at aflægge Rapport til mig" — foer Vilster i Veiret. „Beder atter skyldigst om Forladelse; staaer fra nu af og saalænge jeg er beordret at følge Hr. Schoutbynachtens Escadre, under Eders Commando, men ellers alene under Norges Statholder; min Instrux udviser saadant." — „Og hvilke Heltegjerninger har I da havt at indberette?" — spurgte Schoutbynachten med et haanligt Smiil, idet han sank tilbage i Armstolen. „Intet synderligt" — smiilte Vessel — „har kun opbragt Capitain Knabe med Hukkerten „det svenske Vaaben" paa ti Stykker. Medens

Hr. Schoutbynachten forrige Aar havde Station her ved Kysten, skal den Karl have bortsnappet over en Snees danske Skibe; meente, at burde hævne den Tort, saasom jeg nu har den Ære at staae under Eders Commando og dog ellers Intet havde at skaffe. Har iøvrigt udbedet mig, at Hukkerten maa omdøbes „det norske Vaaben" og gives mig med istedetfor Snaven „Neptun"." — „Det var bravt — — Ingen har kunnet faae Fingre paa den Karl — —" udbrøde de tilstedeværende Skibschefer, paa hvem Vinen havde havt en formildende Virkning, der tillige for et Øieblik løsnede Subordinationens Baand. I al sin Ærgrelse følte dog Schoutbynachten, at han maatte gjøre gode Miner til Spillet, og Forhøret endtes med en Skaal for den raske Lieutenant.

---

## Fjerde Capitel.

Frederik den Fjerde havde en sælsom Blanding af Held og Uheld med Hensyn til Valget af sine Embedsmænd; medens han ingenlunde manglede dygtige Arbeidere og uforfærdede Underbefalingsmænd, var han paa den anden Side omgiven af bestikkelige Ministre og Overbefalingsmænd, hvis Ænker tilintetgjorte de sandsynligst lykkelige Resultater af hines geniale Planer og kjække Daad. Med et Orlogsskib og fire Fregatter havde Capitain Knoph holdt de norske Kyster og Farvande ryddelige for svenske Kapere, og Kofardimændene fore hele Foraaret 1712 uforstyrrede frem og tilbage over Nordsøen. I Mai Maaned løb den svenske Schoutbynacht Løwenhaupt ud fra Gothenborg med syv Krigsskibe, for at bortskræmme den danske Sømagt. Mellem den norske

Kyst og Fladstrand stødte Escadrerne paa hinanden; men efter en hidsig Kamp, i hvilken Capitain Knoph selv blev saaret af en Kanon, der sprang, maatte den svenske Schoutbynacht med sine ilde tilredte Skibe søge tilbage til Gothenborg. Capitain Knoph blev udnævnt til Commandeur og, som vi allerede have seet, blev Schoutbynacht Vilster affendt fra Kjøbenhavn med en betydelig Skibsmagt, for at virke i Forening med ham. Dog nu taug de danske Svaner i Nordsøen, medens de svenske Krigsskibe uangrebne seilede frem og tilbage og opsnappede mangfoldige Koffardimænd. Vel stak den danske Escadre flere Gange i Søen og gjorte Mine til Angreb; men den utaalmodige Vessel, som fulgte den med sin Fregat og den erobrede Hukkert, saae sig bestandig skuffet i sit ivrigste Ønske, at bivaane en ordentlig Bataille. Den svenske Schoutbynacht var for klog til at indlade sig i Kamp med en saadan Overmagt; han trak sig hver Gang tilbage i den Hensigt at oppebie et heldigere Tidspunkt, naar — som han maaskee vidste vilde skee — Vilster atter deelte den forenede Styrke. —

Ved den saakaldte Viigside eller Sverrigs vest-nordvestlige Kyster treffe vi allerede igjen paa „Løvendahls Gallei". Dog kun de smækkre Spiir see vi beskrive hurtige Kredse paa den mørke, af sønderrevne, henjagende Skyer bedækkede Himmel; Skroget er næsten skjult for vore Blik af de fraadende, opadstræbende Bølger; kun af og til dukker det op mellem Vandbjergene, medens Stormen hyler i Seil og Tougværk, der pidske paa de svejende Master. Den er affendt fra Escadren, for at recognoscere; men nu truer Skjæbnen med at standse dens raske Seirstogter. En voldsom Storm har allerede raset i flere Timer; at løbe ind i en svensk Havn synes det eneste Redningsmiddel; at søge en saadan Udvei er imidlertid ingenlunde Vessels Sag; heller vil han knuses

mellem Klipper og Skjær og søge en Grav i Bølgerne. Saalænge Mandskabet seer sin unge Chef med muntre Blik og lys Pande tage Haand i med ved enhver Manøvre, hører hans Stemme trænge fuld og kraftig gjennem Stormens Hvinen, taber det heller ikke Modet, eller skammer sig dog for at lade det mærke. Hvilken Sømand, ja hvilken Øboer erindrer sig ikke med hemmelig Gysen den tunge, lumre Luft, der plejer at gaae forud for en Foraarsstorm; de sortagtige, skjøndt i det Rødbrune spillende Skymasser, der taarne sig op paa den halve Himmelhvælving; de fjerne, henfarende Lyn; den fremdragende Storms støddvise, ængstelige Stønnen; Skibets ubestemte Bevægelse, naar det hugger i Bølgerne, medens Havet graaner og Bølgerne voxe større og større og endelig naar de bristende Skymasser udbrede sig over den hele Hvælving; naar den nys saa lyse, venlige Dag bliver en uheldsvanger Nat; naar hele Naturen synes at ruste sig til indbyrdes Kamp og til Kamp mod Menneskenes forvovne Trods; naar Stormen da hyler frem, voldsomt pidsker Bølgerne i Veiret, med frygtelig Kraft rusker i Seil og Master, saa det største Orlogsskib slynges hid og did som en Nøddeskal; naar dette det menneskelige Genies dristige Værk af den uforsagte Styrmands Haand drives op paa den fraadende Kæmpebølges Top og derpaa jages ned i det gabende Dyb, saa Tilskueren derinde paa den høje Kyst beder for de Hensfarnes Sjæle, men pludselig seer Skroget stige op igjen paa det næste Bølgebjerg — hvor maa man da ikke beundre Sømanden, der med et roligt beregnende Blik iagttager Stormens Stigen og Falden og uden at lade sig aftrodse en ængstelig Mine, med usvækket Sjælskraft kun ponser paa Midler til at redde sit Skib.

Paa „Løvendahls Gallei" havde man med Nød og Neppe bjerget Bram- og Bovenbramseilene samt faaet Mersseilene

klosrebede. Fartøjets voldsomme Slingren gjorte det umuligt at staae fast; men naar hele Klynger af de ufortrødne Matroser styrtedes overende af en Braadsø, ravede de sig hurtigt op igjen, bandt Rebet fastere om Livet og grebe atter fat i det daskende Tougværk. — „Frisk, Manne!“ — commanderede Vessel, som stod paa den Styrbordside af Skandsen og holdt sig fast i et Toug — „heelt ned med Mesanen! bras Rærne fiirkant! — — Et Par Streger vestligere!“ — vedblev han, henvendt til Ole, som havde furret sig fast til Rattet — „drive ellers alligevel ind paa Kysten og vil heller lægge mig til Hvile under Bølgen end paa svensk Grund.“ — Ole trykkede Hatten dybere ned i Øinene og saae sig omkring; Vinden stillede rigtignok et Øieblik af og Skibet syntes at rette sig lidt. „Hvis jeg tør sige hvad jeg mener“ — brummede han — „saa gjør Hr. Capitain-Lieutenanten bedst i at lade os beholde Coursen; der er to Miles Spillerum mellem os og Kysten og kniber vi længere op, driver den næste Dyst os lige ind. Stormen puster kun lidt, for at samle Kræfter.“ Neppe havde han udtalt, før Stormen ogsaa hylede frem igjen og tvang Skibet om paa Siden, saa Kanonerne og de endnu ikke bjergede Seil slæbte i Vandet. Alting kastedes bak og Nathuset gik over Bord. — „Gud være lovet! nu har hun nok snart udraset“ — sagde Ole og greb med begge Næver fat i Rattet. Vessel lo og tilraabte ham gjennem Stormens Brusen: „I Læ med Roret, som jeg siger, Du gamle Vandhund! — — for Djævlen!“ — raabte han endnu højere til Mandskabet, der væltede mellem hinanden ned til Spygatterne i Læ — „op med Jer, Gutter! og bjerger Mesanen der, før den gaaer over Bord.“ Men den menneskelige Kraft syntes udtømt; de ellers saa kjække Sømænd klyngede sig fast til Skandseklædningen og gjorte ei Miner til at adlyde Ordren. Voldsomt hævede Skroget

sig i Veiret og med rasende Heftighed bruste et nyt Vindstød frem; Skibet krængede paa sin yderste Kraft. Vessel kastede det første alvorlige Blik paa Ole, som dog rolig nikkede til ham. Det knagede og bragede og med et vældigt Slag styrtede Fokkemasten med Stænger og Takkelage over Bord; i det samme styrtede en ny Braadsø over Dækket og syntes for et Øieblik at begrave hele Skuden. — „Hurra! gaaer jo lystigt" — raabte Vessel med næsten overmenneskelig Stemme, idet han vidskede det salte Vand af Øinene — „herop, Krabater! maa have Skibet klart fra Fokken og Takkelagen, at hun ikke skal tage Skade — — har ingen Nød mere; Stormen har strax leget ud." Dermed iilte han selv ned paa Dækket, holdende sig fast i Tougværk og Skandseklædning. Som med et Trylleslag reve disse Ord Mandskabet ud af den lammende Skræk; rask tumlede alle Mand afsted efter Chefen, og da Stormen nu virkelig havde naaet sit høieste Punkt og følgelig lidt efter lidt stillede af, lykkedes det snart at befrie Fartøjet fra Fokken, der slæbtes med ved Takkelagen. Dette heldige Forsøg maatte for Øieblikket betragtes som en stor Lykke, da det svære Stykke Tømmer ellers let kunde have stødt Hul paa Skroget; Vessel gjenvandt derved sin moralske Overmagt og Mandskabet sin uforfærdede Holdning.

Endnu hylede Stormen; men dens Kraft tog af. Voldsomt kastedes Skibet hid og did af de mægtige Bølger, der dog sank ned fra deres forrige Høide og bruste brede og skummende frem, medens Skyerne joge hastigt afsted og lode imellem den blaa Himmel til Syne. Fregatten skjød hen i en flyvende Fart, men lystrede kun Roret svagt og drev i en østlig Retning. Den voldsomme Rystelse ved Fokkemastens Fald vakte Bekymring blandt Mandskabet for at Skroget skulde have faaet Læk, en Bekymring, der lettelig løsner al

Subordination og ſlukker den forvovneſte Sømands Mod. Ved Pompeſodens gjentagne Peiling overtydedes man dog ſnart om, at Frygten var ugrundet; thi efter en halv Times uafbrudte Pompen ſank Vandet mærkeligt i det nederſte Rum, og Mandſkabets Aaſyn opklaredes. Pludſelig opdagede man mellem de ſkummende Vandmasſer en Seiler til Luvart; ved ethvert nyt Bølgeſlag ſkjultes eller viſte den ſig et halvt Minut. Paa Vesſels Commando steg en af de raſkeſte Gutter op i Stortoppen, for om muligt at ſkjelne dens Flag og Udſeende, medens Kanonerne kaſtedes halvt los og hver Mand beredte ſig til Kamp, ſaa godt Omſtændighederne vilde tillade det; thi den Fare, der nu maaſkee nærmede ſig, var af en heel anden Beſkaffenhed end den nys overſtandne, og da Storm og Bølgegang med hvert Qvarteer toge af, havde et ſaadant Møde netop en ſtyrkende og oplivende Virkning paa Fregattens Mandſkab, der, blindthen ſtolende paa Chefens Kjækhed og Lykke, i den formodede fjendlige Seiler kun ſaae en god Priſe og et Tilflugtsſted, hvis „Løvendahls Gallei" ei ſkulde kunne holde Søen. — Et Skud bragede over Havet, nok et og et tredie; fra den voldſomt ſvejende Maſtekurv raabte Udkigeren: „Halvi! en danſk Orlogsmand!" Jublende modtog Mandſkabet dette Budſkab og til Tegn paa at man havde kjendt ham, løsnedes ligeledes tre Skud fra Galleien. Næſte Øjeblik dukkede Seileren frem mellem Bølgerne derude og da den var kommen ſaa nær, at Skibene ikke længer ſkjultes for hinandens Blik, faldt hiin af og lagde ſig under voldſomme Slingringer jevnſides „Løvendahls Gallei," i en Afſtand af to eller tre Kabellængder. Det var Fregatten „Losſen," Capitain Sivers, der ved den norſke Kyſt havde forladt Vilſters Escadre og ſat Seil til, for at ſøge Gallejen; det havde ahnet Sivers, at den fremdragende Storm vilde treffe hans gamle Meſſekammerat ved den ſvenſke

Kyst og maaskee der knuse Flagets stolte Forhaabninger til den forvovne Yngling. Gjennem Raaberen talte Cheferne med hinanden; under et lystigt Hurra fra begge Skibes Mandskaber styrede en Baad med fire uforfærdede Matroser fra „Lossen" gjennem den voldsomme Bølgegang over til „Løvendahls Gallei," for at tage den paa Slæbetoug, da dens fleste Seil og løbende Redskaber vare gaaede over Bord. — Dagen efter kastede de begge Anker ved Langesund, hvor Gallejen snart fik en ny Fokkemast indsat og den øvrige Skade repareret. —

Vor Helt, som i Stilhed ærgrede sig over de danske Svaners Drkesløshed og den Øverstcommanderendes ubegribelige Adfærd, greb enhver Leilighed til at fjerne sig fra Escadren, for paa egen Haand at søge Eventyr og Kamp. En slig Leilighed tilbød sig ofte, da Generallieutenant Hausmann gjerne forlangte ham udcommanderet til enhver vigtig og farefuld Expedition, og da saavel Schoutbynacht Vilster som de øvrige høje Officerer, uagtet deres hemmelige Misundelse, dog ei kunde frakjende ham Mod og Dygtighed, lagde de ham sjelden Hindringer i Vejen, naar han ønskede at gjøre en Affikker; desuden ventede de hvergang at faae Efterretning om, at „Løvendahls Gallei" var tagen eller skudt i Sænk. Men deres Forhaabninger bleve stedse skuffede; Svehusaren, som de jo kaldte ham, var som Stjernen paa de svære Bølger i stærk Søgang; naar man troede ham forsvunden og begravet, hoppede han allerede paa den næste Bølges Top. Snart var det ved Viigsiden at Svensken med Skræk saae den stolte Seiler i Storm eller Nagsveir, i Slud eller Solskin styre ind i Bugter og Havne, for at borttage Lodser og Proviantskibe, stundom lige i de fjendlige Orlogsskibes Paasyn; men inden disse fik Ankeret kappet og Seil satte til, var „Løvendahls Gallei" ude af Skudvidde

og tiltordnede dem sine tre Skud til Afsked. Snart var det under de norske Kyster at han jagede, indhentede og entrede en svensk Kaper; snart under Fladstrand, hvorhen han ledsagede Koffardiflaader; thi han var til enhver Time færdig til at stikke i Søen, og paa Tilbagevejen sendte Lykken ham da gjerne en Prise imøde, den han sikkert bemægtigede sig, om end Bedækningen talte tre Gange saa mange Tænder som „Løvendahls Gallei". Snart gjorte han en Afstikker op imod Bergen, for at oppasse Fjendens Koffardimænd, for at frajage svenske Kapere de allerede tagne Priser eller for at undersøge de under neutralt Flag gaaende Koffardimænd, om de ikke vare Lurendrejere, eller om ikke for andet, saa for at tvinge de stolte Engelsmænd til at stryge Flaget for den danske Orlogsmand.

Det er herligt, vederqvægende, selv for den fine Qvinde, en smuk Sommeraften at bruse hen over det friske Hav, naar Solens røde Kugle histude i Vest synker ned i de mørke Bover og strækker de sidste, gyldne Straaler henad Himmel og Hav; naar de hvide Skyer dybt nede i Horizonten rødme svagt i det dvende Dagslys; naar de mægtige Seil svulme for en vaagnende Luftning og vort gamle Flag udfolder sig med en hemmelighedsfuld Susen, som om det hviskede Eventyr og Sagn fra gamle Dage, medens den eensomme Søfugl med klagende Stemme flagrer ned paa Stangen, for at udhvile sig, og den blege Maane med sine matte Stjerner bliver klarere og klarere og lidt efter lidt udbreder det uendelige Straalenet over de larmende Bølger. — Der skummer en smuk Seiler over Nordsøen, som i Aften er usædvanlig rolig; dens Stavn er høi, dens Galleri glimrer som Guld i Maanens Straaler, dens høje Master og smækkre Spiir beskrive kun smaa Kredse paa den med Stjerner besaaede Himmel; den er næsten pyntet med alle sine Seil, der skinne saa hvide

som Svanens Vinger, og det stramme Tougværk staaer klart afstegnet i den lyse Aften. Let og ziirligt kløver den de langsomt fremrullende Bølger; saa jevn er Bevægelsen, saa umærkeligt nejer den i sit elastiske Element, at selv en Dame har vovet sig ud af den pyntelige Kahyt og staaer oppe paa Skandsen i Samtale med Fregattens Chef. Vi ville gaae ombord og lytte efter hvad de unge Mennesker fortælle hinanden; det er jo vor Helt, der fører General Løvendahls Hustrue og Datter over til Fladstrand. Den gamle Dame har allerede begivet sig til Køis, for at bortsove Søsygen; men Frøken Bertha vil endnu nyde den herlige Aften og har indhyllet sig i et uldent Shavl, da Søluften dog er kold. Samtalen syntes at være gaaet i Staa og de stirrede begge To op i den uendelige Hvælving, som om de vilde tælle Stjernerne. Omsider foer Vessel i Veiret og sagde i en munter Tone: „Glæder mig ret over, at Seiladsen er saa heldig; var vist bange for den Fart, min Frøken?" — „Jeg har aldrig været bange for Søen; men Moder har i de sidste otte Dage kun talt om Storm og Skibbrud" — svarede Bertha og tilføjede med et yndigt Smiil: „Desuden var jeg ganske rolig, da jeg erfarede, vi skulde gjøre Reisen med Lieutenant Vessel; paa Eders Lykke og Dygtighed bygger jo enhver Sømand som paa en Klippe." — „Takker skyldigst" — lo Vessel med en let Bøining — „Gud være lovet! er hidtil sluppen godt derfra; men, for at betale med samme Mønt, maa tilstaae, at det er første Gang jeg har truffet et saa velsignet Veir paa dette urolige Farvand som i Aften; kommer vist deraf, at jeg har Eder om Bord. Gad gjerne vide det en Stund forud, naar I skal tilbage til Norge, for at belave mig paa at være Eders Færgemand; faaer da atter en saa deilig Aften." — „Ak! nei" — sukkede Bertha og saae med et længselsfuldt Blik mod

Nord — „til Norge vende vi neppe tilbage; vi gaae maaskee til Tydskland, for at blive der." — „For Djævlen! beder om Forladelse" — udbrød Vessel ganske bestyrtet — „I vilde ikke komme tilbage til Norge — — vilde for bestandig bytte de himmelhøje Fjelde, de brusende Fosser, det friske Hav med Tydsklands lumre Dale og gule Floder!" — „Gud veed, jeg vendte gjerne tilbage til dette stolte Land, hvor jeg lærte saa mange elskelige Mennesker at kjende, hvor Kjækhed og Trofasthed have hjemme" — svarede Bertha med blussende Kinder — „men jeg maa jo følge med." — „Takker Eder ret af Hjertet for den Kjærlighed til mit kjære Fødeland" — sagde Vessel og greb trohjertet Pigens Haand — „er dog en Trøst, at I nødig skilles fra os. Nu, kan ikke nokkom forsikkre, hvor det bedrøver mig, at jeg aldrig oftere skal see Eder, naar jeg fra et lystigt Togt vender Stavnen hjemad til Christiania — — forekom mig altid, det store Huus ved Bryggen, som det livagtige Paradiis, hvor jeg aldrig kunde gaae over Tærskelen, uden at tænke paa hiin Dag, da jeg traadte hen for Eders Fader og ligefrem bad ham at give mig noget Hæderligt at bestille, og uden mange Omsvøb satte han mig paa en Planke, hvor jeg turde skalte og valte efter eget Tykke; bliver maaskee noget af mig, og skal da ikke glemme, at jeg kan takke ham derfor, hvad saa de Andre for Resten maatte fortælle om ham — —." — "Ja, ikke sandt" — faldt Bertha ham i Ordet og viklede sin Haand ud af hans — „en saa herlig Udsigt faaer jeg vist aldrig meer som fra mit lille Vindue oppe i Gavlen." — „Oho! ja vist, Vinduet deroppe; stode Urtepotter der med deilige Roser" — henkastede Vessel, men standsede pludselig og vendte Hovedet bort. „Og den morsomme Aften, da vi havde det store Bal" — vedblev Bertha, uden at bemærke den unge Mands Bevægelse — „hvad var det ikke for en

hjertelig Glæde og Munterhed, ret en nordisk Fest." — „Snurrigt nok" — sagde Vessel efter et Ophold og med et Anstrøg af Alvor — "kan ikke tænke paa den Aften, uden at blive saa underlig tilmode. Havde mange Veninder hos Eder" — tilføjede han og vendte atter Hovedet bort — „gad nok vidst, hvem af dem I vil savne meest." — „Husker I endnu den Dame, I foretrak for mig til den første Dands?" — spurgte Bertha med et skjelmskt Smiil. „Lady Carteret" — raabte Ynglingen og vendte sig pludselig til hende — „husker hende saa grant." — „Det var min kjæreste Veninde" — vedblev Bertha — „jeg haaber ogsaa at faae hende at see igjen; hun kommer nok engang til Tydskland med sin Farbroder. Men derved maa jeg tænke paa Froken Vilster; hvoraf kom det, at hun var saa vred paa Eder? I havde nok nægtet at dandse med hende, da hun valgte Eder til Cavaleer?" — „Kan nok være, har ganske glemt det" — sagde Vessel adspredt — „altsaa, Lady Carteret er reist fra Christiania; hvor maatte den skjønne Dame nu være?" — „Jeg troer, hun er i Kjøbenhavn" — svarede Bertha, ligeledes lidt adspredt og kastede et flygtigt Blik paa den unge Mands Aasyn — „hun vilde derfra gaae til Stokholm til Lord Carteret." Vessel drejede sig uvilkaarlig om og stirrede hen mod Syd, som om han i Tankerne iilte til Kjøbenhavn; der indtraadte atter en lille Pause. — „Det begynder at blive koldt" — sagde Bertha og hyllede sig tættere ind i Shavlet — „Det bliver nok bedst, at jeg gaaer ned i Kahytten." — „Luster retnu op; ligge ved Fladstrand naar I vaagner i Morgen" — bemærkede Vessel med en rask Bevægelse og idet han derpaa førte Bertha hen til Trappen, hviskede han: „Treffer sagtens sammen med Eders Veninde og samtale om vort kjære Norge; beder Eder da, leilighedsviis at sige hende, at min Stjerne endnu skinner

for mig; var kun en Spøg, vi havde sammen." Bertha nikkede bejaende og slap hans Haand, for at ile ned i Kahytten; men i Døren saae hun sig endnu engang tilbage, som om hun vilde tage Afsked med Norges fjerne Kyster; i Forbifarten berørte hendes Blik Vessels kraftige Skikkelse, som allerede skred tilbage til Skandsen, og et bittert Smiil spillede om hendes Mund, medens en Taare glindsede i hendes fromme Øje.

Henimod Morgen kastede „Løvendahls Gallei" Anker udenfor Fladstrand og Storbaaden siredes ned. Damerne toge Afsked med den unge Chef, som endnu paa Falderebstrappen erindrede Bertha om at hilse Lady Carteret. Den ellers saa livsglade, blussende Pige var lidt bleg; men rolig og med stille Venlighed tilnikkede hun Ynglingen sit Farvel og fulgte efter sin frygtsomme Moder ned i Baaden, hvor de pyntelige Matroser med det, Sømanden ved en saadan Leilighed egne Galanteri og Omhyggelighed hjalp Damerne tilrette; paa Baadsmandspibens Lyd stødte Baaden derpaa fra og skjød piilsnar ind til Broen. Saasnart den var kommen tilbage, heisedes den op og surredes fast paa Dækket; paa Commando heves Ankeret atter op for Bougen, Seilene sattes til og til Mandskabets store Forundring fortsattes Farten mod Syd, skjøndt det begyndte at blæse skarpt op af Sydvest.

„Med Forlov" — begyndte Ole, som i de sidste fire og tyve Timer intet Ord havde vexlet med sin Chef — „jeg tænkte, vi gik tilbage til Norge." — „Vist ei" — svarede Vessel lidt mut, idet han maalte Skandsen med hurtige Skridt — „tænker, vi gjøre først en Afstikker til Kjøbenhavn. Er hjertelig kjed af den dovne Tjeneste under Schoutbynachten; ville see at faae noget Alvorligt at bestille." — „Det kan nok skee før Hr. Capitain-Lieutenanten venter det" — vedblev Ole efter et lidet Ophold og pegede ud til Luvart —

„der drage nogle Kameler frem og Stormen pidsker bagefter. I rum Sø kunde man allenfals holde den Dyst ud.“ — „Naa, og hvorfor ikke i Kattegattet“ — sagde Vessel rask — „for Djævlen! bliver nok ogsaa en Kjærling, Du gamle Vandhund!“ — Dermed vendte han sig om og gik atter et Par Gange frem og tilbage; men pludselig standsede han tæt foran Ole, lagde Haanden paa hans Skulder og sagde venlig: „Bryd Dig ikke derom, Ole Olesen! har saa mine egne Planer, som jeg imellemstunder faaer Nykker at sætte igjennem. Har dog ikke glemt vor Aftale? — — til Veirs eller til Bunds.“ — „Nu forstaaer jeg Hr. Capitain-Lieutenanten“ — svarede Styrmanden med et Smiil over de haarde Ansigtstræk — „kommer det kun derpaa an, følger Ole Olesen med gjennem Storm og Kugler.“

Som sædvanligt traf Oles Spaadom ind; en Storm reiste sig, der lidt efter lidt steg til en Orkan. Det fortræffeligt construerede Skib arbeidede sig stolt gjennem de oprørte Bølger og holdt længe Veiret ud; men de mange Smaaser og Banker i den nordlige Deel af Kattegattet forstørrede Faren og gjorte en uophørlig Krydsen nødvendig. Da Stormen havde naaet det højeste Punkt og den ene Braadsø efter den anden skyllede over Dækket, sik Stormasten et Knæk og styrtede over Bord. Dog, jo frygteligere Stormen hylte, jo voldsommere Skibet kastedes hid og did, desto kjækkere lyste den unge Chefs talende Øje, desto kraftigere klang hans Stemme, dadlende eller opmuntrende, bandende eller spøgende, og hans Latter vilde stundom overdøve Larmen. Dette til det Sælsomme grændsende Mod og ubetvingelige Lune holdt imidlertid Mandskabet i Aande og lod det af Forundring glemme al Fare; de begyndte at blive vante til, i deres ungdommelige Chef at see et hartad overnaturligt Væsen, hvis Mod og Kraft ei kunde bøjes af Elementerne, og Syman-

dens sædvanlige Overtro bidrog til at rodfæste denne Tanke. — Med Tabet af en Deel Seil, med den knækkede Stormast, med søndersplittede Stænger og Ræer, men uden Læk eller anden Skade paa Skroget, kastede „Løvendahls Gallei" den næste Morgen Anker paa Kjøbenhavns Rhed, og med freidigt Mod iilte Vessel i Land, for at aflevere sin Rapport og faae Skibet halet indenfor Bommen til Reparation. —

Det Tidsrum af Tiaarskrigen, hvori vor Fortælling hidtil har bevæget sig, var riigt nok paa dristige Angreb, tappre Forsvar, Land- og Sobatailler samt politiske Intriger og Cabinetsrænker; men hverken Sverrig eller Danmark vandt derved nogen afgjort Overvægt, uagtet Vaabenlykken til Søes syntes afgjort paa dansk Side og uagtet Frederik den Fjerde havde Fordelen af et endnu temmeligt usvækket Land og en talrig Klasse Undersaatter at tage Soldater og Matroser af. Med gyldne Løftestænger greb Frankerig altid det synkende Sverrig under Armene; Rusland, Sachsen og de nordtydske Magter søgte ved uophørlige Conferentser og slet holdte Tractater at dæmpe enhver Yttring af dansk Energi, medens England og Holland endnu bestandig gjorte neutrale Miner og fortreffelige Affairer i de nordiske Farvande. — Efter Slaget ved Helsingborg fik General Reventlou, hvem Nederlaget, vistnok ufortjent, lagdes til Last, sin Afsked; i hans Sted udnævntes General Scholten til den danske Landmagts Overbefalingsmand og den kjække Ryttergeneral Jørgen Rantzau sendtes til sine Godser. Dog, denne gamle Soldat, som i Nederlandene havde flettet mangt et Blad i Marlboroughs Laurbærkrands, fik endnu Leilighed til at ende sit Livs Aften med en glimrende Vaabendaad. Efterat nemlig Generallieutenant Schønfeldt, som commanderede den danske Armee i Pommern, flere Gange var bleven bibragt blodige Nederlag af det beleirede Vismars Garnison, der

gjorte hyppige Udfald, blev han forflyttet fra Commandoen, og Jørgen Rantzau kaldtes fra sit Exil, for at træde i hans Sted. Den 5te December 1711 drog Vismars Commandant, den tappre Schultz, ud med 3000 Mand og en betydelig Afdeling Artilleri, i den Hensigt at overrumple og adsplitte det danske Beleiringscorps. Men Rantzau havde faaet Nys herom; ved en snild Manøvre affkjar han Schultz Tilbagevejen og angreb ham pludselig med sit kraftfulde, fortreffeligt beredne Ryttert; henved 500 Svenskere bleve liggende paa Valpladsen og næsten 2000 Mand toges til Fange, foruden det hele Artilleri. At det, saaledes for Tropper blottede Vismar ikke strax faldt i de Danskes Hænder og at Armeen kort efter fik Ordre at vende om midt i Seirsflugten, maa atter tilskrives Uenigheden og de saakaldte allierede Magters Guld i Frederik den Fjerdes Cabinet. General Løvendahls samtidige Tog ind i Bahuuslehn kunde have været af stor Indflydelse paa Krigens Gang; men det svenskfindede holsteenske Parti, der havde veltalende Repræsentanter i Kjøbenhavn, havde sørget for at skaffe Steenbuk fornøden Underretning og idet denne for Øieblikket opgav sit Forehavende, at undsætte Pommern, lod han sin hele Magt rykke op til Gothenborg og kom tidsnok for at hindre denne vigtige Stads Indtagelse; thi Løvendahl spildte Tiden med at brandskatte det fattige Land vidt og bredt og drog derpaa med uforrettet Sag tilbage over Grændsen. Nogen Tid efter ombyttede han sin hæderfulde Stilling som Norges Statholder med et mageligt Hofembede hos August af Sachsen. Flaaden, der fra Søsiden skulde have indesluttet Gothenborg, udeblev; thi Admiralitetet kunde ikke blive enigt med Kongens Cabinet, og saaledes strandede den hele Angrebsplan. Da man i Danmark omsider havde faaet Øinene op med Hensyn til Schoutbynacht Vilsters mistænkelige Dr-

keslöshed, fik denne Officeer pludselig sin Afsked, hvorpaa han begav sig til Sverrig og erholdt der Commandoen over en Deel af den i Carlscrone stationerede Flaade. — I April Maaned 1712 viste Admiral Barfod sig i Østersøen med en dansk Escadre; men da den svenske Hovedflaade af Mangel paa Besætning og Munition næsten hele Sommeren blev liggende i Havn, foresaldt Intet af Betydning. Imidlertid vidste man, at Feldtmarschal Steenbuk ventede paa et beleiligt Øieblik til atter at forsøge en Transports Overførsel til Pommern, hvorhen saavel Frederik den Fjerde som August den Anden selv havde begivet sig, for at lede Beleiringen af Stralsund og Wismar. Vice-Admiral Sehested nærmede sig Landet med sin Flotille og søgte at angribe den der krydsende Escadre under Commandeur Hincke; men denne undgik Slag og flygtede ind under Stralsunds Kanoner. Under Veis bleve rigtignok hans Skibe, i de tvende Monarkers Paasyn, ilde modtagne af de langs Kysten opkastede Batterier, men undgik dog Tilintetgjørelsen. — Med Snuhed holdt Czar Peter sin, for de russiske Interesser ubetalelige Allierede, Danmark i Aande og i bestandigt Haab om hans kraftige Medvirkning til Skaanes Erobring. Som om han nærmere vilde slutte sig til Danmark og den danske Politik, men i Grunden for at udspeide dette Riges Styrke til Syes og med det samme lære Et og Andet, meldte han sig i August Maaned 1712 til et Besøg paa den store danske Flaade, der under General-Admiral Gyldenløve havde bragt Artilleri og Mandskab over til Pommern og nu krydsede mellem Jasmund og Peert. Ifølge Frederik den Fjerdes Befaling blev han modtagen med kongelige Æresbevisninger; fra hvert af de i ordre de bataille rangerede Orlogsskibe tordnede 27 Skud ud over Østersøens Bølger, da denne den russiske Magts Stifter fra sin egen Fregat „St. Peter", der kun hilste med 25 Skud,

gik ombord paa Admiralskibet „Elephanten", og det danske Flag blev strøget, medens det røde Flag med St. Andreas-korset vedblev at veje over den russiske Fregats Hakkebrædt, som en Spaadom om det stolte Dannebroges Skjæbne i de kommende Tider.

Da det maaskee kan interessere vore Læsere, i Forbigaaende at gjøre nøjere Bekjendtskab med denne Mand, hvis hele Færden syntes en sælsom Blanding af Vandalisme og aandig Storhed, ville vi et Øieblik begive os ombord paa „Elephanten". — Det var hen paa Eftermiddagen; Solen stod endnu høit over Havet, men paa Skibene skjultes den næsten af Krudtdampen fra de svære Stykker, der med korte Mellemrum løsnedes hvergang en Skaal blev udbragt nede i General-Admiral Gyldenløves pragtfulde Kahyt, hvorfra en forvirret Støi, Skoggerlatter og Lyden af sammenstødte Pokaler trængte op til de paa Underskandsen forsamlede Sømænd, der deels lyttede til de lokkende bacchantiske Toner, deels gjorte høirøstede Bemærkninger over den nærliggende russiske Fregats Bygningsform og Tiltakling eller udtømte sig i djærve Vittigheder over Matroserne paa den under Kæmpeskibets Gilling gyngende Keiserbaad; disse sadde tause og stive som Billedstøtter paa Roebænkene og stirrede med intetsigende Blik i Bølgerne — alle Physiognomier eens, som Kugler fra samme Form. Hist og her fornam man vel ogsaa dæmpede Ytringer om, at der vistes Isbjørnen for megen Ære, at det var bedre at bruge Krudtet til alvorlige Skud paa den aabenlyse Fjende, end at bortplaffe det til Moro for den falske Ven. — Omkring det store, med kraftige Retter og talrige Viinflasker besatte Bord i Admiralskahytten havde et Selskab af omtrent tolv Personer leiret sig; Væggene vare smykkede med danske og russiske Flag, der vejede over en udvalgt Samling af Angrebs- og Forsvarsvaaben.

De skraae Vinduer stode aabne, men vare saa at sige tilflorede af et Par, nylig til Europa bragte chinesiske Jalousier, en paa de Tider kostbar Luxusartikel; med et underligt Skjær belyste derfor Solens dæmpede Straaler de i Kahytten forsamlede Mennesker og farvede tvende Malmkanoner, der som sovende Løver laae henstrakte mod Vinduerne, grønne. Hele Selskabets Opmærksomhed var henvendt paa en snurrig Figur, der dandsede for Enden af Bordet og med det samme gned en folie d'Espagne paa en gammel, skrallende Fiol; af og til rystede han med sit store, uformede Hoved, saa at den, bag i hans Hue anbragte Rævehale slingrende slog ham om Orene. Skjøndt hans Narrestreger idelig belønnedes med næsten eenstemmig Latter og Bravoraab, vilde en rolig Jagttager dog have bemærket, at det kun var af Høflighed mod Narrens Herre, den svære Mand for Bordenden med det, vel characteristiske, men dog af et vist vildt, uhyggeligt Træk vanzirede Ansigt, at de fleste af Selskabets Medlemmer deeltoge i Bifaldsyttringerne, og det hartad foragtelige, af et medlidende Smiil ledsagede Blik, der stundom traf denne Mand, lod ahne, at dette Optrin snarere vakte Forargelse end Moro. Hiin svære Mand lænede sig paa begge Armene over Bordet, hvis Flade i en Alens Omkreds omkring ham var overskyllet med Viin, ligesom den stribede Nattrøje, der stigede frem under hans brune Klædesvams; den grønne Klædeshue sad, som man siger, paa Snur paa hans af korte, krusede Haar bedækkede Hoved; om Livet bar han en Læderrem, hvori der hang et kort Sværd med Ibenholts Skede og et simpelt Mesinggreb. Med Vinens Perler paa den brede Pande og Drikkegildets Glød i de tindrende Øine stirrede han paa Narren og gav af og til sin inderlige Glæde tilkjende ved at klappe i Hænderne eller med en skingrende Latter at stampe i det blanke Kahytsgulv med de tykhælede

Skoe, der ovenpaa vare forsynede med store Messingspænder og underneden med plumpe Søm.

Da Dværgen havde endt sin Dands og med et naragtigt sværmerisk Blik op i Loftet lod Armene synke, hævede hans Herre sig halvt i Veiret, greb ham om det tykke Hoved og kyssede ham paa Panden. „Ved den hellige Andreas!" — raabte han med en af Latter afbrudt Stemme — „Du er en prægtig Karl; var det ikke fordi det er syndigt at tage Lignelser af den hellige Skrift, vilde jeg sige, at Du var min David — —." — „Ja, store Peter!" — faldt Narren ham dristig i Ordet — „jeg skulde vel mene, at jeg er en ligesaa yndig og sværmerisk David som Du er en melankolsk Saul." — „Ha! Ha! godt svart, ved alle de Hellige!" — skoggrede Herren igjen og greb den svære, til Randen fyldte Pokal — „Din Skaal, min yndige David! — — Drik, I Herrer! — —." Han kastede et forundret og snart gnistrende Blik omkring sig; thi alle Pokaler bleve urørte staaende. „Hvad, I ville ikke drikke — — aha! det er kun af Høflighed, I have givet mig Commando paa Eders Flaade." Han satte Pokalen for Munden og tømte den halvt. Hans Nabo, en Mand, ikke langt fra Oldingsalderen, men med et kraftigt og smukt Physiognomi, gjorte en ærbødig Bøining og bemærkede, idet han greb sit Glas, hvilket Exempel hele Selskabet strax fulgte: „Vi antage, at dette er Eders Majestæts naadige Spøg; men vi ville gjerne drikke en Skaal for al Lyst og Gammen." — Peter Czar hævede atter sit mægtige Glas til Munden og over dets Rand fixerede han Admiral Gyldenløve med et sært Blik, som om han ikke rigtigt havde fattet Meningen af disse Ord; sættende det derpaa haardt i Bordet, mumlede han hen for sig: „Ja vist, Hr. Admiral! vi svømme paa Østersøen — — indtil videre paa dansk Territorium — — tra! la! la! — — nu, for alle Ulykker!"

— raabte han pludselig med høi Røst og holdt som i Skjemt Haanden for Øret — „hvor blive Salutskudene af for min udbragte Skaal?" — Den ligeoverfor siddende Fyrste Gallizin foer mekanisk i Veiret, som om han vilde udføre en af Selvherskeren given Befaling, medens de danske Officerer saae forlegne paa hinanden, og Czaren betragtede dem alle med et næsten klogt Blik. Dog, Narren gjorte Ende paa den øieblikkelige Forlegenhed, idet han med den gamle Fiol slog sin Herre temmelig ublidt paa Skulderen og sagde med en ynkelig Mine: „Store Peter! de Philistre ville ikke drikke din lille Davids Skaal. Jeg vil sige Dig Noget; de troe at jeg er en Nar og de ville ikke drikke en Nars Skaal; men vi skal nok narre dem; lad os foreslaae Kongen af Sverrigs Skaal." — „Bravo, min Dreng!" — udbrød Czaren med umaadelig Latter, medens han dog gned sin Skulder — „den skulle I drikke, I Herrer — — ved den hellige Andreas! I vilde ingen Kanoner løsne for Dværge-Narrens Skaal, saa skulle I affyre disse Kanoner, der strække Halsene ud af Vinduerne, for Kæmpenarrens Skaal." — „Bravo, store Peter!" — skrallede Narren i Veiret og med den skarpkantede Fiol slog han atter sin Herre paa Skulderen. „For alle Ulykker!" — foer Czaren op, idet han rev Fiolen ud af den ubesindige Dværgs Haand og slog ham den i Hovedet, saa Instrumentet brast og den arme Djævel tumlede under Bordet — „nu, I Herrer! lad Stykkerne synge." — „Jeg beder atter om Forladelse, Eders Majestæt!" — indvendte Admiral Gyldenløve — „i den Betydning, I der tager det, vilde det stride mod den Ærefrygt, vi skylde Eder, hvis vi drak Skaalen." — „Eia! hvorledes forstaaer I nu det?" — spurgte Czaren med opspilede Øine. „Sverrigs Konge er jo som saadan Eders Majestæts Broder, og ved at drikke hans Skaal, tør vi ikke tænke os ham som en Nar." — „Godt,

fiffigt nok!" — lo Czaren. "Iligemaade maa jeg tillade mig den ærbødige Bemærkning" — faldt den kjække og frimodige Vice-Admiral Sehested ind i Samtalen — „at Carl den Tolvte, skjøndt vor fælleds Fjende, er en ridderlig og tapper Kriger; det har han nokſom beviist i Kampen mod Ruslands mægtige Beherſker." — Czaren greb faſt om ſin Pokal og drog Brynene ſammen; de tilſtedeværende Ruſſere ſaae med ſkye, forbauſede Blik paa den uforfærdede Talsmand; men General-Admiralen ſnappede hurtigt den for ham ſtaaende Sølvklokke og ringede paa Hovmeſterens Mat, idet han i en ærbødig Tone, men dog med Værdighed vedblev: „Vi adlyde Eders Majeſtæts Befaling og jeg udbringer en Skaal for vor tappre Fjende, Hans Majeſtæt Kongen af Sverrig!" — De danſke Officerer reiſte ſig, og efter med et Blik at have indhentet deres Herſkers Tilladelſe, gjorte Ruſſerne det ſamme. Glaſſene klirrede ſammen, de hurtigt klargjorte Kanoner tordnede Saluten ud gjennem de ſnevre Vinduer og Lufttrykket bragde Fahner og Vaaben til at bevæge ſig langs Væggene. „Hør op med den Flæben, dumme Knægt!"— ſagde Selvherſkeren og ſparkede til Narren, ſom klynkende var krøben ſammen ved hans Stol — „det var jo kun Spøg; naar vi komme hjem, ſkal Du faae en ny Fiol. I har dog været en god Stund ved mit Hof ſom Geſandt" — henvendte han ſig derpaa til Vice-Admiral Juſt Juel, ſom ſad i hans Nærhed — „og I har fortalt mig mangehaande prægtige Ting om Eders Drige og dets Skikke; men derom har I ikke fortalt mig, at I hartad gjøre mere Ære af Eders Dødsfjende end af Eders bedſte Venner." — „Tilgiv, Eders Majeſtæt!" — ſvarede den raſke Søkriger, men derhos belevne Hofmand — „jeg var overtydet om, at Helten Czar Peter ogſaa veed at ſkatte en ædel og tapper Fjende; og hvad vore bedſte Venner angaaer, da ere vi villige til at offre Liv og Blod for dem,

medens Fjenden maa nøjes med Æren." — „Ja, I ere nogle fine Conditorer" — smaalo Czaren hen for sig — „gjøre vi Complimenter med Svenskerne, saa komme vi snart til kort; nei, vist ikke, Slag i Slag maa det gaae, uden Ceremonier. Nu have mine Russere lært at slaae; bliv kun, Piben skal retnu faae en anden Lyd i Norden — —" med et pludseligt Anstrøg af Alvor stirrede han ned i den perlende Viin og Admiral Gyldenløve greb Ordet: „Saadant er jo afhængigt af Eders Majestæt; Kongen af Danmarks Flaade er nu Mester i Nord- og Østersøen; kun til Lands formaaer Svenskeu endnu med Frankerigs Hjelp at byde os Spidsen. Hvis Eders Majestæt blot vilde behage at opfylde Eders Løfte og landsætte Hjelpetropper paa svensk Grund, maatte Carl den Tolvtes Generaler snart nødes til at opgive Pommern og Kongen af Danmark vilde med Lethed kunne gjenerobre sine tabte Provindser hiin Side Øresund — —." — „Og hele det svenske Rige med; I har Ret, ved den hellige Andreas! saa hjalp jeg mig selv til en dygtig Nabo" — afbrød Czaren ham med en kort Latter og et listigt Blik — „nu da, lad os see hvad vi kunne udrette" — tilføjede han med en rask Overgang i Stemme og Mine, som om han havde grebet sig selv i en uforsigtig Yttring og nu tog sig sammen — „en Skaal for vor Allierede, det stridbare Danmark og dets dygtige Sømænd, hvis Gjæst vi for Øieblikket ere. Tømmer den til Bunds, I Herrer! saa ende vi Gildet og gaae til Søes; jeg gad dog nok prøve Farten med Eders Elephanter af Skibe og selv see hvor langt Eders Fireogtyve Pundinger naae. Den Tid kommer vel ogsaa, da jeg kan heise Andreaskorset paa en lignende østersøisk Flaade." Han reiste sig og med ham hele Selskabet; Pokalerne klirrede sammen, og paa et af General-Admiralen givet Vink rystedes Skibets Bygning af Stykkernes Torden.

## Femte Capitel.

Czar Peter forlængede sit Besøg paa den danske Flaade i nogle Dage; med et opmærksomt Blik iagttog han Alt, fra Stortoppen indtil det underste Rum, undersøgte Krudt og Kugler, Levnetsmidler og Tougværk, Equiperingsstykker og Entrevaaben, Intet undgik hans Opmærksomhed; med nogle af de sværeste Skibe anstillede han Provefarter og affyrede med egen Haand de nye Kanoner. Nedladende talte han med den ringeste Matros, men bortskjænkede Intet. Med synlig Tilfredshed forlod han Flaaden, skjøndt maaskee med et misundeligt Blik paa Danmarks virkelig stolte Søværn og vistnok med den faste Beslutning, ei at bytte en farlig Nabo med en anden endnu farligere.

Saasnart General-Admiral Gyldenløve var bleven befriet for den besværlige og kostbare Gjæst, gik han Nord paa med sine sexten Orlogsskibe, for at opsøge den svenske Hovedflaade, der omsider var gjort seilfærdig i Carlscrone, og at tilbyde den Slag. Under Bornholm dagedes Fjenden op; ifølge Aftale, løstes Signalskud fra Hammerhuus Fæstning og af Skudenes Antal erfarede man, at den fjendlige Flaade talte fem og tyve Orlogsskibe; Gyldenløve fandt det derfor raadeligst at undvige Slag indtil han havde draget Forstærkning til sig, hvilken ikke kunde udeblive længe, da der allerede var affendt Expres til Schoutbynacht Trojel, som havde afløst Vilster i Nordsøen, om at ile ned til Kjøbenhavn med sin Escadre. Under idelige Smaaskjærmydsler krydsede begge Flaaderne omkring indtil Natten skjulte dem for hinandens Blik. I det mindste vare de svenske Skibe skjulte; thi de plejede sjelden at have Lygter ude, af Frygt for de mange Vovehalse, der i denne Krig udmærkede sig i den danske Marine. Gyldenløve sammenkaldte et Krigsraad og forelagde dette de tvende

Spørgsmaal: om man skulde fortsætte Retiraden til Kjøbenhavn eller levere Slag. Kun Vice-Admiral Barfod stemte for det sidste, idet han forsikkrede, at Fjenden intet mere frygtede end et Slag, samt mindede om Frederik den Fjerdes Ord: at man kjæk skulde angribe Fjenden, uanseet at han var nogle Skibe stærkere; men paa de Andres Forestillinger gav han omsider efter og ved nogle dygtige Drago-Lodsers Hjelp lykkedes den vovelige Manøvre, med de svære Skibe at passere Falsterbo Rev og kaste Anker indenfor Dragøes Tønde. Da den svenske Admiral gjorte Mine til at følge efter, posteredes om Natten otte Rangskibe over Indløbet, med Spring paa Tougene, for øieblikkelig at kunne vende Bredsiden til og give det glatte Lag; men ved Daggry satte Fjenden Seil til, gik Øst paa og var snart forsvunden. Imidlertid var Krigspudset kun lykkedes altfor vel; thi medens den store danske Flaade forenede sig med Trojels Escadre og krydsede frem og tilbage under Møen, stak Feldtmarschal Steenbuk fra Carlscrone i Søen med en Transport af 9000 Mand, foruden Heste og Artilleri, som han den 27de September for Størstedelen bragde i Land ved Wittou paa Rygen. Da de danske Krydsere meldte, at Steenbuks Transportflaade var under Veis, gav Gyldenløve vel uopholdelig Signal til at stikke i Søen over mod de pommerske Kyster; men de mange slette Seilere i Flaaden, efter hvilke de bedre maatte lempe Farten, saavelsom det skuffede Haab at faae den bestandig i nogle Miles Afstand opbrasende svenske Orlogsflaade til at holde Stand, gjorte at Gyldenløve maatte see paa Udskibningen, uden at kunne standse den eller komme i Bataille med Fjenden. Den 29de September besluttede han omsider at gjøre Ende paa Legen; uden at bekymre sig videre om Fjendens Orlogsflaade, der netop lod falde af og gik Øster paa, for at lokke de Danske efter, styrede han saa tæt som muligt ind

til Kysten mellem Witmund og Tornebusk, hvor Transportflaaden, 150 Seilere stærk, laa for Anker, og gav de lette Fregatter og mindre armerede Fartøjer Ordre til at begynde Jagten.

En klar Eftermiddagssol belyste dette Ødelæggelsens Værk. Inde i Bugten, tæt ved den gule sandige Kyst laa Steenbuks Transportskibe, et uhyre Chaos af Master og Seil, hvor Alt var i levende Bevægelse med at skaffe Artilleri og Munition i Land. Skippernes Commandoord, de travle Sømænds Haløi og Raab til hinanden trængte dump og forvirret ud til den danske Flaade, hvis colossale Skrog og Kæmpemaster holdt en frygtelig Vagt for Bugten; en halv Miil længere borte krydsede de svenske Orlogsmænd og tilkjendegave deres Nærværelse ved Signalskud, medens en enkelt Fregat for fulde Seil strøg nærmere ind til det skjæbnesvangre Punkt, men da paa Kanonskuds Afstand pludselig lod falde og gik et Øieblik efter atter Soværts, for at bringe Melding.

Det var et imponerende Syn, paa det friske, svagt krusede Hav at tælle nogle og Fyrgetyve Orlogsmænd, foruden de mange mindre Krigsskibe, der krydsede rundtom og hvis hvide Seil som Søfugles Vinger syntes at dukke frem af de mørke Bølger og skinte klart i Solen hvergang de vendte. Som naar en enkelt mørk Sky drager op paa Himlen en lummer Sommerdag, udbreder sig meer og meer og dæmper Dagens Straaler, indtil Uveiret omsider bryder løs og med ødelæggende Kraft bruser hen over Hav og Jord; saaledes syntes disse Tordenmaskiner at nærme sig meer og meer, at drage snevrere og snevrere Kredse om det endnu lyse og livfulde Punkt; selv den øieblikkelige Stilhed paa det af Seilere vrimlende Hav lignede hiin Stilhed i Naturen, der gjerne gaaer forud for et Uveir.

Fra Admiralskibet „Elephanten" dundrede et Skud ud over Havet og i næste Øieblik strøg en Snees Seilere ind mod Kysten i forskjellige Retninger, for til samme Tid at angribe paa alle Kanter. En ubeskrivelig Støi og Bevægelse opstod nu paa Transportflaaden; Ankertougene kappedes og hundrede Seil fløi paa engang i Veiret, forvirrede Commandoraab af mangfoldige Stemmer gjenlød mellem hinanden og i et Nu adspredte Skibene sig til alle Sider; nogle satte lige ind paa Land, medens andre for fulde Seil søgde at slippe ud af Bugten, men afskjares for det meste paa Vejen. Snart lignede Optrinnet en formelig Bataille; Krydserne havde faaet Ordre at opbrænde og paa hver mulig Maade ødelægge Skibene, og en levende Ild aabnedes paa de uarmerede Fartøjer, af hvilke flere vare ladede med Krudt; Luft og Hav rystedes derfor af og til af et forfærdeligt Brag, naar et saadant Fartøi kom i Brand og sprang i Luften.

„Det skulde undre mig, om den svenske Admiral ikke nu lod sig bevæge til at blande sig i Sagen" — sagde General-Admiral Gyldenløve til Vice-Admiral Sehested, som var kommen ombord til ham paa „Elephanten" og fra hvis Skandse de betragtede den anstillede Jagt — „skjøndt vi ere komne lidt seent, kom vi dog tidsnok til at ødelægge deres Munition; saa maa Steenbuk gjerne have faaet de Par tusind Mand i Land; dermed gjenerobrer han ikke Pommern." — „Jeg tvivler om, at Hans svenske Majestæts Flaade dennegang gjør os den Ære; Admiralen er sig sin Svaghed for godt bevidst" — svarede Sehested — „men om end Eders Excellence ikke faaer Leilighed til med klingende Mønt at betale ham Convoipenge for sidst, da han geleidede os til Drags, har I dog Ære nok af, til Gjengjeld at geleide ham til Carlscrone, skjøndt hans Flaade endnu bestandig tæl-

ler flere Skibe end vor." — „Og dog ere hans Skibschefer uforfærdede nok" — vedblev General-Admiralen — „see blot de tvende Fregatter histude, stryge de ikke ind til os paa Kanonskuds Afstand, som om de meente, at Løven sov; inden vi forsee os, bortsnappe de en af vore raske Krydsere lige for vore Øine." — „Dristigt nok" — bemærkede Sehested, idet han lagde Haanden over Øinene, som for at skjelne en Gjenstand midt i Solens Skin — „men tager jeg ikke feil, vende de snart om for den lille danske Fregat, der jager ud af Bugten efter det svære Transportskib." — „For Gud! løber han dem ikke lige i Gabet" — sagde Gyldenløve, efter et Minut at have fulgt samme Retning med Øinene — „en kjæk Gut, hvis han gjør det med Overlæg. Aha! nu kjender jeg ham; den Karl hytter nok sit Skrog — — Eia! der sprang En igjen." Et forfærdeligt Brag rystede atter Luften og vendte Admiralernes Opmærksomhed til et andet Punkt. Det var et stort Krudtskib, der i et Par Kabellængders Afstand var geraadet i Brand; Røg og Damp skjulte et Øieblik alle Gjenstande og Stumper af Vraget faldt ned i Søen paa begge Sider af „Elephanten".

„Lad falde! — — i Læ med Roret!" — commanderede Vessel, som med Kikkerten i Haanden stod paa Skandsen af „Løvendahls Gallei". — „for Djævlen! ville ikke spilde vort Krudt paa en Harejagt" — tilføjede han, hendvendt til Ole, som stod til Roers og havde Blikket opmærksomt rettet paa tvende svenske Fregatter til Luvart, medens hans haarde Ansigt oplivedes af hiint tvivlsomme Smiil, der hos rolige, kraftige Characterer gjerne tilkjendegiver, at de for Øieblikket befinde dem i deres rette Element. — „Det er et Par gamle Spaniefarere" — sagde Ole og hev Rattet om — „jeg kjender dem godt; de føre atten til tyve

Stykker, men ere tunge Seilere, der hverken lystre Roer eller Klude." —

Bram- og Mersseilene bruste ned paa „Lovendahls Gallei"; den gik over Stag og medens det forfulgte Transportskib undløb i østlig Retning, styrede Gallejen op i Vinden mod Fregatterne. Disse sidste brasede op for den og mindskede begge paa engang Seil, som om de blot belavede sig paa at modtage Prisen.

„Stil Kanonerne! — — Propperne ud!" — lød ater Commandoen — „Hal Storseilet klos — klar til at vende!" — Baadsmandspiben skingrede gjennem Skibet; Mandskabet spredtes til alle Sider og udførte tause de forskjellige Ordrer. Med mindsket Fart lagde Gallejen ind mellem de tvende som gamle Spaniefarere betegnede Skibe.

„Fyr, Manne!" — commanderede Vesel; Skroget rystede af det glatte Lag til begge Sider og under tordnende Hurra gjengjeldtes denne Hilsen af Fregatterne. Kuglerne sloge gjennem Planker og Seil; Røgen tilhyllede et Øieblik alle tre Skibe.

„Styrbord med Roret! — — lad falde af for Vinden rundt!" — lød det fra Skandsen, hvor Vesel stod med glædetindrende Øine, idet han med et sikkert Blik iagttog enhver af Fjendens Bevægelser. Gallejen, som i den tætte Krudtdamp, ubemærket af Svenskerne var løbet igjennem den af begge Skibene dannede Canal, halsede rundt og løb agter om den ene Fjende. Det glimtede paany fra Fregatternes Egesider og gjensidigt borede Kuglerne sig ind i Plankerne; i det Øieblik, da de svenske Chefer bleve deres Fjendes snilde Manøvre vaer, tordnede atter Gallejens glatte Lag og med knusende Virkning fore Jernklumperne bagbords ind paa den omgaaede Fregat, hvis meste Takkelage overskjødes, saa at Seil og Ræer faldt ned paa Dækket.

„Klar til Entring!" — jublede Vesfel og drog fin Kaarde — „er en god Prife — — forer Stander paa Toppen og har en Commandeur inden Borde —." — „Nok en Fjende agterud!" — brølte Udkigeren ned fra Merfet. En fvær Fregat paa tredive Stykker, affendt fra den fvenfke Orlogsflaade, brafede op. „For Djævlen! ikke nok med to mod een!" — lo Vesfel — „nu, lad ftaae til, da vi have begyndt." — Det af Kampens Hede opflammede Mandfkab udførte med ufvækket Mod enhver ny Ordre, uden at faae Tid til at betænke, mod hvilken Overmagt der ffulde kæmpes. „Løvendahls Gallei" gik igjen over Stag, for med Bredfiden at modtage den nye Modftander, medens de tvende Fregatter havde fuldt op at beftille med at funde fig efter den ved det fælfomme Sammenftød og Gallejens mefterligt rettede Skud opftaaede Forvirring; men inden den danfke Vovehals kunde faae vendt og taget Sigte, bruffe den tredie Fregats fulde Lgg ind over Dækket.

„Fordømt godt meent" — brummede Ole og fparkede til Stumperne af det, en Alen fra hans Hoved fønderknuffe Nathuus — „aha! der deifer hun" — tilføjede han, da Fokkemaften med et vældigt Brag ftyrtede over Bord og tog fin hele Takkelage med. Et ffingrende Hurra lød fra den fvenfke Fregat, der løb tæt ind paa Gallejen. — „For tidligt, for tidligt" — raabte Vesfel med tordnende Stemme — „Nu friff, Manne! fyr! fyr!" — Idet Fregatten ftrøg tæt forbi og gjennem den af Vinden deelte Krudtrøg kom halvt til Syne fom et klart Fata Morgana, fik den et fuldt Lag, lidt agterud over Dækket, faa Ræer og Stænger ftyrtede ned og hele Galleriet knuffe fammen. — „Godt figtet, Manne! friff, nok et Lag!" — jublede Vesfel, medens Hurraet hiftovre afbrødes af frygtelige Skrig fra det lemlæftede Mandfkab. Med en hurtig Vending gik „Løvendahls Gal-

lei" paany over Stag, og inden den svenske Fregat kunde dreje af, fik denne endnu et Lag agterind langskibs, saa Kuglerne bragede gjennem Kahytsvinduerne og skamferede hele Speilet.

Fokken var med en saadan Voldsomhed styrtet over Bord, at den havde taget sine Seil og alt sit staaende og løbende Redskab med; „Løvendahls Gallei" hindredes derfor ikke i at sætte Store-Mers og Krydsseil til. For den, lykkeligviis fremfarende Nordenvind strøg den derpaa tæt forbi den svenske Orlogsflaade, der i et svært Kanonskuds Afstand havde været Vidne til Kampen og som Vessel nu i Forbifarten dristig hilste med tre skarpe Skud. Med Nød og Neppe naaede de tvende Spaniefarere og den store Fregat op til Flaaden og maatte sendes hjem til Carlscrone, for at repareres.

Samme Dags Aften holdtes der stort Skibsraad ombord paa „Elephanten." Med smaa Slag var Flaaden krydset ned ad Møen til, for bestandig at iagttage Svenskken, der ligeledes var gaaet Vest paa, uden at ville brase op til Slag. Nu gik de danske Svaner for en laber Kuling i sydøstlig Retning og kun for deres Underseil; de dannede en Halvkreds og førte alle Lygter paa Galleriet, der bredte et svagt Skin over de mørke Bølger. Maanen sank netop blodrød ned i Havet, da „Løvendahls Gallei" ankom til Flaaden, halsede rundt om „Elephanten", der seilede midt i Halvkredsen, og med mindskede Seil holdt sig om Siden af den. Jollen firedes ned fra Finkenettet og Vessel gik om Bord paa Admiralskibet.

I den store Kahyt, hvis Udseende vi allerede kjende fra Czarens Besøg, var omtrent det samme Selskab forsamlet som sidst, med Undtagelse af de moscovitiske Herrer. Dennegang lød der ingen skoggrende Latter, ingen støjende Larm;

Kjerterne belyste de danske Søofficerers djærve Physiognomier, hvis Alvor godt stemte med den rummelige Kahyts krigerske Udziringer. Saasnart den vagthavende Officeer meldte Vessels Ankomst, bød General-Admiralen at lade ham træde ind. „Velkommen, Lieutenant Vessel!" — raabte han den unge Skibschef imøde — „vi talte just om Eder og ere Alle spændte paa at høre Eders Rapport. Det var en varm Dyst, I havde; det glæder mig, at I slap heelskindet derfra." — „Takker, Eders Excellence!" — svarede Vessel og hilste ærbødig til alle Sider — „Gud være lovet! slap efter Omstændighederne godt nok og har ærlig betalt hvad jeg fik." — „Imidlertid maa jeg atter bemærke" — sagde Commandeur Rosenpalm, Orlogsskibet „Jyllands" Chef — „at en Deel Transportskibe, som Lieutenant Vessel lettelig kunde have taget eller tilintetgjort, undkom, da „Løvendahls Gallei", istedetfor at holde sig Instruxen efterrettelig, bandt an med Overmagten — —." — „Troer dog, at der er skeet Fjenden ligesaa megen Afbræk, da han har faaet tre Fregatter ramponerede, af hvilke den største førte Tredive Stykker, end om jeg havde ødelagt en halv Snees tomme Fløiter" — afbrød Vessel rask og Blodet skjød ham op i Kinderne — „af de halvanden hundrede Transportskibe, der i Gaar laae ved de pommerske Kyster, ere over hundrede opbrændte eller tagne og de, der undslap, havde faaet Ladningerne i Land; var altsaa Intet at hente der." —

Flere Stemmer hævede sig nu for eller imod Vessel og Sagen blev saa temmelig alsidigt drøftet — et Beviis paa, at den unge Skibschef vakte Alles Opmærksomhed, netop det Modsatte af hvad hans ikke faa Misundere paa Flaaden ønskede; men besynderligt nok, toge de ældre Chefer tildeels hans Parti mod de yngre, et Tilfælde, der vel alene kan tænkes i Søetaten, hvor øieblikkelig Aandsnærværelse og

Kjækhed som oftest maae foretrækkes for stræng Subordination, for hvilken sidste Bølgerne sjelden pleje at bøje Nakken. General-Admiralen, som var tilbøjelig til at give den unge Vovehals Medhold, hørte opmærksom paa de forskjellige Meninger og da en kort Pause indtraadte, spurgte han i en næsten stræng Tone: „Og hvad bevægede Eder da egentlig til at afstaae fra Jagten efter Transportskibene og uden Ordre at angribe de trende Fregatter, af hvilke hver især var Eders Overmand?" — „Maa oprigtig tilstaae, Eders Excellence! veed ingen anden Grund at angive end den, at da de af Svenskens Fløiter, der havde kostbare Ladninger inde, vare sprungne i Luften eller opbragte, formeente jeg det meer passende for det danske Orlogsflag at bruge skarpe Skud mod Fjender, der kunde svare, end mod uarmerede Fartøjer, og da de tvende Fregatter ret som for at haane Admiralsflaget, dristede sig paa Kanonskuds Afstand ind paa os og jeg just var i Nærheden, troede jeg det min Pligt at vise dem hjem igjen. Formener iligemaade, at jeg havde kunnet bringe dem begge til Taushed, hvis en eller anden af vore Krydsere havde været nær nok, for at binde an med den store Fregat, som den svenske Admiral afsendte fra Flaaden; men da han af al Magt halede ind paa mig, maatte jeg forlade de tvende andre, just da vi vilde entre den ene af dem, der førte Commandeurflag. Mistede rigtignok min Fok, men gav ham et Par Hilsener igjen, hvoraf den sidste, som han glemte at besvare med sine tredive Stykker, skamferede hans Speil og borttog hele Galleriet, saa han skal have havt ondt ved, saavelsom de to andre, at naae op til Flaaden igjen, hvis Sandhed jeg kan bevise med hele mit Skibsmandskab. Henstiller derfor, om det ikke er at ansee for en Gevinst, at jeg har bragt mit Skrog saa godt som uskadt ud af den morveriske Ild, medens mine tre Mod-

ſtandere for nogen Tid ere gjorte ubrugelige, og vil ikke engang tale om Flagets Ære, at jeg endnu paa Tilbagevejen gik den ſvenſke Flaade tæt forbi og hilſte Admiralen med tre ſkarpe Skud." — „Hvad denne ſidſte Yttring om Flagets Ære angaaer" — bemærkede Commandeur Roſenpalm — „ſaa ſynes det mig, at Lieutenant Veſſel derfor ſnarere havde fortjent en Irretteſættelſe, da han, for at viſe et ubetimeligt Mod, derved bragde Hans Majeſtæts Skib „Løvendahls Gallei" i Fare for at blive ſkudt i Sænk — —." — „Beder om Forladelſe" — faldt Veſſel ham atter i Ordet — „gjentager udtrykkelig, at ſaadant ſkete for Flagets Ære, da Svenſken deraf kunde ſee, at jeg uſkadt og uforſagt var gaaet frem af den ulige Kamp." — „Efter min Mening har Lieutenant Veſſel opført ſig ſom en ærekjær Sømand" — ſagde Vice-Admiral Barfod og klappede den unge Mand paa Skulderen — „bliv Du kun ſaadan ved, min Gut! ſaa nødes kanſkee de Andre til, engang imellem og for Skams Skyld ogſaa at gjøre lidt meer end der ſtaaer i Inſtruxen." — „Under alle Omſtændigheder" — tilføjede Vice-Admiral Sehested raſk — „ſynes mig, at Kampens Udfald ſaa aldeles taler for Lieutenanten, at der ingen Grund er til at dadle ham, ja at han ſnarere fortjener Roes og Opmuntring." — „Det ſamme mener jeg" — tog General-Admiralen atter Ordet — „desaarſag vil jeg i min Indberetning til Hans Majeſtæt ikke heller glemme at omtale Eders Kjækhed. Og nu, mine Herrer!" — vedblev han og reiſte ſig — „ville vi atter begive os paa vor Poſt. Ved Dagens Frembrud gjøre vi alle vort Bedſte at hale ind paa Fjenden og i Guds Navn tilbyde ham Slag; undviger han atter, ville vi tvinge ham til at rømme Øſterſøen og drive ham ind i Havn." —

Ved Adelsariſtocratiets Fald, 1660, og Souverainitetens Indførelſe emanciperedes ſaa at ſige Borgerſtanden fra dens

hidtidige ufrie Tilstand; den mellem en Mængde ærgjærrige og kun sjelden patriotiske Herrer fordeelte Magt nedlagdes i Kongens Hænder. Men da det synes at høre til Naturens Orden, at En skal være den Herskende og en Anden den Undertrykte, forandredes heller ikke denne Orden i Danmark; den Deel af Aaget, der hidtil havde hvilet paa Borgerstanden, lagdes nu paa Bønderne, saa at denne den danske Nations Kjerne, hvis Navn i Oldtiden var en Hæderstitel, sank ned til en Tilstand, der neppe misundtes af Slaven. Den tykke Uvidenhed, der som en bedøvende Taage hvilte over denne Stand og som aldrig gjennemtrængtes af nogen lysende, velgjørende Straale fra Høiden, lod Bonden lidt efter lidt glemme Sagnet om hine Dage, da han paa Tinge hævede sin Røst ligesaa frit og uforfærdet som den mægtigste Jarl; den lod ham omsider glemme sit Menneskeværd, saa at han taalmodig, uden at ryste Lænken, bar det hele Aag og, lig den ædle Ganger, ei ihukom sin Kraft. De fordum saa mægtige Adelsmænd, der nu ei længer maatte styre Riger og Lande, bleve til Smaatyranner paa deres Herregaarde og Kongerne, hvis Hænder ikke sjelden famlede i Magtens Tøiler, saae gjennem Fingre med dem, lode dem uformeent svinge det lille Jernscepter over de ulykkelige Bønder, forat de ikke skulde tænke tilbage paa det store gyldne Scepter, der var fravristet dem. Jagtloven tillod Adelsmanden, ustraffet at ødelægge den frodigste Mark og dog at fordre Tiende og Skat af Bonden; hvis denne sidste klagede over Ødelæggelsen eller som Følge deraf udeblev med Betalingen, da paalagdes ham legemlige Straffe og han joges fra Huus og Gaard. Forgjeves søgte han Beskyttelse hos Tronen, der var omgiven af Herremandens Slægtninge; thi for at holde sig skadesløs for den mistede aabenbare Magt, tillistede Adelen sig en hemmelig og langt farligere,

idet den kun tillod Kongen at høre og see gjennem dens Organer, og naar Herremanden kun til rette Tid indbetalte de befalede Afgivter i den kongelige Kasse, spurgtes der sjelden om, hvorfra disse Penge kom eller ved hvilke Midler de vare tilvejebragte. De blodige, skjøndt til intet Resultat førende Krige krævede bestandig friske Offere; derfor lagdes Stavnsbaandet paa den opvoxende Bondeslægt og det overlodes Herremændene at skaffe hine Offere. Smaatyrannerne paa de vidtløftige Godser stampede da i Jorden og Hære fremstode, sammensatte af Landets kraftigste Sønner, men vel at mærke, ogsaa rigeste Arvinger, for at tvinge Fædrene til i dyre Domme at løskjøbe deres Børn. I den Periode, som vi have gjort os til Opgave at beskrive, var denne Tilstand omtrent steget til sit højeste Punkt; men vi ville ikke trætte Læseren med en langvarig Betragtning af et saa sørgeligt Billede; for at characterisere Bondestandens aandige og statsretlige Stilling, ville vi kun gjentage en ældre Historieskrivers Ord, at nemlig Bonden ærbødig rev Hatten af, naar han med hellig Gysen sneg sig forbi Hovedbygningen og fik Øje paa et nyt Postement foran Havestuen, og at den Psalme, der i Guds Huus istemtes af Herremanden, med ærbødig Andagt blev sjungen af den hele Menighed. I Sandhed! gjerne vende vi os bort fra dette Billede, hvis Beskuen maaskee kan vække Smiil, men til samme Tid lokke Taarer frem i Fædrelandsvennens Øje, og vi ville glæde os over Nutiden, da Oplysningen begynder at skinne gjennem Vinduerne i den laveste Hytte.

Frederik den Fjerde var, som tidligere bemærket, en dygtig Finantsmand; dog, destoværre maae vi her tage Ordet i en mindre ædel Betydning; thi ellers maatte man jo derved forstaae, at han med Klogskab anvendte Statens Midler og at han tilvejebragde det Nødvendige til Statshusholds-

ningen, uden at udtømme Statens Kræfter og uden at berøve Efterkommerne Marv og Kraft. Men for at skaffe Penge til sine vidtloftige Reiser og den langvarige Krig, greb han ofte til Midler, der bragde ham i en skjæv Stilling til Undersaatterne og som maaskee strede mod hans gode Villie; hertil maa netop regnes det næsten uindskrænkede Herredømme, han nødtes til at overdrage de rige Adelsmænd over deres Bønder, for at være sikker paa Afgifternes betimelige Erlæggelse, saavelsom det tidligere omtalte Særsyn, at han udlejede sine Kjernetropper til fremmede Magter, medens han selv var indviklet i Krig. Imidlertid var han ingenlunde blind for Bondestandens Trængsler; stundom havde han endog Hjerte til at gjøre et raskt Skridt, naar en altfor skrigende Uretfærdighed trængte til hans Øre. Men en pludselig indtrædende Pengemangel sløvede da atter hans Medlidenhed og lod ham glemme de bedste Forsætter. At han i en saadan Finantsnød lagde en Skat paa Parykkerne, viser, med hvilken Snildhed han beregnede, hvo der bedst kunde taale at betale; Bønderne bare ingen falske Haar og slap saaledes dengang. — Frederik besad en utrolig Arbeidsomhed; men da han, som Følge af den mangelfulde Opdragelse, var uvidende i de almindeligste Videnskaber og først efterat have besteget Tronen maatte begynde at studere disse, vare hans Riger og Lande Prøveklude for militaire og politiske, som oftest saare alvorsfulde Øvelser, og omringet, som han var, af en Skare raadgivende Hofmænd, der hver især ledtes af særegne Interesser, kunde det ikke feile, at han neppe een Gang blandt hundrede valgte det Rette og Nyttige. Maaskee havde det været bedre, om han havde staaet isoleret og kun ladet sig lede af sin egen sunde Fornufts Indskydelser; da var der sikkert skeet meget Sært og Urimeligt, men vistnok ogsaa meget Stort. Han havde et

naturligt Hang til det Eventyrlige og stundom hævede han sig for en kort Tid med en Kraft og Sikkerhed, der lod ahne, at en stor Sjæl var bleven forknyttet tilligemed Kæmpestammen i dennes Opvæxt. Ofte hendtes det, at han afbrød sig selv midt i de meest anstrængte Sjælsarbeider, midt i de snildeste Finantsoperationer, for pludselig at rive sig ud af det prosaiske Hverdagsliv og ved ridderlige Kamplege, kostbare Turneringer og Maskerader i et Par Døgn at bortødsle mere end han i ligesaa mange Maaneder kunde sammenspare igjen. Skjøndt vi ere langt fra at ville forsvare hans tidligere Ustadighed i Kjærlighed eller de mange Elskovshandler, der røvede Kongens kostbare Tid, maae vi dog bemærke, at saadant hørte til Datidens Tone og at han selv heri lagde et vist chevalereskt Sindelag for Dagen, idet han omsider lod sig aldeles fængsle af een Gjenstand, af den elskværdige Anna Sophia, som han bortførte fra en stræng Moders Huus, lod sig vie til hende til venstre Haand og bevægede omsider Moderen til at anerkjende, ikke Kongen — dertil var hun for stolt — men den trofaste Elsker som Svigersøn. — De af hans Ministre, der forelagde ham de dristigste, om end nok saa urimelige Erobringsplaner, vare ham for Øieblikket de kjæreste; til deres Stemme lyttede han, uden at kunne, ja maaskee stundom uden at ville gjennemskue de forræderiske Planer, der lurede bag det smigrende Raad; med Vrede bortviste han i saadanne Øieblikke Mænd som Ulrich Adolph Holstein og Sehested, naar de frimodigt søgde at aabne hans Øine.

Vi ville bede Læseren at følge os en liden Stund til Kjøbenhavn, til det kongelige Slot. I et stort, just ikke kongeligt udstyret Værelse sad Frederik den Fjerde i sin forgyldte Lænestol og gjennemløb hurtigt nogle Papirer, idet han af og til rystede paa Hovedet eller gjorte en utaalmo-

dig Bevægelse, som om han ikke var tilfreds med de, formodentlig fra Armeen eller Flaaden indløbne Beretninger. Døren stod aaben ind til det næste Værelse, hvor tvende Haandskrivere vare ivrigt beskjeftigede med at copiere eller registrere Documenter. Paa de langs Væggen anbragte lange Reoler saae man utallige Ruller Papirer og fuldskrevne Folianter opstillede i forskjellige Afdelinger, med særegen Paaskrivt over hvert Rum. — Pludselig foer Kongen i Veiret, rev Døren ud til Forværelset op og vinkede ud; strax efter traadte en middelaldrende Mand ind, efter Dragten at dømme, en høi Søofficeer. Hans Blik var stift heftet paa Kongen, som i nogen Bevægelse iilte et Par Gange frem og tilbage.

„Vi have netop modtaget Rapport fra Gyldenløve" — begyndte Monarken og standsede foran Søofficeren — „den svenske Transportflaade er total ødelagt — —." — „Saa lykønsker jeg Eders Majestæt til at der omsider er skeet noget Alvorligt" — sagde Veteranen med en Tone og Holdning, der tilkjendegave en Mand, som var meer vant til Forretningslivets Alvor end til Hoflivets Ceremoniel. — „Men Steenbuk har jo dog faaet sine Tropper i Land paa Rygen og den svenske Orlogsflaade er undkommen til Carlscrone" — vedblev Kongen og iilte atter hen ad Gulvet. „Besynderligt nok!" — mumlede Veteranen og rystede paa Hovedet — „jeg veed, at Eders Majestæts Flaade var betids nok udrustet; den kunde for en Maaned siden have været ved de pommerske Kyster." — „Modvind, skriver han, og atter Modvind har forhalet dens Foretagender" — henkastede Kongen — „men for det første have vi Ryggen fri fra den Kant. Nu maae vi tænke paa, igjen at sende en Escadre til Nordsøen, for at ikke Svensken skal spille Mester der, og Flaaden maa strax stikke i Søen, saasnart den er bleven sat istand; Fjenden holder sig ikke længe stille i

Carlscrone." — „Men tillader Eders Majestæt" — indvendte Veteranen med en slet dulgt Fortredelighed — „Magazinerne ere udtømte; det vil holde vanskeligt at udruste et eneste Orlogsskib til, og hvis Eders Majestæt atter deler den østersøiske Flaade, bliver Gyldenløve ligesom sidst for svag til at byde Fjenden Spidsen." — „Vist ei" — ivrede Kongen og fordoblede sine Skridt — „For Gud! Jüdicher! vi see os nødte til at dadle Eder for den evige Klagen over udtømte Magaziner; have vi ikke endnu dette Foraar ladet anskaffe Alt til en mægtig Flaades Udrustning; hvor er det blevet af?" — „Den store Flaade, der nu har krydset omkring hele Sommeren, er bleven udrustet dermed" — svarede Jüdicher tørt — „mine Regnskaber ligge færdige til Eders Majestæts Gjennemsyn. Men jeg maa atter tillade mig at gjøre Eders Majestæt opmærksom paa, at Hælvten af de Provisioner, hendes Naade Grevinden sidst leverede, vare som sædvanlig ubrugelig og maatte casseres." — „Ja, ja, I har sagt mig det, og jeg har krævet hende til Regnskab; den Ting vil nok finde sig. Lad os blot være betænkte paa, igjen at faae Flaaden i seilklar Stand — — ikke sandt, Jüdicher! I finder nok Udvei dertil?" — Med disse Ord lagde Frederik Haanden paa den trofaste Tjeners Skulder. „Hvorledes!" — udbrød Jüdicher med saare betænkelige Miner — „Eders Majestæt har altsaa faaet Efterretning om, at Orlogsskibene atter trænge til Reparation?" — „Javist, og til Provisioner" — svarede Kongen flygtig og fortsatte atter sin Vandring, som om han skyede sin Tjeners forskrækkede Blik — „de fleste Skibe have lidt af Storm og Fjendens Kugler, da de et Par Gange tvang ham til at vexle Lag. Med hver Dag kunne vi vente Flaaden paa Rheden, saa maae vi have Alt i Beredskab — — der er desuden mange andre Ting at tænke paa." — „Som sagt" — be-

gyndte Jüdicher atter efter et Øieblikks Betænkning — „det bliver en vanskelig Sag, dersom Eders Majestæt ogsaa vil have en ny Escadre til Nordsøen. Derhos maa jeg ogsaa melde, at denne forvovne Lieutenant Vessel er kommen ind med „Løvendahls Gallei," der har mistet Master og Seil; det er nu tredie Gang, han uden Nytte har ladet sig ramponere. Han venter allerede i Eders Majestæts Forgemak." — „Aha!" — raabte Kongen og standsede, glad over at kunne give Samtalen en anden Vending — „javist, det skriver Gyldenløve just og anbefaler den unge Mand til vor særdeles Naade. Vi ville strax tale med ham; send ham herind og læg saa Haand paa Værket med Hensyn til det Andet" — dermed vinkede han venlig ad Holmens Chef, som med en kort Bøining tog Afsked og bortfjernede sig med en bekymret Mine. Kongen iilte atter frem og tilbage og bemærkede ikke engang den indtrædende Vessel, før denne ved en gjentagen rask Bevægelse tilkjendegav sin Nærværelse.

„For Gud! vi havde nær glemt Eder igjen" — foer Frederik sammen og gik tæt hen til den unge Mand, som bukkede dybt og derpaa saae ham frit i Øiet — „vi ere fornøjede med Eders kjække Opførsel og have paa General-Admiralens Anbefaling besluttet at forfremme Eder til Capitain-Lieutenant, skjøndt I derved springer en heel Deel ældre Lieutenanter forbi; men vi ønske at opmuntre Eder til fremtidigt tro og tappert Forhold." — „Takker underdanigst" — sagde Vessel, blussende af Glæde — „men vilde nok bede om Tilladelse til atter at krydse paa egen Haand, for at Eders Majestæt kan faae rigtig Nytte af mig; kan med min gode Gallei udrette langt mere ved at opsnappe Fiendens Kapere ved vore og hans egne Kyster, end naar jeg gaaer med Convoi eller følger Flaaden, især om Eders Majestæt betroede mig et Skib eller to til." — „I gjør enduu

Betingelser!" — udbrød Kongen og traadte et Skridt tilbage, medens dog et velvilligt Smiil spilte om hans Læber — „veed I vel, at flere af Eders høje Foresatte klage over den Forvovenhed, hvormed I uden Eftertanke indlader Eder i Kamp, om Fjendens Overmagt er nok saa stor og derved risikerer vort Skib og Mandskab. Det var alene af synderligt Hensyn til Eders kjække Forhold i den sidste Action, at vi dennegang have belønnet Eder, uden at agte paa de indløbne Klager." — „Med underdanigst Forlov" — greb Vesfel atter Ordet med stor Frimodighed — „mener, at det er Eders Majestæts egen Skyld, hvis jeg af og til gaaer lidt vel dristigt til Værks; har ladet mig fortælle, at Eders Majestæts naadige Ordre til Vice-Admiral Barfod afvigte Foraar lød paa, at han dristig skulde angribe Fjenden, uanseet at denne var nogle Skibe stærkere. Haaber desuden at have godtgjort Rigtigheden af saadant Princip, da „Løvendahls Gallei" endnu ikke har maattet stryge Flag, ja ikke for trende Orlogsmænd paa engang." — „Nu, nu, det var heller ikke saa strængt meent" — nikkede Kongen, hvis Forfængelighed smigredes af denne middelbare Roes — „men hvad tænker I da at udrette, hvis vi tillade Eder at krydse paa egen Haand?" — „Er Eders Majestæt saa naadig at lade et Par dygtige Fartøjer følge min Commando, haaber jeg næst Guds Hjelp, at holde Kattegattet ryddeligt for svenske Krydsere, saa at Koffardimændene uforstyrrede kunne befare det; kjender godt de svenske Kyster og skal ikke mangle paa nøjagtige Indberetninger om hvadsomhelst Fjenden foretager sig, der vel kunde interessere Eders Majestæt at vide betids, saafremt det naadigst maatte tillades mig, at gjøre mine Indberetninger til Eders Majestæt selv." — „Det kan lade sig høre" — sagde Kongen noget adspredt og saae op paa det store Slaguhr, der hang under Loftet — „for den-

negang maa J endnu være vort Admiralitets Ordre følgagtig; men J kan dog indkomme med noget Skriftligt om Eders Plan, saa ville vi tage det under Overvejelse. Farvel, Capitain-Lieutenant Vessel! lad os snart høre fra Eder." Med et venligt Nik vendte han sig om og gik ind i det andet Værelse, for at see til sine Haandskrivere.

Let om Hjertet forlod vor Helt Slottet og slendrede over mod Holmens Kirke, for i Forbigaaende at kaste et Blik paa „Lovendahls Gallei", der laa ophalet paa Værftet. Omtrent ligeover for hiint Capel, hvor Tordenskjold nu sover i Marmorkisten, stode tvende unge Søofficerer og syntes netop i en ivrig Samtale om Gallejen, da den ene just pegede over paa den.

„Halvi! ere J allerede der" — raabte den oprømte Vessel — „ville nok tælle Kuglerne i Vandgangen." Officererne vendte sig om; det var Sivers og Bude. „God Dag, Du gamle Ulk!" — sagde den Første og rakte ham Haanden — „dengang kan Du tale om Lykken, at Du slap uden Grundskud." — „Dertil var Svenskeren for godmodig" — lo Vessel — „sigtede kun efter Stænger og Klude, for at stække mine Vinger." — „Og hvad siger Hans Majestæt dertil?" — spurgte Bude — „bad han Dig ikke i al Høflighed, at tage Reb i Seilene?" — „Har for høit Hjerte dertil, den Herre" — svarede Vessel — „skjøndt de strænge Herrer derovre paa Holmen havde vindet til Ilden med deres Nathuer. Skal sige Jer, Hans Majestæt og jeg forstaae os bedre paa Tingen; er fra Dags Dato avanceret til Capitain-Lieutenant." Hans gamle Skibskammerater lykønskede ham med trofaste Haandtryk og Bude bemærkede: „Du gaaer rask fremad, Petrus! men tag Dig i Agt, at Nathuerne ikke blive Dig værre Fjender end Storm og Kugler." — „Har Intet at betyde" — lo Vessel som før, me-

dens dog en alvorlig Sky syntes at svæve over hans drifstige Aasyn — „har lang Vei tilbage og kort Tid; vil skynde mig, saa de ikke faae Stunder at standse Farten — — for Djævlen!" — tilføjede han rask — „er det ikke vor smaa Grotschilling, som seiler ned mellem Træerne derhenne? Har ikke seet ham i mange Tider; det er nok Tønder, som driver med ham." De unge Mænd saae alle hen i samme Retning; Grotschilling og Tønder gik Arm i Arm ned fra Børsen ad den med Træer beplantede Skraaning. „Den stakkels Fyr!" — sagde Sivers — „han har endnu ikke naaet Axelbaandet; han er endnu bestandig for kort, siger Admiralitetet, skjøndt Hjertet sidder ham høit nok, det maa man lade ham." — „Naar den galne Tønder kun ikke bringer ham paa gale Veje" — yttrede Bude — „de have paa den senere Tid saa travlt med hinanden — —." — „Og Du veed ikke hvorfor?" — faldt Sivers ham leende i Ordet — „vor lille Kadet har et smukt Søskendebarn; derfor leger Tønder Kammerat med ham." — Nu skiltes de ad derovre ved Træerne; Tønder gik hen imod St. Jørgens Port og Grotschilling nærmede sig de tre Søofficerer, som han allerede havde faaet Øje paa.

„Skyldigst Tjener, I høje Herrer!" — raabte den lille Fyr dem imøde og rev Hatten af — „er det tilladt at træde op paa Skandsen — — ei, for tusind Millioner Djævle! der er jo Petrus, vor Bussemand mod Svenskens Kapere." — „Glæder mig, at vi treffes engang igjen" — sagde Vessel og drejede ham rundt ved begge Skuldrene — „endnu altid lystig, bestandig den samme, mærker jeg." — „Ja, Gud bedre os!" — sukkede Grotschilling comisk — „endnu bestandig den samme; men bliv kun, nu mangler jeg kun een Tomme. Næste Aar kommer jeg med til Orlogs, saa tager jeg kanskee endnu Luven fra Jer, hvis vor Herre ikke imid-

lertid gjør mig den Fortred at skjænke os Fred." — „Vær kun ikke bange, det har endnu lange Udsigter" — trøstede Sivers — „men hvad har Du bestandig saa travlt med Tonder? man seer ham hver Dag i Dit Kjølvand." — „Mellem os sagt" — hviskede Kadetten i en hemmelighedsfuld Tone — „det er en Lurendrejer; han krydser efter mit smukke Sødskendebarn og var just ganske fortvivlet over, at han i Dag ikke havde seet hende for Vinduet — —." — „Vil foreslaae Jer noget, Kammerater!" — afbrød Vessel — „have vel alle Tre intet Synderligt at forsømme i Dag; kunde jo seile gjennem disse Klipper af Stadshuse ud i det Grønne engang, til Gyldenlund, om I synes, saa kan den Smaa fortælle os Resten under Veis." — Alle vare enige heri, og man vandrede gjennem Gaderne, hvor Stilheden og det hist og her halvt udvidskede sorte Kors paa Gadedørene endnu mindede om Pestens Rædsler.

„Det treffer sig godt" — vedblev imidlertid Kadetten — „jeg skal just ud til vort Landsted; der har min Hr. Morbroder, Fiskalen, sat mig Stævne i Aften til en god Byggrynsgrød og en Kande Øl; den Husmandskost, siger han, befordrer Værten og saa er han sikker paa, at jeg ikke kommer paa Afveje." — „Bilde os den Pasiar ind" — smaalo Vessel — „Du Kanonprop har vel sat Dit smukke Sødskendebarn Stævne; saa smage Grød og Øl som Ambrosia og Nectar." — „Paa det Lav!" — udbrød Grotschilling, næsten alvorlig — „drejer af, I Herrer! mig maae I gjerne preje med Raabere som Basuner og i hvad Slags Sprog det skal være, I skulle faae klingende Mønt igjen; men lad mit Sødskendebarn uforstyrret seile sin stille Sø." — „Hvad — — er det Kadet Grotschilling, der virkelig præker" — sagde Sivers — „kan Du rigtig snakke alvorligt?" — „Nu, lad Gutten forklare sig" — bemærkede den stille Bude —

„i hans Familie findes vel ogsaa en Sko, der trykker." — „Da vi engang ere komne paa den kilne Sag" — tog Grotschilling atter, skjøndt lidt nølende, Ordet — „vil jeg ligesaagodt sige Jer hvordan det hænger sammen. Mit Sødskendebarn og jeg ere begge opdragne i Fiskalens Huus og have altid betragtet hinanden som Sødskende; vi have hidtil ført et ret fredeligt Liv og jeg, Gud bedre det! kun altfor fredeligt, da min kjære Morbroder ei vil lade mig komme til Orlogs før jeg er stor nok til at slaaes med, skjøndt jeg tit og mange Gange mathematisk har beviist ham, at jeg nu er langt mindre udsat for at treffes af Fjendens Kugler end naar jeg bliver større. Men mit Sødskendebarn, som er skikkelig vel voxen, har han derimod faaet i Sinde at skikke paa Togt med en eller anden Skibsfører og plager hende hver Dag for at hun skal sige et lille bitte Ja til en af de mange Beilere, der flagre om hende som Fluer om en Sukkertønde. Hun har imidlertid ingen Lyst til at indlade sig derpaa og er siden en Lystreise, hun for et Par Aar siden foretog med Morbroder, bleven tankefuld og stille og undskylder sig bestandig med, at hun endnu har Tiden for sig. Denne Proces begynder nu at vare Fiskalen for længe og han vilde ikke have noget imod, om hun sagde Tønder sit lille bitte Ja. I sin Angst har hun taget sin Tilflugt til mig, og jeg søger altid at afsnakke Tønder sin Forlibelse, uagtet jeg ikke ret kan begribe, hvad hun har imod ham." — „En moersom Historie" — henkastede Vessel — „stakkels Pigebarn! — — gjør ret i, min Gut! at Du hjelper hende." — „Saa har hun vel ogsaa betroet Dig, om hun har et godt Øje til nogen Anden?" — spurgte Sivers med et listigt Blik paa den snaksomme Kadet. „Nei vist ikke" — ivrede Grotschilling — „det er just, hvad jeg ikke kan blive klog paa; var der nogen Anden, hun havde forgabet sig i,

kunde hun jo sige det, da det blot er Morbroder om at gjøre at faae hende forsørget — —." — „Det forstaaer Du ikke, skal jeg sige Dig" — faldt Bude ham i Ordet — „hun kan jo gjerne kunne lide En eller Anden, uden at hun derfor gider fortælle det til Peer og Povel. / Hvad nytter det, hun siger kom ind, naar Ingen har banket paa." — „Oho! saadan en romansk Kjærlighed maaskee" — lo Vessel — „veed Du hvad, kunde tage os alle Tre med; gjøre Fiskalen vor Opvartning, for at anbefale os til næste Gang, en af os skulde overantvortes i hans lovlige Kløer." — „For Pokker! ja, et prægtigt Indfald" — istemmede Sivers — „kan det ikke gaae an, hvad Du Smaa?" — „For den Sags Skyld, hvorfor ikke" — sagde Kadetten rask — „maaskee er Morbroder i godt Lune, saa spenderer han et Par Bouteiller af sin gamle Rhinskviin." — „Lad gaae da, kunne bilde os ind, det er et lille Krydstogt i fjendligt Farvand" — tilføjede Vessel, og med fordoblede Skridt drejede de ned ad en Sidevei.

Tæt ved en af de smukke Indsøer, fra hvilke Kjøbenhavn forsynes med ferskt Vand, laa et venligt Lysthuus midt i en stor Have med snorlige Gange og i sælsomme Figurer udklippede Hække. Fløidøren ud mod Søen stod aaben og man saae derind i et rummeligt Værelse, der riigt og ziirligt var udsmykket med alle Livets Bequemmeligheder. Et Speil med bred, forgyldt Ramme hang paa Væggen over en stor Canapee; foran denne stod et langt Bord med Marmorplade og forgyldte Bukkefødder, og foran det igjen sad en qvindelig Skikkelse ved Brodeerrammen. Efter de runde, bløde Former, det lysegule Haar og den hvide Nakke at dømme, var hun ung; men da hun sad med Ryggen mod den aabne Dør, fik man kun af og til et Glimt af hendes smukke Ansigt at see i Speilet, naar hun hævede Hovedet, dog ikke for at

speile sig, men for at betragte det kobberstukne Portrait af Christian den Fjerde, med den broderede Faldekrave, Elephantordenen og den ærværdige Marelok, der hang over Speilet, eller maaskee uvilkaarligt, for at forfølge en sværmerisk Tanke; thi hendes Blik var da drømmende og stille Veemod svævede over hendes høje Pande. Frem og tilbage foran Havehuusdøren spadserede Fiskalen med lange, afmaalte Skridt; det var en lille, spinkel Mand med en uhyre Paryk, mellem hvis fyldige, pudrede Lokker et tørt, juridisk Ansigt tittede frem. Hvergang han paa sin Vandring kom ligefor Fløidøren, standsede han, tog Kridtpiben af Munden og idet han pustede en tyk Knasterky fra sig, kastede han et betænkeligt Blik paa den stille Pige. Omsider syntes denne Taushed at falde ham besværlig; han traadte op i Døren og nikkede ind i Speilet, for at gjøre den unge Pige opmærksom paa, at han nu var der og havde Lyst til at tale; men hun syntes hverken at høre eller see, skjøndt hun stirrede op paa Portraitet. Først da han ved en lydelig Rømmen tilkjendegav sin Nærværelse, foer hun sammen og vendende Hovedet halvt om, sagde hun: „Er Morbroders Pibe kanskee gaaet ud — — skal jeg hente Brændeglasset?" — „Nei, nei, Barn! hvor kan Du tale saa ufornuftigt; Solen er jo allerede borte herfra" — brummede Fiskalen, efterat han først med et Blik havde overbeviist sig om, at de sidste Straaler spillede i Toppen af Lindetræet. Forlegen saae Pigen ned paa sit Broderi; Morbroderen heldte Asken ud af Piben, stillede den forsigtig op til Væggen og satte sig derpaa selv i Hjørnet af Canapeen. Som om han ikke ret vidste, hvordan han skulde indlede den Tale, han maaskee paa Spadseretouren havde udtænkt, strøg han sig ned ad de stribede Silkestrømper og rykkede de blanke Skospænder tilrette, medens han skottede over til Søsterdatteren. „Da jeg i Morges gik fra

Holmen, mødte jeg Lieutenant Tønder" — begyndte han endelig — „det er en beleven ung Mand, der foruden sit Semandskab har lært adskilligt Nyttigt." — „Jeg erindrer at have seet ham et Par Gange, naar han spurgte efter Morbroder" — svarede Pigen, tilsyneladende ligegyldig og bøjede sig endnu dybere over Rammen. „Ja vist, han spørger gjerne ældre Folk til Raads, især kyndige Jurister, før han foretager noget af Vigtighed. Han har arvet anseelige Midler efter sine Forældre og er Mand for at ernære en Kone med Anstand" — vedblev Fiskalen med sært Eftertryk paa de sidste Ord — „kan Du vel gjætte, om hvem han talte med mig i saa Henseende?" — „Nei jeg kan ikke, Morbroder!" — svarede Pigen næsten hviskende og begyndte at blegne. „Jh! saa vist kan Du vel saa" — ivrede Fiskalen, dog uden at see i Veiret — „kort og godt, han beilede formelig til Dig, i al Tugt og Ære — —" han standsede og saae nu raskt i Veiret, for at opdage hvad Indtryk det gjorte; men Søsterdatteren foer op med et Skrig og holdt Fingeren for Munden. „Au! jeg jog Naalen ind under Neglen; hvor det smerter!" — „Vær dog forsigtig, Barn! hvad Godt gjør den evige Broderen" — sagde Fiskalen, noget fortredelig over Afbrydelsen — „kom, lad mig see — —." — „Det gaaer nok over" — stammede hun og holdt Fingeren mellem de fine Læber. Der indtraadte et Øjeblikks Taushed, medens Morbroderen gned sine Silkestrømper og Søsterdatteren ømmede sig. „Men for at komme til Sagen igjen" — tog Fiskalen paany Ordet — „da Lieutenant Tønder er en kjøn og beleven ung Mand og dertil har store Midler — —" her afbrødes han af Søsterdatteren, som atter foer op med et Skrig, men som det syntes, dennegang af Glæde. „Der kommer mit Sødskendebarn" — raabte hun — „jeg kan see ham i Speilet — — vil I blot see, Morbroder! han brin-

ger en Deel Gjæster med." Man hørte allerede flere høi-røstede Stemmer og raske Skridt nede i Alleen. I det Haab, at Kadetten netop medbragde den omtalte Beiler, reiste Fiskalen sig med usædvanlig Hurtighed og gik med en for-nøjet Mine de fire unge Herrer imøde. Men Søsterdatteren blev rolig siddende og som fasttryllet stirrede hun uafladeligt ind i Glasset, medens Grotschilling udenfor forestillede sine fordums Kammerater for Fiskalen, som modtog dem høfligt, skjøndt han blev skuffet i sit Haab om at treffe Tønder der-iblandt. Først da alle Herrerne traadte over Tærskelen, reiste hun sig og hilste dem forvirret og med halvt bortvendt An-sigt. Rødmende og blegnende paa engang, samlede hun hur-tigt sit Broderi, idet hun af og til kastede et stjaalent Blik i Speilet.

„Tag Plads, mine Herrer Officerer!" — sagde Fi-skalen; med det samme snappede han sin Kridtpibe bort fra Væggen og stillede den forsigtig op i Vinduet, for at de raske unge Herrer ikke skulde støde den om — „altsaa, I er Lieu-tenant Vessel?" — „Capitain-Lieutenant Vessel, kjære Mor-broder!" — rettede Grotschilling — „min Ven er i Dag bleven udnævnt af selve Hans Majestæt." — „Jeg beder dog om Forladelse" — vedblev Fiskalen med et dybt Buk, der syntes at gjelde Benævnelsen Majestæt — „Eders Be-stalling er, saavidt mig vitterligt, endnu ikke udfærdiget; der-for benævner jeg Eder Lieutenant." — „Siger Intet, Hr. Fiskal!" — smilte Vessel — „maa kalde mig hvad I vil; ønsker alene at gjøre Eders nærmere Bekjendtskab, da I endnu kan blive mig en fordømt vigtig Mand i Eders Stil-ling." — „Det skulde sandelig glæde mig, om jeg som Jurist nogensinde kunde være en saa dygtig Officeer, som I skal være, til Nytte. Lille Trude!" — vedblev han, henvendt ttl Søsterdatteren — „lad os faae et Par Bouteiller herop

fra Anno 90; der har Du Nøglen." — Den blusende Pige snappede stiltiende det store Nøgleknippe, som Morbroderen rakte hende, og iilte bort. Med Haanden for Panden, som et Menneske, der vaagner af en sælsom Drøm og stræber at tilbagekalde et livsaligt Syn, stirrede Sivers efter hende, da hun, let som en Sylphide, svævede ned ad Gangen.

Samtalen tog snart den almindelige Vending, nemlig om Krigen og dens Gang, og da Flaskerne vare komne paa Bordet, rykkede man tættere sammen om dette. Fiskalen kom i et saa lykkeligt Lune, at han lod hente flere Piber, ja endogsaa en til Kadetten, hvem han ellers ikke indrømmede en saadan Frihed.

„Vakkert af Eder, Hr. Fiskal! at I har Fjerde Christians Contrefei der paa Væggen" — sagde Vessel og idet han hævede Glasset, tilføjede han: „En Skaal for den Gamle med det ene Øje!" — lystigt klinkede Grotschilling og Bude med ham; Sivers havde listet sig hen til Døren, formodentlig for at indaande den friske Luft, og Fiskalen nippede lidt forlegen til Glasset, strøg sig ned ad Silkestrømperne og bemærkede: „Det er et Familiestykke; Hans Majestæts vor nuværende allernaadigste Konges Portrait hænger i min Stadsstue inde i Byen." — „Al Respect for vor Konges ærlige Villie og Arbeidsomhed" — vedblev den frimodige Vessel — „men vilde dog ønske, at han ligesom den gamle Gut hiftoppe selv forstod sig paa Søvæsenet og selv kunde commandere paa Admiralskibet — — for Djævlen! skulde saa høre hvor de danske Stykker vilde spille op i Nord- og Østersøen." — „Gud bevare Hans Majestæt for at sætte sit kostbare Liv i saadan Fare" — udbrød Fiskalen og lod sin Pibe gaae ud af Forundring over et saa dristigt Indfald — „nei, min Hr. Lieutenant! eller Capitain-Lieutenant! hvo skulde saa styre Land og Rige, naar Hans Majestæt i egen høje Person gik

til Orlogs?" — „Oho! mener dog, at det ogsaa er af Vigtighed at jage Fjenderne bort fra Landets Kyster og holde Farvandet ryddeligt" — indvendte Vesfel. „Vistnok" — istemmede Bude — „og i saa Fald fik vore Svaner vel ogsaa Lov til at udfolde Vingerne og gaae kraftigt løs paa Fienden, istedetfor som nu at krydse frem og tilbage og salutere." — „Det mener jeg med, saa kom der nok Liv i Tingen" — — raabte Grotschilling noget høirøstet, men afbrødes strax af Morbroderen, som med et strængt Blik vendte sig til ham: „Stille, Søstersøn! Du er endnu for kort til at tale med om slige Materier — —." — „Kun som Morbroder troer; jeg mangler blot een Tomme for at kunne slaaes med, saa kan jeg vel nu gjerne begynde at tale — —." Dog, uden at lægge videre Mærke til ham, vedblev Fiskalen, henvendt til de Andre: „Nei, mine Herrer Officerer! en Konge maa skaane sin kostbare Person og kun fra sit høje, sikkre Standpunkt med Viisdom styre det Hele. Havde Carl den Tolvte gjort det, var han nu ikke saa godt som landflygtig og hans Rige var da ikke i en saa jammerlig Forfatning." — „Forstaaer mig ikke synderligt paa Politik" — tog Vesfel atter Ordet — „og har kun mine egne Meninger derom, lader for Resten Enhver beholde sine; men tænker dog, at var den svenske Konge forbleven i sin Lænestol, var han ikke nu den kjække Carl den Tolvte, og havde han ikke selv ført sine Soldater gjennem Ild og Sværd, vare Svenskerne ikke nu det tappre Folk, der i al dets Armod byder Czar Peter, Polens stærke August og os just ikke forknytte Danske Spidsen. Har allerede tit seet de Folk under Øine og kan forsikkre, at det er saa raske Fjender, som nogen modig Gut kan ønske sig. Mener just derfor, at Tingen vilde faae et heelt andet Udseende, naar Hans Majestæt, som af Naturen har friskt Mod, selv satte sig i Spidsen for sine Gutter; saa kunde hans Besa-

lingsmænd i det mindste ikke bilde ham ind, at de havde sat Huen paa Snur, naar de netop have trukket Nathuen ned over Ørene. Seida! Sivers! — — har jo sidst været med; gad nok høre Din Mening derom — — hvor Djævlen blev han af!" — tilføjede han, da Sivers ikke længer stod i Døren. „Har Du allerede glemt, at han aldrig kunde lide den stærke Tobaksrøg i et Værelse" — bemærkede Grotschilling leende, da han i Speilet havde seet hvad Vei den savnede Kammerat tog. Uden at bekymre sig videre herom, fortsatte nu de fire Herrer Samtalen i samme Aand.

Ved den afblomstrede Rosenhække tæt ved Søens Bred havde imidlertid Sivers indhentet Fiskalens Søsterdatter, som efterat have besørget de huuslige Sysler var vandret derned, formodentlig fordi hun ikke fandt det passende at blive i Lysthuset blandt de lystige Herrer. „Gjertrud! saa treffes vi her igjen" — sagde den unge Mand næsten med skjælvende Stemme. Pigen foer heftig sammen og vendte sig om; hun greb fat i Rosenhækken og Taarer formørkede hendes Blik. „Nu forstaaer jeg Dine Ord hiin Aften i Christiania" — vedblev Sivers — „see, Gjertrud! jeg er endnu den samme; Urtekosten, Du skjænkede mig, gjemmer jeg som en Helligdom; den har fulgt mig gjennem mangen en Kamp — —." Pigen betragtede ham med inderlig Venlighed, men uden at mægte et Ord. Blussende traadte han et Skridt tilbage og sagde med dyb Stemme: „Du tier, Gjertrud! frygter Du at fortryde et Øiebliks Ruus, som Du dengang selv sagde; er jeg Dig maaskee ligegyldig, saa sig mig det blot og Du skal aldrig høre en Klage af min Mund — —." — „Nei, nei" — stammede Pigen — „jeg vil ei fortryde det." — „Du huldе Pige!" — udbrød Ynglingen — „kan Du da virkelig elske mig? vil Du følge en rask, men fattig Sømand paa hans stormfulde Vei?" — „Ja, jeg vil følge Dig over-

alt" — svarede hun med sikker Stemme og rakte ham Haanden. „Nu, ved den levende Gud!" — vedblev Sivers begeistret — „trofast skal jeg elske Dig, og skulde end min Vandring blive kort, vil jeg ikke klage; nu har jeg nydt Glæden i fuldeste Maal" — han trykkede den skjønne Pige til sit ærlige Hjerte; tause holdt de hinanden et Øieblik omslyngede, medens Taarer vædede deres Kinder; Ahnelsen om, at hans Ord skulde gaae i Opfyldelse syntes at gribe dem begge. — „Vi maae skilles for i Aften, at de Andre ikke skulle mærke noget" — hviskede Gjertrud og viklede sig ud af hans Arme — „kom til Morbroder i Morgen tidlig; jeg vil forberede ham derpaa" — flygtig og med hvit flammende Kinder iilte hun bort; beruset af salige Drømme gik Sivers langsomt tilbage til Lysthuset, hvorfra Kameraternes Latter og Glassenes Klang skingrede ham imøde. —

En Timestid efter toge de tre Venner Afsked fra Fiskalen, som oprømt bad dem at komme engang igjen forinden de gik til Orlogs. Med et listigt Smiil trykkede Grotschilling den forunderligt adspredte Sivers's Haand og sagde: „Ikke sandt, Du krydser vel med det første igjen ad denne Kant og Du glemmer ikke, at jeg har holdt Farvandet ryddeligt for Lurendrejere." Lidt forundret saae den forelskede unge Mand paa Kadetten, men nikkede derpaa sjæleglad til Tegn paa at han havde forstaaet den ærlige lille Fyrs Mening.

Paa Hjemvejen standsede Sivers ved den smukke Indsøes Bred; Maanen speilede sin blanke Skive i de smaa Bølger og Klokkerne inde i Staden lode høitideligt ud i den stille Nat. Omfavnende begge sine Kammerater sagde han: „I ere ærlige, brave Gutter; vi have jo fra Barndommen af prøvet mangen Dravat sammen, saa vil jeg ogsaa gjøre Eder deelagtige i min Glæde." — „Ei, ei, gamle Dreng! troer, Du er ganske høitidelig stemt" — lo Vessel. „Nu,

lad høre; jeg har nok dog lugtet Lunten" — tilføjede Bude. — „Husker I det store Bal hos General Løvendahl i Christiania?" — spurgte Sivers, og da de begge nikkede stiltiende, vedblev han: „Saa husker I kanskee ogsaa den deilige norske Bondepige, som jeg dansede med? Jeg var forelsket, for første og ved min Ære! for sidste Gang i Livet. Hun var saa hemmelighedsfuld, vilde ikke sige mig sit Navn, men skjænkede mig ved Affeden sin Blomsterkost og yttrede, at vi vel mødtes engang igjen, saa vilde hun see om jeg havde meent det ærligt. Tænk Jer, da jeg nu træder ind hos Fiskalen, seer jeg min deilige Gjertrud livagtig staae for mig, kun som en fornem Frøken, og hun var den samme, havde ikke glemt mig, ligesaalidt som jeg har glemt hende. Forstaaer I, derfor afslog den trofaste Pige alle Tilbud, som Kadetten talte om. Ha, Kammerater! det er en Glæde, det er en Lykke! I ere mine kjæreste Venner; jeg vil aldrig ønske Eder større Lykke end at møde en saadan trofast Qvinde." — „Lykønsker Dig ret af Hjertet" — sagde Vessel med dæmpet Røst og halvt bortvendt Ansigt — „har hørt, at Lykken er selv en Qvinde, som vi Alle jage efter; men skal være af de ustadige. Vær glad, min Broder! er nok saa omtrent den Ene af de Hundrede, hvem det lykkedes at fange hende. For Djævlen!" — vedblev han og knugede Armene sammen over Brystet — „om jeg husker hiin Nat i Christiania! Oho! er mange Stjerner og Lygtemænd til — — tra, la, la, la! — — nu, og Du, Bude! falder mig just ind, at Du spurgte saa forbandet ivrigt efter denne Frøken Vilster; har kanskee ogsaa fanget Lykken, eller har Du ladet den Fugl flyve?" — „Fuglen floi jo fra mig over Øresund" — svarede Bude med et bittert Smiil — „og hvad nytter det at klynke over den tomme Rede; jeg har opgivet Jagten for dengang." — „Ja saa" — brummede Vessel — „hun fulgte den gamle Fugls Flugt;

treffer ham maaskee engang mellem Sky og Bølge, skal saa stænge hans Vinger, den lumpne Karl!" — Tause fortsatte nu Vennerne deres Vei til Staden; hver havde nok at bestille med sine egne Tanker og Planer, der vare af saare forskjellig Farve.

---

## Sjette Capitel.

Med Slaget ved Gadebusch, den 20de December 1712, sluttedes egentlig den første Afdeling af den nordiske Tiaarskrig og dermed sluttedes ogsaa Feldtmarschal Steenbuks glimrende Løbebane. Efterat Frederik den Fjerde i Forbigaaende havde bemægtiget sig Hertugdømmet Bremen, drog han med en stor Armee ind i Pommern, hvor de sachsiske og russiske Hjelpetropper skulde støde til ham. Men da det hverken var Czarens eller August den Andens Hensigt at skaffe de Danske en afgjørende Seir over Svenskerne; da det holsteen-gottorpske Parti, ledet af Niddinge som Görtz og Welling, med tusinde Ränker og tvetunget Veltalenhed vidste at bearbeide alle Cabinetter til det hadede, men derhos frygtede Danmarks Undergang, og da endelig den i Krigskunsten uvidende, skjøndt med personligt Mod begavede Fjerde Frederik selv vilde styre Hærens Bevægelser og derved tilintetgjorte General Scholtens velberegnede Planer, var det en naturlig Følge, at Hjelpetropperne udebleve i det afgjørende Øieblik, at Armeen manglede tilstrækkeligt Artilleri, var uden Sammenhold i dens enkelte Afdelinger, valgte det ufordeelagtigste Terrain til Fiendens Modtagelse, ja var uvidende om Fiendens Styrke og

Stilling, hvorom man først fik Kundskab, da denne om Natten tændte sine Vagtild i en Miils Afstand fra den danske Leir; og da endelig Slaget ved Gadebusch begyndte, da man skred til at besætte en Defilee, hvis Besiddelse kunde afgjøre Dagens Lykke eller Ulykke, var Fjenden allerede marscheret derigjennem, medens man endnu saae ud efter de sachsiske Hjelpetropper, der først indfandt sig paa Kamppladsen, da Slaget var forbi. — Med Levningerne af sin, Gud være lovet! kun af faa Danske, men desto flere hvervede Udlændinge bestaaende Hær trak Frederik sig tilbage til Rendsborg, hvorpaa den af Lykken berusede Steenbuk, istedetfor efter Ordre at gaae til Polen og Rusland, drog til Altona, som han først brandskattede og, da der manglede nogle tusind Daler i den foreskrevne Sum, lod gaae op i Flammer. De ulykkelige Indvaanere, der midt i Vinterens Hjerte, halv nøgne maatte flygte fra Ildhavet, søgde forgjeves Tilflugt ved Hamborgs lukkede Porte — — dog, Historieskriverne lyve sikkert, naar de melde, at denne Hansestads Senatorer, der fra Voldene af betragtede den gyselige Illumination, skulle have smilet med hemmelig Glæde, da en af det gottorpske Parties Anførere, pegende over paa den brændende Naboby, bemærkede: „Der have I et Syn, som I længe have længtes efter.“ — Qvindernes og Børnenes Jammerskrig lød i de svenske Krigeres Øren som ligesaa mange Forbandelser over det svenske Navn, og i Flammerne saae de ikke alene Steenbuks Ære forsvinde; de saae den stolte svenske Nations gjennem Trængsler og blodige Krige erhvervede Hæder og Roes gaae op i Røg. Betegnende sin Vei med Plyndring og Ødelæggelse, marscherede Feldtmarschallen gjennem det sydvestlige Holsteen, i den Hensigt at brandskatte Landet lige ind i Jylland. Da Gørtz havde lovet ham Fæstningen Tønningen til Tilflugtssted, hvorfra han i Nødsfald tænkte at kunne indskibe sig paa den

forventede svenske Flaade, bekymrede han sig ei om de danske og russiske Tropper, der imidlertid holdt Øje med hans Bevægelser og, gjorte kloge af Erfaringen, dennegang handlede i Overeenstemmelse og med Forsigtighed; de droge snevrere og snevrere Kredse om Vandalen; uden at indlade sig paa et afgjørende Slag, lode de ham indvikle sig i sine falske Bundsforvandtes kunstige Væv. — I Slutningen af Januar gik Isen op paa Eyderen og det indtrædende Tøveir gjorte Vejene ufremkommelige. Fra den nordlige Kant rykkede de Danske frem, standsede og trængte derpaa Svenskerne tilbage, medens de russiske Tropper fra den anden Side afskjare dem Tilbagevejen; den 18de Februar aabnedes Tønningens Porte for hele den svenske Armee, paa samme Tid som det gottorpske Hof gav Frederik den Fjerde den høitideligste Forsikkring, at ingen svensk Soldat skulde finde Beskyttelse der. Nu sank Steenbuks Stjerne med hver Dag dybere; hans varmeste Venner bleve kolde; hans tidligere Talsmænd i Europas store Cabinetter saavelsom hans Haandlangere i det lille intrigante gottorpske, begyndte at skamme sig og fornægtede ham; ja selv de svenske Rigsraader unddroge ham al Understøttelse, som om de ved hans Undergang vilde afvaske den Plet, Altonas Brand havde sat paa det svenske Navn, og derhos ved høimodig Opoffrelse fremskynde Krigens Tilendebringelse. De danske Orlogsmænds Overmagt gjorte det desuden umuligt for Sverrigs Flaade at nærme sig Tønningen og da Hungersnøden kom til, maatte Steenbuk omsider den 11te Mai 1713 overgive sig med sin, endnu 9000 Mand stærke Armee, for i et langvarigt Fangenskab i Citadellet ved Kjøbenhavn at anstille Betragtninger over sin Løbebane, den han begyndte som Helt, men endte som Niding. — Da det holsteen-gottorpske Huus ved at gjøre fælleds Sag med Fjenden havde svigtet sine Forpligtelser mod den danske Krone, bemægtigede Frederik

sig Slottet Gottorp og inddrog formelig de hertugelige holsteenske Besiddelser, fra hvilket retmæssige Skridt han ikke lod sig afskrække af de tydske Hoffers Forestillinger og Trudsler.

Sverrig, hvis Konge, lig en Oldtidens Eventyrer, fulgt af en liden Skare dristige Mænd, sloges midt i Tyrkiet med Storsultanens Armee, var sønderslidt af indre Tvedragt og indtil Marv og Been svækket af Krigens Anstrængelser; kun den med virkelig sælsom Kraft vaagnende Nationalaand holdt Folket i Veiret og gjorte det muligt at redde det gamle Rige fra aldeles Opløsning. Danmarks Stilling var ikke stort bedre og Pesten havde desuden bidraget til dets Svækkelse. Aarene 1713 og 14 henrandt derfor under kraftesløse, uvirksomme Anstrængelser fra begge de krigsførende Parters Side. Som tvende af Kampen udmattede Løver syntes Sverrig og Danmark i dette Tidsrum at samle Kræfter til fornyet Strid, medens de dog med glødende Blik iagttoge hinanden og medens Danmarks saakaldte Allierede benyttede Tiden og den uveirsvangre Stilhed til at grundfæste deres egen Vælde.

Men vi vende tilbage til vor Helt. Uden at kunne oppebie Tilladelsen til at krydse paa egen Haand, havde han maattet forlade Kjøbenhavn, for at convoiere Koffardiskibe mellem Danmark og Norge. Uagtet den Misundelse, hans allerede vundne Berømmelse vakte, selv hos de høist staaende Mænd, valgte man dog stedse „Løvendahls Gallei" til enhver Sendelse, der krævede Hurtighed og var forbunden med synlig Fare; Vesel var derfor stedse under Seil mellem de jydske, svenske og norske Kyster; hverken Modvind eller fiendlig Overmagt syntes at kunne standse ham i Farten, skjøndt han ofte med revne Seil og sønderbrudte Stænger kom ind i Havn, og først naar Vinteren knugede Bølgen under sit Isskjold, slukkede han sit Kjøkken. Allerede fra de

første Dage af Februar 1713 havde han været i Søen og lykkeligt bragt en Mængde Kjøbmandsskibe til deres forskjellige Bestemmelsessteder. Da han i Marts Maaned seilede med en islandsk Handelsflaade op til Bergen, fik han Øje paa en svensk Kaperfregat, der just havde opsnappet trende norske Skibe. Han satte Seil til og afjagede Fjenden disse Priser; men da den ene, der tilhørte en Enke i Arendahl, kun havde været fjorten Timer i Fjendens Magt, tilskrev han selv Admiralitetet om at maatte tilbagegive Enken hendes Ejendom; dette bevilgedes og med det samme fik han, under Opholdet i Bergen, den saa ivrigt attraaede Tilladelse til at jage Fjendens Kapere og umiddelbart at tilstille Kongen sine Indberetninger. — Efterat have aflagt et dristigt Besøg paa den svenske Kyst, for at udspeide Fjendens nærmeste Planer, modtog han i Flækkers Ordre at føre en stor Koffardiflaade til Holland, ved hvilken Leilighed Fregatten „Søormen" og Snaven „Neptun" stilledes under hans Commando. Lykkelig ankommen til Bestemmelsesstedet, lod han disse tvende Skibe gaae med Flaaden op til Amsterdam; men selv stak han igjen i Søen med sin Galei, for at søge Eventyr. Medens han for en skarp Sydvestvind stryger omkring Skagen og over til Viigsiden, den sædvanlige Skueplads for hans Bedrifter, ville vi ile forud og see os lidt om, for Exempel i Gothenborg.

Hos General Mørner, Fæstningens Commandant, treffe vi Selskab ved Middagsbordet i en ikke stor, men næsten hvælvet og med gammeldags, solide Møbler forsynet Spisesal, gjennem hvis halvrunde Vinduer man har en interessant Udsigt over Fjorden. Den svære, anseelige Mand med det mægtige Overskjæg, som just langer Flasken over Bordet, er Commandanten, en dygtig Soldat, saavel i Feldten som ved et med god Viin forsynet Taffel. Gjæsten, hvem den høflige

Vært rækker Flasken, er Capitain Prinz, Chef paa Fregatten „hvide Ørn", en ærlig og kjæk Sømand, som allerede har indlagt sig et Navn ved at skyde „Heiren", et dansk Krigsskib paa 28 Kanoner, i Sænk og borttage Fregatten „sorte Ørn". Den unge Herre med den zirlige Frisur og stramme Uniform er Rytterlieutenant Bjørnson, et Hverdagsmenneske, som dog temmelig koldblodig kan hugge ind i Spidsen for sin Esqvadron og som i dette Øieblik vinder lidt Interesse paa Grund af de virkelig brændende Blikke, han af og til kaster paa den skjønne Dame ligeoverfor, som til Gjengjeld kaster saa stolt med Nakken. Dernæst kommer en ung Søofficeer, Lieutenant Wagenfeldt, hvis ædle Physiognomi og kloge Øie noksom vise, at han er den interessanteste Skikkelse blandt Selskabets mandlige Medlemmer. Kun tvende Damer opdage vi: den, der har Æresspladsen ved Commandantens høire Side, er en fjern Slægtning af ham; hun synes at have naaet det Punkt af Jordelivet, da i det mindste de ugifte Qvinder pleje at glemme deres Alder eller gaae Krebsgang med sammes Beregning, og destoværre er Verden kun altfor tilbøjelig til at smile, naar en saadan Person fremtræder, hvor fornuftig, hvor ærbar, hvor stille hun end bevæger sig. Det er en blodig Synd, om end kun med den letteste Spøg at saare en gammel Jomfrues pirrelige Gemyt; men Verden er nu engang saa og glemmer, at den gamle Jomfrue maaskee engang var en deilig blomstrende Rose, hvis Bæger maaskee indesluttede en Verden af Kjærlighed, og maaskee — — dog, vi vilde sikkert prædike for døve Øren og ville derfor med Taushed forbigaae Frøken Utfal, som desuden ved det godt besatte Bord synes i al Stilhed at glæde sig over de Goder, som den for hendes Kjærlighed ufølsomme Verden har ladet hende beholde. Den anden Dame, paa Commandantens venstre Side, er, som sagt, en Skjønhed, i

det mindste i den Jagttagers Tanker, der ynder en rank, næsten mager Figur, et Par, ikke blot levende, men gjennemborende Øine og et marmorhvidt Ansigt, forfriskket af laante Roser.

„Vor nye Landsmands Skaal!" — raabte Commandanten, da alle Glassene atter vare fyldte — „og hans skjønne Datters med — — til Bunds, mine Herrer!" — „Hvorfor ikke; jeg holder til alle Tider af et godt Glas Viin, det maa jeg tilstaae" — henkastede Capitain Prinz og tømte rask sit Glas. „En Skaal for Skjønheden tømmer jeg altid til Bunds" — bemærkede Lieutenant Wagenfeldt med en galant Bøining. — „Ha! som Thor gad jeg tømme Verdenshavet for den Skaal" — tilføjede Lieutenant Bjørnson og fordoblede sine Blikkes Ild.

Med et takkende Smiil og en ziirlig Hilsen over Bordet nippede den yngre Dame til Vinen og sagde: „Ja, i Sandhed! nu føler jeg mig først hjemme. Det forekommer mig, at jeg er dragen fra raae Barbarer til et civiliseret, heroisk Folkeslag, hvor Aand og Ridderlighed høre til Dagens Orden." De sidste Ord ledsagede hun med et talende Blik til den unge Søofficeer. — „Ret saa, min Frøken!" — lo Commandanten — „ei, ei! mit kjære Sødskendebarn har ogsaa tømt sit Glas, det maa jeg lide; kom, et lille Glas Hochheimer ovenpaa -- — Jh! jo vist." — Den gamle Frøken lod ham skjænke i, og han vedblev: „Men for at komme til Tingen igjen: i vort Fædrelands nuværende Forfatning maae vi glæde os til enhver Kæmper, der tilbyder os sin Arm, og jeg for min Person anseer det for en sær lykkelig Begivenhed, at en med de Danskes Stridskræfter saa godt bekjendt Officeer som Frøken Vilsters Fader har valgt Sverrig til sit nye Fødeland." Prinz og Wagenfeldt betragtede tause Straalebrydningen i deres Glas; men Bjørnson

tilføjede: „Have Kraften og Skjønheden altsaa forladt de Danske og slaaet sig paa vort Parti, hvad Nød har det saa!" — „Mange kunde maaskee fristes til at dømme ubilligt om det af min Familie gjorte Skridt; men der hvor Hjertet længes hen, troer jeg er vort rette Fødeland" — bemærkede Frøken Julie Vilster med et flygtigt, næsten bebreidende Blik til Wagenfeldt. „Hvad Skjønheden angaaer" — tog denne Sidste Ordet, henvendt til Bjørnson — „da er jeg for meget Svensk til at gjøre Indvendinger; men hvor stor Agtelse jeg end nærer for Frøken Vilsters Fader som Søofficeer betragtet, troer jeg dog neppe, at Kraften med ham har forladt de Danske; vor Marines nuværende Ørkesløshed er kun et altfor sørgeligt Beviis for det Modsatte — —." — „Kan være, at I for Øieblikket har Ret" — faldt den af Vin og Forlibelse ophidsede Rytterofficeer ham i Ordet — „men vel at mærke, det gjelder kun for Øieblikket, vil jeg nemlig haabe til de Herrer Søofficerers Ære, og desuden gjelder det kun Sverrigs Marine; Slagene ved Helsingborg og Gadebusch tale for os Landkrigere." — „Hvad behager, Hr. Lieutenant!" — indvendte Capitain Prinz med et roligt og strængt Blik paa den vel raske unge Mand — „var vor Konge ikke draget ud af sit Rige paa Eventyr og havde han ikke ladet en Snees Herrer trækkes om Herredømmet her hjemme, vilde Sverrigs Ørlogsmænd ikke heller have manglet Enighed og Kraft til at møde Fjenden i aaben Sø, og i saa Fald havde begge de nordiske Magter sagtens skudt hinanden i Sænk under Engelskmandens og Hollænderens Hurra." — „Ørlogsskibene komme snart frem igjen; i Carlscrone rustes af alle Kræfter" — lagde General Mørner sig derimellem — „jeg veed med Vished, at Vilster skal overtage en Commando som svensk Schoutbynacht, for pludseligt at vise sig i Søen, naar de Danske mindst drømme derom." —

„Bravo! saa bør det være" — jublede Bjørnson — „som et Tordenveir skal man falde Fjenden i Flanken, naar han tror sig sikkrest, og lad dem saa længe nok rive ned paa den nye svenske Schoutbynacht; hvor der er meest Ære og Bytte at hente, gaaer jeg hen — —." — „Saa sagte, Hr. Lieutenant!" — indvendte atter Capitain Prinz — „gid det maatte gaae saa heldigt, det skulde glæde mit svenske Hjerte; men Fjenden sover ikke, det have vi tit erfaret; hans Krydsere udspeide snart hvad vi have fore, og for Øieblikket spille de Danske jo Mester i Nord- og Østersøen." — „Til liden Ære for Eder, I Herrer Søofficerer!„ — triumpherede Bjørnson — „til at jage de smaa Krydsere tilbage i deres Musehuller, have I da Skibe nok, veed jeg." — „Det lader sig lettere paastaae ved et Glas Viin end udføre„ — bemærkede Wagenfeldt — „jeg glemmer aldrig den raske Kamp, da „svenske Sophia" blev tagen — —." — „Og da I geraadede i Fangenskab" — afbrød Bjørnson ham spydig. — „Ganske rigtigt" — vedblev Wagenfeldt rolig — „men først efterat to Trediedele af vort Mandskab vare faldne og den sidste Ladning afbrændt. Man maa selv have været med og seet disse danske Krydseres Forvovenhed paa den oprørte Sø; som hiin Græker synes de at bide sig fast i den fjendlige Skude; man maa have hørt deres Hurra gjennem Stormens Hyl og Kuglernes Susen, før man dømmer om en saadan Kamp; derimod er en Landbataille med de hvervede Commishelte kun en Leg." — „Og de svenske Matroser, hvi bide de da ikke fra sig?" — lo Bjørnson, skjøndt lidt truffen af Søofficerens Alvor. — „I Sandhed — — Herre!" — foer Wagenfeldt i Veiret og Blodet steg ham til Hovedet — „man skulde neppe troe, I var en Svensker. At vore Sømænd kunne bide fra sig og ere saa kjække som nogen Nations Gutter, mener jeg de tit nok have viist. Dog,

Capitainen her har jo tydeligt forklaret Eder Grunden, hvi vore Orlogsmænd for Øieblikket have maattet rømme Søen." — „Jeg taler ogsaa kun om Krydserne" — bøjede Bjørnson af og Smilet forlod hans Aasyn — „det er dog kun ubetydelige Eventyrere, som man gjør for meget Væsen af." — „Skjøndt som Fjende, maa jeg imidlertid indrømme, at Lieutenant Sivers, som erobrede og nu fører vor smukke Fregat „Sophia", ingenlunde var nogen ubetydelig Eventyrer, men en herlig Søkriger, som enhver svensk Søofficeer maatte glæde sig ved at møde med lige Styrke." — „Paa et Bal i Christiania erindrer jeg at have seet en Sørøvet med et fortvivlet Ansigt og af raae Sæder, som man allerede dengang hævede til Skyerne" — tog Frøken Vilster Ordet — „jeg har glemt hans Navn, men veed, at han for et Par Aar siden førte et lille Skib, som de kaldte „Ormen"." — „I mener nok Vessel, min Frøken!" — bemærkede Capitain Prinz, som rolig havde hørt paa Ordstriden — „det var ellers underligt, at I saa aldeles har glemt Eders fordums Landsmand, da vi her i Sverrig kjende ham saa forbandet godt." — „Vessel — — ja, for tusind Elementer!" — udbrød Commandanten — „en Djævels Karl — — veed I vel, Capitain! at jeg har seet mig nødsaget til, ordentlig at udsætte en Priis paa hans Hoved?" — „Det skulde være mig en capital Glæde, om jeg kunde vinde den" — svarede Capitain Prinz — „Pengene vilde jeg skjænke mine saarede Ulke og endda staae mig godt ved Æren." — „Har han ikke indjaget vore Fiskere og Kjøbmænd en saadan Skræk, at de neppe troe sig sikkre herinde under mine Kanoner" — tilføjede Commandanten og tømte ivrigt sit Glas. „Saameget veed jeg" — tog Frøken Vilster atter Ordet — „at det er et uopdragent Menneske, der tog sig sælsomt ud paa hiint glimrende Bal hos General Løvendahl, hvor jeg ogsaa

mindes at have seet den Lieutenant Sivers, I taler om, og en anden vakker Søofficeer, som jeg troer heed Bude." — „Under mit Ophold i Kjøbenhavn som Krigsfange er jeg flere Gange truffen sammen med Vessel" — sagde Wagenfeldt med et tvivlsomt Blik paa Frøken Julie — „men med Eders Tilladelse, skjønne Dame! han forekom mig som en, rigtignok ligefrem og djærv Søgut, men dog beleven og ikke styg ung Mand." — „Vi Damer gjøre os nu et ganske andet Begreb om mandlig Elskværdighed og Skjønhed" — indvendte Frøken Vilster smilende, idet hun nippede til sit Glas og over sammes Rand betragtede den unge Søofficeer — „vi fordre ikke alene Kjækhed, men ogsaa fine Sæder og Opmærksomhed; i den sidste Heenseende har jeg især Grund til at beklage mig over denne Vessel." — „Hvorledes!" — raabte Bjørnson, der udtydede Damens hemmelige Blik og forblommede Ord som en Stikpille til Søofficeren og naturligviis glædede sig derover — „den grove Matros skulde virkelig have vovet at fornærme Eder? Paa Ære og Samvittighed! han skal bode derfor, om han nogensinde kommer for min gode Pallask, hvis I nemlig tillader mig at agere Eders Ridder." — „Opfyldelsen af et saadant Løfte vilde i det mindste gjøre Eder værdig dertil" — lo den forfængelige Dame — „og da jeg nu betragter mig som en svensk Pige, vilde I derved dobbelt forpligte mig." Skjøndt denne, vistnok velberegnede Ytring syntes at indeholde en Opmuntring, et Slags Tilsagn for Rytterlieutenanten, der ogsaa troskyldig optog den som en saadan, vilde dog en mindre omtaaget Elsker have bemærket det Sideblik til Wagenfeldt, hvormed Damen ledsagede sine Ord, og deraf have fattet Mistanke til disses Oprigtighed. — „Drømmer jeg ikke! er det virkelig Eders Alvor?" — stammede Bjørnson og stirrede over paa hende, medens de andre Herrer med forskjelligartede

Smiil anstillede Betragtninger over Optrinnet — „nu saa sværger jeg — —" men Tilfældet eller Skjæbnen vilde ikke tillade ham at fuldende den heroiske Ed; en Tjener traadte netop ind og overleverede Commandanten et Brev med Tilføjende, at en Fisker havde ved Indseilingen til Gothenborg Fjord modtaget det af en fjendlig Skibschef, som havde prejet ham og paalagt ham, ufortøvet at levere Skrivelsen til General Mørner.

Nysgjærrigt hviilte Alles Blik paa Commandanten, medens han læste Brevet, og af hans Miner, der bleve mørkere og mørkere, spaaede man ingen behagelige Nyheder. Langsomt foldede han Brevet sammen igjen og det sidste spøgefulde Træk var forsvundet af hans Ansigt, da han tog Ordet: „Den Ting bliver mig ret nu for broget og næsten begynder jeg at helde til Frøken Vilsters og Lieutenant Bjørnsons Mening om disse danske Eventyrere. Veed I vel, I Herrer og Damer! fra hvem Brevet er? — — fra ingen anden end den nys omtalte Capitain-Lieutenant Vessel, som herudenfor Vinge har lagt sig for Anker med sin Fregat og i drøje Udtryk beder mig at skikke en svensk Orlogsmand af lige Styrke derud, for at hente Prisen, jeg har sat paa hans Opbringelse." — „Jh, du Herre Jesus! er han der!" — skreg pludselig Frøken Utfal og saae blegnende til Vinduet. Dette Udraab bragde Ligevægt tilbage blandt de meer eller mindre forbausede Medlemmer af Selskabet; under almindelig Latter reiste man sig fra Bordet.

„I dette Øieblik vilde jeg ønske, jeg var Søofficeer og Chef for en dygtig Fregat, saa kunde jeg strax indløse mit Løfte" — sagde Bjørnson høirøstet og med en dyb Compliment for Frøken Vilster. „Vilde I virkelig prøve det Vovestykke?" — svarede Damen adspredt og med Blikket stift heftet paa Wagenfeldt, som henne i Vinduesfordybningen talte med

Commandanten. — „For tusind Elementer! nei" — ivrede denne Sidste — „det tør vi ikke vove, at udsætte det skjønne nye Orlogsskib for dette rasende Menneskes fortvivlede Angreb. Hans Majestæt vilde kun vide Eder liden Tak, om I lod et Stadsskib, han har befalet Eder at bringe Storsultanen til Foræring, ramponere, for at tugte en forvoven Krydser; det kunde koste Eder Hovedet og mig min Post. Det er da ogsaa fordømt" — vedblev han, henvendt til Capitain Prinz, som endnu holdt sit fyldte Glas i Haanden — „at Eders Fregat er halet op; jeg gad nødig unde Krabaten den Glæde, ustraffet at have trodset mig." — „Har I en seilfærdig Skude paa atten Stykker at betroe mig, Hr. General! saa skal det være mig en sand Glæde at prøve Dysten" — svarede den djærve Sømand. „Ja, havde jeg det" — brummede Commandanten eftertænksom — „men alle vore herværende Skibe ere i udygtig Stand og jeg kan ikke forsvare at modtage Lieutenant Wagenfeldts Tilbud, at lægge ud med det nye Orlogsskib, som han har faaet Ordre at føre til Constantinopel." — „Atter en Følge af det skjønne Regimente, Hans Majestæt har efterladt os" — sagde Prinz, efterat have tømt sit Glas — „Gothenborg, som noget nær er Rigets vigtigste Stad, lade de høie Herrer uden Søværn. Men veed I hvad, Hr. General! skulde ikke Orlogsmændene „Ny Elfsborg" og „Calmar" være paa Hjemvejen fra deres Krydstogt? Hukkerten, der kom ind i Gaar, var under Skagen bleven prejet af dem." — „I siger Noget, Capitain!" — jublede Commandanten — „maaskee er Lykken bedre end Forstanden; thi Forstand er der visselig ikke i vore strænge Herrers Ordre, at sende de eneste brugbare Skibe af Gothenborgs Escadre paa Togt, naar Fjenden sværmer omkring os. Javist, det kan ikke slaae feil; Vovehalsen maa løbe dem lige i Gabet og jeg kommer til at betale Prisen; men

de Penge skulle aldrig fortryde mig." — „Skjøndt jeg ønsker den Matros ti tusind Ulykker paa Halsen, haaber jeg dog, han slipper denne Gang" — hviskede Bjørnson til den tankefulde Frøken Vilster — „jeg har Strandvagt i Aar, saa kunde det maaskee hende sig, at han ved Leilighed vovede sig i Land, som han imellem plejer, og vor Herre være ham naadig, hvis han da ikke undgaaer min Opmærksomhed." — „I saa Fald kan I være sikker paa min bedste Tak for Eders ridderlige Færd" — svarede Julie høit og med et skarpt Blik paa Wagenfeldt, som hilste ærbødigt, men koldt, da begge Damerne strax efter forlode Spisesalen.

De fire Herrer leirede sig atter om Viinflaskerne og fortsatte endnu længe Samtalen om de danske Krydsere. —

Udenfor Gothenborgs Fjord krydsede imidlertid „Løvendahls Gallei" med smaa Slag. Man kunde see at den var beredt til Kamp; den havde bjerget sine Seil, paa Klyver og Krydsseil nær, Dækket var gjort ryddeligt og Kanonerne kastede los, Stykportene vare reiste og hver Mand var paa sin Post. For den sagte Luftning, der neppe kunde fylde Seilene, havde den saaledes i flere Timer vendt frem og tilbage, uden at nogetsomhelst havde afbrudt den dybe Stilhed og Fred, der ret syntes at hvile over de af den varme Augustsol belyste Kyster og jevnt henrullende Bølger, da et Par svære Seilere, ledsagede af en tredie mindre, paa engang dagedes op i Nordvest; som de kom nærmere, skjelnedes det danske Kongeflag veje fra Stangen og nu saae man Gallejen hurtigt sætte Fok og Forremers til og lade staae ud imod dem. Da Skibene vare komne paa Skudvidde nær, bølgede Røgen frem om Begges Stykporte og tre skarpe Skud knaldede ud over Havet. „Løvendahls Gallei" brasede op og prejede derpaa det af Orlogsskibene, der var nærmest til Luvart; følgende Ord verledes gjennem Raaberen: „Ha-

løi! hvorfra kommer I?" — „Fra Kjøbenhavn." — „Hvad er det for Orlogsskibe?" — „Ny-Elfsborg" og „Calmar" — i det samme forsvandt det danske Kongeflag og det svenske fløi i Veiret paa begge Orlogsskibene; et Par Kugler fore agter ind i „Løvendahls Gallei." En forvirret Bevægelse opstod nu paa det sidstnævnte Skib, der ved dette Krigspuds var bragt i en yderst farlig Stilling; de tre skarpe Skud under dansk Flag havde gjort det sikkert paa at være kommen sammen med Venner, og uden Betænkning havde det imidlertid lagt ind mellem de overlegne Orlogsmænd.

Vessels Stentorstemme lød ofte og hurtigt gjennem de fjendlige Stykkers Torden, der saa pludselig havde afbrudt Stilheden, og da Alt lykkeligviis havde været klart til Kamp, svarede snart Gallejens atten Kanoner høirøstet og med godt Sigte de fire og halvfemsindstyve svære Tunger, der tiltalte den, og Skud paa Skud fortsattes Kampen i nogen Tid. Det begyndte at luste op; den tætte Røg, der næsten uigjennemtrængelig havde indhyllet de Kæmpende, begyndte at drage hen over Bølgerne som hvidgraae Skyer. Man saae Vessel med Kaarden i den ene Haand og Raaberen i den anden, fare fra Skandsen til Bakken, ned gjennem den ene Luge og op gjennem den anden, og hørte stedse hans kraftige Røst. Endnu havde Skibet ingen betydelig Skade taget; men Mandskabets Mod syntes at bukke under for Fjendens altfor store Overmagt og da Orlogsmændenes sidste Lag forbleve ubesvarede, uagtet Vessel commanderede: „Fyr!" rystedes Luften af Fjendernes Hurra. Paa Baadsmandspibens Lyd raslede Mersseilene i Veiret; den friske Vind fyldte dem øieblikkelig og læggende sig paa Bougen, gled „Løvendahls Gallei" iilsomt bort mellem de svære Kolosser, hvis Kugler uden Virkning spillede hen ad Havfladen efter den.

„Ny-Elfsborg" og „Calmar," hvis Chefer vel meente, at en Jagt efter den letseilende Fiende vilde være forgjeves, satte Smaaseil til og vendte Nordøst over, idet de gjorte Signal til det tredie Skib, en borttagen dansk Fløite, at følge deres Kjølvand. Men til deres store Forundring lod „Løvendahls Gallei" pludselig falde af igjen og styrede Øst over, øjensynligt i den Hensigt at affkjære Fløiten, der havde faaet svensk Besætning; denne snilde Manøvre var nær lykkedes. Gallejen brasede op for det lille Skib, Baaden firedes ned og fyldtes med Mandskab; men i de fem Minutter, som disse Foranstaltninger omtrent medtoge, havde „Calmar" faaet alle Seil satte til og kom nu strygende tæt ind paa Gallejen; vendende Siden til, udspyede den sit hele Lag over det langt mindre Krigsskib, saa det af Kuglerne sønderslidte Mersseil raslede ned paa Dækket og Fokkemasten styrtede knagende over Bord. Uforfærdet commanderede Vessel „Fyr!" og hans Kugler borede sig ind i Kolossens Egesider; denne vendte rask, lagde den anden Side til og dens næste Lag knuste Chaluppen paa Gallejens Dæk. Med Kaarden truede Vessel sit Mandskab til at besvare denne Hilsen; men da „Calmars" tredie Lag gjennemskjød den nedfirede Jolle, hvis Mandskab med Nød og neppe blev bjerget; da Arkeliemesteren iilsomt meldte, at Gallejen foruden de utallige Kugler i Skroget havde faaet Skud i Vandgangen, der strax maatte stoppes, opgav han Kampen, satte de endnu brugbare Overseil til og strøg bort fra Fjenden, der dennegang sikkert havde haabet at opbringe den forvovne Krydser. —

Som Følge af den allerede omtalte Svækkelse, hvoraf Nordens tvende stridbare Magter lede, forefaldt intet videre Mærkeligt paa Havet i dette Aar, medens Landarmeerne indskrænkede deres Virksomhed til at drage frem og tilbage i de svensk-tydske Provindser og holde vaagent Øje med Fæstnin-

gen Stralsund. — Efterat have repareret i Stavern, bragde Vesfel den store Handelsflaade lykkeligt tilbage fra Holland, uagtet flere svenske Orlogsskibe gik paa Luur efter ham. Han gjorte endnu et Par Farter over til de jydske Kyster og maatte derpaa lægge Gallejen op, da Isen spærrede ham Vejen til Roes og Magt. — Vinteren var langvarig og vi treffe ham derfor først i Marts Maaned 1714 atter under Seil, da han paa det norske Admiralitets Ordre var løben ud, for at bespeide Fiendens Foretagender.

Den nordvestligste Pynt af Skaane danner den yderste Arm af en Bugt, som Kattegattets voldsomme Vande have skjaaret ind i Landet. Ligeover for den paa Pynten beliggende lille By Torrekov kastede et Skib Anker kort efter Middag midt i Marts Maaned. Det var temmelig koldt, men dog et ret smukt Veir; Søen løb smult og hist og her paa den ellers øde Strandbred opdagede man vel en Fisker, beskjeftiget med at tjære sin Baad eller udbedre Garnene; men med mistroiske Blik til den fremmede Seiler og rystende paa Hovedet, skyndte han sig tilbage til Byen, hvor Alt syntes at være uddødt. Allerede i flere Timer havde man iagttaget Seileren, den eneste, der den hele Dag var bleven opdaget paa Havets Synskreds, og skjøndt den nu laa saa rolig og fredelig derude med bjergede Seil, lukkede Kanonporte og Chaluppen oppe paa Dækket, hvor man ikke opdagede et eneste levende Væsen, troede Fiskerne dog ikke Freden; i disse urolige Tider var man hverken Nat eller Dag sikker for fjendlige Overfald og Sverrigs ulykkelige Forfatning, den af saa mange Herrer sammensatte Regerings Splid og Kraftesløshed gjorte det nødvendigt for hver Mand, selv at værge Sit og Sine.

I et af den aabne Byes forreste Huse, omtrent tusind Alen fra den temmelig høje Strandbred, sad en ung Mand

magelig henstrakt i en gammel med Læder betrukken Lænestol; den tomme Flaske og Levningerne af en Haresteg paa Bordet derhenne i Krogen lode formode, at han nylig var bleven færdig med sit Middagsmaaltid og nu tog sig en Luur ovenpaa. At dømme efter hans snevre militaire Kjole, som han dog nu for Mageligheds Skyld havde knappet op, og den svære Pallask, der stod bag Døren, var han Rytterofficeer og førte sagtens Commando over den i Byen indqvarterede just ikke mandstærke Strandvagt. Ved første Øiekast syntes hans Ansigt næsten smukt; dog, ved nøiere Betragtning opdagede man hine intetsigende eller i det mindste kun raae Træk, der gjerne præge sig i saadanne Menneskers Physiognomier, der i aandig Henseende ere stedmoderligt behandlede af Naturen og af Menneskene forsømte med Hensyn til Opdragelsen. Kun det stærke, omhyggeligt plejede Overskjæg og en sund Slummers mildnende Ro forskjønnede ham noget.

Døren aabnedes langsomt og et barskt, skjægget Ansigt kom til Syne, hvis Øine med et forlegent Udtryk stirrede paa den sovende Kriger. Lidt efter lidt skubbede hele Figuren sig indenfor og en stirskjaaren svensk Dragon drejede sig tvivlraadig omkring i Stuen. Halvt vækket af Larmen vendte den unge Mand sig om i Stolen og brummede nogle uforstaaelige Eder; men da Dragonen omsider gjorte et trampende Skridt fremad, foer han søvndrukken i Veiret og raabte: „For tusind Djævle! hvad gjør Du herinde, Slyngel! — — hvad er Klokken?" — „Halvgaaen to, Hr. Lieutenant!" — svarede Dragonen og rettede sig. — „Ikke meer, saa marscheer af igjen; før Kl. 4 sidde vi jo ikke op." — Han lagde sig tilbage i Stolen og mekanisk gjorte Dragonen omkring, for at forlade Værelset, men standsede ved Døren som om der endnu laa ham Noget paa Hjerte. „Naa, hvad er der! har Du kanskee Noget at melde?" — brummede Lieutenanten

i en Tone, som om han kæmpede mellem pligtskyldig Aarvaagenhed og Lyst til at sove. „Ikke just saa rigtig" — svarede Dragonen og gjorte atter omkring — „men et fremmed Skib er nylig gaaet til Ankers herudenfor og Fiskerne have allehaande Gisninger om hvad det vel maatte være for en Landsmand." — „Og det siger Du først nu, Dumrian!" — foer Lieutenanten atter i Veiret og syntes paa engang at blive aldeles vaagen. — „Ja, Hr. Lieutenant!" — gjenmælede Dragonen — „I commanderede jo marsch." — „Skynd Dig ud i Stalden og sig, at alle Folkene skulle holde sig færdige til paa første Vink at sidde op" — vedblev den unge Mand, idet han hurtigt bragte sit Toilette i Orden — „men at I holde Eder stille! og ingen Mand lader sig see ud mod Vandet."

Dragonen, paa hvis Aasyn og hele Holdning denne Ordre syntes at have en oplivende Virkning, gjorte en rask Bevægelse med den ene Haand ned til Pallasken; læggende den anden Haand paa Kasken, forlod han derpaa Værelset. Den unge Officeer, i hvem vi gjenkjende Bjørnson, spændte Pallasken om Livet og seende ud gjennem det med smaa Ruder forsynede Vindue mod Søen, mumlede han: „Det er vel sagtens Matrosen — — nu har jeg da ogsaa ventet længe nok. Ja, kunde det lykkes mig at faae ham for min Klinge — —" fortsættende Monologen i Tankerne, anstrængte han Blikket og noget Overordentligt syntes at fængsle hans hele Opmærksomhed.

Paa Skibet derude — det var „Løvendahls Gallei" — begyndte det imidlertid at blive levende. Flere Personer viste sig efterhaanden paa Dækket; den store Baad midtskibs heves ud af Klodserne og firedes ned i Vandet; tolv Mand, bevæbnede med Øxer og andre Haandvaaben, toge Plads i den. Allerede satte den ungdommelige Chef Foden paa Fal-

derebet, for at følge sine Folk, da den høje, graahaarede Styrmand Ole Olesen traadte hen til ham og, lettende paa Hatten, sagde: „Med Forlov, Hr. Capitain-Lieutenant! skulde jeg ikke gjøre det Krydstogt til Lands med?" — „Vist ikke" — svarede Vessel; klappende ham paa Skulderen tilføjede han halvt sagte: „Kan ikke vide, hvad der kunde hende sig; har nylig faaet vor Lieutenant om Bord og antager ham ikke for nogen synderlig Styrmand. Stoler paa Dig, gamle Dreng! at Du bringer Skuden i Sikkerhed, om det skulde knibe." — „Nu, med Tilladelse da" — vedblev den prøvede Sømand og kastede et næsten bekymret Blik ind til den stille By; thi som en Fader elskede han sin unge Chef, uden derfor nogensinde at glemme Subordinationen — „det var dog vel ikke af Vejen, om Folkene fik lidt Skydevaaben i Hænderne; derinde ere de kanskee bedre belavede paa Besøget end det lader, og det er jo lutter nye Søfolk, Hr. Capitain-Lieutenanten dennegang har commanderet med; vore gamle Ulke passe bedre til saadan Fart." — „Bryd Dig kun ikke derom, Ole!" — smilte Vessel — „har jo taget dem med, for at lære dem Tjenesten; treffe vel kun paa Kjærlinger og gamle Fiskere — — Sei, Hr. Lieutenant!" — vedblev han med høi Røst, henvendt til en ung Officeer, der nærmede sig fra Skandsen — „Haver at holde Klyver og Fok klar og lade En gaae op i Fortoppen paa Udkig; dages Seilere op, løses eet Stykke for hver" — lettende paa Hatten sprang han dermed i Chaluppen, der stødte fra, og inden ti Minutters Forløb havde den naaet Strandbredden, dog paa et noget afsides Sted, for saa lidt som muligt at vække Opmærksomhed. Da der var dybt nok til umiddelbart at lægge an ved Kysten, befalede Vessel tvende af Matroserne at blive i Chaluppen, for i ethvert Tilfælde øjeblikkeligt at kunne tage dem om Bord igjen; med de øvrige ti steg han i Land og mar-

scherede rask op imod Byen, i den Hensigt at bortsnappe nogle Fiskere, der kunde give Efterretning om den svenske Flaades Tilstand, da han nemlig vidste at alt det unge Mandskab var udcommanderet til Orlogs.

Smaasnakkende med hinanden og med forsigtige Blik til alle Sider fulgte Sømændene deres Chef. Da de omtrent havde fjernet sig to hundrede Alen fra Strandbredden, lød det pludseligt histinde som af klapprende Hestehove. Den lille Skare standsede, lettede paa Ørerne og anstrængte Hørelsen, for at skjelne hvorfra Lyden kom. Da sprængte en halv Snees Ryttere frem paa den ene Side af det første Huus; med betænkelige Miner trængte Matroserne sig tættere sammen og nogle af dem saae sig tilbage.

„For Djævlen! hvad feiler Jer!" — raabte Vessel og drog sin Kaarde — „have jo Ører til at slaae fra Jer med — — frisk, fremad, Gutter!" — „Lad gaae" — sagde Baadsmanden, som var den ældste i Tjenesten og derhos syntes den modigste — „der er da allenfals kun Een til hver — —". Han havde neppe udtalt, før et lignende Antal Ryttere med dragne Pallasker galloperede frem fra den anden Side af Huset med Lieutenant Bjørnson i Spidsen; begge Afdelinger syntes at gjøre en Omvei, formodentlig for at afskjære Tilbagetoget. „Maa holde Jer tæt sammen, mine Gutter! Ørerne op paa Nakken!" — commanderede Vessel — „skulle ikke faae os levende." — Men de unge Sømænd, der første Gang prøvede Farten med denne aldrig forsagte Chef, hørte ikke længer efter Commandoen; den øjensynlige Fare havde opløst al Subordination. Som efter fælleds Overeenskomst gjorte hele Flokken omkring og tog paa eengang Flugten ned mod Strandbredden. — „Ja, nu er det bedst at stikke Piben ind" — brummede Baadsmanden —

„red Eder, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — tilføjede han og iilte efter sine Kammerater.

Med gnistrende Blik saae Vessel efter sit flygtende Mandskab; et Øieblik overvejede han sin Stilling; tages til Fange vilde han ikke; tusind Gange heller falde. Vel vare Ryttерne ham næsten paa Siden; men endnu vinede han Mulighed i at naae Stranden før den besattes og — i yderste Fald kunde han kæmpe om Livet eller en ærefuld Død. Med Pilens Fart løb han derfor afsted og Rytterne, som nu frygtede, at hele Byttet skulde undslippe dem, satte fra begge Sider efter ham, idet de nærmede sig hinanden. Matroserne havde imidlertid naaet Kysten, hvor de over Hals og Hoved kastede sig i Chaluppen og nu, da de ved et Par kraftige Aaretag havde bragt sig udenfor al Fare, begyndte de at angre, saaledes at have forladt deres Chef. Først ved den yderste Pynt af Kysten spærrede de tre forreste Dragoner ham Vejen. Vessel standsede og som en af Jægerne omringet Løve kastede han truende, uforfærdede Blik omkring sig; ingen af Rytterne syntes at have Lyst til at angribe ham.

„Tag ham, for tusind Djævle! tag ham — — det er jo Vessel“ — raabte Bjørnson, som jog frem i fuld Fiirspring. — „Ræk mig Eders Kaarde; I er min Fange“ — sagde den mellemste Dragon, den samme, der havde underrettet Lieutenanten om det mistænkelige Skibs Ankomst. — „Der, kom og tag den“ — svarede Vessel med et lynende Blik og en kjæk Beslutning — „men ikke dengang“ — tilføjede han, og med et vældigt Hug skilte han næsten Dragonens fremrakte Haand fra Armen; inden den nærmeste Ryttер kunde komme omkring eller lange ud efter ham, foer han mellem Hestene ud i Vandet, greb Kaarden mellem Tænderne og forsvandt et Øieblik under Bølgerne. Med et fortvivlet Udraab sporede Bjørnson sin steilende Ganger ud i

den just ikke voldsomme Brænding og affyrede begge sine Pistoler efter den dristige Svømmers krusede Hoved. Vessel, som havde faaet et Forspring, dukkede hvergang under som for at narre sin Forfølger, og da det iisnende Vand skummede denne op om Livet, maatte han, halv rasende af Ærgrelse, dreje Hesten om igjen, for ikke selv at blive tagen til Fange af Mandskabet i den store Chalup, der nu brustе frem og bjergede Svømmeren.

Rystende Vandet af sig og gysende lidt efter det kolde Bad i Marts Maaned, satte Vessel sig stiltiende i Agterenden, men maatte dog smile over Lieutenanten, der nu foer frem og tilbage paa Kysten med sine Ryttere.

„Jeg gratulerer, Hr. Capitain-Lieutenant! at det spændte saaledes af„ — sagde Ole, som med Hatten i Haanden modtog sin Chef paa Falderebet — „jeg raadede Hr. Lieutenanten der, at vende Siden til og med et Par Kugler at rense Farvandet; men Hr. Lieutenanten meente, at han ingen Ordre havde.“ — „Forbandet nøjagtigt“ — lo Vessel og lettede paa Hatten ad den hilsende Lieutenant, som lidt forlegen saae ned for sig — „ja, ja, siger Intet; kunde desuden have hendet sig, at Kuglerne havde taget feil af Maalet og i Farten ryddet os af Vejen med. Men fortjene at favne Masten, disse Ærtekjærlinger, jeg havde med; have uden Ordre viist Fjenden deres Agterspeil.“ Dermed iilte han ned i Kahytten, for at tage tørre Klæder paa, medens de ti Sømænd uden at knye udholdt deres Straf, der ikke heller var saa haard at døje som de ældre Kammeraters Spottegloser. —

Vor Fortællings Gang nøder os til, atter at forvandle Skueplads for Begivenhederne og vi maae bede Læseren om, paa Phantasiens lette Vinger at gjøre en hurtig Fart med os høit op imod Norden til det ærværdige Trondhjem, denne By, der hartad er lige saa gammel som Nordens Sagaer.

Her ville vi føre ham ind i en rolig, patriarkalsk Families Skjød; det er hos Sieur Johan Vessel, Raadmand og Borger i Staden. Vi see altsaa et af svære Bjælker sammentømret, rummeligt Huus, ikke langt fra Skibsbryggen, hvor, i Forbigaaende sagt, en stor Mængde Handelsskibe, Russere og Preussere, Hollændere og Englændere ligge fortøjede, da de af Frygt for svenske Kapere ere styrede herind ad den brede Bugt, der trænger langt ind i det kolde, klippefulde Land, og her ville de oppebie en allieret Magts armerede Fartøi, der kan convoiere dem til deres Bestemmelsessteder. Lidt længere ude ligger et Krigsskib med dansk Flag, formodentlig som Vagtskib; i nogle Miles Afstand seer man en smuk Seiler komme op, hvis Flag man endnu ikke kan skjelne, skjøndt det ikke mangler paa Gisninger blandt de paa Bryggen forsamlede Sømænd og Arbeidsfolk. — Gjennem de opspærrede Vinduer i det betegnede Huus kaste vi et Blik ind i den simple, men nette Dagligstue, hvor en ærværdig Matrone sidder ved den snurrende Rok og synes opmærksom at høre paa sin Huusbond, den to og halvfiirsindstyve aarige Raadmand med det hvide Hoved, som har taget Plads i sin Lænestol ved det aabne Vindue og forelæser et Brev; en rødmusset, fuldvoxen Pige har ladet Strikketøjet synke ned i Skjødet, medens hendes Blik hænger ved Raadmandens Læber. —

„Gud være lovet! at jeg dog endnu oplever saa megen Glæde af mine Sønner" — sagde Oldingen og lagde omhyggeligt Brevet sammen — „om Caspar og Peter havde jeg snart mindst troet det; Peter især var mig en altfor ustyrlig Krabat." — „Herre Gud!" — tog Matronen Ordet og slap Traaden, for at folde sine Hænder — „saa min lille Caspar er nu ogsaa bleven virkelig Officeer paa Hans Majestæts Skibe; hvor Tiden dog gaaer og hvor de Børn dog

i en Hast blive store Mennesker." — „Men, Moder! hvad siger Du dog" — raabte den livlige Pige — „hører Du ikke, at Peter er bleven Capitain-Lieutenant og commanderer selv et stort Skib. Min Gud! naar han blot ikke er altfor forvoven — —." — „Han maa seile sin egen Sø" — afbrød Faderen med tilsyneladende Ligegyldighed, skjøndt hans Stemme og Mine lode ahne, at det faderlige Hjerte bævede af Stolthed og Fryd — „han har dog forvoldt os megen Kummer, medens han drev heromkring i Byen uden at ville tage fat paa noget Solidt, og nu til Syvende og Sidst da han løb sin Vei med Hans Majestæts Tjenerskab og vi intet fornam fra ham i Aar og Dag." — „Ja, ja, min Gode!" — indvendte Moderen — „men siden har han jo dog ærlig og redelig hjulpen sig selv igjennem og arbeidet sig op til en anseelig Bestilling." — „Godt nok" — vedblev Raadmanden — „men hans Ustyrlighed lader ham aldrig holde fast paa hvad han har og den pludselige Stigen kan let ende med Knald og Fald." — „O, nei" — trøstede Pigen med sagte Stemme, som om hun med det samme vilde trøste sig selv — „Peter hytter sig nok; allerede som Dreng gik han jo altid af med Seiren." — „Ak! hvor jeg dog gjerne vilde see min lille Caspar i den smukke Uniform" — sagde Matronen tankefuld — „den klæder ham vist ret anseelig." — „Men Peter da" — udbrød Faderen og glemte den kolde Politik, han gjerne fulgte, naar Talen kom paa denne forlorne Søn, som han kaldte ham — „ham gad jeg see; for Gud! han har vist et kjækt Aasyn — — men han synes jo ganske at have glemt sine Forældre" — tilføjede han derpaa, undertrykkende sin Følelse. „Og han skrev jo dog forgangen Aar saadant et moersomt Brev" — indvendte Pigen med bedende Miner — „Fader har nok ikke svaret ham endnu?" — Raadmanden lænede sig ud af Vinduet og vinkende ad Nogen, sagde han:

„Der kommer Mester Jonas fra Bryggen; hvad han vel vil sige dertil."

En lang, mager Skikkelse, iført en bredskjødet Vadmels Kjole med store Metalknapper, med uhyre Paryk paa det spidse Hoved og store Messingspænder paa de brede Skoe, viste sig ved Vinduet. Med megen Omstændelighed hilste han ind og lettende paa den gamle trekantede Hat, der sad høit paa Parykken, mælede han: „Guds Fred i Stuen, Hr. Raadmand, Madame og Jomfrue! Hvad godt Nyt der udenlands fra? jeg hører man har faaet Brev i Huset." — „Ja, kan I gjætte, Mester Jonas!" — smilte Oldingen. — „Herre Gud! vil I bare tænke, Mester!" — udbrød Matronen og rykkede sin Stol nærmere — „vor lille Caspar er bleven virkelig Lieutenant — —." — „Ei, hvad I siger, Madame!" — forsede Mester Jonas sig — „han, den lille Purk, som jeg syede en fiin blaa Kadettrøje til med Vaabenknapper i, da han skulde over til Kjøbmandshavn i Hans Kongelige Majestæts Søskole?" — „Ja vist, det er Caspar — —." — „Som var saa liden af Vext, at vi kun brugde halvanden Alen Klæde til hele Karlen?" — „Ja, Du kjære Gud! han er nu bleven en stor Lieutenant og han har skrevet et langt Brev herhjem som Lieutenant — —." — „Og hvad mener I vel, der er blevet af Peter?" — tog Raadmanden Ordet og fixerede Skræderen, idet han knipsede paa sin Sølvsnuusdaase — „Eders Spaadom er dog endnu ikke gaaet i Opfyldelse." — „Gud bedre os" — klagede Mester Jonas med en bitter-sød Mine og traf paa Skulderen — „af den Vildbasse ville I stakkels ærede Forældre ei faae Glæde; det skjær mig i Hjertet at sige det; men en saadan Ustadighed, et saadant forvildret Sind kan aldrig føre til noget Godt. Ikke en Naal kunde han træde, uden at rive den kostbare Silke — —." — „Og dog, Mester Jonas! har han bragt

det til Noget" — brød den glædedrukne Fader løs og glemte al Politik — „han er forfremmet til Capitain-Lieutenant og fører allerede et stort Skib mod Svenſken." Meſter Jonas foer et Skridt tilbage og lettede den trekantede Hat, ſom om det blev ham for varmt. „Nei, Hr. Raadmand! I har Synd af at ſpotte mig — — nei, for Gud! det kan ikke være muligt — —." — „For Gud! er det muligt og ſandt, nu ſvor Johan Veſſel og jeg" — forſikkrede Raadmanden — „her ſtaaer det i Brevet, ſom min Søn Caspar ſkriver mig." — „Ei, hvad man maa opleve!" — vedblev Skræderen i ſin Forbauſelſe — „den uſtyrlige Purk, der ei vilde lade ſig holde ved Bogen? — —." — „Juſt ham, min forlorne Peter er nu Capitain-Lieutenant og Fregat-Chef — —." — „Den ſamme, ſom I ſatte i Lære hos mig, for at jeg ſkulde holde ham i Tugt og Orden? — —." — „Den ſamme" — lo Raadmanden — „han har allerede været i mange Batailler med Berømmelſe." — „Den ſamme, ſom fra Morgen til Aften ſloges omkring med alle Gadens Drenge og ſtjal ſig bort med de ſkrammererede Lakajer, da Hans Kongelige Majeſtæt igjen forlod vor By?" — „Ja viſt, han ſlaaas nu omkring med Svenſkerne, ſaa de ømme ſig." — „Ja, Meſter Jonas!" — tilføjede den leende Pige med et ſkalkagtigt Blik — „den ſamme Peter, ſom kaſtede Eder en Sneebolt i Nakken til Afſked, da han ſkulde bære Kjolen efter Eder hen til Hr. Amtmanden." — Tabende ſig i Forbauſelſe og endnu noget vantro, tog Meſter Jonas en ſtor Priis af den fremrakte Sølvdaaſe, da et Kanonſkud i det ſamme dundrede løs derude.

„Eders Tjener, Hr. Raadmand!" — lød en kraftig Stemme fra Gaden, og bringende den lange Overdeel af ſit Legeme i en mæſten vertical Retning, traadte Meſter Jonas

et langt Skridt tilbage, for ærbødig at gjøre Plads for en ung Søofficeer, som med en let Hilsen viste sig for Vinduet.

„Eders Tjener igjen, min Hr. Lieutenant!" — svarede Oldingen høflig, medens Moder og Datter nikkede venligt, den sidste med kjendelig Forvirring — „I skal sagtens ombord paa Eders Vagtskib, kan jeg tænke, siden der kommer Fremmede — —." Et Skud rullede atter ind i Bjergene. "Det har ingen Hast med mig" — svarede Lieutenanten smilende — „Det er gode Venner, maaskee til Eders Huus. Gjennem Kikkerten har jeg allerede længe iagttaget Seileren; det er Fregatten „Løvendahls Galei" — —." — „For Gud! hvad siger I" — raabte Oldingen og rev det i Karmen liggende Brev op — „ja, vist — — „Løvendahls Gallei„ hedder Fregatten, som min Søn commanderer — — hører Du, Kone! Peter kommer." Matronen hverken hørte eller saae mere; med foldede Hænder stirrede hun hen for sig; men pludselig brast hun i Graad og stammede: „Herre Gud! saa megen Glæde paa engang — —." — „Kom, Moder! vi maae ud til Bryggen og see ham" — sagde Pigen og slyngede sin Arm om Matronens Hals. —

Skyndsomt fik Raadmanden nu en Kjole paa; uden at vente paa Kone og Datter tumlede han ud af Døren og iilte let, som om han var bleven ti Aar yngre, ned til Bryggen med Lieutenanten; endnu bestandig rystende paa Hovedet og med vantroe Miner slendrede Skræderen bagefter.

En stor Deel Mennesker var allerede forsamlet paa Bryggen, tildeels lokkede derhen af Salutskudene, og da Rygtet med Lynets Fart fra Mund til Mund havde spredt Efterretningen om at det smukke Skib, der saa stolt skjød ind i Havnen, var „Løvendahls Gallei", commanderet af Bybarnet Peter Vessel, gjorte man villig og med deeltagende Hilsener og Lykønskninger Plads for Raadmanden. Oldingen

saae ud paa den anseelige Orlogsmand med de fremragende smækkre Spiir, med den nette Gallion og det høie Galleri, med de gjennem de aabne Kanonporte skinnende Metalstykker og den talrige mellem hinanden vrimlende Besætning, der var i Arbeide med at bjerge de svære Seil og lade Ankeret falde, medens det danske Kongeflag vejede høit deroppe og Krudtdampen i ziirlige Kredse bølgede op mellem Tougværket. Den store Baad var allerede firet ned og besat med pyntede Matroser; nu steg en Officeer ned ad Falderebet, Aarerne pladskede i Vandet og med Pilens Fart skjød det lille Fartøi ind mod de forsamlede Tilskuere. Forrest stod Oldingen; med ufravendte Blik stirrede den unge Fregat-Chef fra Baaden paa det sneehvide Hoved; han gjenkjendte sin Fader og da Baaden endnu var et Par Alen fra Broen, gjorte han et forvovent Spring og stod pludselig foran den af Glæde zittrende Gamle. „Kjender vel neppe Eders Søn igjen" — sagde han og en usædvanlig Følelse afprægede sig paa hans ellers saa lyse Aasyn — „veed det nok, burde være kommen før; men nu er J ikke længer vred." — „Ja vist, Du er min Søn Peter" — svarede Oldingen og udbredte sine Arme — „vær velkommen tilbage til Din Faders Huus!" — „Tak, Fader!" — smilte den unge Mand og idet han med begge sine Hænder trykkede Oldingens Høire, vedblev han, seende sig omkring: „Oho! lutter bekjendte Ansigter — — see der, Monsieur Grip! Du er ogsaa stævnet herop til Norden — —." Denne Hilsen gjaldt Søofficeren. "Ja, ja, Lieutenant Grip bragde os den første Efterretning om din Ankomst„ — sagde Raadmanden. — „Glæder mig ret, at vi mødes engang igjen; have vel begge tumlet os dygtigt omkring, siden vi sadde sammen paa Bænken — — og der, for Djævlen! seer jo der min gamle Ven, Mester Jonas; kjender mig vel nok igjen?" Skræderen, som havde

trængt sig frem, for at overbevise sig om, at det, hvad han ansaae for en Umulighed, virkelig var gaaet i Opfyldelse, bragde atter sin Overkrop i en vertikal Stilling og knugede sin trekantede Hat i den ene Haand, medens den anden hviilte kraftesløs i Sømandens stærke Næve; paa hans Aasyn stode Ærbødighed og Sønderknuselse malede i sælsom Forening.

Under bestandige Hilsener, Gjenkjendelsesscener og afbrudte Spørgsmaal og Svar vandrede man op i Staden. I nogen Afstand fulgte Sværmen med; hist og her saae man vel en eller anden gammel, solbrændt Ulk med den begede Hat i Haanden pege efter den unge Fregat-Chef og hørte ham fortælle de sammenstimlende Kammerater om denne kjække Officeers raske Togter paa Viigsiden. Mester Jonas blev i nogen Tid staaende midt paa Broen og stirrede efter dem; derpaa betragtede han sin forklemte høire Haand, uvist om af Fortrydelse over Trykket eller af Fryd over den ham i saa Manges Paasyn vederfarne Ære, og idet han fremstødte nogle afbrudte Sætninger om Verdens forunderlige Tilskikkelser og at den Klogeste kan gjøre feile Beregninger, sneg han sig stille bort ad en anden Kant, endnu bestandig rystende paa Hovedet.

I Gadedøren stod Matronen, omringet af nogle Ynglinge og Piger, Vessels Søskende, der i al Hast vare hentede hjem, foruden en Deel Naboer og Naboerske, der allerede havde indfundet sig, for at lykønske Familien. De klare Taarer trillede ned ad Moderens indfaldne Kinder, da hun trykkede den hjemkomne Søn til sit Hjerte; hun kunde ikke blive færdig med at betragte sin Peter, der, som hun paa engang leende og grædende sagde, fra en vild, uvoren Krabat var bleven en stor og smuk Mand. Kun eet Ønske havde hun nu tilbage; det var at hendes Caspar ogsaa maatte

komme hjem og vise sig i sin Herlighed. Munter og spøgende trykkede Vessel hver af de mange Søskende i sine Arme og under en levende Samtale henrandt Eftermiddagstimerne som ligesaa mange Minutter. — Om Aftenen var Raadmandens ellers saa stille og beskedne Bolig festligt oplyst; udenfor bølgede de nysgjærrige Venner og Bekjendte endnu bestandig frem og tilbage. Med deres elleve Børn gik det lykkalige Ægtepar tilbords og for at ikke det uheldige Tal tretten skulde gjøre Skaar i Glæden, var Lieutenant Grip bleven indbuden, da han desuden var en Academi-Kammerat af Vessel. Mangen en Skaal blev udbragt og jublende istemt: for Kongen, for Fædrelandet, for den hjemkomne Søn og for den fraværende Caspar.

„For Gud! havde jeg ikke nær glemt at spørge Dig, min Søn! hvorlænge du nu bliver her" — tog Raadmanden Ordet, da en kort Pause var indtraadt efter den sidste Skaal. „Maa atter gaae under Seil i Morgen tidlig" — svarede Vessel, pludselig lidt alvorlig — „har gjort en Krydstour herop paa egen Haand." — „Jh, Herregud! i Morgen skulde Du allerede forlade os igjen efter saa mange Aars Adskillelse" — udbrød Matronen — „nei, det kan da aldrig gaae an." Hele Selskabet begyndte ligeledes at gjøre Forestillinger. „Tør ikke anderledes" — vedblev Vessel — „veed, at Fjendens Kapere snige sig omkring ved Kysterne, for at lure paa vore Koffardiskibe, og Hans Majestæts Tjeneste gaaer foran Guds. Kun lystig, min Glut!" — tilføiede han smilende, henvendt til sin kjæreste Søster, den forhen omtalte rødmussede Pige, som netop sad mellem ham og Lieutenant Grip, og som ret bønligt betragtede sin kjække Broder — „see nok hinanden snart igjen." — „Stille dog" — tog Raadmanden atter Ordet og lænede sig med foldede Hænder tilbage i Armstolen, idet han rolig og tilfreds betragtede sine

Børn — „lad Peter handle som han bør og kan forsvare. Om vi Alle sees igjen her, veed kun han deroppe; men med let Hjerte vil jeg i Morgen sige Dig Farvel, min Søn! thi i Dag har jeg nydt en Glæde, der kun bliver faa Fædre til Deel, og en saadan Glæde møder sjelden os Mennesker to Gange i denne Verden." — En alvorlig Stemning bemestrede sig Selskabet, men gjorte dog snart igjen Plads for glædeligere Tanker, da Lieutenant Grip hævede sin Pokal og foreslog en Skaal for et snarligt og muntert Gjensyn. Høirøstede istemte Alle denne Skaal og idet Vessels og Grips Glas klirrede sammen, raabte den Sidste: „Vi mødes vel nok igjen paa den lystige Bølge, i mangen stormende Dands." — „Haaber det ogsaa, Kammerat!" — jublede Vessel og trykkede hans Haand — „have vor Dandsesal der, hvor Stormens Hoboer brumme og Stykkerne spille op som Pauker og Fløiter; ville der huske denne stille Høitidsaften."

Tilsyneladende ubekymret, men dog lidt øm om Hjertet, rev Vessel sig tidlig den næste Morgen ud af sine Forældres og tilstrømmende Slægtninges Arme. Moderen smiilte gjennem de salte Taarer og Mismodets Sky paa den gamle Faders Pande veg for stolt Glæde, da det skjønne Skib under de hilsende Stykkers Torden og Mandskabets Hurra, der besvaredes af de paa Bryggen forsamlede Tilskuere, for fulde Seil strøg ud af Havnen. — Vor unge Helt befandt sig i en underlig Stemning; det korte, men betydningsfulde Ophold i Hjemmets venlige Kreds havde ligesom vækket ham af en vild Ruus og sære Erindringer fremstege, der syntes at blødgjøre hans kjække Aand. Med Kraft rev han sig ud deraf og kastede skarpe Blik langs den vide Horizont; thi han længtes efter Kamp, det Eneste, der atter kunde bringe hans Sind i Ligevægt og derhos føre ham nærmere hiint Maal, der som et tilsløret Billede hviilte dybt i hans Sjæl.

Men forgjeves ispeidede hans Øje efter Fjenden; uden at møde den ringeste Modstand, ei engang en Storm, der kunde have ruſket hans Seil, naaede han ned til det ſydlige Norge, hvor han opholdt ſig en Dags Tid i Flækkerø og derpaa atter ſatte Seil til op imod Bergen.

Det var mod Slutningen af Juli Maaned; Solen begyndte allerede at ſænke ſig ned i Veſt, men kaſtede endnu brændende Straaler paa Norges Klippekyſt og paa „Løvendahls Gallei", der for nogle lette Seil gik med en jevn Fart i nordveſtlig Retning et Par Mile fra Landet. Den uſædvanlige Hede og den dybe Stilhed, der hviilte over det ſtraalende Hav, havde ogſaa inddyſet Livet i denne lille ſvømmende Verden. Dannende forſkjellige Grupper, havde de ſkjæggede og ſolbrændte Sømænd ſtrakt ſig hen paa Bakken og langs Reilingen eller i Chaluppen, og ſelv deres, ellers uudtømmelige Rigdom paa ſkjemtende og vittige Indfald ſyntes ſtoppet; tauſe ſtirrede de op i den uhyre Hvælving og deres Tanker ſeilede maaſkee med den hvide Sommerſky eller den eenſomme Maage til fjerne Steder. Kun Ole Oleſen ſtod lysvaagen ved Roret, ſom han ſtundom drejede en Knage frem eller tilbage, medens han med Tænderne ivrigt bearbeidede en Stump Tobak og lod Øjet fare hid og did, til Luvart og Læ. Pludſelig ſyntes en beſtemt Gjenſtand forude at fængſle hans Opmærkſomhed; et ſkinnende hvidt Punkt kom til Syne paa Havfladens yderſte Rand. Hans noget mørke Aaſyn opklaredes jo længer han ſtirrede derud og allerede kaſtede han et utaalmodigt Blik op i Stortoppen, da Udkigeren, ſkjøndt efter hans Mening noget ſeent, raabte: „Halsi! en Seiler forud." Dette Raab, der ſaa pludſeligt afbrød den dybe Stilhed, lød ſom en Røſt fra Skyerne ned gjennem Seil og Takkelage og havde ogſaa en lignende Virkning paa de ſlumrende eller dog i tauſe Be-

tragtniuger hensjunkne Matroser. Som endnu halvt i Drømme fore de i Veiret og saae forstyrrede omkring sig; de bleve først rigtig vaagne, da deres unge Chef rask iilte frem af Kahytten og op paa Skandsen, fulgt af den temmelig langsomme Lieutenant.

„Frisk, Hr. Lieutenant!" — begyndte Vessel, efterat have holdt Kikkerten et Minut for Øjet — „kan lade Bram- og Bovenbramseil sættes til; have kun ringe Luftning og Dagen helder." Lieutenanten lettede paa Hatten, og snart bragde Baadsmandspiben nyt Liv i Mandskabet. Under lystige „Øhøi" raslede Seilene i Veiret, Vinden fyldte dem og raskere begyndte Gallejen at kløve de klare, gjennemsigtige Bølger. Da begge Skibene nu med de fleste Seil til styrede stik mod hinanden, hævede den fremmede Seilers Skrog sig snart heelt frem af Havet, saa at man kunde skjelne dens Udseende og omtrentlige Styrke.

„Seer Hr. Capitain-Lieutenanten det blaa Flag?" — mælede Ole lidt ærgerlig — „det er en engelsk Orlogsmand og nok ikke af de mindste, som det lader." — Uden at svare rettede Vessel atter Kikkerten forud; men rask rev han den igjen fra Øjet, idet Blodet skjød ham op i Kinderne og han raabte: „Sei, Hr. Lieutenant! tænker, vi tone et hollandsk Flag; List imod List. Skulde tage meget feil, om han ei gjør falske Signaler." — Et Øjeblik efter forsvandt det hvide Kors i Rødt fra Gallejens Stang og et hollandsk Flag udfoldede sig over Hakkebrædtet. Smilende tilfreds over sin unge Chefs Skarpsindighed og delende Mistanken, brummede Ole: „Hun har dobbelt Dæk og Skandse til Stormasten; det er ingen Aarsunge. De fyrgetyve Stykker fører hun sagtens."

Efter endnu engang gjennem Kikkerten at have iagttaget den fremmede Seiler, indsaae Vessel det Rigtige i denne

sidste Bemærkning af den gamle Styrmand; men med en dristig Beslutning vedblev han, henvendt til Lieutenanten, som nedenfor Skandsen ventede paa hans videre Ordre: „Frisk der! lad Kojerne pibes ned til Stuvning! slut Fyret i Kabysen! klart Skib!" — Kastende af og til nysgjærrige Blik ud til den formodede Fjende, der synligt nærmede sig, adlode de rappe Sømænd i den dybeste Taushed de givne Ordrer.

„Klar ved Kanonerne! Styrbordsvagt pibes op!" — commanderede Vesfel atter; Piben skingrede gjennem Skibet og hurtige Trin hortes nedenunder — „Hal Storseilet klos! — —." Den sidste Commando var udført og dyb Stilhed indtraadte blandt de tætte Grupper, der indtoge Dækket, medens Gallejen standsede noget i Farten og den fremmede Orlogsmands colossale Skrog skummede frem. Saa nær strøge Skibene forbi hinanden, at man kunde skjelne Ansigterne ombord hos den tilsyneladende Engelskmand. Han syntes rede til Kamp: Dækket var ryddeligt og Dækskanonerne kastede los; meer end hundrede kraftige Sømænd kunde man tælle, foruden en Mængde Soldater, og gjennem de aabne Porte skinte en Række blanke Kanoner; paa den høje Skandse stod Chefen med sin Kikkert i Haanden.

Da Orlogsmanden netop havde passeret „Løvendahls Gallei", lod han pludselig sin hele Masse Seil falde, drejede Siden til og gjennem den frembrydende Røg suste et Par svære Kugler langskibs agter ind over Gallejen. Knaldet rullede hen langs Norges Fjeldkyst; i det samme forsvandt det blaa engelske Flag og en svensk Gjøs kom til Syne.

„Seida, Gutter!" — lød Vesfels Stentorstemme henover Dækket — „ville vel ikke taale den Tort og flygte som Uslinger — — ville vel slaaes som Eders Chef, til sidste Skud Krudt?" — Med et tordnende Hurra besvarede det fremmyldrende Mandskab denne korte Tiltale og med glade-

tindrende Blik vedblev han: „Frisk, Manne! lad falde! klar til at vende!“ — Seilene raslede ned, Roret knagede; det herlige Skib reiste sig, gjorte en lille Kreds og drejede derpaa bi over samme Boug som Fjenden; tre skarpe Skud tordnede ud over Bølgerne og det hollandske Flag veg Pladsen for det danske Blodflag. Orlogsmanden krængede lidt til den ene Side og udspyede sit fulde Lag; men Kuglerne gik for det meste væk over Dækket og pladskede paa den anden Side ned i Vandet. — „Fyr, Manne!“ — commanderede Vesel. Med lavere Sigte og derfor desto sikkrere, svarede Gallejen med det glatte Lag, saa at en Deel af Fjendens Skandseklædning borttoges.

Begge Skibene havde nu bjerget alle deres Seil og lagt sig næsten klos paa hinanden, for at kæmpe Tand mod Tand; der verledes Lag paa Lag og de indhylledes snart af en tæt Krudtdamp. Man saae den fjendlige Chef oppe paa Skandsen rolig uddele Ordrer gjennem Raaberen, da Stykkernes uophørlige Torden overdøvede den menneskelige Stemme; med Kaarden i Haanden iilte Vesel fra Skandsen til Bakken, fra Styrbord til Bagbord og tog selv Haand i med, naar en Ordre udførtes ham for langsomt. — „Ret saa“ — raabte han i Forbifarten til en graaskjægget Sømand, hvis Ansigt vi synes at gjenkjende fra Skibsbroen ved Langesund, og som netop havde affyret sin Kanon og nu hurtig stødte den næste Ladning ind — „Skud paa Skud til hun stryger — — stop der! en Kjende højere!“ — han bøiede sig, for at bringe Øjet i Retning med Kanonhalsen — „nu fyr!“ — Sømanden vilde sætte Lunten til; i det samme knuste en forbisusende Kugle hans venstre Arm og borttog Vesels Hat.

„Sei der! bring ham ned“ — raabte Vesel til de nærmeste Matroser, idet han snappede efter den paa Dækket

henslængte Lunte. — „Det gaaer nok endnu, kan jeg tænke; jeg har een Arm tilbage" — sagde den Graaskjæggede og kommende sin Chef i Forkjøbet, greb han atter Lunten med den høire Haand, satte den til og Skudet dundrede løs; Forstangen derovre paa Fjendens Skib faldt strax efter ned.

„Bravt, min gamle Dreng!" — jublede Vessel — „skal ikke glemme Dig det." — Med et glad Smiil og et stolt Blik efter sin Chef, sank den Graaskjæggede ned ved Kanonen.

Solen rullede glødende ned i Vest og sendte de sidste røde Straaler over Nordsøens Bølger, som for endnu at kaste et Blik paa Sømændenes blodige Leg; Skud i Skud dundrede Kampen fort og afbrødes kun af jublende Hurra eller vilde Skrig. Gjensidigt havde de allerede dygtigt pyntet hinanden; Seil og Stænger daskede om Masterne eller raslede ned paa Dækket, hvorfra en Dværstet af og til bragdes ned i Lazarethet eller en Død heves over Bord. Den indtrædende Skumring begyndte at hylle Himmel og Hav i sit mørknende Slør og Glimtene fra de løsnede Stykker bleve klarere. —

„Nu er hun nok kjed af Legen" — sagde Ole til sin unge Chef, som netop kom farende op paa Skandsen — „vil Hr. Capitain-Lieutenanten blot see, hun sætter Bram- og Læseil til." — „For Djævlen! troer, Du har Ret, Ole!" raabte Bessel — „fordømt, om den Fangst skulde gaae fløiten — —." Vinden fyldte allerede den fjendlige Orlogsmands Overseil og den bruste pludselig bort fra Kampladsen, idet den løsnede sine Jager-Kanoner agterud.

„Sei der!" — lød Bessels Commando tordnende ned fra Skandsen — „op med Fokken! los med Bram- og Bovenbramseil!" — Baadsmandspiben skingrede og nu først bemærkede man Fjendens Flugt. Med bedøvende Hurra iilte Mandskabet til de forskjellige Seil, der snart fore i Veiret,

og læggende sig om paa Bougen, skummede „Løvendahls Gallei" frem gjennem de, allerede sortladne Bølger, der af og til belystes af Glimtene fra det foran seilende Skibs bagerste Stykker.

„En Streg østligere!" — raabte Vesfel til Ole Olesen, som med ærgerlige Blik iagttog de fjendlige Kuglers Virkning — „maae see at komme ud af hans Sigte og hale ind paa ham igjen. Op der med Klyver og Forrestænge-stag!" — tilføjede han, henvendt til den forbiilende Lieutenant. Ordren adlødes øieblikkelig; Gallejen gik over Stag og faldt i Vinden, der nu ved Nattens Frembrud luftede op; som i et Væddeløb satte den derpaa piilsnar efter Fjenden, sprøitende Skummet høit foran sig og ladende en bred Stribe bag sig, der skinte gjennem Dæmringen som Sølv. Inden en halv Times Forløb havde den vundet Luven fra sin Modstander og brasende op for denne, der ligeledes gjorte sig færdig til en ny Kamp, opgav den sine Overseil. Fra begge Sider lød det ud i Natten: „Klar ved Kanonerne! fyr, Manne!" og glimtende lyst fra Skibenes Egesider, bragede Skudene løs fra over tyve Ildsvælg paa engang. — Natten var lys og Himlen havde hængt sine Millioner Lygter ud; paa hele det umaadelige, kun paa den ene Side af Norges Klipper begrændsede Hav opdagedes ingen anden Gjenstand end de tvende Orlogsmænd, der halvt skjulte af Rogen sloge et frygteligt Slag, som Oldtidens nordiske Vikinger, paa Liv og Død, om Seir eller Tilintetgjørelse. Skjøndt det fjendlige Skib talte ti eller tolv Stykker fleer end „Løvendahls Gallei", blev denne dog ei nogen Hilsen skyldig og saavel begge Skibenes Chefer som Mandskab syntes lige kjække, medens Vesfels yngre og maaskee skarpere Blik gjorte, at han kunde holde sin materiel stærkere Modstander Stangen. At Fjenden havde søgt at undflye, hid-

rørte fra en Splid, der var opstaaet blandt det af Englæn-dere og Svenskere sammensatte Mandskab; de sidste havde allerede flere Gange været i Færd med at heise hvidt Flag, hvori de hindredes af Englænderne; en i Nærheden af Me-sanmasten udbrudt Ild, der dog snart slukkedes, havde des-uden fremkaldt almindelig Forvirring. Nu laae de hinanden saa tæt om Borde, at Kanonernes Torden afverlede med Geværernes Knalden, idet begge Chefer havde commanderet Soldaterne frem, for med de sikkre Smaakugler at bortpille hinandens Mandskab.

Vesel havde selv rettet et Par svære Caronader paa Dækket; de fyredes af og med et stort Rabalder styrtede Fjendens Storstang ned. Rask og høirøstet fulgte Comman-doordene paa hinanden histovre og med dæmpede Udraab iilte Mandskabet hid og did. Det lustede op fra Søen og Orlogsmanden satte atter en Deel Klude til, for om muligt ved det tiltagende Mørke ganske at skilles fra sin utrættelige Fjende. „Løvendahls Gallei" havde faaet et Par Grund-skud og lidt Adskilligt paa Rær og Takkelage; derfor be-sluttede vor Helt at tilstaae Svenskeren et Pusterum; han selv kunde imidlertid lade Hullerne stoppe i sit eget Skrog, faae en ny Forstang sat op og det forskudte Tougværk kno-bet og splidset. Dog tabte han ham ikke af Sigte; opgi-vende sine Underseil og med Mersseilene paa Randen, holdt han sig bestandig saa nær paa Siden af ham som muligt, for ved Dagens Frembrud at fortsætte Kampen med friske Kræfter.

Den østlige Himmel glødede stærkere og stærkere; de første Straaler af den fra de dybe Skyer fremstigende Sol traf Gallejens Mandskab forsamlet om Skandsen til Bøn. Sømanden er gudsfrygtig ombord; naar det gaaer til Slag, smelter Isen om det koldeste Hjerte, medens det sande

Mod netop vinder Styrke i Tanken om en raſk og ærefuld Død efter et kort og daadrigt Liv. Virkeligt Alvor, ſtundom dyb Følelſe afprægede ſig paa disſe ſenefulde Skikkelſers ellers ſaa barſke Anſigter; knugende deres Hatte i de haarde Næver, ſtirrede de med tillidsfulde Blik paa den unge Chef, der ligeſom omgydt af den nyfødte Sols Purpurglands ſtod høit paa Skandſen med foldede Hænder; eller paa det af mangfoldige Kugler gjennemſkudte Flag, der vejede over deres Hoveder og til hvis Ære de nu atter beredte ſig til Seir eller Død; ſelv Ole Oleſen havde foldet ſine Kæmpehænder over Nattet.

„Fred og Hæder over dem, der alt ere faldne" — endte Vesſel ſin korte, i det ham ejendommelige Sprog holdte Tale — „og ſnarlig Helbredelſe for de Qvæſtede! — — Friſk til Legen igjen, mine Gutter! tænker, vi have kun et Par Pſalmer tilbage at ſynge; men hvordan det end gaaer, Hurra for vort gamle Flag!" — Luften ryſtedes af hundrede Stemmer, der gjentoge dette Hurra, og ſvingende Hattene iilte Mandſkabet fra hinanden, for i al Haſt at nyde den dem tilſtaaede dobbelte Hjerteſtyrkning og derpaa atter tage fat paa Arbeidet. —

En halv Time efter braſede begge Skibene op for hinanden og bøde ſig gjenſidigt et tordnende god Morgen, ſaa Skrogene bukkede og nejede i Bølgerne og Kuglerne ſloge bragende ind i Planker og Maſter eller ſønderrevne Seil og Tougværk. Under jublende Hurra for hvert Lag; under ufortrøden Udførelſe af enhver nok ſaa farlig Manøvre; under ſkjemtſomme, i Forbifart henkaſtede Bemærkninger over hinandens Anſtrængelſer eller over en, uden ſynlig Virkning bortſuſende Kugle, vexlede de Skud paa Skud; den Qvæſtede ændſede i ſin Iver ei det fremſtrømmende Blod før Matheden eller Døden lod ham ſynke ſammen, og det enkelte Smer-

tensfrig overdøvedes snart af fornyet Jubel og Stykkernes Bragen — indtil Fjenden, hvis Forre-Merse- Birgine-Mesan- og Blinde-Raaer lidt efter lidt vare nedskudte og hans fleste Seil sønderrevne, for tredie Gang søgde at undløbe. Som efter stiltiende Overeenskomst lagde de Kæmpende en halv Kabellængde fra hinanden og nogle Timers Vaabenstilstand indtraadte, medens de jevnsides skummede gjennem de, med vorende Kraft fremrullende Bølger, iilsomt udbedrede den lidte Skade og droge Omsorg for deres Dvæstede eller med korte Ceremonier begravede deres Døde paa Havets Bund. Men Stilheden afbrødes snart igjen, idet „Løvendahls Gallei" ved en pludselig Vending løb ind paa Fjenden og sendte ham sit fulde Lag, der af denne besvaredes med lige Kraft.

Atter vare de Kæmpende indhyllede i Krudtdamp; men den voldsomme Søgang gjorte det vanskeligt at tage Sigte og mangfoldige Kugler fore uden Virkning bort over Skibenes Dæk. Bedøvende Hurra gjenlød fra Gallejens Mandskab; thi et hvidt Flag var flere Gange faret halvt i Veiret paa Fjendens Stang, men atter forsvundet, og Orlogsmandens Lag bleve kiendeligt svagere og sjeldnere. Da nærmede en Kanoneer sig iilsomt til Vesfel og meldte, at der kun var fire Skud tilbage for hver Kanon.

„For Djævlen!" — udbrød Chefen — „ere komne saa vidt, og dog skulde han undløbe. Men siger Intet" — tilføjede han med højere Stemme — „kunne jo entre — — — sei, Hr. Lieutenant! alle Mand op! til Ørerne!" — Et Par Minutter efter myldrede det hele vaabendygtige Mandskab frem af alle Luger og svang de glimrende Ører høit over Hovedet. Roret knagede, Gallejens Skrog gjorte en Bevægelse fra Luvart, duvede dybt i Bølgerne og da det hævede sig igjen, stødte Skibenes Sider voldsomt mod hinanden; men det næste Bølgeslag skilte dem atter ad.

„Med Forlov, Hr. Capitain-Lieutenant!" — sagde Ole — „det gaaer ikke; i denne Sogang knuse vi baresten hinanden." — Med alvorlige, næsten smertelige Blik overbeviste Vesfel sig om at Styrmanden havde Ret. Dog, at Fjenden saaledes skulde slippe og maaskee fortælle, at „Lovendahls Gallei" havde taget Flugten, det kunde han ikke taale, og da Orlogsmanden nu virkelig satte Seil til, for at benytte Øieblikket til at undkomme, raabte han: „Ned med Jollen der! Trompeteren frem!" — I en Haandevending var Jollen firet ned fra Finkenettet og besat med et Par Sømænd. Ved Falderebsporten ventede Vesfel utaalmodig paa Trompeteren, som i al Hast pyntede sig. „Gaaer ombord hos Fjenden og beder tale med Chefen" — sagde han — „hilser ham fra Capitain-Lieutenant Vesfel, som commanderer Hans Danske Majestæts Fregat „Løvendahls Gallei", at det gjør mig ondt, jeg nu maa lade ham gaae, da min Munition er forskudt; men om han en anden Gang vil lade sig finde her i Farvandet, naar jeg har hentet Krudt og Kugler. Nu afsted! — — dog, stop!" — raabte han efter Trompeteren, som allerede steg ned ad Falderebet — „kan sige Capitainen, at da han har slaaet fra sig som en brav Sømand, gad jeg nok tale et Par Ord med ham; om han kanskee paa Æresord vil stige ombord paa Gallejen." —

Gjennem den hule Sø gled Jollen og op ned ad Bølgerne henimod Orlogsmanden, som imidlertid atter lagde bi, for at modtoge Budskabet; i dyb Taushed imødesaae Mandskabet Udfaldet af denne sære Sendelse, medens Stykkerne taug og Krudtdampen som lette Skyer seilede over til den fjerne Kyst. Efter et Qvarteers Forløb saae man Trompeteren stige ned igjen i Jollen, der gyngede tilbage til Gallejen, og Meldingen lød: at Orlogsmanden, der var et i England kjøbt Krigsskib, førte otte og tyve Stykker, med en Besætning af halv-

andet hundrede engelske Matroser, foruden en Deel svenske Sømænd; den engelske Capitains Navn var Bactman; han bad ligeledes den danske Capitain-Lieutenant at gjøre ham den Ære at komme ombord til ham. Endnu var Trompeteren ikke færdig med sin Melding, da den fjendlige Chef saaes stige op til Skandsen, hvor han lænede sig ud over Galleriet og gjennem Raaberen lød hans Stemme: „Sei der! Hr. Capitain-Lieutenanten ville opgive sin Fok paa Cavalier-Parol, saa kunde man jo tale sammen." — Efter nogen Betænkning gav Vessel Ordre til sin Lieutenant; Fokken blev hurtigt bjerget og med en langsom Bevægelse nærmede Skibene, der for et Øieblik siden kæmpede om Seir eller Død, sig fredeligt hinanden. Gjennem Raaberen henvendte nu den danske Skibschef Ordet til Englænderen: „Hr. Capitainen maatte kanskee have noget Krudt at laane os, saa kunde vi med det samme afgjøre hele Regningen." — „Med Fornøjelse, hvis vi havde mere tilovers end J, Hr. Capitain-Lieutenant!" — svarede Englænderen og idet han hævede en Pokal høit i Veiret, vedblev han: „Jeg drikker en Skaal for min tappre danske Fjende og for hans hæderlige Flag — —." Paa et givet Vink hentede Lieutenanten i al Fart Flaske og Glas; hævende ligeledes Pokalen høit, gjenmælede Vessel: „Takker skyldigst og tømmer iligemaade en Skaal for Englands og Sverrigs tappre Søgutter og for det svenske Flag!" — Fra det fjendlige Skib tordnede et syv Gange gjentaget Hurra, der af Gallejens Mandskab besvaredes med trende. Cheferne tømte Glassene og kastede dem over Hovedet ud i Søen. Hilsende derpaa ærbødigt hinanden, traadte de tilbage; Baadsmandspiberne skingrede paa begge Sider; Sømændenes lystige Halløi gjenlød, og pyntende sig med alle Klude — dette i Ordets retteste Forstand; thi næsten alle Seil vare sønderrevne — styrede Orlogsmændene fra hinanden, det svenske Skib til

Gothenborg og „Løvendahls Gallei" ind til det sydlige Norge, hvor Vessel kort efter modtog Ordre, ufortøvet at begive sig til Kjøbenhavn. —

Et Uveir syntes imidlertid lidt efter lidt at have samlet sig over vor Helts Hoved og nu med al Magt at ville bryde løs. Han var en Torn i Øinene paa sine Ligemænd, da han ved Kjækhed og Daad fordunklede dem alle, og de Store hadede ham ogsaa; thi ved sine forvovne Angreb og det i Almindelighed over al Forventning heldige Udfald gjorte han stundom en Streg i deres fine, forsigtige Politik, kom, saa at sige, deres langsomme Planer i Forkjøbet og aabnede derved ikke sjelden Øinene paa Fjerde Frederik om hvad man kunde udrette, naar Mod og Snille blot vare med. At han havde tilskrevet Gothenborgs Commandant nogle fornærmelige Breve — paa Hjemvejen fra Amsterdam med Koffardiflaaden havde han nemlig sendt General Mørner endnu en Skrivelse af lignende Indhold som den tidligere omtalte — at han uforsigtig havde ladet sig overliste af de tvende svenske Orlogsskibe udenfor Vinge og efter første Gang at være sluppen derfra, atter bandt an med dem og nær var bleven skudt i Sænk; at han nu endelig havde indladt sig i Kamp med sin Overmand, det engelske Krigsskib, og paa en saa æventyrlig Maade taget Afsked fra Capitainen, uden at gjøre det yderste Forsøg paa at entre, alt dette var med mange Tilsætninger blevet forebragt Kongen og bevægede omsider Hans Majestæt til at paabyde en Krigsret nedsat over Helten.

Uforsagt gik Vessel dette Uveir imøde; han havde været saa forsigtig, hver Gang han gjorte Indberetning til Admiralitetet, da ogsaa at tilmelde Kongen det Forefaldne, hvem han ligeledes havde oversendt Afskrifter af Brevene til General Mørner; desuden vidste han, at et Par af Bisidderne i Retten bare Hjertet paa det rette Sted, ligesom han selv. — Da nogle tilsyneladende Venner ved hans Optræden i Kjøben-

havn traf paa Skuldrene og beklagede, at han allerede var fældet i de fleste Admiralers Mening, sagde han leende: „Oho! tænker, det har ingen Nød; maa først komme til Orde. Forstaae det ei, disse Herrer; ere commissariatsvante; men jeg er bølge- og stormvant." — At slige Yttringer atter kom for de mægtige Herrers Øren, er ligesaa rimeligt som at det ikke klang godt, og Fiskalen nedlagde ogsaa Paastand om, at Søhusaren skulde idømmes en klækkelig Mulkt og degraderes indtil han lærte bedre Sømandskab. Herpaa gav Vessel et kort og fyndigt Svar, idet han, efterat have godtgjort sit ulastelige Forhold i samtlige anførte Tilfælde, yttrede, at Fiskalen fortjente en alvorlig Irettesættelse, efterdi han dristede sig til at nedlægge saadan Paastand, da han dog havde forholdt sig som en retskaffen og nidkjær Officeer, samt at han tvertimod ved sine Bedrifter havde fortjent yderligere Forfremmelse, for at ikke Sømænd af hans Tænkemaade i Fremtiden skulde afskrækkes fra at forsvare sig som brave Gutter.

General-Admiral Gyldenløve paatog sig at forebringe Hans Majestæt Forhørets Udfald. Vessel kaldtes op paa Slottet og i en stor Forsamling, hvor de Fleste med skjæve Blik betragtede den uforfærdede Sømand, erklærede Kongen ham fri for al Skyld, yttrede sin Glæde over at have en saa nidkjær og kjæk Officeer paa sin Flaade og lykønskede ham som virkelig Capitain i Søetaten.

---

## Syvende Capitel.

Den 19de Marts 1715 kom Carl den Tolvte fra Tyrkiet tilbage til Stralsund, efter i en Tid af fjorten Dage, til Hest

at have tilbagelagt 280 Mile, og Krigen blussede atter op over hele Norden. Denne æventyrlige Konge, der brændte af Hævnlyst, vilde nu tugte alle sine Fjender og meente at hans blotte Nærværelse var nok til at fornye de svenske Vaabens svindende Glands. Uden at lade sig rokke af Forestillingen om det tomme Skatkammer, det udpiinte Land, den ødelagte Flaade og den til nogle tusind Veteraner sammensmeltede Hær, sendte han en kort og bestemt Ordre til sit Rigsraad, at det ufortøvet skulde hverve en ny Armee og udruste Flaaden, medens han lod Stralsund og Indløbet til denne Søstad befæste og opkaste Batterier paa Rygen; i Forbigaaende erklærede han ogsaa Preussen Krig.

Som en Lynstraale slog denne Efterretning ned i Nordens Cabinetter; Fyrsterne trykkede de gyldne Ringe fastere om Panden og sluttede sig tættere sammen, for med forenet Kraft at møde Stormen. Forholdene havde imidlertid forandret sig: ved Dronning Annas Død blev Churfyrsten af Hannover Konge i England, og da Carl den Tolvte lovede den stuartske Prætendent Hjelp, blev han en erklæret Fjende af Europas mægtigste Søstat; Georg den Første sluttede et formeligt Forbund med Danmark, medens Holland lovede og ærligt holdt Neutraliteten. Ludvig den Fjortendes Død stilte desuden Sverrig ved en mægtig Allieret; Østerrig drog sig udmattet tilbage fra Krigens Skueplads, og da Czaren af Skræk over sin frygtelige Fjendes Opstandelse fra den, som han havde haabet, sikkre Grav i Tyrkiet, nu gjorte alvorlige Anstalter til omsider at opfylde sit, Danmark givne Løfte om Hjelpetropper og da Preussen ligeledes beordrede sine Batailloner op mod Norden, stod Carl den Tolvte pludselig ligeover for det kampfærdige halve Europa. Men for den øvede Politikers skarpe Øje opløste disse Uveirskyer sig i lette Taager; thi hver af de truende Herskere var kun med Hen-

syn til sine egne Besiddelser Sverrigs Fjende, og vare disse Besiddelser udenfor al Fare, da trak han sig snild tilbage, idet han blot holdt et vaagent Øje med, at ingen af hans Allierede blev for mægtig. Kun Frederik den Fjerde blev sin sædvanlige ærlige Politik tro — en Ærlighed, der i de kommende Tider, da den grændsede til Eenfold, kom Danmark dyrt at staae. Samvittighedsfuld opfyldte han de Tractater, som Europas rænkefulde Cabinetter havde foreslaaet og som hans egne samvittighedsløse Ministre havde forledt ham til at indgaae. Opbydende sit lidende Folks hele Kraft, udrustede han atter en mægtig Flaade og drog med Kjernen af sin, 70,000 Mand stærke Hær ind i Pommern, hvor preussiske og sachsiske Tropper forenede sig med ham. Stolte Drømme om Erobringer og Hæder foresvævede ham; saae han sig dog selv i Spidsen for et mægtigt Forbund, hvis Øjemeed intet andet kunde være end at bekæmpe Sverrig og dele dets bedste Provindser. Men omtaaget af disse Drømme, saae han ikke, at de mægtige Allierede stedse holdt sig tilbage, naar det stundede til Kamp, og at de lode Danske og Svenske ene kæmpe, for usvækkede at gribe efter Byttet, naar først Nord- og Østersøens gamle Herrer havde brudt hinandens Kraft. Hverken de engelske, russiske eller hollandske Krigsskibe, der skareviis krydsede om i disse Farvande, deeltoge i Søbataillerne; som Tilskuere holdt de sig i beskeden Afstand under Kampen, for efter denne at optræde som bydende Mæglere. Naar vi altsaa i det Følgende omtale de krigsførende Magter, forstaae vi derved kun Danmark og Sverrig, og kun danske og svenske Navne glimre i denne Krigs Annaler. Men Danmarks Hensigt med hele Tiaarskrigen, nemlig ved Skaanes, Hallands og Blekingens Gjenerobring at blive Herre over Sundet og følgelig over Østersøen, stred mod samtlige søfarende Nationers Interesse; derfor blev enhver

tilkæmpet Seir unyttig; de af Frederik den Fjerdes Ministre, der gjennemskuede Forholdene og frimodigt fraraadede slige Erobringsplaner, faldt i Unaade og forlode den politiske Skueplads, saasom Holsteen og Lente, medens de mindre skarptsynede, der ivrigt pustede til Krigens Flamme, navnlig Wibe, forbleve paa deres Poster indtil Enden. I den danske Marine treffe vi i dette Tidsrum Navne som Gyldenløve, Sehested, Trøjel, Raben, Juel, Gabel, Jüdicher, Bille, Kaas; Feldtherrer som Devitz, Scholten og Løvenørn optraadte med den danske Armee i Pommern. I den svenske Hær var Carl den Tolvte nu selv igjen Sjælen; General Dücker forsvarede Stralsund, medens Levningerne af den store svenske Flaade commanderedes af Wachtmeister, Løwenhaupt, Sparre og Vilster.

Da Rygtet meldte, at de Svenske opbode Alt, for i Aar at være tidlig i Søen og med en saa stor Magt, at de kunde holde Farvandet ryddeligt, især mellem Cimbrikshavn og Rygen, gik Schoutbynacht Gabel i de første Dage af April under Seil fra Kjøbenhavn med otte Orlogsskibe og et Par Fregatter. Som om et heldigt Udfald var afhængigt deraf, bad han trængende at faae „Løvendahls Gallei" med til Jagtskib; lig et heldigt Varsel klang jo dette Navn i hver Sømands Øren og selv den stolteste Escadrechef spaaede sig Ære og Lykke af at see hiin dristige Krydser i sit Kjølvand eller forud; i det mindste skulde Fjenden da ikke lettelig overrumple ham. Fregatten „Vindhunden" sendtes derfor iilsomt afsted til Nordsøen, for at opsøge vor Helt, som allerede fra Nytaar af havde været paa Farten under de svenske Kyster og hjembragt mangen vigtig Efterretning og Prise; men da han derpaa var indkommen med en frimodig Begjæring om at faae større Commando i Nordsøen, havde et overvejende Parti i Admiralitetet, der forargedes over den

unge Mands Driftighed, over Hals og Hoved beordret ham op til Norge med Transporter, for at blive af med ham. I Laurvigen traf Budskabet ham; glad over den nye Bestemmelse og over Udsigten til en større Kampplads, satte han atter Seil til og strøg gjennem den pibende Foraarsstorm ned til Sundet, hvor han ved Ankomsten til Kronborg forefandt den bestemte Ordre, uopholdelig at støde til den østersøiske Flaade.

Med sin Escadre havde Gabel imidlertid krydset omkring mellem Bornholm og Rygen, uden at høre eller spørge til Fjenden, som man dog vidste var stukken i Søen; alle udsendte Speidere kom tilbage med uforrettet Sag. I Nærheden af Møen indhentede Vessel Escadren og hilste Schoutbynachtens Flag med fem Skud. Han fik strax Befaling at gaae ned mod Travemünde, for om muligt at skaffe Efterretning om den fjendlige Flaade, medens Gabel blev liggende for Anker. Som om Lykken ei kunde blive kjed af at følge ham, fik han endnu samme Aften Øje paa et af de svenske Orlogsskibe, som han i Forening med Fregatten „Højenhald" forfulgte indtil det i Nattens Mørke undkom. Med denne Efterretning vendte han tilbage til Flaget, og da Capitain Sivers paa Fregatten „Raa" til samme Tid opbragde et lybsk Skib, hvis Besætning bekræftede Fjendens Ophold i Farvandet, besluttede Schoutbynachten at gjøre sig færdig til Kamp; han udstedte de fornødne Ordrer med Hensyn til Skibenes indbyrdes Signaler og afsendte atter „Løvendahls Gallei", for under Fehmern nærmere at bespeide Fjendens Styrke og Stilling. —

Om Eftermiddagen den 24de April belyste den usædvanligt varme Foraarssol et interessant Syn paa den saakaldte Colbergerhede, Farvandet mellem Lolland og Fehmern. For en laber Bramseilskuling af Sydvest gik de danske Or-

logsmænd for deres fleste Seil ned mod den opbrasende Fjende. Nejende i de langsomt fremvæltende Bølger, toge de mægtige Skibe med de høje, svejende Spiir og den uhyre Masse skinnende hvide Seil sig virkelig ud som en Skare Kæmpesvaner; som om de havde røde og hvide Silkebaand om Halsen, bølgede de skjønne Flag fra Stang og Fortop, medens Vimplerne snoede sig hen under de lette Skyer. Af og til lødnedes et Skud fra det midt i Halvkredsen seilende Linieskib „Prinds Christian"; paa dettes høire Fløi til Styrbord gik Orlogsskibene „Prinds Vilhelm", „Lolland", „Island" og „Prinds Carl"; paa dets Bagbordside „Delmenhorst", „Nældebladet" og „Fyen". En halv Miils Vei Nordvest forud seilede „Prindsesse Sophie Hedevig" frem, et Orlogsskib paa 74 Kanoner, der førte det svenske Schoutbynachtflag; paa dets høire Side gik „Sydermanland", paa dets venstre „Gotheborg" og „Nordstjernen", det sidste paa 84 Kanoner. Paa Fjendens Fløje krydsede et Par svære Fregatter, „hvide Ørn" og „Falken"; inde ved den holsteenske Kyst brændte et dansk Krigsskib, som Svenskerne havde taget, men nu stukket i Brand, da der ei var Tid til at tænke paa Priser. Noget tilbage, nærmere Fehmern, saae man en smuk Fregat med smaa Slag gaae frem og tilbage, som om den utaalmodig ventede paa Slagets Begyndelse og higede efter at deeltage deri. Selv paa den roligste, den ligegyldigste Characteer maatte dette Optrin gjøre en imponerende Virkning: de stolte Bygninger, der bare saa mange kjække, kraftfulde Mænd og styredes af Kjækhed og Forstand; men hvorhen? til rasende Strid og indbyrdes Ødelæggelse. Høitidelig Stilhed syntes at sænke sig over Skuepladsen, medens hine Tusinder paa de svømmende Planker opsendte ivrige Bønner — om blodig Seir over deres Brødre.

Nu dundrede de første skarpe Skud ud over Havet og Blodflagene fore op i Mastetoppene; Skibene havde nærmet sig paa Skudvidde og brasede op for hinanden, idet de fleste svære Seil raslede ned. Ved dette Signal afbrødes Stilheden pludselig af de skingrende Baadsmandspiber, af Chefernes hurtige Commandoraab og derpaa af hundrede Ildsvælgs rystende Torden. Det var Orlogsskibene „Lolland" og „Island"; de lagde sig om Siderne af den svære Tredækker „Nordstjernen", som med sit fulde Lag over og under svarede dem, og i samme Øieblik drejede „Prinds Christian" bi over samme Boug som „Sophie Hedevig" og begge Schoutbynachterne sendte hinanden en knusende Hilsen. Som oven berørt, var den danske Escadre stærkere med Hensyn til Skibenes Antal; men de svenske Orlogsmænd vare langt sværere og førte et ulige større Antal Kanoner. Følgen heraf var, at de Kæmpende ingenlunde dannede en sammentrængt Masse, hvor hver Chef søger sin bestemte Modstander; Kampscenen afvexlede derimod hvert Øieblik, idet Skibene manøvrerede frem og tilbage, for at skifte Modstander, eller for at komme hinanden til Undsætning og i Forbiseilingen sende Fjenden et Lag, helst langskibs, agter eller forind. Efter en Times Kanonade vare imidlertid de svenske Skibe saa pyntede, at de med deres sønderrevne Seil og overskudte Tougværk øjensynligt havde Vanskelighed ved at manøvrere, og af de danske, rigtignok ogsaa meer eller mindre medtagne Orlogsskibes tiltagende Kanonild og deres Besætningers Hurraraab, der overdøvede de Qvæstedes Skrig, kunde man ahne, til hvilken Side Dagens grusomme Lykke vilde helde. Men vi ville gaae ombord paa den lille Fregat, der saa urolig krydser omkring de Kæmpende. Som man vel kan tænke, stode dens Stykporte paa viid Gab; med brændende Lunter vare Kanonererne posterede ved deres Kanoner og

hver Mand var paa sin Post, for ved første Vink at tage Deel i Arbeidet. Oppe paa Skandsen stode tvende unge Officerer og fulgte med begeistrede Blik Slagets Gang. Det var Capitain Vessel og Lieutenant Ferrø, en behjertet ung Mand, som vor Helt nylig havde faaet ombord tillige= med et Par Kadetter.

„Et herligt Syn!" — udbrød Vessel — „vilde blot ønske, vi snart kom med — — lad falde! om med Roret!" — afbrød han sig selv og Galleien gik atter over Stag — „der stryger Schoutbynacht Wachtmeister ned ad Linien — — for Djævlen! skulde dog ikke lykkes ham at bryde igjennem." — „Nu faaer han det" — faldt Lieutenant Ferrø ham i Ordet — „vor Schoutbynacht spærrer ham Vejen." — Grev Wachtmeister søgte virkelig i dette Øieblik at gjennembryde de danske Orlogsmænds Linie; men „Prinds Christian" drejede ham Siden til, krængede over paa den anden Boug og et frygteligt Lag bruste ind over det svenske Skib.

„Nu drejer han af og gaaer over Stag; frygter, han slipper dog igjennem" — raabte Vessel og gjorte en heftig Bevægelse med Armen — „for Djævlen! veed dog, vor Schoutbynacht har Mandskab nok; kunde lægge klos paa og entre, saa var Legen ude." — „See blot „Nordstjernen" — vedblev Ferrø — „det er et pragtfuldt Fartøi; det holder tre af vore Orlogsskibe fra Halsen."

„Med Forlov" — mælede Ole, som med uforandrede Miner iagttog det svenske Schoutbynachtskibs Manøvrer — „hun undløber ikke dengang; hun har faaet for mange Grund= skud og har ikke et heelt Toug meer til at hive de Laser i Veiret med, som hun har tilbage af sin Pynt. Seer Hr. Capitainen den Jolle histude, der lister sig over til os?" — tilføjede han, pegende ud paa en Baad, der for fire Aarer skjød frem af den Røgsky, hvori Skibet „Prinds Christian"

netop var indhyllet — „nu faae vi vel Lov at brænde løs.“ — „Kan jeg lide, min gamle Dreng! Du passer bedre paa end Din Chef“ — lo Vessel — „sei der, Kadet Wodrof!“ — raabte han derpaa ned fra Skandsen til en puur ung Mand, der lænede sig ud over Reilingen og med levende Gebærdespil underholdt sig med sine Kammerater — „prei Jollen histude! — — lad falde! Styrbord med Roret!“ — Fokken raslede ned; Gallejen gjorte en Vending og standsede i Farten, medens Jollen strøg ind under dens Gilling. Paa Falderebet modtog Kadetten et Brevskab, hvormed han iilte op til sin Chef. Denne rev Ordren op og gjennemløb den, medens det fremtrængende Mandskab med spændte Miner betragtede ham. — „Frisk, Gutter! til Kanonerne!“ — jublede han — „op med Klyver og Forrestængestag!“ — Baadsmandspiben skingrede allerede og med rasende Iver foer Mandskabet fra hinanden, hver til sin bestemte Post. Gallejen faldt i Vinden, Blodflaget udfoldede sig fra Toppen og rask fløi den ind i Kampens Larm. —

„Komme til at omgaae Fjenden“ — sagde Vessel, som efterat have gjort en Runde i Fartøjet, for at overbevise sig om at Alt var i Orden, atter steg op til Skandsen — „Ordren lyder paa, ufortøvet at angribe „hvide Ørnen“ og stække dens Vinger.“ — „Den flyver temmeligt sikker inde under de vældige Svaners Kanoner“ — bemærkede Ferrø smilende — „men maaskee har den sparet sine Kræfter til os. Det var ellers en vakker Modstander og kunde blive en stolt Prise.“ — „Et Tag i Fokken derhenne og lad Stagseilene sættes til!“ — commanderede Vessel, idet han med skarpe Blik iagttog Farten og de tordnende Orlogsskibes Manøvrer. Lieutenanten lod Ordren gaae videre; for den voxende Seilmasse bøjede Gallejen sig snart til den en Side og klovede med forstærket Fart Bølgerne, for at naae

endnu fyrede de danske Lag paa Lag. Schoutbynacht Wachtmeister, som flere Gange forgjeves havde forsøgt at bryde igjennem, for at vinde rum Sø, gav nu sin Escadre Signal at holde af fra Fjenden og under Nattens Skjul at bringe Skibene, der snart lignede Vrag, ud af Ilden, overladende det til Tilfældet at finde videre Redning, maaskee gjennem det lille Belte. Da Schoutbynacht Gabel var sikker paa, at den fjendtlige Escadre ei kunde komme langt med sine sønderrevne Seil og knuste Master, lod han den uhindret flygte, gav sine Skibe Signal til at holde inde med Ilden og kaldte Skibscheferne om Bord, for at raadslaae om de næste Forholdsregler. Vesel fik imidlertid Ordre at holde Vagt mellem begge Flaaderne indtil Dagens Frembrud og at holde vaagent Øje med den fortvivlede Fjende.

Natten var klar og smuk; en jevn sydøstlig Vind krusede Bølgerne og fyldte Seilene paa „Løvendahls Gallei," som krydsede frem og tilbage mellem den holsteenske Kyst og Lolland. Vesel benyttede Tiden til at lade Takkelage og Stænger udbedre og med nye Talgproppe og Blyplader stoppe de Grundskud, Skroget havde faaet i den morderiske Kamp. I Forbifarten opdagede han af og til gjennem Natkikkerten de svenske Orlogsmænd, der adspredte sig i forskjellige Retninger og kun stræbte at komme fremad med de faa Seil, de endnu kunde bruge.

Just da de første Purpurstraaler tegnede sig paa den østlige Himmel, gik Gallejen ved Langelands Pynt over Stag og vendte atter vestlig over. Et Skib kom den imøde for fulde Seil og gjenkjendtes snart at være Fregatten „Raa," der ligeledes gik paa Nattevagt og hvis Chef, Capitain Sivers, gjennem Raaberen prejede „Løvendahls Gallei," for at spørge, hvordan det stod inden Borde.

„Takker, Kammerat! upaaklageligt" — svarede Vessel — „har faaet et Par Huller i mine Seil; men forstaaer mig paa Skræderiet og har stoppet dem igjen, ligesom de Par Skud, Fjenden gav mig mellem Vind og Vand. Hvordan maatte det ellers staae med dine Klude? Har sagtens havt en brav Dyst?" — „Det har intet at betyde; jeg venter blot paa Solen, for ret at see hvad Fjenden bestiller. Iøvrigt har jeg ingen ilde Ahnelser havt og haaber endnu denne gang at vende heelskindet hjem til min lille Gjertrud." — „Ei, havde nær glemt det, at Du er bleven Ægtemand siden hiin Aftenstund udenfor Vesterport. Lykønsker Dig ret af Hjertet, Kammerat! venter at blive indbuden til Fadder ved næste Leilighed — — oho! see der" — afbrød han sig selv og lod Raaberen synke — „stryger ikke en af Fregatterne afsted histude! god Fart, Kammerat! maa vel paa Jagt —" tilføiede han gjennem Talerøret og vendende sig rask om, raabte han ned: „Sei der, Hr. Lieutenant! lad alle Klude sættis til! klar ved Kanonerne!" —

Hele Mandskabet kaldtes nu fra den korte Hvile op paa Dækket; snart flagrede det ene Seil fra Rærne over det andet og fyldtes af den friske Morgenvind. Gallejen lagde sig om paa Siden og knibende tæt op til Vinden, der var gaaet østlig om, banede den sig en iilsom og skummende Vei gjennem de modstræbende Bølger, da det nemlig var Nordenvarde. „Raa" satte ligeledes Seilene til og styrede hen i samme Retning, men maatte snart sakke agterud for den langt skarpere seilende Gallei. Jagten gjaldt Fregatten „hvide Ørn," som netop til rette Tid var bleven bemærket af Vessel, da den i den noget disede Morgenluft vilde liste sig forbi, for at undkomme gjennem lille Belt. Den var imidlertid en god Seiler og var saagodtsom uskadt sluppen fra Gaarsdagens Bataille, hvori den liden eller ingen Andeel havde

taget. Saasnart den mærkede, at den var bleven seet og at begge Vagtskibene begyndte at jage, pyntede den sig med sin hele Masse af Seil, og efterat alle tre Skibe en halv Timestid havde ladet staae til ned imod Beltet, var „den hvide Ørn," som fra Begyndelsen af havde Forspringet, i Spidsen, „Løvendahls Galei" en Miilsvei bagester og „Raa" atter en Fjerdingvei agterud for denne. Men med Snildhed havde Vesel strax holdt sig saa tæt op til Vinden som muligt; han stolede paa sin Galeis fortreffelige Egenskaber som Seilskib og haabede endda at vinde Luven fra „den hvide Ørn," for derpaa med desto større Kraft at benytte den for ham fojeligere Vind, naar han gjorte en Vending over mod Vest.

„Har jeg ikke spaaet Eder det, Hr. Capitain! at det endnu vilde blive en skjøn Prise" — sagde Lieutenant Ferro — „men bide fra sig vil han sikkert, hvis jeg ellers kjender Capitain Prinz ret." — „Haaber jeg ogsaa" — svarede Vesel leende — „kunde jo ikke bruge Prisepengene, naar ingen Ære fulgte med." — „Hr. Capitainen har vel ogsaa hørt, at Svenskeren histhenne skal have gjort det Løfte at tage „Løvendahls Gallei," ligesom han tog „Heiren" og „sorte Ørn?" — mælede Ole, idet han med begge Næver greb fat i Rattet; thi Gallejen begyndte at arbeide lidt i den tiltagende Strømning — „for Resten er det en dygtig Karl, som nok er værd at slaaes med." — „Faae at see hvad han duer til" — vedblev Vesel som før — „ville dog nappes om hans hvide Ham; gad nok skifte engang — — oho! vinde nu Luven" — tilfojede han, da den stærkt trængende Gallei i det samme løb op i Linie med „den hvide Ørn" — „kunde vel nu holde et Par Streger af og hale ind paa ham. Frisk, Hr. Lieutenant! lad Læseilene sættes til, forneden og foroven — — sei der, Kadet Wodrof! kap Chaluppen fra Skibet! standser kun Farten; kan sende et Par

Mand ned i den." — Rask fløi Kadetten agterud med en Øre i Haanden; paa hans Vink lode tvende Matroser sig fire ned i Fartøjet; med et kraftigt Hug kappede han derpaa Touget og saa hurtig var Farten, at Chaluppen syntes piilsnar at ile tilbage. Baadsmandspiben skingrede; Gallejen faldt af og rettede sig i Veiret; for den større Masse Seil, der øjeblikkelig fyldtes af Vinden, gik den med voxende Hurtighed fremad og nærmede sig snart Fjenden paa Skudvidde, medens „Raa" endnu var langt tilbage. „Den hvide Ørn," hvis Chef ei turde efterligne sin Forfølgers Manøvre, af Frygt for de ikke langt fjernede Grunde mod Vest, fortsatte sit Løb i uforandret Retning og Capitain Prinz haabede endnu at afskrække Fjenden ved sit større Antal Kanoner. Det glimtede fra hans Styrbord, og i det Øjeblik, da Solen straalede frem af de østlige Bølger, knaldede en halv Snees Stykker løs; men Kuglerne gik bort over Gallejens Dæk eller faldt ved Siden af i Vandet. Uden at besvare denne eller de øvrige rask paa hinanden følgende Hilsener, forcerede Vesel med flere og flere Seil, indtil han kom paa Siden af Fjenden, som nu ei heller var seen med at sende ham sit hele Lag.

„Fyr, Manne!" — gjenlød Vesels Commando, idet Gallejen strøg tæt ind paa „den hvide Ørn," og det glatte Lag tordnede løs; bragende sloge Kuglerne ind i Skrog og Master; Stænger og Tougværk styrtede ned paa det fjendlige Skib.

„Styrbord med Roret! lad Fokken falde!" — vedblev Vesel. Ole hev Rattet om, Seilene raslede ned; Gallejen gjorte en Vending og læggende sig med Bredsiden for „hvide Ørns" Bugspryd, afskjar den ham Vejen; et nyt Lag suste knusende ind over dens hele Dæk langskibs og en tæt Røg indhyllede begge Skibene. I det samme løsnede den frem-

brasende „Raa" sine Stykker; Baadsmandspiben hørtes tydeligt paa det fjendlige Skib. Røgen fordeelte sig i næste Minut og allerede havde „hvide Ørn" drejet af og satte nu alle Seil til, som den med fuld Virkning kunde bruge i denne Retning. Dette Udfald af den korte Kamp forandrede paa engang Sagernes Stilling. Vesfel gjættede hvilken Beslutning „hvide Ørns" kjække Chef havde taget, nemlig heller at sætte Skibet paa Land end at give sig, og dette stræbte vor Helt nu at forebygge, idet han bedækkede sine Master lige til Toppen med Seil og holdt saa nær ind mod Land som Grundene vilde tillade, for atter at afskjære ham Vejen og ved Entring tage ham heel og holden. Men da der kun var et Par Miil til Kysten, mislykkedes denne Plan; Afstanden var for kort til at Gallejen, som gjorte en ikke ubetydelig Omvei, tids nok kunde komme op og lægge sig mellem Grundene og den flygtende Fjende; for ikke selv at løbe paa Land, maatte den holde af og indskrænke sig til at følge efter, dog i nogen Afstand, da Fjenden uophørlig fyrede agterud.

Solen skinte nu klart og gjennemtrængte snart den disede Luft; Taagen, der hidtil havde ruget over den vestlige Synskreds, steg i Veiret og et sælsomt Syn viste sig for Seirherrernes Øine. Ved Bölck paa den holsteenske Kyst, halvanden Miil fra Frederiksort, laae de fem svenske Kæmpeskibe med Forstævnen op paa Stranden, tildeels i en heldende Stilling; de stolte Master syntes med deres smækkre Spiir at rage langt ind i Skyerne, medens Vinden drev sit Spil med de sønderskudte Seil og Toug, der daskede mod hinanden. Endnu engang bragede „den hvide Ørns" Jagerkanoner agterud og for fulde Seil løb den lige ind mod den temmelig høje Sandkyst; den heftige Strømning løftede Skroget i Veiret over de første Grunde; skurende hen ad Sandet, pas-

ferede det næsten Schoutbynachtskibet „Hedevig Sophie" og med et voldsomt Ruk standsede det pludseligt agter om samme.

„Tænker, han bliver nok liggende der for Anker til vi komme igjen" — sagde Vessel og overdøvende sit Mandskabs Hurraraab, commanderede han: „Klar til at vende!" — Paa Baadsmandspibens Lyd sank den hele Masse Seil; Gallejen halsede rundt; Klyver og Stagseil flagrede ud fra Rærne og sattes til; Skibet faldt i Vinden og fjernede sig piilsnar fra Ødelæggelsens Skueplads. Efter en halv Times Fart dagedes den danske Flaade op; med Mersseilene paa Randen styrede den i Slagorden vestlig over. Vessel lod nu løsne sex Kanonskud som Signal for Schoutbynacht Gabel, at de sex Orlogsskibe vare løbne paa Stranden, og strax efter atter fire Skud som Signal at paaskynde Farten. Derpaa gik Gallejen over Stag, satte alle Seil til og nærmede sig snart igjen Bölck.

„For Djævlen! troer, de ere høihjertede nok til at ødelægge os Priserne" — raabte Vessel og pegede over paa de landsatte Skibe, hvor en Stormast netop segnede for Mandskabets Dreslag — „et Tag i Fok og Bramseil der! frisk, Gutter! maae skynde os." Et Par Skud dundrede løs fra „Nordstjernen" og Kuglerne borede sig ind i det ved Siden af liggende Schoutbynachtskibs Skrog. — „Oho! ville selv give sig Grundskud og have dog sat det hvide Flag op" — vedblev Vessel og gjorte, som han i heftig Sindsbevægelse gjerne plejede, en Bevægelse med Haanden i Luften — „hal Storseilet klos! Styrbord med Roret! lad falde der!" — tilføjede han med højere Røst. Kun en Kabellængde fra den yderste Grund standsede Gallejen i Farten og laverede hen ad Kysten. Paa given Ordre firedes Jollen ned; Vessel greb Lieutenant Ferrø convulsivisk i Armen og uden at vende Blikket fra Kysten, sagde han: „Hr. Lieutenanten har

at gaae ombord paa Schoutbynachtskibet og melde Grev Wachtmeister fra mig og i Schoutbynacht Gabels Navn, at hvis han ødelægger sine Skibe, faaer ingen svensk Mand Pardon; rap Jer, unge Herre!" — Rask iilte Lieutenanten ned ad Falderebet, Jollen stødte fra og Sømændene halede ud af alle Kræfter; de havde hørt Ordren og følte, at en Flaades Tilintetgjørelse eller Erobring var afhængig af deres Aaretag.

Gjennem Kikkerten betragtede Vessel imidlertid det svenske Schoutbynachtskib; med bankende Hjerte saae han Folkene lade Dækskanonerne, formodentlig for at give Sidemændene Grundskud; han saae en Skare Sømænd svinge Ørerne, for at kappe den sidste Mast, og han troede at høre Slagene. Da løb Jollen ind under Skibet; Mandskabet trængte sig til Reilingen, medens Lieutenant Ferrø steg op gjennem Falderebsporten. En høi Officeer, vistnok Grev Wachtmeister selv, gik hen imod ham; Ferrø rev Hatten af og bukkede, men antog strax en bestemt Holdning og pegede ud over Havet, hvor de danske Orlogsmænd netop seilede frem — — nu talte den høje Officeer og Mandskabet lod Ørerne synke, Kanonererne kastede deres Lunter bort — — hvad var det! Grev Wachtmeister rev sin Kaarde fra Siden, saae op til Flagstangen — — noget Glimrende beskrev en kort Kreds i Luften og forsvandt saa i Havet, paa hvis Overflade et Par Hvirvler dannede sig. Ferrø iilte ned ad Falderebstrappen; den høje Officeer og endnu En fulgte efter — — —.

„Hurra!" — jublede Vessel pludselig i Veiret og sprang ned til Underskandsen — „faaer nok fornemme Gjæster. Frisk, Gutter! hver Mand paa sin Post — sei der, Kadet Wodrof! Baadsmandsmatten har at lade Kahytten pynte og bringe Levemaade af bedste Sort tilveje; maae nu lade Propperne knalde og Stykkerne tie." Den flinke Kadet lettede paa Hatten og forsvandt gjennem Kahytsdøren; Baadsmands-

piben kaldte alle Mand op, til Kanonerne og Seilene, op paa Ræerne og i Mastetoppene; det røde og hvide danske Flag udfoldede sig stolt for Vinden og da den tilbagevendende Jolle lagde ind under Gillingen, stod Vessel ved Falderebsporten med Hatten i Haanden, som om han var den Undergivne, der modtog sin Commandant, eller den Overvundne, der skulde hilse paa Seirherren.

Langsom steg Schoutbynacht, Grev Wachtmeister op ad Rebstigen; da han betraadte Dækket, blottede han sin graanende Isse og den høje Mand med det ædle, af Ulykkens Sky formørkede Aasyn kastede et skarpt Blik paa den ungdommelige, livsglade Fregatchef, i hvem han maatte ære Seirherren. Med Anstand og aabne Miner hilste Vessel paa sin Fange, medens den dybeste Taushed herskede paa det af over hundrede Sømænd opfyldte Dæk; ikke den letteste Yttring af Glæde eller Overmod undslap Nogen; et Anstrøg af Alvor syntes tvertimod at præge sig i disse barske Menneskers Ansigter, som om de grebes af en Ahnelse om den svenske Søhelts Smerte. Efter nogle med gjensidig Høflighed verlede Ord, førte vor Helt sin fornemme Gjæst og dennes Adjutant ned i Kahytten, hvor Greven dog kun nød et Glas Viin og derpaa opfordrede den lykkelige Vært til, ufortøvet at efterkomme sin Pligt, med Hensyn til de ham muligt meddeelte Forholdsordrer. Vessel gav Kadet Wodrof et Vink, og et Øieblik efter førte han sine Gjæster tilbage til Falderebstrappen, hvor den store Chalup allerede laa færdig; den var bemandet med tolv pyntede Sømænd og Sæderne belagte med couleurte Hynder. Da man havde taget Plads, gav Baadsmanden et let Stød i sin lille Sølvpibe; der sattes af, de zirligt malede Aarer sank alle paa eengang ned i Bølgerne, og idet Chaluppen gled hen i Skyggen af Fregattens Skrog, bævede dette og syv Salutskud bruste ud over Havet. Grev

Wachtmeister saae lidt forundret i Veiret og nikkede derpaa smilende til sin galante Vært; dog, Alvor leirede sig atter over hans Bryn, da han i det samme vendte Blikket mod sine tabte Orlogsskibe, der laae saa tause inde paa Kysten.

Ved Stormasten paa Orlogsskibet „Prinds Christian" modtog Gabel, omringet af en Deel høiere Officerer, sin vigtige Fange. Med blottede Hoveder og en ærbødig Bøining nærmede sig begge Schoutbynachterne hinanden; under et Minuts Taushed verlede de næsten nysgjærrige Blikke og af deres Miner læste man gjensidig Høiagtelse. Noget, der lignede Veemod, spillede om Gabels Læber, da han bemærkede, at Wachtmeister ingen Kaarde havde ved Siden. „Min ædle Fjende er uden Værge" — sagde han — „hvad kunde bevæge Eder som en gammel Søhelt til saadan Spot over Krigslykken?" — „En fangen Mand maa ingen Kaarde bære" — svarede Greven med et bittert Smiil — „jeg har begravet den derude i Bølgerne hos min Hæder." — „Vist ei" — indvendte Gabel venlig — „Eders Kanoner, der destoværre kun altfor kjønt have pyntet Hans danske Majestæts Skibe, have høit og tydeligt fortalt ganske andre Ting om Eder, end hvad Beskedenheden nu lægger Eder i Munden. Jeg skammer mig ved i saa tapper en Mands Nærværelse at bære Kaarde, naar han ingen bær — —" dermed spændte han rask sin smukke Sølvkaarde løs og fæstede den tilligemed Feldttegnet ved den svenske Schoutbynachts Side.

„Nu, hvis I mener det, saa takker jeg Eder og modtager den som Erindring om en tapper og høimodig Fjende" — gjenmælede Greven og trykkede rørt sin lykkelige Modstanders Haand; farende med den anden Haand over Ansigtet og vendende sig rask mod Kysten, tilføjede han: „Til Gjengjeld overgiver jeg mig selv i Eders Hænder tilligemed hine sex skjønne Orlogsskibe, hvis Besætning endnu udgjør henved

2000 Mand, skjøndt Eders Kugler have ryddet artigt op blandt mine Svenskere. Men for ikke at synes uværdig til den gode Mening, I yttrede om mig, og for at I ikke skal gjøre Eder altfor store Forventninger om Byttet, maa jeg tilføje, at mit eget Skib har faaet sytten Grundskud i Slaget og at jeg sikkert havde tilintetgjort dem alle, ligesom jeg allerede har ladet kappe Masterne, hvis ikke den lille Skibschef der, hvem I maaskee har at takke for de endnu rige Priser, havde truet med at hele Mandskabet i saa Fald skulde springe over Klingen — —" med disse Ord pegede han paa Vessel, som havde holdt sig i beskeden Afstand.

„Skjøndt han ingen Ordre havde dertil, har Capitain Vessel unægteligt handlet med Aandsnærværelse, og selve Hans Majestæt Carl den Tolvte vil sikkert billige, at I, Hr. Greve! ikke satte saa mange af hans kjække Undersaatters Liv paa Spil" — svarede Gabel med et flygtigt Blik paa vor Helt; dog var det Smiil, der spillede paa hans Ansigt og som skulde udtrykke Tilfredshed med den unge Fregatchefs Forhold, ikke fri for hiint bittersøde Udtryk, som hemmelig Misundelse gjerne fremtvinger og som selv den Klogeste sjelden har moralsk Kraft nok til at undertrykke. Som om han ønskede at afbryde den Vending, Samtalen nu syntes at tage, greb han sin Fanges Haand og førte ham gjennem de ærbødigt tilbagevigende Grupper af danske Sømænd hen til Kahytsdøren. Ladende Greven gaae foran, vendte han sig om og vinkede ad Vessel. „Jeg er tilfreds med Eders Forhold" — sagde han flygtigt — „og skal ikke glemme det i min Indberetning til Hans Majestæt. I vil nu strax have at lægge Haand paa Værket, for at faae de paa Land jagede Skibe flot igjen. Jeg overdrager Eder at treffe de øjeblikkelige Forholdsregler og stoler paa Eders Hur-

tighed og Flid." Hilsende let, fulgte Schoutbynachten sin Fange ned i Kahytten. —

Ufortøvet iilte Vesfel tilbage til „Løvendahls Gallei", lod lette og lagde sig saa tæt han kunde komme ind til de erobrede Skibe. Da han havde bragt i Erfaring, at Frederik den Fjerde i disse Dage opholdt sig i Nærheden af Kiel, afsendte han over Hals og Hoved en Galliot, for at overbringe Budskabet om den fuldstændige Seir og, i Forbigaaende, om den svenske Schoutbynachts Fangenskab. Kadetten Wodrof beordrede han med tilstrækkeligt Mandskab over paa „den hvide Ørn", for at holde Vagt; thi han befrygtede, at Capitain Prinz, hvem han ei havde kunnet hindre i at kappe sin Stormast, endnu skulde bore det skjønne Skib i Sænk. Saasnart der var draget Omsorg for de Qvæstede, og samtlige svenske Officerer tilligemed Mandskabet, hvoraf Mange toge Tjeneste ombord paa den danske Flaade, vare bragte i Land, begyndtes der med Iver paa at gjøre Priserne flot; fra de danske Orlogsmænd og fra Kiel leveredes Dunkrafter, Gier, Pomper og Reb; snart frembød Kysten Billedet af den meest levende Virksomhed; utallige Baade og Chalupper fore frem og tilbage med Kanoner og Redskaber fra de svenske Skibe, medens de arbeidende Sømænds lystige „Ohoi" gjenlød fjernt og nær. Et Par Dage efter styrede Vesfel med „den hvide Ørn„ ind til Frederiksort og hilste det der for Anker liggende Schoutbynachtskib med ni Skud; han var den første, som bragde sin Prise af Grunden. Derpaa indkom Orlogsskibene „Sydermanland", „Nordstjernen" og „Gøtheborg" og Fregatten „Falken". Kun det svenske Schoutbynachtskib „Sophie Hedevig" stod ei til at redde; det maatte hugges op.

Den 17de Mai laa hele Flaaden i stolt Linie udenfor Frederiksort; ogsaa fra de fire erobrede Skibe vejede det danske Flag, og fra „Prinds Christian" Vice-Admiralsflaget; Gabel

havde været i Slesvig hos Kongen, som paa Stedet udnævnte ham til Vice-Admiral. Samtlige Skibe havde rydeligt Dæk, Rærne vare besatte med jublende Sømænd, pyntede Joller fore frem og tilbage og Luften rystedes af ni Kanonskud fra hvert Skib. Ledsaget af flere fyrstelige Personer, af sine Generaler og Hofmænd, gik Frederik den Fjerde ombord paa sin seirrige Flaade, for at tage saavel denne som de erobrede Fartøjer i Øjesyn og med Forfremmelser eller Guldmedailler at belønne sine tappre Officerer, medens man lod Matroserne holde sig lystige med et Par Tønder Øl og med Udsigterne til anseelige Prisepenge, med hvilke Udsigter ogsaa Chefen paa „Løvendahls Gallei", som dog havde en saa betydelig Deel i hiin Dags Hæder, for dennegang maatte lade sig nøje. Denne sidste var imidlertid, efter Ordre, afgaaet til Kjøbenhavn, hvorhen Lieutenant Ferrø førte „den hvide Ørn." Med mørke Miner, skjøndt med rolig Værdighed havde Capitain Prinz overleveret sit Skib. „Med denne Skude har jeg gjort mangt et raskt Togt" — sagde han til Vessel — „og min eneste Trøst er, at den faldt i Eders Hænder. Min Flugt er endt; nu begynder Eders gjennem Storm og Kugler." — „Skulde glæde mig" — svarede Vessel — "om min Flugt blev ligesaa rask som Eders har været; vil gjøre mit Bedste for at hytte denne Ørns Fjær." — Knugende Armene sammen over Brystet, saae Svenskeren fra Frederiksorts Volde efter sin Ørn, som under dansk Flag, for fulde Seil let og ziirligt bevægede sig frem i sit elastiske Element; duvende med udspilede Vinger i de blaanende Bølger, syntes den at begynde en ny og endnu herligere Flugt. Et underligt Smiil foer over den fordum saa kjække Krigsfanges mandige Aasyn; maaskee var det en flygtig Erindring om hiin Middag hos General Mørner, da den skjønne Dame lovede sin Gunst til

Betvingeren af „Løvendahls Gallei"; maaskee havde den svenske Capitain, uagtet hans tilsyneladende Kulde, ved sig selv besluttet at kæmpe om Prisen.

Da den unge Seirherre kastede Anker paa Kjøbenhavns Rhed og flaggede saavel fra „Løvendahls Gallei" som fra „den hvide Ørn", strømmede en uhyre Menneskemasse ud til Toldboden, for at betragte det erobrede Skib, der ragede høit op over Galleien; utallige Baade bedækkede Farvandet og fra Morgen til Aften vrimlede det paa begge Fartøier af nysgjærrige Gjæster; blandt disse var ogsaa Vesels Velynder, General-Admiral Gyldenløve, som gik ombord under de hilsende Stykkers Torden og Sømændenes Hurraraab.

Efterat „den hvide Ørn", som førte 30 Kanoner, var bleven repareret og udrustet, stak den atter i Søen den 8de Juni, under Vesels Commando, og gik Nord paa. Men vi ville en liden Stund vende os til Kampen i og ved Østersøen, medens vor Helt en Maanedstid tumler sig omkring i Nordsøen, fører Transporter mellem Danmark og Norge, aflægger Besøg paa Viigsiden og opbringer mangen en Prise. —

Stralsund var nu Krigens Brændepunkt; derhen droge de danske, de preussiske og sachsiske Tropper; paa Vejen besattes Rostok; Vismar blev paany indesluttet. De svenske Tropper forlode Passet ved Damgarten og trak sig tilbage til Stralsund. Som bekjendt, ligger denne gamle Stad, der spilte en Rolle i det hanseatiske Forbund og som i de nyere Tider saa ofte saae Fjenden for sine Volde, ved det smalle Sund, der skiller Øen Rygen fra Pommern. Farvandene, gjennem hvilke man saaledes fra begge Sider seiler op til Staden, kaldes vestre og østre Dyb; disse havde Carl den Tolvte søgt at spærre med nedsænkede Fartøjer; Kysterne paa begge Sider havde han spækket med Kanoner og hele

den mandlige Befolkning paa Rygen var kaldt under Vaaben, for i Forening med de svenske Veteraner at gjøre Fjenden hver Tomme Land stridig; den til dem udstedte Ordre lød paa, først af Døden at lade sig drive fra Pletten. Selv de stirbenede Indvaanere anvendtes til Forsvar; i korte Afstande vare Hunde satte i Lænke over hele Øen, for at give Hals hvorsomhelst Fjenden nærmede sig og derved holde Mandskabet aarvaagent og i uafbrudt Bevægelse, medens samtlige Bønderheste optoges til Rytteriet. Med en til Vanvid grændsende Foragt for Døden iilte Sverrigs Konge fra det ene Punkt til det andet, hvor Lunet eller Rastløsheden drev ham hen, og selv den tætteste Kugleregn afholdt ham ikke fra, i flere Timer at iagttage Fjenden fra et eller andet ophøjet Sted; Skjændsel eller en vanærende Død truede den Officeer, paa hvis Ansigt Kongen ved en saadan Leilighed opdagede en betænkelig Mine. Han haabede, at de allierede Magter skulde bryde deres Kraft og Enighed paa Stralsunds Beleiring og samlede derfor hele sin Landmagt her, medens han beordrede utallige Kapere og smaa armerede Fartøjer til at krydse mellem Øerne, saavel for at dele Fjendens Opmærksomhed, som for at hindre Preusserne i at bringe Beleiringsmateriale fra Stettin, og for at lette hans Transporters Overførsel fra Sverrig. I samme Hensigt lod han sit Rigsraad gribe til de sidste Hjelpemidler, for paany at sende en mægtig Flaade i Søen, der kunde hævne det ved Colberger Hede lidte Nederlag og tiltvinge sig Herredømmet i Østersøen. Det halve Europa havde i denne Sommer udsendt sine Flaader til dette Farvand, for at iagttage Krigens Gang og i paakommende Tilfælde tale et tordnende Ord med, ligemeget om et saadant Ord skulde rettes mod Danmark eller Sverrig. Foruden de russiske Krigsskibe, saae man saaledes nitten engelske Orlogsskibe med

1052 Kanoner, under Admiral Norris, drage som et fjernt Uveir hen ved Kysterne; tolv hollandske Tredækkere med 624 Malmstykker, under Schoutbynacht de Veht, convoierede Generalstaternes Koffardiflaader; fra Carlscrone stak en svensk Orlogsflaade paa to og tyve Rangskibe i Søen, med 1572 Kanoner, under Admiral Sparre, for at stække Vingerne paa de danske Svaner, hvilke sidste indtil et Antal af en og tyve Seilere, med 1330 Kanoner, under Admiral Rabes Overcommando, krydsede paa forskjellige Punkter.

Med sexten Rangskibe nærmede Rabe sig de pommerske Kyster, for at skaffe Sehested Luft, som med sin Escadre skulde forcere Sundet op til Stralsund. Hele den svenske Flaade seilede frem i Slagorden og uforsærdet brasede Rabe op med sin langt ringere Styrke og heisede Blodflaget; men Admiral Sparre lod denne gunstige Leilighed til at overmande sin Fjende gaae ubenyttet hen. Efterat have vexlet et Par Lag, næsten udenfor Skudvidde, skiltes Flaaderne som efter stiltiende Overeenskomst ad og satte Seil til i modsatte Retninger. Medens Rabe lagde over mod Møen og der forstærkede sig med fem Orlogsskibe, blandt hvilke den ny udrustede „Nordstjerne", bestod Sehested en levende Kamp med de paa Rygen og Pommerns Kyster oprettede Batterier; den paa Øen Usedom opkastede Swyner Skandse, hvis Stykker rettedes af selve Carl den Tolvte, vedligeholdt især en morderisk Ild, og først efterat et allieret Troppecorps med Storm havde erobret Skandsen, lykkedes det Sehested at trænge gjennem Sundet.

Et Par Miil fra Rygens høje Kyst saae man den 7de August 1715 tvende store Orlogsflaader gaae frem og tilbage i en Miils Afstand fra hinanden. De gik med en laber Kuling, for det meste med Mersseilene paa Randen; et Kanonskud fra Admiralskibet gav Signal, hvergang hele Flaaden

skulde vende. Alle Skibene havde klart Dæk, Kanonerne vare kastede los; de svære Skrog og høie Master kastede allerede uhyre Skygger ud over de graanende Bølger og netop denne Omstændighed, at Dagen heldede, syntes at afholde dem fra at begynde Kampen. Hvergang Signalkanonerne løsnedes, rullede Ekkoet langs med Kysten derinde og blandede sig sælsomt med Brændingens hule Drøn. Paa den af Aftensolen skarpt belyste Havflade mellem begge Flaaderne krydsede det svenske Orlogsskib „Skaane" paa 64 Kanoner, ledsaget af et mindre Krigsfartøi; det styrede netop for fulde Seil over mod den pommerske Kyst, da en dansk Fregat, der gik paa Brandvagt i en halv Miils Afstand fra den, satte Klyver og Stagseil til og knibende op til Vinden, strøg tvers over Farvandet, som for at afskjære Veien. Da den var kommen paa et Par Kabellængder nær, løsnede Orlogsskibet tre skarpe Skud, dog uden at mindske Seil eller treffe videre Anstalter, som om det blot vilde bortkyse det mindre Fartøi, og saasnart Røgen fordeelte sig, havde Fregatten allerede ladet falde og ploiede i en forandret Retning langsomt gjennem Bølgerne. Orlogsskibet løsnede atter et Skud, men mod Læ, og man mærkede snart at det var et Signal; thi fra Kysten, som Skibene nu havde nærmet sig paa en lille Miil og som forgyldtes af Solens sidste Straaler, knaldede et svagt Skud og en svær Chalup med stærk Besætning styrede ud mod Orlogsskibet, fra hvilket den var sendt i Land, for at fylde Vandtønder.

„Klar til at vende!" — commanderede Vesel, som fra „den hvide Drns" Skandse gjennem Kikkerten iagttog hiint lille Fartøi; da Matroserne allerede halede løs paa Tougene, vinkede han ad Næstcommanderende og vedblev: „Storbaaden gjøres klar — — en Snees Mand med Skydevaaben commanderes ned — — Hr. Lieutenanten maa rappe sig;

ville benytte Tiden til Noget". Fem Minutter efter gyngede den store Baad under Falderebsporten og en Skare Sømænd med blinkende Øxer i de senefulde Næver stirrede op til Skandsen, nysgjærrige efter at vide, hvo der skulde føre dem.

Ved den sidste Vending var Fregatten kommen til at ligge mellem Orlogsskibet og Kysten. Vessel sprang selv ned i Baaden og ved Synet af deres Chef toge Sømændene med dæmpet Jubel fat paa Aarerne; efter en Snees Tag gled Baaden klos ind paa Chaluppen, der dog søgde at dreje af, da Mandskabet nu opdagede, at det var Fjender. Fregattens Skrog skjulte begge Baadene for Orlogsskibet og den hele Manøvre skete saa uventet og rask, at det ikke fik Tid til at komme op.

Fulgt af de i et rystende Hurra udbrydende gamle Sømænd, sprang Vessel med Kaarden i Haanden over i Chaluppen. „Giv Jer, eller I skydes i Sænk" — raabte han til den forbausede Officeer, der førte Commandoen. De blanke Øxer svævede i Luften, beredte til paa første Vink at fare knusende ned paa Mandskabets Hoveder; over Storbaadens Reiling kom nogle Bøsseløb til Syne og et Skud knaldede tæt forbi fra den frembrasende „hvide Ørn", hvis Seil allerede kastede Skygger paa Gruppen. Tause slap de svenske Sømænd Øxerne, som de instinktmæssigt havde grebet til; de faa Soldater, der vare fulgte med som Bedækning, lode Geværerne synke og bøjende sig for den haarde Nødvendighed, leverede Officeren sin Kaarde til Vessel; paa dennes Vink kastedes et Reb over i Chaluppen og med et Par kraftige Aaretag lagde begge Fartøjerne ind under Fregattens Gilling. I det næste Minut var den lille Skare Eventyrere igjen oppe paa Dækket med deres Fanger; Chaluppen toges paa Slæbetoug, og da Baadsmandspibens

skingrende Lyd gav Tegn til at vende, bruste det fulde Lag fra Orlogsskibet „Skaane", hvis Chef omsider havde mærket Uraad og nu over Hals og Hoved brasede op, men for seent. Som om den i Hurtighed og Vingernes Kraft svarede til sit Navn, strøg „den hvide Ørn" bort med sit Bytte og var snart udenfor Skudvidde.

Da Solen om Morgenen den 8de August adspredte Taagen, der rugede over den østlige Synskreds, vendte begge Flaaderne ved den pommerske Kyst; sættende Seil til gik de i en halv Miils Afstand fra hinanden Nordøst over, hver især i Slagorden med Bagbordshalse til. Under Rygen brasede de omsider op for hinanden og heisede Blodflag paa Fortoppen. I Skibes Antal vare de kampfærdige Parter omtrent lige; den svenske Flaade talte kun eet Orlogsskib mere, og hver havde tre Admiraler inden Borde, paa dansk Side: Rabe, Juel og Trøjel — Gabel var bragt syg i Land — paa svensk Side: Sparre, Henke og Lillie. Med Orlogsskibet „Louise" paa 76 Kanoner aabnede Vice-Admiral Trøjel Bataillen, idet han med det glatte Lag hilste en svensk Tredækker, som heller ikke blev ham noget skyldig, og da Rabe derpaa med sit colossale Skib „Elephanten" lagde sig om Siden af det svenske Admiralskib, bragede Stykkernes Torden løs over hele Linien; thi hvert Skib søgde og fandt hurtigt sin Modstander. De henved 3000 Ildsvælg, der i dette mærkelige Søslag udspyede Død og Ødelæggelse, indhyllede snart den kæmpende Masse i Røg og Damp, medens et hundredfoldigt Ekko bar Knaldet rundt om Østersøen.

Med sin sædvanlige Utaalmodighed imødesaae Vessel det Bud, der skulde kalde ham til Kampen; med Jubel modtog han endelig Ordren og lagde sig iilsom ind i Linien, hvor han Lag paa Lag besvarede de kæmpemæssige Modstanderes Hilsener. Da Orlogsmanden „Svanen" paa 60 Kanoner

uhyggelig. Gjennem de noget urolige Bølger styrede „den hvide Ørn", der atter havde Brandvagt, Nordøst over, hvilken Retning den svenske Flaade havde taget. Det var tyst paa det nys saa larmfulde Hav; de af Dagens blodige Arbeide trætte Sømænd vare gaaede til Køis og den vagthavende Officeer vandrede med usikkre Skridt frem og tilbage paa Ørnens Dæk, medens Lyset fra Nathuset kastede sit blege Skjær paa Oles Kæmpeskikkelse, der kneiste ved Rattet. Tausheden afbrødes kun af og til, naar den graa Styrmand brummede et Par Ord, der da kort og afbrudt besvaredes af en anden Skikkelse, som stirrede ud over Galleriet gjennem en Natkikkert; eller af et huult Drøn, der gjentog sig omtrent hvert Minut og som hidrørte fra den voldsomme Brænding ved Rygens Kyst.

„Bemærker Hr. Capitainen vel den Lysning histude" — mælede Ole atter med dæmpet Røst — „skal jeg maaskee holde en Streg af?" — „Har allerede faaet den i Glasset" — svarede Vessel efter et Ophold — „mener, at det hverken er en Stjerne eller et Fyr fra vore egne — — kunde nok være en af Svenskerne, der har forsinket sig." — „Kan være" — brummede Ole — „men det kunde ogsaa hende sig, at det var den svenske Admiral, der giver de Andre Signal at holde sig om Flaget." — „Ville see ad" — vedblev Vessel — „have jo Søen for os og Vind nok, naar det kniber — — styr kun løs derpaa." — Ørnen gik nu i uforandret Retning fremad mod det svage Skin, der dog snart begyndte mere tydeligt at gjennemtrænge Mørket; det var det eneste lysende Punkt paa hele den uhyre Havflade, midt i den øde Nat, og det tydede nødvendigviis paa Tilstedeværelsen af levende Væsener. Vessels Gisning havde ogsaa været rigtig; ved Hjelp af Natkikkerten kom han snart til Vished om, at Skinnet hidrørte fra Lygten paa en svensk Orlogsmands øverste Galleri;

den seilede alene for nogle faa Seil i samme Retning, som den øvrige Flaade havde taget. Ørnen var snart tæt i dens Kjølvand og Lygtens Skin blev stærkt nok til at man kunde skjelne Skibets Omrids og de mægtige Master, der ragede op under den mørke Himmel. Alt syntes begravet i Slummer inden Borde; som om selve Skroget var mødigt efter den varme Dag, duvede det langsomt og knagende i de brede, jevnt fremrullende Bølger; mat daskede de svære, formodentlig i Kampen sønderrevne Seil mod Ræer og Master; sagte suste Vinden gjennem Tougværket og Roret knærkede stundom, som om Haanden, der styrede det, kraftesløs havde sluppet Rattet.

Fattende en rask Beslutning, havde Vessel imidlertid givet den vagthavende Lieutenant Ordre, i al Stilhed at lade Mandskabet kaldes op paa Dækket. Søvndrukne kom Matroserne nu tumlende op gjennem Lugerne og stirrede døsige ud i Natten; mangen En lukkede vel atter de trætte Øine og sank hen langs Skandseklædningen eller ned ved en Kanon, for øieblikkelig at sove ind igjen; En og Anden spurgte vel sin Sidemand, hvad der var paa Færde, men fik et mut Svar og brummede saa selv over den unødvendige Forstyrrelse i den tryggeste Søvn.

„Hal ind paa ham!" — sagde Vessel til Ole — „kunne entre ham inden en Sjæl mærker det." — Ole gjorte et Tag i Rattet; drejende sig lidt om paa den ene Boug, gled Ørnen hurtigt fremad, for at lægge ind om Siden af det foran seilende Skib; men Vendingen var for kneben og Mørket gjorte det umuligt for den dygtigste Styrmand at passe det paa en Streg, især da Lygtens usikkre Skin blændede. Det knagede voldsomt forud; Ørnens Bugspryd havde sønderknust en Deel af Galleriet og borttaget Flagstangen. Et kraftigt „Halsi" tonede paa det fjendlige Dæk og flere forvir-

rede Stemmer hørtes mellem hinanden, som af Mennesker, der skrækkes op af Søvne.

„Frisk, mine Gutter!" — raabte Vessel med halvt dæmpet Røst ned til Underskandsen — „Til Ørerne! ville springe ombord til ham inden de Alle vaagne." — Med en sær Brummen og nogle uforstaaelige Ord besvaredes denne Opfordring af Ørnens Mandskab, der havde samlet sig i tætte Klynger om Stor- og Fokkemasten. Fra Orlogsskibets Skandse lød en grov Røst: „Sei der! hvad er det for et Skib?" — Uden Betænkning svarede Vessel paa godt Svensk: „Halvi! det er den nye Fregat „Velkomsten." — „Hvorfra kommer I da, Capitain!" — spurgte den svenske Chef videre. — „Fra Jasmund" — svarede Vessel som før — „have fyldt vore Vandtønder." — „Vist ei, det er kun tre Glas siden, at „Velkomsten" gik forud" — vedblev Svenskeren, som nu lugtede Lunten — „læg fra mig eller, for tusind Djævle! jeg giver Eder mit hele Lag." — „Kan I jo gjøre, saa saaer mit igjen" — brød Vessel løs og gav sin første Lieutenant, som med de Andre var kommen paa Benene, et Vink. I næste Minut gjorte Ørnen en pludselig Vending, saa dens Bugspryd, ved at blive klart fra det fjendlige Skib, atter borttog et Stykke af dettes Galleri og vendende Siden til, udtordnede den et Lag langskibs ind over Orlogsmanden, paa hvis Dæk der strax efter gjenlød frygtelige Skrig, blandede med Pibens Skingren og Chefens Commandoraab; men Forvirringen var saa stor og Alle saa uforberedte paa Kamp, at intet Stykke kunde blive løsnet; kun en Geværsalve knaldede svagt gjennem Natten og Kuglerne pebe uden Virkning hen over Ørnens Dæk.

„Sei derhenne, til Ørerne!" — hørtes Vessels Stentorstemme — „rap Jer, I Herrer Lieutenanter! Lys i Lanternen! er paa Tide at see for os." Nu lød vel Baads-

mandspiben, medens første og anden Lieutenant tilligemed et Par Kadetter iilte hen til Mandskabet; men de tætte Klynger om Stormasten gjorte ingen Mine til at adlyde Ordren; en dump Murren lod sig atter høre, afbrudt af enkelte Stemmer, der raabte: „Natten er for mørk — — naar det bliver Dag, ville vi entre — —."

„Folkene ere opsætsige, Hr. Capitain!" — meldte Kadetten Wodrof — „de vægre sig ved at entre før det bliver Dag." — Harmfuld holdt Vesel Natkikkerten for Øjet og da han saae, at Orlogsmanden var skyndsomt i Færd med at faae nogle Seil klargjorte, iilte han i heftig Sindsbevægelse ned paa Dækket. — „Hvad fattes Jer, Gutter!" — raabte han og gik med bestemt Holdning henimod Mandskabet — „ville dog aldrig gjøre mig Optøjer. Fjenden kan ikke løsne et Skud; maatte skamme os ved at lade ham løbe. Frisk der, til Ørerne! — — For Djævlen! høre I ikke!" — Nogle i Hast tændte Lygter belyste i dette Øieblik den tætte Klynge Matroser, af hvilke de forreste vege tilbage, medens flere og flere barske, skjæggede Ansigter kom bag ved til Syne; men de forbleve tause, ja nogle af dem betragtede den unge Chef med et trodsigt Blik.

„Have jo entret saa mangen en Skude sammen" — vedblev Vesel og undertrykkede sin Harme, i Haab om, med det Gode at bringe Mandskabet tilbage til Lydighed — „tænker, at I vel kunne vove, hvad Eders Chef ei er bange for. Nu, frem der, I gamle Ulke! Ørerne i Veiret! vil med Guds Hjelp være første Mand paa Fjendens Dæk — —" han drog sin Kaarde og svingende den over Hovedet, gjorte han nogle Skridt hen imod Skandsen. En dyb Brummen bruste over Forsamlingen, der begyndte at komme i Bevægelse, og da Kadetten Wodrof, ligeledes svingende Kaarden, sprang hen til sin Chef, syntes en Deel af Mandskabet

at skamme sig; en Snees graaskjæggede Matroser traadte frem, medens dog det langt overvejende Antal trængte sig tættere sammen; med høi og trodsig Stemme raabte en af de Bagerste: „Vi have været i Ilden hele Gaarsdagen — — vi ville sove i Nat og entre i Morgen — —." „Ja, ja" — gjentoge hundrede barske Stemmer — „sove i Nat og entre i Morgen — — i Morgen ville vi slaaes." — Med funklende Blik raabte Vessel, idet han overdøvede dem Alle: „For Djævlen! er jo for seent i Morgen — —." — „Fjenden har faaet nogle Klude op og lægger fra" — meldte Wodrof iilsomt. I tre Spring var Vessel oppe paa Skandsen og hans Commandoord løde tordnende over hele Skibet. I en Haandevending sattes flere Seil til; thi Matroserne, der indsaae, at der nu intet kunde blive af Entringen, begyndte allerede at angre deres Opsætsighed og istemmende det vanlige „Dhøi", grebe de fat i Tougene; efter ti Minutters Forløb strøg Ørnen atter tæt ind paa den af alle Kræfter flygtende Orlogsmand. Det ene Lag efter det andet bragede over dennes Dæk og de svære Kugler sloge knusende ind i dens Skrog og Master, men besvaredes kun af enkelte Kanonskud og af Geværsalver, da Fjenden alene var betænkt paa at afværge ethvert Forsøg paa Entring. Skibene seilede tæt jevnsides og de utallige udhængte Lygter udbredte et saa klart Skin, at Cheferne kunde skjelne hinanden paa deres Skandser. Gjennem Raaberen opfordrede Vessel sin Modstander til at lægge bi og heise Blodflag; han forestillede ham Ørnens ringe Styrke i Forhold til det store Orlogsskib, kaldte ham en Kryster, der tjente sin Konge som en Slyngel, naar han vilde flygte for sin Undermand. Men Alt var forgjeves; den svenske Chef fortsatte sin Flugt, uden at ændse den haanlige Tiltale.

Saasnart Dagen begyndte at grye, sik man den svenske

Flaade i Sigte, og da tre Rangskibe, der vare blevne opmærksomme paa Kanonaden, for fulde Seil holdt ned imod dem, maatte Vesel afstaae fra Jagten. Endnu engang sendte han sit hele Lag efter Flygtningen og gik derpaa over Stag, harmfuld over, saaledes at være gaaet Glip af det sikkre Bytte. Imidlertid vilde han nødig vende tomhændet tilbage til Flaget; neppe havde Rangskibene derfor opgivet Jagten efter ham, før han atter gik over Stag og laverede med smaa Slag omkring den svenske Flaade, i Haab om, at hans sædvanlige Lykke skulde sende ham en Prise imøde, og Haabet slog ikke heller feil.

Solen stod allerede høit paa Himlen; siden det natlige Optrin havde han intet Ord vexlet med Mandskabet, der tildeels med nedslagne Øine og forlegne Miner vandrede omkring paa Dækket eller samlede sig i smaa Grupper og talte hviskende med hinanden. Den svenske Flaade seilede et Par Mile forud ind til Carlscrone; til Luvart af den dagedes en Mængde andre Seil op, der styrede i modsat Retning og altsaa kom Ørnen imøde. Der vexledes Salutskud og gjennem Kikkerten opdagede Vesel snart, at det var en Transportflaade, formodentlig bestemt til Pommern med Proviant og Ammunition. Med spørgende Blik betragtede Ole sin unge Chef og efter Sædvane brummede han halvt ved sig selv: „Er Bedækningen ikke for stærk, var der vel noget at hente; men en Smule Fif var kanskee ikke af Vejen." Vesel nikkede, idet han lod Kikkerten synke, og vinkende en af Lieutenanterne til sig, sagde han: „Komme til at maskere os en Smule. Tænker, vi hilse paa Svensk; men ved Kanonerne gjøres klart og hele Mandskabet pibes op. Rap Jer, Hr. Lieutenant!" — tilføjede han med højere Stemme — „Den Første, der gjør en suur Mine, kan savne Masten." Denne Trudsel gjortes imidlertid ikke fornøden. Paa Baads-

mandspibens Lyd vare alle Mand i et Nu paa Dækket og udførte med travl Iver de givne Befalinger. Da Transportflaaden, der convoieredes af en Orlogsmand paa 60 Kanoner, af en Fregat paa 36 og endnu et mindre armeret Fartøi, seilede frem, gik Ørnen forbi med en svensk Gjøs fra Fortoppen og løsnede et enkelt Skud; uden at fatte Mistanke, besvarede Orlogsmanden denne Hilsen og fortsatte Coursen.

„Klar til at vende!" — commanderede Vesel, da det sidste Koffardiskib var passeret — „stir Storbaaden ned!" — Ørnen lod pludselig falde og gik over Stag; sættende derpaa Klyver og Stagseil til, faldt den atter i Vinden og strøg med Pilens Fart midt ind i den noget adspredt seilende Flaade. Ved denne uventede Manøvre spærrede den Vejen for en stor Galiot; Storbaaden, der imidlertid var bleven bemandet, stødte fra og lagde med et Par Aaretag ind under Transportskibet. I Løbet af fem Minuter var det entret og Besætningen overmandet af de danske Sømænd, der ved denne Leilighed haabede at udslette deres Brøde og derfor gik desto modigere og raskere til Værks. Det medtagne Slæbetoug gjortes øieblikkeligt fast ved Galiotens Forstævn, og da den svenske Fregat, der først blev Angrebet vaer, gik over Stag, for at hale ind paa Ørnen, fra hvis Top den svenske Gjøs var forsvunden, strøg denne allerede for fulde Seil ud af Flaaden, slæbende Galioten efter sig. De svenske Krigsskibe satte nu ogsaa alle Seil til og joge efter den drivstige Krydser, medens Skud paa Skud knaldede over Havet efter ham; men Afstanden imellem dem blev større og større, Kuglerne vandede for „den hvide Ørns" Skrog og faldt matte i Vandet rundtom den, indtil Fjenden omsider maatte opgive Jagten og ærgerlig vende tilbage til Transportflaaden, af hvilken den største og kostbareste Ladning saaledes var bortsnappet saagodtsom under Bedækningens Kanoner.

To Dage efter hilste Vesel det danske Admiralsflag ved Falsterbo Rev og lagde sig med sin Prise for Anker agter om „Elephanten".

Ende paa første Deel.

# Fædrelandshistoriske

# Malerier

af

**P. P.**

---

## Sjette Bind.

### Peter Tordenskjold.

Andet Oplag.

II.

---

**Kjøbenhavn.**

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

# Peter Tordenskjold,

## et historisk Maleri

fra Begyndelsen af det 18de Aarhundrede.

Af

**P. P.**

Andet Oplag.

---

## Anden Deel.

---

**Kjøbenhavn.**

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Angrebet paa hans elskede Fædreland opflammede imidlertid Tordenskjold til større og større Anstrængelser; forvovne Planer krydsede i hans Hjerne og hans rastløse Aand pønsede kun paa Midler til at iværksætte dem. „— — Vor Herre give Lykke!" — „Amen!" — sagde Tordenskjold — „ville lade staae til."

# Forſte Capitel.

Søslaget den 8de Auguſt 1715 havde ganſke brudt de Svenſkes Kraft til Søes; Flaaden forlod ikke mere i dette Aar Carlscrones Havn. En engelſk Escadre forenede ſig med de danſke Orlogsmænd under Rabes Overcommando, og al Forbindelſe mellem Sverrig og dette Riges tydſke Provindſer blev afbrudt. De af Carl den Tolvte opkaſtede Skandſer og Batterier bleve efterhaanden indtagne med ſtormende Haand, hvorved der blandt de ſvenſke Krigere forefaldt Exempler paa Mod og Aandsnærværelſe, der mindede om den græſke Oldtids Kampe: Saaledes erobredes Prenemünder Skandſen førſt efterat den der commanderende Oberſt Ulrick med en Kugle gjennem Hjertet var ſegnet ned paa Dyngen af ſine faldne Svenſkeres Liig, og i hans Lomme fandt man en af Carl undertegnet Ordre: at han ſkulde ſlaae til han faldt. De ſidſte ſvenſke Orlogsſkibe, der endnu holdt Søen, bleve i Kongerne af Danmarks og Preusſens Paaſyn, af Vice-Admiral Sehested, jagne gjennem Veſterdybet paa Land, hvor Skibscheferne ſelv ſatte Ild paa dem, og da den danſke Flaade havde bragt friſk Skyts og Ammunition fra Kjøbenhavn, iværkſatte en Afdeling af den allierede Hær midt i November Maaned Landgangen paa Rygen, hvor Forſkandsninger ſtrax bleve opkaſtede, for at faae Fodfæſte.

Efterretningen herom naaede Carl den Tolvte, da han et Par Mile fra Landgangspunktet besigtigede sine talrige Vagtposter. Vantro rystede han paa Hovedet ad Beskrivelsen over den Mængde Tropper, der skulde være bragte i Land; i al Hast samlede han henved 3000 Mand og en Artilleripark paa otte Kanoner, hvormed han endnu samme Aften drog ned mod Kysten i den Tanke, strax at forjage Fjenden.

Det var en barsk Novembernat; hvide forbijagende Skymasser skjulte hvert Øieblik Fuldmaanens klare Skive; den skarpe Vind fejede hen over de skraanende Sneeflader; mørke Fjeldmasser optaarnede sig mod Nordvest, medens det i Maanens Straaler glimrende Hav udbredte sig mod Vest og de frembrusende Bølger dundrede under Stranden. Langs den høje Kyst, omtrent et tusind Alen ind paa Landet, hævede sig de iilsomt opkastede Jordvolde, der allerede vare forsynede med spanske Ryttere, mellem hvilke en Kanon hist og her gabede frem. Indenfor var der antændt en Mængde Vagtild, hvis Flammer udbredte et rødligt Skjær over hele Egnen, og utallige Stemmer lød forvirrede mellem hinanden, da man paa alle Kanter endnu var beskjeftiget med at befæste Forskandsningerne.

Hist oppe paa den skinnende Skraaning bevægede sig nogle dunkle Masser hen imod den befæstede Leir. Det var de svenske Batailloner, der med Carl den Tolvte i Spidsen rykkede frem over den gnistrende Snee; men den kongelige Eventyrers Haab, at overrumple sin Fjende, blev skuffet. Allerede rørtes Trommen derinde, det glimtede mellem de spanske Ryttere og flere Kanoner bragede løs; Kuglerne fore ind mellem de svenske Geledder. Der commanderedes Holdt, Artilleriet kjørte frem og en heftig Ild aabnedes paa Forskandsningerne. Natten var imidlertid saa lys, at Kong Carl med sit øvede Blik snart overbeviste sig om, at den af

Fjenden i Land bragte Styrke maatte være ham for overlegen, og den vel vedligeholdte Ild fra Leiren gjorte desuden i faa Minutter store Huller i hans Rækker. For ikke at give de Angrebne Tid til at sunde sig, besluttede han derfor med sin sædvanlige Forvovenhed, med Kaarden i Haanden at bestige Jordvoldene, og maaskee var dette ogsaa lykkedes paa ethvert andet Punkt; men Skjæbnen, der nu begyndte at gaae ham imod, vilde, at netop denne Afdeling af Leiren blev forsvaret af de danske og norske Kjernetropper under Kong Frederiks personlige Anførsel. Med koldt Mod og vægtige Kolbeslag modtoge Jyderne og Normændene de med vildt Hurra fremstormende Svenskere og der opstod snart en frygtelig Kamp, Mand mod Mand, under Kanonernes Torden fra begge Sider. Mange vare allerede faldne; men endnu var ingen Svensker flygtet, ligesaalidt som nogen Dansk eller Normand var vegen et Skridt tilbage; først gjennemborede af Bajonetter eller Kugler vege de Pladsen.

„Fremad der! — — for Sverrig og dets Drot!" — udbrød Carl den Tolvte, idet han med høit svungen Pallask styrtede hen imod Jordvolden. Med fordoblet Hurra iilte en Trop til Fods kæmpende Ryttere, med deres Lieutenant i Spidsen, efter; Geværild knaldede deroppe fra og flere Krigere segnede til Jorden rundt omkring ham.

„For Satan! riv de spanske Ryttere om" — raabte Kongen og uskede med rasende Kraft i en af Pælene, saa den løsnedes i Jorden og sank til Siden; med eet Spring var han deroppe og kløvede Panden paa en Soldat, der netop med Kollen langede ud efter ham.

„For tusin\! — — vogt Eder, Herre!" — skreg Lieutenanten, som havde fulgt ham i Hælene, og gribende ham i Armen drog han ham voldsomt tilbage.

„Elendige Kryster! det koster Dit Liv" — sagde Kongen og skjar Tænder, idet han hurtig ravede sig op fra Sneen.

„Tilbage, Herre! skynd Eder!" — stønnede en tililende høi Officeer — „Fjenden drager i Masse ud af Leiren og her er I meest udsat for det grove Skyts."

„Stille der! hvis I har Eders Liv kjært" — svarede Carl og hans Øine syntes at gnistre i Natten — „jeg er ikke bange for Kuglerne — — de bide ei paa Carl den Tolvte — —" neppe havde han udtalt, før det knaldede fra Siden og en Regn af Geværkugler peb forbi; Officæren sank gjennemboret ned for hans Fødder. Under rystende Hurra brød et jydsk Infanteri-Regiment i Stormskridt frem fra Leiren; uimodstaaeligt styrtede de stærke Karle løs paa deres gamle Fjender og dreve dem med frygtelige Kolleslag Fod for Fod tilbage. Da bragede det paa den anden Side; flere Kanonkugler borede sig ind i den tætte Menneskmasse, og nu først vendte Carl den Tolvte sig til Flugt. Omringet af en Deel Officerer og et halvt Hundrede Veteraner, iilte han tilbage op ad den skraanende Sneemark, medens Resten af hans lille Hær ligeledes søgte Redning i Flugten til alle Kanter; hele Artilleriparken faldt i de Danskes Hender.

En halv Miils Vei fra Kamppladsen, der var bedækket af over 300 tappre Svenskeres Liig, gjorte Kongen Holdt. Han satte sig ned paa en i Sneen fremragende Steen og saae med harmfulde Blik over paa sine Fjenders lyse Leir, hvorfra enkelte Skud endnu knaldede ud i Naten, blandede med Trommeslag og Trompetstød; langsomt rullede hans Øine derpaa omkring i Kredsen af de stakaandede Ledsagere, der i ængstelig Taushed betragtede ham.

„For Satan! er I endnu der!" — udbrød han pludselig og strakte Armen ud imod en høi, robust Rytterlieute-

nant, der stod nogle Skridt fra ham — „jeg tænkte, I havde klogelig søgt Døden, for at vinde min Tilgivelse." — „Den har jeg ogsaa søgt, Eders Majestæt!" — svarede Rytter-officeren med næsten skjælvende Stemme og tabende den militaire Holdning, bøjede han sig forover — „men Eders Majestæt maa tilgive — — jeg vilde ikke forlade Eder paa Flugten — —." — „Ha! I spotter endnu Eders Herre og Konge" — faldt Carl ham med stigende Heftighed i Talen — „det er Eders Skyld, I Kryster! at jeg ikke besteg den Muldvarperede og ærlig har I fortjent en Kugle bagfra — — for Satan! har I ikke lagt Haand paa Eders Konge — —." — „Tilgivelse, naadigste Herre!" — stammede Officeren og bøjede næsten sine Knæ — „det skete kun for at redde Eders Majestæts Liv — —." — „Ha, ha! mit Liv!" — raabte Kongen med convulsiviss Latter — „det har ingen Nød. Men da I er en Kryster, der istedetfor at følge sin Konge paa Ærens Vei, rev ham tilbage med brutal Magt, og nu staaer der med klapprende Been, skal I ikke engang døe, men have Prygl som en lumpen Karl og ved næste Leilighed stikkes ind i Geleddet." Murrende traadte Officererne et Skridt tilbage og Rytterlieutenanten hævede sig rask i Veiret. Med gnistrende Blik vedblev Carl den Tolvte: „Hvad er det! hvo vover at murre, naar Kongen taler. Træd frem, Oberst Schwerin!" — henvendte han Ordet til en graanet Officeer, der lydeligst havde tilkjendegivet sin Uvillie — „drag Eders Kaarde og tilmaal denne Kryster tolv Slag — — ha! I vil nok ikke; men nu befaler jeg Eder det." Nølende adlød Overſten; uden at knye og som en livløs Figur modtog Rytterlieutenant Bjørnson Slagene.

Da Kongen strax derpaa iilte videre med sit Følge, stirrede den beskjæmmede Officeer med glødende Blik efter ham; langsomt vendte han sig mod den danske Leir og en hævn-

gjærrig Tanke syntes at gjennemkrydse hans Hjerne. Et Øieblik vaklede han hid og did, foer derpaa med Haanden over Panden og styrtede afsted i samme Retning som de Andre.

Med Nød og Neppe slap Carl den Tolvte over til Stralsund. Uagtet han havde givet de paa Rygen tilbageblevne Tropper den bestemteste Ordre, at forsvare deres Poster til det Yderste, overgave dog 2000 Mand med hundrede Officerer sig til Kongen af Danmark, som behandlede dem med Mildhed og lod udele Levnetsmidler iblandt dem. Øen var saaledes erobret og de Allierede sammendroge deres hele Magt om Stralsund, der nu havde Sverrigs Konge og Levningerne af dets fordum saa seirrige Hære inden sine Volde. De Beleirende rykkede vel tættere og tættere om Byen og beskjøde den fra alle Kanter; men endnu var ingen Bresche skudt, intet af Udenværkerne taget og Beleiringen syntes at ville blive langvarig. Da indfandt sig en Aftenstund en overløben svensk Rytterofficeer ved det sachsiske Hovedqvarteer og forlangte at føres for General-Lieutenant Seckendorf; hans Uniform var gammel og afslidt, hans Ansigtstræk fordrejede og hans Blik ustadigt, næsten vildt. Skjøndt dette Besøg syntes lidt mistænkeligt, lod Generalen ham dog bringe for sig og efter en halv Times Samtale med ham i Eenrum, udstedte han pludselig Ordre til flere Regimenter, at holde sig færdige til et natligt Tog. Nogle hundrede Mand sendtes øieblikkeligt afsted til den saakaldte Tribsee-Port, hvor de under heftig Skyden og Trommeslag gjorte et forstilt Angreb, der, som man havde gjort Regning paa, bevægede de i Staden commanderende Officerer til at samle Garnisonens hele Styrke paa dette Punkt. Imidlertid drog Seckendorf i al Stilhed med 4000 Mand ned mod Franken-Port; gjennem Mørket bemærkede man en høi Skikkelse, der med usikkre

Skridt iilte foran Generalen. Da Spidsen af Colonnen havde naaet det Sted, hvor Forskandsningerne slippe ved den temmelig høje Kyst, vadede Skikkelsen ud i Vandet og drejede omkring den yderste Vold; tause og forsigtige fulgte Soldaterne efter og snart vare de alle forsvundne omkring Pynten. Man hørte Skildvagterne raabe an indenfor Skandsen og pludselig knaldede en Geværsalve løs; et skingrende Hurra fulgte paa og under Skud paa Skud opstod en levende, men kort Kamp. Dette vigtige Udenværk havde nemlig en Besætning af 1000 Mand, der med ubeskrivelig Forbauselse saae Fjenden i Stormskridt stige op som fra Havets Bund. Rask grebe de til Vaaben og gjorte tapper Modstand; men Overmagten var for stor. Efterat henved 400 Svenskere vare faldne i det morderiske Haandgemænge, strakte Resten Gevær. Seckendorf besatte ufortsvet Udenværket med sine Sachsere og vendte de der forefundne fem og tyve Ildsvælg mod Staden, hvis Garnison ved Dagens Frembrud forfærdet saae sine egne Kanoner spille paa den inderste Vold. Flere forgjeves Forsøg gjortes paa at gjenerobre Udenværket; hver Gang sloges Svenskerne tilbage med stort Tab.

Mod Slutningen af December Maaned lod Carl den Tolvte, for hvis urolige Aand Fæstningen Stralsund tilbød en altfor snever Tumleplads, sig omsider overtale til at vende tilbage til Sverrig. Men da Beslutningen var tagen, blev dens Udførelse en vanskelig Opgave; thi hele Farvandet vrimlede af danske Krydsere og Vinteren truede hver Dag med at fængsle Bølgerne i sine kolde Lænker. Dog nu vilde Carl afsted og da kunde ingen Vanskelighed, ingen Fare holde ham tilbage. — Ved Daggry den 21de December 1715, da en iisnende Taage hviilte over de sneedækkede Kyster og et tyndt Lag Jis allerede syntes at spærre Vejen, besteg han med nogle faa Ledsagere en Chalup og fulgte i

Kjølvandet efter en med hans Bagage fragtet Jagt, hvis Mandskab i flere Timer havde arbeidet paa at hugge en Canal gjennem Isen ud til den aabne Sø. I en Fjerdingveis Afstand skjelnede man gjennem den disige Luft Skroget og Masterne af en Fregat. Halende ud af alle Kræfter stræbte derfor de raske Sømænd at naae gjennem Canalen inden Taagen fordeelte sig og lod dem blive seete fra det fiendlige Vagtskib. Med Forundring opdagede de pludselig en Jolle forud, der roedes af en enkelt Mand, saavidt man gjennem Taagen kunde see, en svensk Rytterofficeer. Men i den Formening, at det var En af Kongens Følge, der vilde recognoscere Farvandet, brød man sig ikke videre om ham, og allerede havde Chaluppen naaet den yderste Skorpe af Ismassen, da Taagen begyndte at fordele sig til Luvart og „den hvide Ørns" hele Rade aabentstaaende Kanonporte kom til Syne i et Kanonskuds Afstand. Jollen forud gjorte en Vending, Rytterofficeren traf af alle Kræfter paa Aarerne, øjensynligt for at naae over til Fregatten, paa hvis Dæk man øinede nogle frem og tilbage ilende Skikkelser. Baadsmandspibens Lyd trængte hvislende over til Chaluppen; det glimtede fra Fregattens Side, et Par Kugler strøge hen over Havet og sloge ind i Jollen, hvis sønderknuste Stykker i næste Øieblik svømmede omkring paa Vandet; histhenne dukkede Rytterofficeren i Veiret, men forsvandt strax efter i de iisnende Bølger. — Paa Carl den Tolvtes Befaling havde Chaluppen, saasnart den var kommen ud af Canalen, lagt ind til Jagten, hvor Kongen sprang ombord; for en gunstig Vind gik det let seilende Fartøi Nord paa og skjultes snart af Taageskyerne, der dreve samme Vei, som om de vilde skjule den kongelige Flygtning i deres fugtige, sorgtunge Slør.

Neppe ahnede „den hvide Ørns" Chef, hvilke vigtige Passagerer hiin lille Jagt førte over til Sverrigs sydlige Kyst, ellers havde han sikkert kappet sit Ankertoug og maaskee bragt Carl den Tolvte til Kiøbenhavn, hvormed Krigen sandsynligviis havde været endt. Men endnu engang vilde Lykken tilsmile denne Aarhundredets kjækkeste, skjøndt derhos letsindigste Fyrste og magede det derfor saa, at hans farligste Fiende, Capitain Vessel netop Dagen forinden havde jaget og entret tvende svenske Smakker, der vare ladede med Vaaben, Kugler og Krudt til Stralsunds Garnison, og for ikke at lade dem i Stikken, bekymrede han sig ikke videre om den uanseelige Jagt.

Det var nemlig vor Helt om at gjøre, snarest muligt at bringe de tvende vigtige Priser i Sikkerhed til Kjøbenhavn, for at beskjæmme sine Misundere, der nærede et hemmeligt Haab om, at den unge Vovehals skulde have udspilt sin Rolle, da saavel Rabe som Gyldenløve havde ladet falde nogle Ytringer om den Ubesindighed, hvormed Ørnens Chef i den senere Tid uden Nødvendighed havde indladt sig i Kamp med sine Overmænd og flere Gange været nær ved at skydes i Sænk; navnlig havde han, tvertimod Admiral Rabes udtrykkelige Forbud, i Bugten ved Jasmund angrebet en Tredækker i flere fjendlige Orlogsskibes Paasyn, ved hvilken Leilighed der næsten udbrød Mytteri blandt hans Mandskab, og ved Ankomsten til Kjøbenhavn klagede nu Ørnens Besætning virkelig over, at deres Chef uophørlig jog dem i Ilden, uden at tage Hensyn til om Fjenden var deres Ligemand eller ti Gange stærkere. Paa sin sædvanlige frimodige og syndige Maade svarede Vessel, at han vel tvende Gange havde braset op for øjensynlig Overmagt; men første Gang var dette skeet i Tillid til Admiral Rabes Løfte, at sende ham Orlogsmanden „Havfruen" til Hjelp, og da

han i Morgendæmringen havde antaget Byen Jasmund for dette Skib, kunde han ikke betænke sig paa at angribe. Den anden Gang havde vel ingen saadan Aarsag været forhaanden, der kunde undskylde ham; men da den langt overlegne Fjende efter en rask Kamp havde taget Flugten for den lille Ørn, haabede han, at Æren opvejede den Skade, han havde lidt paa Master og Seil. Hvad Mandskabets Klage angik, saa vidste han intet andet Svar, end at han selv stedse var første Mand i Ilden og at han efter Kampen gjerne vederqvægede sine Folk af sin egen Lomme. Iøvrigt maatte Udfaldet tale hans Sag: med uplukkede Fjær og med riigt Bytte var jo Ørnen vendt hjem til sin Rede og Fjenden skulde nok huske hans Kuglers Sang.

Dette Forsvar vandt Bifald hos den høihjertede Deel af Admiralitetet og da Rabe indrømmede Rigtigheden af det om „Havfruen" Anførte, erklærede man Vessels Forhold for ulasteligt og at han som den bedste Krydser i den danske Flaade burde anbefales til Kongens særdeles Naade. Det opsætsige Mandskab blev afstraffet og fra alle Kanter strømmede andre Sømænd til, for at søge Ansættelse paa den stolte Ørn. — General-Admiral Gyldenløve havde imidlertid faaet Befaling, med flere høje Søofficerer at begive sig til Hans Majestæt i Pommern, og det tillodes Vessel at følge med, da man ret godt vidste, at Kongen gjerne vilde see ham; havde han dog allerede tilkæmpet sig et Navn, der klang som Malm paa de nordiske Farvande og som sjelden manglede i nogen Seirsberetning. —

Tredækkeren, der havde ført de høje danske Søofficerer over Østersøen, kastede henimod Middagen, paa en af de sidste Dage i December Maaned, Anker ved den pommerske Kyst. Admiralsflaget vejede fra Toppen og Salutskudene rystede den kolde Luft; en pyntelig Chalup stødte fra Skibets

Kæmpeskrog og skøi for tolv Aarer ind mod Skibsbroen med et talrigt Selskab af Admiraler, Schoutbynachter, Commandeurer og Capitainer. En skjemtsom Samtale, hvori Vessel med Lethed havde deeltaget og som tildeels drejede sig om hans æventyrlige Farter, havde netop fundet Sted, da vor Helt aabnede sin kostbare, med Brillanter besatte Daase, en Foræring af Kongen, og bød Gyldenløve en Priis. General-Admiralen, som endnu lo over en Bemærkning af Ørnens, med naturlig Vittighed begavede Chef, gjorte i det samme en heftig Bevægelse, for at svøbe Kappen tættere om sig, og med en Flig af denne slog han uforvarende Daasen ud af Haanden paa den unge Mand; den skøi ud i Vandet og glimrede endnu i den gjennemsigtige Bølge.

„Sei der!" — raabte Vessel og Smilet paa hans levende Aasyn kæmpede med en let Forskrækkelse — „med Forlov!" — tilføjede han og kastede Hatten; gjørende derpaa et rask Spring tæt forbi den forbløffede General-Admiral, kastede han sig overbord og forsvandt under den iisnende Havflade, i den Hensigt at gribe Daasen før den naaede Bunden.

„Holla! om med Roret!" skrege Alle paa engang og dybt Alvor afbrød pludselig Munterheden, medens Sluproerne lagde sig paa Aarerne og Chaluppen drejede rundt. Det hvirvlede paa den mørke Bølge og Vessels krusede Hoved dukkede op; men hverken Angst eller Ærgrelse var at læse paa hans Aasyn. Leende raabte han: „Kunde ikke naae den — — er saa forbandet mørkt dernede — — maa bede Hr. Admiralen undskylde, at J ingen Priis fik dengang." Med et Par kraftige Tag naaede han derpaa ind under Chaluppen og blev halet op. Hans lystige Lune lod hele Selskabet snart glemme Overraskelsen og under almindelig Latter lagde man an ved Skibsbroen, medens de gamle Offi-

cerer uvilkaarligt betragtede den fære unge Mand med beundrende Blik. —

Med Carl den Tolvtes Flugt fra Stralsund endtes de nordiske Magters Kamp i Tydskland. Den 23de December overgav General Dücker Fæstningen, der strax toges i Besiddelse af de Danske. Kun 5000 udhungrede Svenskere vare tilovers af de tredive kraftfulde Regimenter, hvoraf Garnisonen endnu forrige Aar bestod. Kongen af Preussen drog bort med sine Bataillioner, ligeledes General-Lieutenant Seckendorf med de sachsiske Tropper. Rygen og Pommern indtil Prenafloden overlodes Kongen af Danmark, som kort efter, da Vismar ogsaa overgav sig, blev hyldet af de erobrede Provindsers Landstænder.

Det kongelige Hovedqvarteer var nu paa engang forvandlet til et glimrende Hof, hvor fremmede Fyrster og Generaler nysgjærrige strømmede ud og ind, og hvor Adjutanter fløi frem og tilbage. Jubel og Lykønskninger surrede fra alle Kanter om den seirrige Frederik, som, beruust af den bedragerisk Lykke, med Haardhed tilbageviste dem af sine Omgivelser, hvis klogtige Raad gik ud paa at benytte Øieblikket til at opnaae en fordeelagtig Fred. Ganske andre Planer beskjeftigede vistnok hans Tanker og lode ham begjærligere end nogensinde før skue ud i den Retning, hvorhen de af hans Ministre, der stemte for Krigens Fortsættelse, pegede.

Dagen før Kongens Afreise til Danmark herskede der et bevæget Liv i Audienceværelset, hvor man blændedes af de utallige glimrende Uniformer. Krigere af alle Vaabenarter, høje og lave mellem hinanden, Ministre og fremmede Diplomater dannede forskjellige Grupper; men næsten Alles Blik dvælede med Nysgjærrighed eller Interesse paa hiin ungdommelige Søofficeer med det korte, krusede Haar, der med Sømandens utvungne Anstand temmelig høirøstet under-

holdt sig med nogle Admiraler og Schoutbynachter. Korte Træk af hans unge Heltelib løb hvisfende fra Mund til Mund. Pludselig fore Fløidørene op og den høirøstede Samtale forstummede, idet Frederik den Fjerde med en let Hilsen til alle Sider traadte ud af sit Gemak. Med et hurtigt Blik oversaae han Forsamlingen, der snart dannede en stor Kreds omkring ham; derpaa gjorte han rask et Par Skridt hen imod de høje Søofficerers Gruppe og henvendte Ordet til General-Admiral Gyldenløve: „Vi takke Eder, Hr. Admiral! at I har forekommet vort Ønske og bragt den lille Fregatchef med. I disse glade Dage ønske vi gjerne at samle alle de heltemodige Mænd om os, der have bidraget til vore seirrige Vaabens Glands." — „Hvad Eders Majestæts Admiralitet i sidste Indberetning har forebragt angaaende denne unge Mands udviste Kjækhed i de seneste Affairer, vover jeg at gjenkalde i Erindringen" — svarede General-Admiralen i en frimodig Tone — „og at anbefale ham til en Gunstbevisning." — Kongen nikkede med en halv fiffig Mine; den oprundne Lykkens Sol havde stemt ham saare naadig og glad. Han vinkede ad Fregatchefen; med en just ikke dyb Bøining og med et frit Blik paa Kongen traadte Vessel frem. „I er os ret velkommen, Capitain Vessel!" — tiltalte Frederik ham — „hvis vore mangfoldige Forretninger levnede os Stunder dertil, gad vi nok af Eders egen Mund høre fortælle nogle af Eders æventyrlige Farter. Men vi have ikke heller skaanet vor kongelige Person for Krigens Strabadser" — tilføjede han og greb ned i Lommen — „vi ere blevne noget forkjølede — — det er sandt, I har jo en Daase; vi kunne vel faae en Priis hos Eder — —." Han gottede sig et Øieblik over den unge Mand, som ligeledes greb i sin Lomme, men derpaa lidt forlegen stammede: „Beder Eders Majestæt at undskylde — — har den ikke hos

mig." — „Ha, ha!" — lo Kongen — „man har fortalt os det; I har gjemt den paa Havets Bund og maa gaae til Søes hvergang I vil have en Priis. Nu da, for at spare Eder den Uleilighed, ville vi skjænke Eder en anden." Han drog en Guldbaase frem, der var prydet med hans eget Portrait, indfattet i Brillanter, og rakte ham den. „Takker underdanigst" — sagde Vessel glad og betragtede Portraitet — „skulde den gaae overbord, gaaer jeg til Bunds og henter den eller bliver dernede." — „For Gud! nei" — lo Kongen atter — „det forbyde vi Eder paa det stængeste; vi agte at benytte Eders Kjækhed ved langt vigtigere Leiligheder og da vi ere veltilfredse med hvad I i denne Sommer har udrettet i Kampen, kan I komme frem dermed, hvis Noget ligger Eder paa Hjerte." — „Vover da at anholde hos Eders Majestæts Naade om at forfremmes til Commandeur-Capitain og betroes en Escadre i Nordsøen" — greb Vessel hurtig Ordet — „haaber, i saa Fald at holde Farvandet ryddeligt." — „Saa sagte, saa sagte" — vedblev Kongen i en lidt alvorligere Tone — „derom have vi tidligere havt en Høne at plukke med vort Admiralitet. I er endnu for ung og har allerede oversprunget saa Mange; vi have engang før sagt Eder, at det ikke gaaer an. Men vi have tænkt paa anden Maade at belønne Eders tro Tjeneste: i Betragtning af den roesværdige Iver, I altid har lagt for Dagen paa Eders Krydstogter, hvorved der er skeet Fjenden mangfoldige Afbræk og vor Flaades berømmelige Seire ere gjorte mulige, samt da I har erobret adskillige Skibe, ja endog taget Schoutbynacht Grev Wachtmeister til Fange, have vi besluttet at ophøje Eder i Adelstanden, for at I desto flittigere skal være betænkt paa at befordre vor Krones Glands og Fædrelandets Hæder." En sagte Mumlen bruste over Forsamlingen; Vessel stod et Minut taus med nedslagne

Øine, derpaa steg Blodet ham op i Kinderne; thi en glad Tanke gjennembævede ham, som om han pludselig havde gjort et Kæmpeskridt frem mod et hemmeligt Ønskes Opfyldelse. Med Udtrykket af dyb Taknemlighed hævede han Blikket i Veiret og vilde tale; men Kongen afbrød ham, idet han tilføjede: „For Fremtiden tillægge vi Eder dernæst Navnet Tordenskjold." — „Takker, takker" — udbrød nu den unge Mand og lagde Haanden paa Brystet — „lover, ærligt at tordne for Svenskens Øren, hvorsomhelst jeg møder ham, saa at han skal tilstaae, at Eders Majestæt ikke skjænkede mig det Navn omsonst." — „Det stole vi paa" — sagde Kongen smilende og rakte ham sin høire Haand til Kys — „derfor have vi ogsaa bestemt, at I til adeligt Vaaben skal føre et Skjold med Lynstraaler og tvende forslagte Kanoner." — Usædvanlig mild og naadig vinkede Monarken ad Forsamlingen til Afsked og forlod Audienceværelset med sine Ministre og fremmede Diplomater, medens de øvrige Tilstedeværende trængte sig omkring den nye Adelsmand, som med blussende Kinder og beskedne Miner modtog deres Lykønskninger. —

---

## Andet Capitel.

Carl den Tolvte ponsede derhjemme i sit udtærede, paa alle Sider beklippede Fædrenerige paa nye Erobringsplaner; Tanken om at forskaffe sine plagede Undersaatter Fred opstod aldrig i hans Sjæl. I al Stilhed samlede han de hist og her adspredte Levninger af sine gamle seirvante Skarer og saae sig derpaa om til alle Sider, for at udfinde det

fordeelagtigste Punkt til Angreb. Det holsteenske Parties endnu bestandig virksomme Styrer, Baron Gørtz, viste ham lokkende Udsigter til det forhadte Danmarks Ydmygelse, naar han nærmede sig Peter Czar, aftraadte denne de allige-vel tabte svenske Provindser, imod at den russiske Indflydelse hjalp Sverrig til Norges, ja maaskee Danmarks Erobring; de fornødne Pengemidler skulde komme fra Skotland, hvor den engelske Prætendents rige og fanatiske Tilhængere vare villige til, med klingende Mønt at betale enhver Understøt-telse fra svensk Side. Opflammet af disse Udsigter, vendte Carl først sit Blik mod det frugtbare Sjælland og besluttede, ligesom engang Carl den Tiende, ad den af Vinteren slagne Bro at overskride Øresund. Frederik den Fjerde, som imid-lertid var vendt tilbage til Kjøbenhavn og havde faaet Nys om denne Plan, rustede sig i al Hast til at modtage Angre-bet. Hovedstadens stridbare Borgere tilligemed det talrige og kjække Matroscorps strømmede til Volden, ligesom for et halvt hundrede Aar siden, medens befæstede Blokhuse oprette-des langs den hele Kyst. Men det midt i Februar Maaned indtrædende Tøveir bortskyllede Broen, og med sin lille, om-trent 9000 Mand stærke Hær vendte Carl den Tolvte sig pludselig mod Norden. Søndag Morgen den 26de Februar 1716 overskred han Norges Grændse og holdt Gudstjeneste under aaben Himmel paa en nøgen Sneemark.

Ved Ordet Krig fare nødvendigviis en Række gruelige Billeder forbi Tanken, af Nød og Fortvivlelse, Blod og Taarer, Hunger og Tilintetgjørelse af huuslig Lykke; som en Skare hylende Ulve følge jo disse Ulykker efter den stolteste Hær, der under klingende Spil drager over Verdens Skue-plads. Dog alle disse Rædsler forsvinde af Billedets Rand eller overstraales af Romantikens Glands, af Heroismens Glorie, naar Krigen bliver til en Kamp for Fædrelandets

Uafhængighed, naar Borgeren stiller sig med Fædrenes Sværd i den kraftige Arm hen for sin Arne, for at beskytte dens Helligbed. Og en saadan Kamp reiste sig nu i det klippefaste Norge; her fremstillede sig ikke snorlige Bataillioner af hvervede tydske Tropper for Carl den Tolvtes taktiske Blik, men adspredte Hobe uforfærdede Mænd og Ynglinge; thi af Begjærlighed efter de rige tydske Provindsers Erobring havde man blottet hiint fattige Land for al militair Beskyttelse og draget den hele Landmagt ned mod Syden. Da Fjenden nu saa uventet overskred Grændsen, havde den der commanderende General Lützou neppe et Par tusind Mand disciplinerede Tropper at gaae ham imøde med; men lykkeligviis bestode disse af danske Kjernetropper, og den første Modtagelse lod Sverrigs Konge ahne, hvad han havde at vente mellem Norges Klipper. Saaledes forsvarede Oberst Kruuse med halvandet hundrede Dragoner et Pas ved Hvlands Præstegaaard tæt ved Grændsen mod 600 Mand svensk Rytteri, der anførtes af selve Carl den Tolvte, af General Poniatovsky og Arveprindsen af Hessen. Efter en morderisk Kamp Bryst mod Bryst, efterat Kruuse havde nedlagt femten Fjender og ved Tabet af sin høire Arm var tagen til Fange, trængte Seirherrerne frem over de faldne Dragoner, og saavel Kongen som begge de andre Anførere vare saarede. „For Satan!“ — raabte Carl ved denne Leilighed — „har vor Hr. Broder mange saadanne Karle som I, kan det endnu holde haardt inden vi blive Herre i Norge.“ — „Det kan I stole paa“ — svarede den saarede Kruuse med et modigt Smiil — „enhver Normand kæmper som jeg.“

Medens Kongen i udmattende Marscher trængte med sine Skarer frem til Christiania, gik Budstikken fra Bygd til Bygd; hver vaabenfør Bonde spændte det rustne Sværd

til sin Lænd, langede Øren ned fra Væggen, hvor Spindelvæve i mange Aar havde indhyllet den, rakte sin stille, men rolige Hustru Haanden, kyste sine Børn, lovede de halvvorne Sønner, at de skulde komme med saasnart det kneb, og iilte saa afsted til de aftalte Samlingspladse, for under en eller anden kjæk Bondefogeds Anførsel, mellem Klipperne at oppasse Fjenden.

I en klingrende Frost, forfulgt af hungrige Rovdyr og ved enhver Fjeldkloft standset af Normændenes sikkre Kugler, naaede den kongelige Æventyrer i Spidsen for sine mismodige Krigere Christiania og drog ind i den aabne By. Men Kuglerne fra Agershuus-Fæstning bøde ham et tordnende Velkommen, saa Taget stundom styrtede sammen over de ubudne Gjæster nede i Staden; Forbindelsen med Grændsen afskjares af de norske Fricorps, der opsnappede enhver Tilførsel af Levnetsmidler eller Ammunition; de udsendte svenske Strøifpartier faldt for det meste i Baghold og nedsabledes eller toges til Fange, medens Søkysterne bevogtedes af danske Krydsere. Atter skuffet i sine stolte Forhaabninger, saae Carl sig derfor nødt til med sine sammensmeltede Skarer at drage tilbage til Grændsen; her vilde han først forsøge paa at bemægtige sig Fæstningen Frederiksteen, for at have et fast Punkt, hvorfra han kunde rette sine Angrebsplaner.

Saasnart Efterretningen om Svenskernes Marsch over den norske Grændse indtraf til Kjøbenhavn, kom Alt i Bevægelse. Holmens virksomme Chef, Admiral Jüdicher fik Ordre til over Hals og Hoved at bringe en Escadre i seilklar Stand; Mandskab, Ammunition og Levnetsmidler holdtes parate, for ved første aabne Vande at skaffes op til Norge, da man nu, skjøndt temmeligt seent, huskede paa, at det angrebne Broderrige var blottet for alle Krigsfornødenheder. Capitain Tordenskjold, som var bleven udnævnt til General-

Adjutant ved Flaaden, arbeidede Nat og Dag paa at faae sin Ørn tiltaklet, da Kongen skyndede paa ham, at han snareſt muligt skulde gaae Nord paa med vigtige Brevskaber. Ved et uheldigt Tilfælde sank hans Fregat under Kjølhalingen paa Holmen og den opfarende Jüdicher vilde tilskrive ham Skylden; men Tordenskjold godtgjorte, at Skylden ingenlunde laa hos ham, udbad sig hos Kongen fire og tyve Timers Frist og lagde derpaa kraftig Haand paa Værket. Inden Fristens Udløb var Fregatten atter hævet i Veiret, og nogle Dage efter lagde han ud af Bommen. Mod Slutningen af Marts Maaned stak Gabel dernæst i Søen med en Escadre og begav sig til Norges Kyster, for at rense disse fra de svenske Krydsere, medens „den hvide Ørn" foer frem og tilbage, snart for at bringe Efterretning om Krigens Gang, snart for at convoiere Koffardiflaader til deres Bestemmelsessteder. —

I de første Dage af Mai gik Schoutbynacht Ulrich Kaas under Seil med syv Orlogsskibe og tre Fregatter; han krydsede over mod Bornholm, for at udspeide den store svenske Flaades Forfatning, da Rygtet nemlig fortalte, at den blev tiltaklet i Carlscrone. — Det var endnu tidlig paa Morgenen; Solens Straaler havde netop seirende gjennembrudt Taagen og belyste hele Synskredsen med varmende Glands, da Schoutbynachten i en halv Miils Afstand fra Bornholms Land gjorte Tegn for Escadren at gaae over Stag. Baadsmandspiben skingrede paa alle Skibene; de svære Seil fore ned og langsomt halsede Orlogsskibene rundt. Pludseligt lød det uheldsvangert fra Schoutbynachtskibets Stortop: „Halsi! Seilere i Læ!" og Norden om Øen dagedes den ene store Seiler op efter den anden, alle under svensk Flag. Fra sit Galleri kunde Schoutbynachten tælle atten Rangskibe, der allerede begyndte at hale ned imod ham, og harmfuld over, ei

at kunne byde Fjenden Spidsen, maatte han iilsomt sætte alle Seil til, for, hvis det endnu lod sig gjøre, at naae tilbage til Dragø. Men hans fleste Skibe vare slette Seilere og tyndt bemandede; i Kjøbenhavn havde man aldrig for Alvor troet, at Fjenden i Aar vilde vise sig i Østersøen, og derfor ingen Anstalter truffet til at møde ham med Kraft. Da den danske Escadre imidlertid havde Forspringet, beholdt den ogsaa Luven et Par Timers Tid; først i Nærheden af Falsterbo Rev begyndte den svenske Flaade, der havde flere udmærkede Seilere, at hale tættere ind. Den Overstcommanderende, Vice-Admiral Vilster, som kun altfor nøje kjendte Farvandet mellem Danmark og Sverrig saavelsom Escadrens slette Seilere, var allerede vis paa at opbringe dem heelt og holdent til Carlscrone, eller i det ringeste at vinde en Seir lig den, hans fordums Kammerat, Vice-Admiral Gabel vandt ved Colbergerhede; han ansaae det nemlig for umuligt at Orlogsskibenes svære Skrog vilde være istand til at passere Revet. Vel kjendte han Kaas som en dygtig og kjæk Officeer; men den svenske Flaade var jo for overlegen i Skibes Antal, til at den meest fortvivlede Modstand kunde have nyttet stort.

Med rolig Fatning overvejede imidlertid Ulrich Kaas alle Omstændigheder; det var ikke meer at tænke paa at vinde Luven fra Fjenden, hvis letteste Seilere allerede truede med at indeslutte ham; den eneste Udvei var at passere Revet og søge det smalle Løb mellem de saakaldte Bredgrunde og Lillegrunde. Heldigviis havde han Dragøes dristigste Lods ombord, med hvem han raadførte sig i ti Minutter, og da denne kjække Somand, som følte Øieblikkets Vigtighed, efter en kort Betænkning erklærede sig villig til at føre Escadren igjennem, besluttede han at prøve denne vovelige Fart og hvis dette ikke gik, da at sælge Fjenden en dyr

Seir. Alle Mand pebes nu op paa deres Post, ved Seil og Kanoner, og Schoutbynachten affendte en Chalup, der skulde stryge ned til Kjobenhavn, for at melde Sagernes Stilling.

Forundret saae Vilster de danske Skibe seile hen imod Revet, tæt i hinandens Kjølvand; rasende over at et saa glimrende Bytte maaskee skulde slippe ham af Hænderne, gav han Signal til hele Flaaden at forcere med Seil, og Jagten begyndte igjen. Vinden vaagnede og fejede hen over Søen; flere og flere Klude sattes til. De uhyre Skrog nejede lidt under den voxende Seilmasse og glede hurtigere hen mellem de farlige Grunde. Med spændte Miner og beredte til at adlyde det letteste Vink, betragtede Schoutbynachtskibets Mandskab den graahærdede Lods, som med uforstyrret Rolighed stod ved Rattet. Da brasede den forreste Seiler af den fjendlige Flaade ind i Orlogsskibet „Jyllands" Kjølvand; flere fulgte efter og histude stræbte et Par Tredækkere at komme op, for at angribe Escadren i Fronten. Det blev saaledes tvivlsomt om den ikke, endog efter at have passeret Grundede, vilde blive afskjaaren fra Indløbet ved Dragø; kun en snild og hurtigt udført Manøvre kunde afvende Faren. Allerede begyndte de svenske Stykker at spille i nogen Afstand og det afgjørende Øieblik nærmede sig. Schoutbynachten, som befrygtede, at de andre Chefer skulde misforstaae hans Signaler, lod en Chalup bemandes med en halv Snees forvovne Matroser og affendte den under Commando af en Kadet, som gjorte Lieutenants Tjeneste; han paalagde den unge Mand, hvis Legeme var spinkelt, men af hvis Aasyn der lyste Mod og Bestemthed, at han, hvad det end gjaldt, blot skulde stræbe at meddele hver Skibschef især den medgivne vigtige Ordre. Chaluppen stødte fra og under Kanonernes Torden, der nu brød los paa alle Kanter, dreves den ved Hjelp af otte Aarer piilsnar fra Skib til

Skib, hvor Ordren i flyvende Fart afleveredes og uforsagt gik det bestandig længere frem, skjøndt Kuglerne pladskede rundtom ned i Bølgerne. — Nu var kun Orlogsskibet „Jylland" tilbage. For sin hele Masse Seil stræbte denne gamle Kolos, der kun byggede Søen slet, at komme fremad; sprøitende Skummet høit op foran sig, bruste den gjennem de noget urolige Bølger og Kuglerne fra det svenske Skib „den sorte Ørn" vandede allerede for dens Boug, da Chaluppen strøg eller snarere kastedes ind under Gillingen. Matroserne grebe fat i den nedkastede Fangeline og halede ind af alle Kræfter, medens den lette Lieutenant kravlede op ad Falderebet; to Minutter efter havde han meddeelt Ordren og lod sig fire ned igjen i Fartøjet, der slingrede heftigt og stødte an mod Skibets Sider; Vandet sprøitede ind over Tofterne.

„Sæt af, Manne! — — nu da, hal ud!" — commanderede den Lille — „for Satan! min Persons Vægt skal da ikke tynge i Skuden." Matroserne slap og Chaluppen reves med, næsten ind under det henbrusende Orlogsskibs Speil. I det samme brasede „den sorte Ørn" op og halsende rundt om „Jylland", sendte den sit glatte Lag langskibs agterind over den; knusende borede Jernklumperne sig ind omkring Roret og nogle Kugler sloge ligeledes ind i Chaluppen, saa dennes Mast gik over Bord og en Deel af Skandseklædningen søndersplittedes. Blegnende bøjede Matroserne sig ned og slap Aarerne; men den lille Lieutenant sprang op paa en Tofte, drog sin Kaarde og raabte med uforfærdede, næsten smilende Miner: „Hvad feiler Jer, Gutter! — — for Satan! har I ikke før hørt en Svensker rømme sig. Til Aarerne der! og skammer Jer, I gamle Ulke! at gjøre blege Næser ad en Kadet." Matroserne syntes virkelig at skamme sig og grebe atter til Aarerne, da en ny Ladning fra „den sorte Ørn" bruste hen over dem, dog uden at nogen Kugle den-

negang ramte. — „Hal ud! siger jeg“ — raabte han atter leende — „eller vi faae den hele fjendlige Flaade paa Halsen. For Satan! høre I ikke“ — tilføjede han pludselig alvorlig og med en Røst, hvis Kraft stak underligt af mod det spinkle Legeme — „den første, der slipper igjen, jager jeg Kaarden gjennem Kallunet.“ Paa denne Opfordring, der syntes at forstaaes bedst, toge Sømændene sat igjen og snart skjød Chaluppen frem af Krudtdampen; gjennem en mordersk Kugleregn naaede den tilbage til Schoutbynachtskibet. — Efterat at have aflagt Rapport, udnævntes Grotschilling — det var den lille Officeer — til virkelig Lieutenant.

Manøvren lykkedes; med sikker Haand og skarpt Blik havde Lodsen bragt Skibene over de farlige Grunde, og uden at have lidt nogen synderlig Skade styrede Escadren over til Dragøes Indløb, hvor Schoutbynachten lod brase op og samtlige Skibe dreje Bredsiden mod Fjenden, hvis denne skulde følge efter og angribe; thi nu var Styrken lige, da Vilster formedelst det snevre Farvand ei kunde stille flere Skibe i Kampen end Kaas. Men den svenske Flaade fulgte ikke efter; den gik tvertimod strax over Stag og søgte atter rum Sø. Denne Affaire kan betragtes som den sidste, der i den nordiske Tiaarskrig forefaldt i Østersøen. —

Angrebet paa hans elskede Fædreland opflammede imidlertid Tordenskjold til større og større Anstrængelser; forvovne Planer krydsede i hans Hjerne og hans rastløse Aand ponsede kun paa Midler til at iværksætte dem. Under Commandeur Wibes Overbefaling havde han med sin Ørn, i Forening med nogle andre Fregatter, renset Skjærene og Bugterne i det søndenfjeldske Norge; at han her stedse var i Spidsen, naar en Fjende dagedes op eller skulde jages ud af Smuthullerne, er en Selvfølge. Men denne lille Krig var ham en for ubetydelig Beskjeftigelse; de Commanderende paa

den norske Escadre syntes ham for langsomme i deres Bevægelser, medens Sverrigs utrættelige Konge med hver Dag traf flere Tropper til sig omkring Frederiksteen og maaskee snart vilde komme i Besiddelse af denne Dør til det norske Rige; og dog tænkte man endnu ikke for Alvor paa at undsætte Fæstningen. Ved sin næste Ankomst til Kjøbenhavn indgav han uden videre Omsvøb en Begjæring til Kongen og Gyldenløve, om at betroes et Par fladgaaende Krigsfartøjer, med hvilke han fortrøstede sig til at trænge igjennem Svinesund og trods Svenskernes Kanoner bringe Proviant og Krigsfornødenheder op til Fæstningen. Hans Plan var saa klart og udførligt sat ud fra hinanden og hans Grunde saa indlysende, at Kongen, hvem Norges hurtige Befrielse fra Fjenden laa sært paa Hjerte, strax gik ind derpaa. Efter faa Dages Forløb fik han Ordre til at tage Commandoen over Fregatterne „den hvide Ørn" og „Vindhunden," Styk-prammene „Hjelperen" og „Noæ Ark" samt Gallejerne „Prinds Christian," „Louise" og „Charlotte Amalie." Fregatterne skulde han skikke til Vice-Admiral Gabel, og derpaa med de fladgaaende Fartøjer søge at bringe en Transportflaade op til Frederikshald. Forinden Transportskibene bleve seilfærdige, indtraf imidlertid et Tilbud fra Gabel, som trængende forlangte nogle fladgaaende Krigsfartøjer opsendte, da en svensk Transportflaade var løben ud fra Gothenborg og stræbte langs Kysten, hvor Orlogsskibene ikke kunde bruges, at bringe Carl den Tolvte Undsætning. Nu fik vor Helt Ordre, uopholdelig at afgaae med de armerede Fartøjer, for at afskjære den svenske Flaade Vejen, og Ingen var gladere end han; havde han dog omsider opnaaet sit ivrigste Ønske, med en anseelig Magt at turde prøve sine Kræfter mod Fædrelandets overmodige Fjende.

Ordren var kommen saa pludselig og Skibenes Udrustning var gaaet for sig i en saadan Skynding, at vor Helt ei engang vidste, hvilke Skibschefer der skulde staae under ham. Han var netop i Begreb med at stige i sin Chalup ved Toldboden, for at gaae ombord paa Escadren, der laae ved Trekroner. Gjennem den forsamlede Masse Søfolk, der ikke uden Misundelse betragtede deres lykkelige Kammerater, hvem Loddet havde truffet at gjøre det raske Togt med under den navnkundige Krydser, trængte tvende Søofficerer sig ud paa Skibsbroen. Lettende paa Hatten, henvendte den første sig til Tordenskjold, som med den ene Fod i Chaluppen og den anden paa Broen endnu uddeelte nogle Befalinger til Mandskabet: „Jeg har den Ære at melde mig som Chef for Gallejen „Prinds Christian" — —." — „Oho! Sieur Tønder!" — udbrød Tordenskjold ganske overrasket — „tænkte mindst paa at faae Dig med; har ikke seet eller spurgt til Dig i mange Tider." — „Du er ogsaa i en Helvedes Fart løben fra os" — svarede Tønder — „det forekommer mig kun kort siden at jeg spottede over din Kadettrøje paa Ballet hos General Løvendahl. Jeg har havt stor Lyst til at hale ud efter Dig; men nu naaer jeg Dig neppe, siden jeg kun har eet sundt Been tilbage at løbe paa." Han gjorte et Par Skridt fremad og nu først bemærkede man hans stive Gang. — „Stakkels Kammerat!" — sagde Tordenskjold ganske alvorlig — „husker nu at have hørt det; blev nok stukket i Bataillen under Nygen." Tønder gned sine Hænder og vedblev leende: „Det er ikke saa farligt; saalænge jeg blot beholder eet Been og een Arm, opgiver jeg ikke Væddekampen. En Satans kunstig Docter var det for Resten, der lavede mig denne Stylte; han har ikke daarligt fusket vor Herre i Haandværket, og troer Du, at jeg vil gjelde for en oplagt Skude eller pensioneret Invalid, saa tager Du

feil, Hr. Kammerat! for seer Du, jeg glæder mig just til at skulle slaaes under dit Flag; kanskee din Stjerne endnu borger mig en lille Straale." — „Har altid kjendt Dig som en Gut med Hjertet paa det rette Sted" — smilte Tordenskjold, og Tønder vedblev: „Kommer det kun derpaa an, saa send Du mig kun i Ilden hvorhen Du vil. Siden Sivers løb af med den smukke Prise, jeg havde i Kikkerten, føler jeg mig kun vel mellem Kugler og Ører — —." — „Vær kun rolig, min Broder!" — faldt Tordenskjold ham i Ordet — „skal nok faae Din Lyst styret" — og idet han udstrakte Haanden mod den anden Officeer, der var kommen med Tønder, tilføjede han i en hjertelig Tone: „Velkommen, Grip! glæder mig ret, at Du ogsaa er med. Har vel ikke glemt vort sidste Møde i Trondhjem; sagde jo nok, vi vilde treffes igjen til Bølgedands." — „Ja vel, min Broder!" — svarede Grip og trykkede trofast hans Haand — „jeg har faaet Commando paa „Vindhunden" og haaber ligesom Tønder, at brase op ved Siden af Dig." — Fortsættende Samtalen i samme Aand, toge Officererne Plads i Chaluppen, der strax stødte fra. En Time senere lettede Escadren Anker og satte Seil til Nord paa.

Som et heldigt Varsel fik Tordenskjold hiin Side Kronborg Øje paa et Par svenske Krydsere, som han da ogsaa lod jage efter. Grip og Tønder fik ved denne Leilighed en Idee om Maaden, hvorpaa deres fordums Skibskammerat havde erhvervet sig Navn af den danske Flaades bedste Krydser; thi da de af ham udcommanderede Fartøjer ikke hurtigt nok manøvrerede efter de svenske Hukkerter og de øvrige Skibschefer allerede vilde opgive Jagten som forgjeves, strøg Tordenskjold i sin store, i al Hast bemandede Chalup forbi dem, løb lige ind under et af de fjendlige Skibe og var med Kaarden i Haanden første Mand paa Dækket, medens den for-

færdede Besætning styrtede sig i Vandet paa den anden Side og svømmede i Land. Dette Exempel ansporede hans Undergivne, og Dagen efter vendte Escadren tilbage til Kronborg med de ikke ubetydelige Priser, der sendtes til Kjøbenhavn; derpaa fortsattes atter Vejen til Norge. —

Carl den Tolvte havde allerede ligget to Maaneder for Frederiksteen, uden at være rykket sit Maal et Skridt nærmere. Forgjeves lod han Skytset Dag og Nat fra alle Sider spille paa Fæstningen; Kuglerne prellede af paa Klippemurene og Normændenes Mod voxede i samme Grad som hans Soldaters Iver aftog. Skjult i Nattens Mørke eller af Morgendæmringens disige Luft, gjorte han flere forvovne Forsøg paa at overrumple en eller anden mindre bevogtet Deel af Fæstningen; med mageløs Dristighed stillede han sig ved slige Leiligheder i Spidsen for en udvalgt Skare og besteg de ellers utilgjængeligste Punkter, trængte frem lige til Skydehullerne og Portene, hvor et Par velrettede Skud kunde have styrtet ham og hele Flokken ned i den gabende Afgrund. Men de aarvaagne Normænd lode sig ikke overrumple; ethvert saadant Forsøg vistes kraftigt tilbage og ikke sjelden forfulgtes Svenskerne lige til deres egne Kanoner. Omsider besluttede Carl sig til et almindeligt Angreb, for i det ringeste at bemægtige sig det af et frivilligt Borgercorps forsvarede Frederikshald. Medens en heftig Ild aabnedes mod Fæstningen, trængte han med 3000 Mand ind i Byen, hvor hiint lille Corps maatte vige fra Huus til Huus og endelig trække sig tilbage bag Frederiksteens Kanoner. Nu indkvarterede han sig i den næsten øde By og befalede sine Krigere at omgaaes de faa tilbageblevne Indvaanere som Landsmænd; men uophørligt udspyede Fæstningens svære Kanoner Død og Ødelæggelse paa de lavt liggende Huse, paa Ven og Fiende; Fædrelandet krævede dette Offer. Dog ingen Fare, ingen

Rædsel formaaede at skræmme Kong Carl; en Bombe slog knusende ned gjennem Loftet i det Værelse, hvor han opholdt sig, og de sammenstyrtende Bjelker kastede ham bedøvet til Gulvet, medens flere højere Officerer laae lemlæstede eller dræbte omkring ham; men rask sprang han op igjen, iilte ud i det Frie og traf koldblodig Anstalter til fornyede Angreb. Da besluttede Borgerne at sætte Ild paa Byen, for at drive Fjenden ud af dette Tilflugtssted, hvorfra Stykkerne saa sikkert kunde rettes paa Fæstningen. Nogle Gange opdagede Svenskerne det itide og fik Ilden slukket; men omsider lykkedes det Brødrene Colbjørnsen at antænde deres egne massive Træhuse og Flammerne bølgede snart over den hele By, medens Frederiksteens Kugler rasede blandt de fra Ildhavet flygtende Fjender. Mangen tapper Svensker fandt ved denne Leilighed Døden, og destoværre! en stor Mængde Uvæstede med. Carl den Tolvte skred hen mellem de brændende Huse; næsten ved hvert Skridt sank en af hans trofaste Ledsagere til Jorden og fra alle Sider trængte Klageskrig til hans Øre. Han kastede et harmfuldt Blik i Veiret, uvist om mod Himlen eller mod Fæstningen; men uden at rammes og uden at skifte Farve, naaede han gjennem Kugleregnen ud af Staden.

I dyb Stilhed og tilsyneladende Uvirksomhed iagttog nu den svenske Hær i nogen Afstand Frederiksteen, der kun af og til beskjødes; men bestandig knaldede Flinteskud fra Fjeld og Skov, ved Dag og ved Nat; thi overalt traf de paa Fouragering eller til Bedækning udsendte svenske Afdelinger paa bevæbnede norske Bønder, der med kold Besindighed og med hiin fra deres Forfædre nedarvede Kraft kastede sig over Fjenden og fravristede ham enten Byttet eller Livet, som oftest begge Dele. Carl den Tolvtes Uvirksomhed var imidlertid lig Løvens, der trækker sig tilbage for Jægernes Skare

og maaler sine skye Fjender med et frygtløst Blik, indtil den atter har samlet Kraft og mærket sig et Punkt til Angreb. Han vidste nemlig, at en Transportflaade med svært Skyts, Kugler og Krudt samt allehaande Levnetsmidler til de udhungrede Krigere allerede var stukket i Søen, og med ubeskrivelig Længsel imødesaae han dens Ankomst; thi da gjorte han sikker Regning paa at tvinge den Haandfuld Normænd til Overgivelse, der nu vovede at lukke Norges Port for ham, og var Frederiksteen først falden i hans Hænder, ansaae han Marschen gjennem Norge for et Seirstog. Dreven af sin Utaalmodighed, iilte han selv, ledsaget af nogle faa Officerer, afsted til Strømstad, da et Jilbud havde meldt ham, at Flaaden var ankommen der i Nærheden.

Fra Toppen af et Bjerg, som han i Spidsen for sine stakaandede Ledsagere iilsom besteg, saae han glad og stolt ned paa Dynekildens snevre, af dunkle Klipper indesluttede Havn, hvor en Masteskov trodsigt hævede sig i Veiret. Det var Transportflaaden, der nylig var løben ind til dette sikkre Tilflugtssted og havde kastet Anker, for at oppebie en gunstig Leilighed til, ubemærket af de i Nærheden krydsende danske Skibe at fortsætte den farefulde Reise. Mellem Klipper og Skjær laae henved et halvt hundrede Seilere fordeelte, af hvilke i det mindste en Trediedeel bestod af armerede Fartøjer under Schoutbynacht Knoppes Commando. Til desto større Sikkerhed var der i al Hast anbragt et Batteri af sex Kanoner paa en lille Holm i Indløbet. — „Kun en Dags lykkelig Seilads endnu" — sagde Carl halvt høit og med et truende Blik mod Norden — „og Norge skal bøje sig under mit Scepter, og da — —." Ordene hendøde paa hans Læber, idet han iilte ned ad Bjerget; men af hans Miner kunde man læse Tankens Slutning.

Hans pludselige Ankomst paa Flaaden vakte Begeistring og Jubel blandt den, flere tusinde Mand stærke Besætning. Paa hans heftige Forespørgsel yttrede samtlige Officerer, at Faren nu vel var overstaaet; de danske Orlogsmænd kunde jo ikke komme ind til Kysten, langs med hvilken Transportflaaden skulde nærme sig Svinesund; den lille norske Galleiflotille vilde ikke vove noget Angreb paa de med saa svært Skyts forsynede svenske Gallejer, og de fladgaaende Krigsfartøjer, som man vel vidste, at Vice-Admiral Gabel ventede fra Kjøbenhavn, kunde umuligt indtreffe saa snart. I sin Glæde herover ophøjede Kongen Schoutbynacht Knoppe i den svenske Adelsstand og tillagde ham Navnet Strømstjerna. De øvrige Officerer og Mandskabet tilsagde han kongelige Belønninger, saafremt hver Mand af yderste Evne bidrog Sit til Expeditionens lykkelige Tilendebringelse. Oplivet af lyse Forhaabninger vendte han derpaa tilbage til Leiren under Frederiksteen, for med Budskabet om den snarlige Undsætning at hæve sine Krigeres synkende Mod. Under Veis kastede han kun et flygtigt Blik ud over Havet, paa hvis sydvestlige Rand nogle Seil kom til Syne og skinte rødligt i den dalende Sols sidste Straaler.

Ved Daggry den 8de Juli 1716 saae man en lille Escadre paa syv armerede Fartøjer, af hvilke de tvende syntes Fregatter paa tyve til tredive Kanoner, styre hen mellem de mangfoldige Skjær og af Havet fremragende Klipper, der saa at sige danne Indløbet til Dynekildens Havn, en snever Canal, der i en halv Miils Længde paa intet Sted er stort over 200 Alen bred. Dagen var endnu ikke rigtigt vaagnet; kun en eensom Søfugl strøg hen over Bølgerne og dens Piben klang sørgeligt gjennem Brændingens Brusen, medens en let Taage hvilte over den hele Klippekyst og skjulte for Blikket det skjønne Syn af hine Purpurstriber, der vist alle-

rede flammede paa den østlige Himmel. De omtalte Fartøjer, der for Øieblikket kun førte nogle Smaaseil, skjøde en jevn Fart; det var stille inden Borde; enkelte vagthavende Sømænd bevægede sig frem og tilbage paa de rummelige Dæk, men standsede stundom den eensformige Vandring, idet de kastede et prøvende Blik mod Luvart eller op til Seilene, for at iagttage Vind og Veir. Gjennem de aabne Kanonporte paa Fregatterne og midtskibs paa de andre Fartøjer skinte klargjorte Kanoner og lange Svingbasser, som om man var beredt paa at modtage Fjenden, hvis nogen saadan skulde vise sig. Ingen menneskelig Stemme afbrød den dybe Taushed i Naturen, der gjerne gaaer forud for Dagens og Livets Opvaagnen; kun Seil og Tougværk daskede af og til mod Ræer og Master og de vældige Roer knagede, naar Styrmændene rask hеve Rattet omkring, for til rette Tid at dreje af for en Klippe. — Paa Skandsen af det forreste Skib, en af Fregatterne, opdagede man flere Skikkelser, der syntes at anstrænge Blikket, for at skjelne Gjenstandene paa den graa Kyst, og en Jolle, efter Udseende en svensk Fiskereller Lodsbaad, slæbtes med under Gillingen. En Officeer steg op til Skandsen paa den anden Fregat, der seilede tæt ved, næsten jevnsides den første, og lettende paa Hatten hilste han over til de nævnte Skikkelser; gjengjeldende Hilsenen, traadte en af disse hen til Galleriet og lænende sig ud over det, raabte han med dæmpet Stemme: „Sei der, Hr. Capitain-Lieutenant! har faaet at vide af Lodsen, at den svenske Schoutbynacht histinde holder Gjæstebud paa sin Flaade i Dag; mener, vi kunde byde os til Gjæst hos ham. Hvad mener Du, Sieur Grip?" — „Har Du Ordre dertil, har jeg Lyst nok at følge med" — svarede „Vindhundens" Chef — „vi have jo Vinden agterind lige derop. Vor Herre give Lykke!" — „Amen!" — sagde Tordenskjold — „ville lade staae

til." — Paa hans Vink skingrede Baadsmandspiben gjennem Skibet og Mandskabet strømmede frem fra alle Luger. Klyver og Stagseil raslede ned, „den hvide Ørn" gik over Stag og styrede derpaa ind i Canalen; Signalflag fløi i Veiret til Tegn for de andre Skibe at følge efter og holde sig slagfærdige. Den friske Søluftning fyldte øieblikkeligt de løsslagne Underseil; gaaende to og to Skibe jevnsides, strøg Escadren hen mellem de mørke Klippekyster og skjøndt Størstedelen af Mandskabet bestod af behjertede, prøvede Sømænd, betoges dog En og Anden af en hemmelig Gru ved Tanken om, at det nu gjaldt Seir eller Undergang; thi i dette, en Klippehule ikke ulige Farvand, hvor Vinden blæste ind gjennem Aabningen, var ingen Tilbagegang mulig og i Baggrunden lurede den langt overlegne Fjende. Dog Tordenskjold var jo i Spidsen; med ubegrændset Tillid stolede de paa hans lykkelige Stjerne og da Alt forblev stille paa de nærmere og nærmere sammenrykkende Kyster, styrkedes Haabet om et heldigt Udfald, medens Begeistring for et saa kjækt Foretagende begyndte at vaagne, selv i det raaeste Gemyt.

Toppen af hiin Granskov paa det fjerne Bjerg forgyldtes just af Dagens første Straaler, da man forud opdagede Dynekildens Havn; man skjelnede allerede Kanonerne paa den lille Holm i Mundingen og tvende armerede Fartøjer laae foran op til en Fjeldvæg. Den danske Escadre var nu bleven seet; thi hine Fartøjer kappede deres Ankertoug og begyndte med Seil og Aarer at hale ind til Havnen. Tordenskjold foer ombord paa Gallejen „Prinds Christian" og lod sig af en dobbelt Chalup buxere lige hen i Mundingen, for efter Sædvane selv at tage Fjendens Stilling og Styrke i Øiesyn. Imidlertid var Mandskabet paa de øvrige Gallejer i fuldt Arbeide med at bringe det svære Skyts op paa det øverste Dæk og da Tordenskjold, efterat have seet hvad

han vilde, kom tilbage og gik ombord paa den store Stykpram „Hjelperen", var Alt klart til Kamp. Gjennem det snevre Indløb, hvor Ørnen endog maatte ankre, for at Tordenskjold kunde komme forbi med Prammen, strøge nu Skibene, det ene efter det andet ind i Havnen. — Som man vel kan tænke, vakte Fjendens saa uformodede Ankomst ubeskrivelig Forvirring paa den svenske Transportflaade. Officererne, der endnu vare øre i Hovedet efter et natligt Gilde, stirrede forbausede paa de frembrasende Skibe; først ved Synet af det danske Blodflag troede de deres egne Øine, og pludselig ædrue uddeelte de iilsomt de nødvendigste Befalinger.

Neppe var den sidste danske Gallei sluppen indenfor, før det glimtede fra de svenske Fartøjer saavelsom fra Batteriet; med et frygteligt Brag, der gjengaves af de omliggende Klippevægge, tordnede Stykkerne løs og hele Naturen syntes at opskrækkes af Søvnen. Uden at svare fortsatte Escadren sin Vei ind i Havnen; som mørke Uveirskyer glede disse Kolosser frem i det snevre Farvand, nærmere og nærmere Fjenden. Da de vare komne til det bredeste Sted af Havnen, hvor tre Skibe kunde finde Plads hos hinanden og paa eengang bruge deres Skyts, lagde de bi, gjorte tre ad Gangen en Vending og drejede til Høire og Venstre Bredsiden mod de adspredte Fjender.

„Godt Sigte, Manne!" — lød nu Tordenskjolds velbekjendte Røst — „Fyr!" — „Hjelperens" svære Skrog bævede, et bedøvende Knald rullede hen langs Klipperne og en Regn af Knipler og Skraasække bruste knusende ind over de nærmeste svenske Gallejer, medens en lignende Hilsen sendtes til den anden Side fra „Noæ Ark" og „Vindhunden." Dermed var en af den nyere Tids mærkeligste Kampe aabnet; Lag paa Lag af det svære Skyts dundrede løs, indtil

Røgen samlede sig i tætte Skyer og rugede over den dybt liggende Havn som over en Vulkans Krater.

„Holla, Sieur Siversen!" — raabte Tordenskjold til en Kadet, som netop stillede sin Kanon — „maa have Ørnen herop, at holde Fjenden i Aande, medens jeg lægger tættere ind; rap Jer!" — Lettende paa Hatten, iilte den unge Mand ned i en Jolle, for at overbringe Ordren. „Den hvide Ørn", der var bleven et Stykke tilbage, kappede fem Minutter efter sit Anker; brasende op i det vanskelige Farvand, lagde den ved en rask Manøvre agterom „Hjelperen" og aabnede sin Ild. Under den derved forøgede Krudtdamp toge tvende Galleier „Hjelperen" og „Noæ Ark" paa Slæbetoug og bugserede dem ubemærket tæt ind til det Punkt af Havnen, hvorfra de store svenske Stykpramme rettede deres Sex og tredive Pundinger. Gjennem den hendragende Røg opdagede de svenske Officerer pludselig de svære Master tæt ved Siden af sig og i næste Minut bragede et Lag af Skraa og Stangkugler ind over dem og fejede næsten Dækkene rene. Mellem de søndersplittede Redskaber og knuste Master væltede de Dvæstede sig i hundredeviis, medens Resten af Mandskabet, greben af Rædsel, sprang overbord, for at redde sig i Land.

„Batteriet derhenne tiltaler os noget vel høirøstet" — meldte Tønder fra Galleriet af sin Gallei „Prinds Christian", idet han med denne strøg ind under „Hjelperen" — „hvad synes Hr. Capitainen?" — „Mener, at den Ting bedst afhjelpes ved at fornagle de Par Skraalhalse" — svarede Tordenskjold leende. — „Ja vel! det skal skee" — raabte Tønder tilbage. Paa hans Vink halede Mandskabet ud af alle Kræfter; den nærmeste Gallei fulgte med og gjennem en Regn af Kugler, der pladskede ned i Vandet rundt om dem, lagde begge Fartøjerne ind til Holmen. Med Kaarden i

Haanden og fulgt af en Snees uforfærdede Gutter, der svang Øxerne i de kraftfulde Næver, arbeidede Tønder sig op ad Skraaningen; et kort, men morderisk Haandgemænge fandt Sted og først over de svenske Constablers Liig trængte han frem til Kanonerne, der bleve fornaglede. Under et skingrende Hurra stødte Gallejerne derpaa fra igjen og strøge tilbage til Kampens egentlige Skueplads.

Fra det svenske Schoutbynachtskib „Vreden", hvis Styk-ker allerede taug, flygtede Strømstjerna i Land med sine faa tilbageblevne Folk; „Hjelperens" Kugler suste efter ham langs Kysten og „Vindhundens" Chalup lagde ind under det forlatte Skrog. En Flok danske Matroser med tvende Kadetter i Spidsen entrede op til Dækket, da en Røgstraale i det samme brød ud fra en af Lugerne.

„Tilbage der! alle Mand!" — raabte Grip fra Chaluppen — „der er Ild i Krudtkammeret." Et Par af Matroserne skyndte sig ned igjen i Baaden; men den ene Kadet, den forhen nævnte Siversen, sagde koldblodig, idet han kastede et prøvende Blik til Stedet: „Det er dog for seent — — følger Du med, Ferrø! at slukke Ilden?" — „Kom! — — hvordan det gaaer, gaaer det jo dog i Veiret" — jublede den anden Kadet, og idet Chaluppen stødte fra, sprang de begge hen til Lugen, løftede den i Veiret og — med et forfærdeligt Brag sprængtes Skibet i Luften. Kampen standsede et Minut, medens Alle stirrede i Veiret; men Røgen drog bort over de glødende Planker og Kampen begyndte paany.

„Lad mig komme med" — lød en hæs Røst paa Siden af Chaluppen, og Kadet Siversens ungdommelige Hoved dukkede op over de sortladne Bølger.

„Gud være lovet! er Du der, min raske Gut!" — udbrød Grip og halede Kadetten op med nogle Matrosers

Hjelp — „hvordan gik det Ferrø?“ — „Han gik med mig til Veirs“ — smilte Ynglingen, skjøndt et veemodigt Træk spilte om hans Læber — „men jeg troer, han blev deroppe med det samme. Hvordan jeg kom ned igjen og med hele Lemmer, begriber jeg endnu ikke“ — tilføjede han og strøg sig ned ad Legemet, som for at overbevise sig om, at han virkelig var ubeskadiget.

Hiin Side det fornaglede Batteri sloge Flammerne i Veiret paa Gallejen „Lucretia.“ — „Den Ild maae vi slukke“ — sagde Tønder — „hal ud, Manne! det er et skjønt Fartøi; det var Skade, om det skulde gaae tabt.“ — Med betænkelige Miner begyndte Sømændene at trække paa Aarerne og Chaluppen gled hen til det brændende Fartøi, der var forladt af Mandskabet. Tønder steg ombord og hans Qvarteermester fulgte efter med en halv Snees Matroser. Midt i den aabne Luge stod en brændende Tjæretønde. „Aha! de have selv sat Ild paa, for at spare os Uleiligheden“ — raabte den kjække Officeer og stak sit Træbeen ned i Lugen. Med begge Hænder løftede han Ildmassen vaersomt i Veiret og langede den til Qvarteermesteren, som noget forbløffet tog imod den; hurtig var han oppe paa Dækket igjen, greb den stærkere flammende Ballie og kastede den ud i Vandet. „Hvor skal Du hen!“ — raabte han derpaa, da han saae Qvarteermesteren ile hen til Falderebet, hvor han dog standsedes af et Par Matroser, der stege op. „Fartøjet er ladet med Krudt — — vi springe Alle i Luften“ — svarede den blegnende Qvarteermester og gjorte Miner til at flygte ned i Chaluppen. „Du bliver her“ — vedblev Tønder med tordnende Stemme og drog sin Kaarde — „Satan! springer Du ikke i Luften med din Chef — —.“ En ny Flamme brød frem fra Kahytstrappen. Tønder befalede et Par af Matroserne at trække deres Trøjer af og dyppe dem i Vandet.

Sømændene, der indsaae, at kun Besindighed og Mod kunde redde dem, adløde øjeblikkelig; med de vaade Klæder lykkedes det ogsaa, at dæmpe Flammen, og drivende den af Nædsel maalløse Qvarteermester foran sig, steg Tønder ned ad Trappen, da han nok ahnede, at Fjenden ei havde forsømt at lægge Ild ved Krudtforraadet. Hans Ahnelse traf ind. „Der er det — — Gud være os naadig!" — stammede Qvarteermesteren med skjælvende Stemme og stirrede hen i Rummet. I en af de løsslagne Krudttønder stak en brændende Lunte; Ilden havde neppe to Tommer tilbage før den naaede Krudtet; i næste Minut maatte Skibet springe i Luften.

„Stille der! ikke et Muk" — sagde Tønder med fast Stemme, medens hans Undergivne taus foldede sine Hænder, og raskt skred han over det med Krudt bestrøede Gulv, greb med tvende Fingre nede om Lunten og løsnede den fra Spræk-ken, hvori den sad; gjennem det aabne Kahytsskod langede han den ind til en af Matroserne, der randsagede i Kahytten. Da han derpaa havde overtydet sig om, at der ei var anlagt Ild paa flere Steder, iilte han tilbage til Chaluppen og tog Gallejen, der rigtig var ladet med Krudt, paa Slæbetoug, for at bringe den ud af Kanonilden.

Det næste Schoutbynachtskib, Stykprammen „Steenbukken", en Kolos, spækket med fire og tyve mægtige Ildsvælg, var ligeledes bragt til Taushed og Schoutbynacht Sjøblad, Flaadens Næstcommanderende, reves med paa Flugten af sit forfærdede Mandskab, dog først efterat to Trediedele af dette vare bortfejede af Lagene fra „Noæ Ark." Fra Strandbredden vedligeholdt Svenskerne imidlertid en heftig Geværeld, formodentlig for at give den i Prammen anlagte Ild Tid til at naae Krudtkamret. Tordenskjold, som gjerne vilde redde det store Fartøi, var sprunget ned i en Chalup og styrede

lige ind i Kugleregnen. Grip jog efter og idet Chalupperne i den tætte Krudtdamp tørnede mod hinanden, raabte Tordenskjold over til ham: „Kommer som Du var kaldet, Broder Grip! veed kanskee Raad til at skaffe Schoutbynachten og de andre Fartøjer ud af Reden?" — Grip, som blot ønskede at faae sin Chef bort fra den morderiske Kugleregn, svarede hurtigt: „Det tænker jeg med Guds Hjelp, skjøndt det vil koste Døde og Dvæstede. Vil Hr. Broder blot skaffe mig Kabeltoug." — Uden at betænke sig, sprang Escadrens Chef over i en Jolle, der med Pilens Fart bortfjernede sig; kort efter kom han tilbage med de forlangte Redskaber og medbragde et Par med friskt Mandskab fyldte Chalupper. Under Matrosernes Hurra lagde de nu Alle ind til „Steenbukken"; i neppe et halvt hundrede Alens Fraskand knaldede en Geværsalve løs; rundt om begge Cheferne styrtede de trufne Sømænd ned under Tofterne og Grip greb til Ansigtet, medens flere Kugler pebe forbi deres Øren eller trængte gjennem Klæderne.

„Har dog ikke faaet formeget, Broder Grip?" — hviskede Tordenskjold og slyngede Armen om ham. —

„Nei, vist ei, kun en lille Rift i Huden" — lo den uforfærdede Officeer og søgte at skjule Blodet, der randt ned over hans Kind — „men histovre er Din Nærværelse nødvendig, og her er Tingen saa godt som afgjort." — Tordenskjold trykkede hans Haand og da Faren virkelig syntes forbi, idet Geværkuglerne kun matte naaede Schoutbynachtskibet, gik han over i den næste Chalup og iilte tilbage til „Hjelperen", paa hvilken de endnu kampdygtige svenske Gallejer rettede deres hele Ild.

Med en Deel af sit Mandskab besteg Capitain-Lieutenant Grip „Steenbukkens" massive Skrog; intet Menneske saaes paa Dækket og man var allerede i Færd med at gjøre Varptouget fast, da en svensk Officeer hævede sig op ved Kahyts-

trappen og skyndte sig over til Falderebsporten. Lettende paa Hatten ad Grip, som netop stod paa Rebstigen, sagde han: „Tillader Hr. Capitainen at jeg kommer ned i Chalupen — —." Grip betragtede ham med et skarpt Blik og troede at læse Dødsangst i hans urolige Øje. „I er nok Styklieutenant?" — spurgte han. Med voxende Uro svarede Svenskeren: „Ja, ja; men jeg beder Herren, at vi skynde os — —." Han vilde trænge sig ned; men kraftig stødte Grip ham tilbage og var i eet Spring oppe paa Dækket. „Viis mig først hvor I har lagt Lunten" — raabte han med barsk Stemme og satte Kaardespidsen for hans Bryst, idet han trængte ham hen imod Kahytstrappen. Blegnende og uden at mæle et Ord, tumlede Officeren foran ham ned ad Trappen. „Skynd Eder, Herre!" — stammede han og pegede hen i et Hjørne. Der glimtede Noget; rask iilte Grip til og bortsnappede det gnistrende Blaar, der laa fire Tommer fra Løbekrudtet. Styklieutenanten aandede friere i Veiret; rækkende Grip sin Kaarde, sagde han: „Jeg vilde kun gjøre min Pligt; nu er jeg Eders Fange tilligemed de sexten Mand, der ere ombord." — „Har I lagt Ild noget andet Sted?" — spurgte Grip med et gjennemtrængende Blik og hævede Kaardespidsen. — „Paa Sømandsære! nei" — svarede Svenskeren med rolige Miner, da han nu havde gjenvundet sin Fatning — „mit Mandskab vidste ikke hvad jeg havde i Sinde."

Kabeltouget var imidlertid gjort fast ved „Vindhundens" Agterspeil; paa et af Grip givet Signal halede Mandskabet løs, og ligefor de svenske Schoutbynachters Øine bevægede „Steenbukken" sig langsomt ud til Fregatten.

Fra en liden Bugt paa Siden af „Hjelperen" begyndte pludselig en levende Geværild; med uforrettet Sag og Tab af en Deel Mandskab vendte en dobbelt Chalup iilsomt tilbage fra

Bugten, hvor den var commanderet hen, for at borttage en stor svensk Hukkert.

„For Djævlen! skammer I Eder ikke, Sieur Kiøge!" — lød Tordenskjolds Stemme over til Chaluppen — „har Dværstede nok, men Hukkerten blev liggende." — Hr. Capitainen maa undskylde" — svarede Officeren med det ildevarslende Navn — „Infanteriets Kugler spille lige under Skrōget." — „Herhid med Touget" — raabte Tønder, som strøg frem med sin Chalup og havde hørt Tordenskjolds Yttring. Han sprang ned i en Jolle og fra Kjøges Fartøi heves Touget ned til ham. „Sei der, kom med" — vedblev han, vinkende ad tvende svenske Matroser, som han havde taget til Fange paa en Gallei, og som nu ogsaa skyndte sig over til ham — „hal ud, Manne!" — Jollen fløi afsted mod det farlige Punkt. Det knaldede atter fra Kysten i henved fyrgetyve Skridts Afstand og Kuglerne pebe væk over Baaden. Med et smerteligt Skrig slap den ene Svensker Aaren og sank fra Sædet; den anden holdt inde og saae betænkelig til Officeren. „Hvad feiler Dig? — hal ud!" — tiltordnede Tønder ham og greb selv fat paa den ledige Aare. Endnu en Kugleregn raslede ned over dem, men uden Virkning, og Jollen stødte an mod Hukkertens Side. I en Haandevending havde Tønder gjort Varpet fast og fra „Hjelperen", hvor man havde iagttaget den kjække Handling, haledes løs paa Touget; ti Minutter efter laa Hukkerten agterom Skytsprammen.

„Var Synd og Skam at tage det Fartøi fra Dig, Kammerat!" — raabte Tordenskjold til Tønder, som hilste i Forbifarten — „kjøbte den dyrt nok; lover Dig den til Prise."

Samtlige svenske Krigsfartøjer vare lidt efter lidt bragte til Taushed; kun fra Kysterne knaldede endnu bestandig Geværsalver paa alle Punkter og besvaredes hist og her af de danske Gallejers Kartætscher, medens nogle af Transportskibene brændte i lys Lue. Omtrent ved Middagstide var Kampen

saa godt som endt og Seiren vunden. Stykprammen „Vreden" og et Par Krudtskibe vare sprungne i Luften; saavel de Danske som selve Svenskerne havde desuden boret en Deel Galleier i Sænk og mange Transportskibe vare indtil Vandspeilet fortærede af Flammerne. Ikke destomindre var Antallet af de erobrede Krigsfartøjer og Forraadsskibe stort og Byttet af en saadan Betydning, at den mægtigste Orlogsflaade kunde have været stolt deraf. Men endnu var et vanskeligt Arbeide tilbage, nemlig at faae Byttet med og at slippe ud af Canalen; thi over 5000 Svenskere, Infanteri og Sokrigere, samlede sig efterhaanden langs med Kysten, for at hævne Nederlaget og maaskee fælde den forvovne Fjende midt i Seiren. Dog det over al Forventning heldige Udfald begeistrede de danske Sømænd til at kappes med deres Officerer i Forvovenhed. Paa alle Kanter fore Chalupper og Joller ind til de forladte Galleier og Transportfartøjer, for at slukke Ilden og bugsere dem ud. Trodsende den i alle Skikkelser truende Død, entrede de jublende op paa Skrogene, dæmpede med Besindighed Ilden eller gjorte Varpene fast, uden at lade sig forstyrre af de tæt forbipibende Kugler, af den glødende Hede fra de brændende Skibe eller af de faldende Kammeraters Stønnen. Overalt syntes Tordenskjold tilstede; hvor Kuglerne regnede tættest, hvor Ilden rasede grædseligst, hørte man stedse hans kraftige Røst, befalende og opmuntrende.

En frygtelig Salve af store og smaa Kugler knaldede ind over Galleien „Prinds Christian"; Officerer og Matroser styrtede sønderknuste ned paa Dækket om Capitain-Lieutenant Tønder; men med uforandrede Miner og fast Stemme raabte han: „Hal kun ud, Gutter! — — fyr der!" — Et Lag af Kartætscher bragede ind imod Kysten, medens Galleien med et stort Krudtskib og en med Kanoner og Bomber ladet Galliot paa Slæbetouget strøg ud i Havnen. —

Solens sidste Gloden havde længst forladt Granskovens Top, da den danske Escadre, to og to Skibe jevnsides, med samtlige erobrede Fartøjer imellem sig, begyndte at hale ud af Dynekilden og styrede tilbage gjennem den snevre Udgang, der mørk og ubyggelig aabnede sit dødsvangre Gab for den. Fra de sorte Skove og Kløfter paa begge Sider glimtede det uophørligt som fra en nær Tordensky og man kunde høre Geværlaasenes Klirren før Kuglerne pebe væk over Dækket; de i Havnen endnu brændende Skibe lyste klart gjennem Natten og laae snart som et Ildhav i Baggrunden. Langsomt glede de svære Skibe hen mellem Brændingerne; med usvækket Iver halede Mandskabet ud og dets muntre „Dhsi" forstummede ikke for de langs Kysten henilende Soldaters Kugler. Maaskee det lang Tid efter rislede koldt ned ad Ryggen paa mangen ellers modig Sømand, naar han fortalte yngre Kammerater om denne natlige Fart, hvor Baadsmændenes Piber, de Dvæstedes Skrig, Officerernes Commandoraab og de knaldende Geværskud lode forvirrede imellem hinanden, medens Ildhavets rødlige Flamme fra Havnen gjorte Natten derinde mellem Klipper og Skove endnu grueligere. Men Dagens morderiske Kamp syntes nu at have hærdet Sømændene til med Kulde at gaae enhver tænkelig Fare imøde og saalænge de hørte Tordenskjolds, Tønders og Grips Stemmer, mægtede ingen Rædsel at lamme deres Mod.

Med uhyre Anstrængelse var hele Flaaden naaet midt ind i Kanalen; paa et af de smalleste Steder standsedes Farten, for at Mandskabet kunde puste og Varpene blive eftersøete, om Alt var i forsvarlig Stand. Jollerne fore frem og tilbage mellem de i Mørket myldrende Fartøjer, for at bringe Ordrer og Meldinger, og et Øjebliks Stilhed indtraadte, der kun afbrødes af Aarernes Pladsken i de stummende Bølger. Det raslede i Skov og Krat paa begge Sider; drønende Fod-

trin gjenlød som af en stor Masse fremilende Mandskab og dæmpede Raab lode sig høre; det blinkede fra tusinde Punkter paa eengang og Knald i Knald gik Skudene løs; hagltæt fore Kuglerne hen over Skibenes Dæk.

„For Djævlen! kunne jo give dem det glatte Lag engang" — lød Tordenskjolds Røst — „klar ved Kanonerne! — — fyr, Manne!" De mørke Omgivelser oplystes pludselig som af Lynildsstraaler; lig et flygtigt Drømmesyn viste sig Fjendens bevægelige Masser og blinkende Vaaben et Secund for de henstirrende Sømænd. Kanonerne dundrede løs paa begge Sider og efterhaanden ned ad hele Linien; som fra tusinde Ildsvælg gjentog Ekkoet Knaldene og frygtelige Skrig gjennemskjare Luften.

Hvislende Piber og forstærkede Commandoraab gjenlød atter og med fornyet Kraft trak Mandskabet løs paa Toug og Aarer, for at naae ud af Canalen før Fjenden igjen kunde sunde sig. Da lyste en Stribe forud, der blev klarere og klarere; Kysterne syntes at vige fra hinanden, en frisk Luftning aandede i de nedhængende Seil og med et ustandseligt udbrydende Hurra hilste Sømændene det frie Hav, hvor Skibene nu styrede ud og paa hvis Høide den gjennem Skyerne fremseilende Maane netop udbredte sit straalende Slør. —

---

Den svenske Leir strakte sig i en viid Kreds om Frederiksteens Fæstning og den afbrændte Byes Ruiner; begge Parter syntes stiltiende at være komne overeens om en Vaabenstilstand, medens dog Ildsvælgene fra Mure og Skandser vendte Mundingerne mod hinanden, beredte til atter at udtordne Død og Ødelæggelse. Gjennem Morgendæmringen opdagede man en høi Krigerskikkelse, der med korslagte Arme stod udenfor et af de simpleste Telte og stirrede ud mod Sydvest, hvor Taagen endnu rugede over det fjerne Hav.

En sælsom Ild brændte i det søvnløse Øje, Utaalmodighed sad i den høje Pandes dybe Rynker og stolt Trods syntes leiret om de smalle, sammenknebne Læber. Af og til rettede han det urolige Blik hen paa Fæstningen og knugende Skæftet af den svære Pallask op til Brystet, udstødte han afbrudte, uforstaaelige Ord, men vendte dog hurtigt Blikket tilbage paa Havet, som om han med Tankens Kraft vilde fremmane Synet af en Gjenstands forønskede Ankomst. Fodtrin gjenlød i nogen Afstand og Skildvagterne raabte an; men formodentlig i den Tanke, at det gjaldt Posternes Afløsning, forblev den høje Skikkelse ubevægelig staaende og mærkede ei, at en Søofficeer nærmede sig, hvis tilstøvede Klæder og forstyrrede Udseende lode formode, at han kom fra en pludselig og iilsom Reise. Det lod til at han ei vovede først at tiltale den tankefulde Kriger; længe betragtede han ham med skye, næsten frygtsomme Blik, men gjorte dog omsider en støjende Bevægelse, som for at vække ham af hans Drømmerier. Da vendte Skikkelsen atter det stolte, trodsige Ansigt hen imod Fæstningen og idet hans Øje mødte Søofficerens forvirrede Aasyn, foer han kjendeligt sammen; det forekom ham maaskee som Billedet af en netop fremstigende ængstende Tanke.

„Hvad vil I — — hvad bringer I?" — raabte han — „hvi kommer Strømstjerna ikke op med Transportflaaden? Vinden er jo føjelig og Farvandet frit." — „Schoutbynachten sender mig til Eders Majestæt med et Budskab" — mælede Søofficeren med blegnende Kinder; men Kongen afbrød ham heftig: "Vi forlange intet Budskab; Transporten ville vi have herop — — ha! hvad feiler Eder, har I Kolden?" — "Tilgiv, Eders Majestæt!" — vedblev den forvirrede Flygtning — „Schoutbynachten og vi Alle have forsvaret os som det sømmer sig Eders Majestæts Krigere, og

have først forladt vore Gallejer, da de brændte ved Vandspeilet." — „Forladt dem, I have forladt dem?" — gjentog Kongen med en kort Latter — „det var altsaa dog Kanonaden, der drønede herover i Gaar. Hvi saae I Eder ikke om efter de danske Orlogsskibe før I vovede Eder ud af den sikkre Havn?" — „Det var ikke Orlogsskibene, der angrebe os" — svarede Officeren, idet han med tvivlsomme Miner betragtede sin tilsyneladende rolige Konge — "vi laae endnu i Havnen, da den befrygtede danske Gallei-Escadre pludselig løb ind, endnu før Solens Opgang — —." — „Ha, ha! I lode Eder overrumple; fordømt!" — lo Kongen som før — „saa kommer vel Transporten over Land?" Officeren blev endnu blegere og nølende svarede han: „Schoutbynacht Strømstjerna har befalet mig at bringe Eders Majestæt det ulykkelige Budskab om hele Transportflaadens Ødelæggelse — —." Carl den Tolvte drejede sig heelt om til Officeren og betragtede ham et halvt Minut med et gjennemborende Blik; vendende sig derpaa fra ham igjen, sagde han med klangløs Stemme: „Altsaa ødelagt — — hele Planen — — bliv ved! hvi nøler I!" — „Den bekjendte Krydser Capitain Tordenskjold commanderede Escadren" — vedblev Officeren sin piinlige Melding og det syntes at gyse i ham — „strax i Begyndelsen af Bataillen borttoges vort Batteri i Indløbet med stormende Haand; inden Middag vare alle vore Gallejer demonterede, flere sprungne i Luften og to Tredjedele af vort Mandskab dræbte. Da vi af Fjendens uophørlige Kartætschild dreves fra Borde, satte vi selv Ild paa de fleste Fartøjer og neppe Hælvten af Transportflaaden er falden i de Danskes Hænder. Jeg vover at gjentage for Eders Majestæt, at vi Alle efter Evne have gjort vor Pligt som ærlige Svenskere, og Fjenden har lidt meget paa Vejen ud af Havnen, da vi Skridt for Skridt forfulgte ham med

Geværeld." Dog Kongen syntes ikke længer at høre efter; med mørkere og mørkere Miner stirrede han ud til det fjerne Hav eller ind i de hendragende Skyer og en ny Beslutning fremsteg sikkert i hans urolige Sjæl. Efter nogle Minutters uhyggelige Taushed drejede han sig atter om. „Gaa" — sagde han med Kulde — „send vore Adjutanter ind til os." Idet han derpaa langsomt skred ind i sit Telt, kastede han endnu et funklende Blik op til Fæstningen og mumlede mellem Tænderne: „Saa begynde vi forfra — vi komme igjen —."

Et Par Timer senere skingrede Trompeterne og Trommerne hvirvlede; gribende hurtigt til Vaaben, strømmede Krigerne fra alle Kanter til deres Fahner og Fæstningens Garnison forberedte sig paa at modtage en Storm. Men med Forundring saae man Svenskerne skyndsomt rive Teltene ned, tage Kanonerne bort fra Forskandsningerne og læsse dem paa Vogne og, som om en panisk Skræk havde grebet Beleiringshæren, drog den endnu inden Aften med klingende Spil bort over Grændsen, ladende kun et Par faste Batterier hiinsides Svinesund tilbage. Først Dagen efter løstes denne Gaade, da Tordenskjold ankom paa Mags Rhed med hele Flaaden. Jublen var ubeskrivelig og Heltens Navn udtaltes med Priis af alle Munde. Selv Vice-Admiral Gabel, som utaalmodig havde imødeseet Tordenskjolds Ankomst med de fladgaaende Fartøjer og som nu saae sig den glimrende Seir reven ud af Hænderne, nødtes af den offentlige Mening til at istemme Beundringen over den fem og tyve aarige Helt og skjulende Misundelsen dybt i sin Sjæl, beordrede han ham tilbage til Kjøbenhavn med det glædelige Budskab.

Skjøndt enkelte Stemmer ogsaa dennegang hævede sig mod Tordenskjolds Forhold og navnlig dadlede ham, fordi han uden udtrykkelig Ordre havde vovet sig ind i Dynekilden

med saa ringe Styrke, talte det glimrende Udfald og Listen over de udbragte eller ødelagte fjendlige Skibe dog alt for høit hans Sag, til at Admiralitetet ikke skulde have erklæret hans Forhold for hævet over al Dadel, og Kongen, hvem det rige Bytte af Krigsforraad saavelsom Svenskernes Bortgang fra Norge kom saare beleiligt, forfremmede strax sin Yndling til Commandeur, kun nitten Maaneder efter hans Udnævnelse til Capitain, og fæstede en Guldmedaille i blaat Baand paa hans Bryst, omtrent lig den, der var bleven præget i Anledning af Gabels Bataille ved Colberger Hede.

---

## Tredie Capitel.

Endnu bestandig krydsede engelske og hollandske Orlogsskibe omkring i Nord- og Østersøen, for at iagttage de krigsførende Parters Foretagender og fremme deres Nationers Handelsinteresser, medens Diplomatien var i fuld Virksomhed med offentligt at mægle Forlig og hemmeligt at puste til Flammen. De tydske Magter, hvis Lande nu vare befriede fra Fjenden, havde ganske trukket sig tilbage fra Krigens Skueplads og indskrænkede sig til, ad Cabinetsvejen at styre Sagerne til deres egen størst mulige Fordeel. Czar Peter arbeidede rastløs paa at give sit colossale Riges raae Masser et Præg af Civilisation, for at bringe dem i nærmere Forbindelse med det øvrige Europa; da han endnu bestandig frygtede den saarede svenske Løve, holdt han gode Miner med Danmark, skjøndt han hvert Øieblik var rede til at forraade det, hvis Sverrig skulde beslutte sig til at kjøbe hans Venskab for en officiel Aftrædelse af sine bedste østersøiske Provindser, som han i Gjerningen var i Besid-

delse af. Da Frederik den Fjerde trængende mindede ham om Opfyldelsen af det gamle Løfte, at lade et russisk Troppecorps i Forening med den danske Hær gjøre Landgang paa Skaane, gav han omsider sit Minde dertil; det kunde dog være ham ligegyldigt, om hans vilde Skarer, der selv maatte sørge for deres Underholdning, fandt denne i Meklenborg, hvor de for Øieblikket huserede, eller søgte den paa de frugtbare danske Øer. Kommer Tid, kommer Raad, tænkte denne Tidsalderens raaeste, men derhos snueste Hersker; desuden kunde han derved faae Leilighed til at tage det for den østersøiske Handel saa fordeelagtigt beliggende Kjøbenhavn saavelsom det vigtige Øresund i nærmere Øiesyn og maaskee kunde Omstændighederne eller en Hendelse spille ham begge i Hænderne. Det besluttedes altsaa at skride til den saa længe omhandlede Landgang og Commandeur Tordenskjold sendtes til Norge, for derfra at nedbringe alle de Transportskibe, han kunde faae fat paa; de skulde anvendes til de russiske Troppers Overførsel fra Meklenborg.

Med sin sædvanlige Iver udførte vor Helt dette Hverv. Under Veis fratog han en svensk Fregat sex danske Kornskibe, der vare faldne i Fiendens Hænder, og styrede med dette Bytte tilbage til Kjøbenhavn. I en opkommende Storm skiltes han fra dem og Gallejen, som han netop befandt sig ombord paa, dreves hen imod Skjærene under den svenske Kyst. Samlende sig i Hobe omkring paa Dækket, betragtede Sømændene deres Chef med urolige Miner; thi for den flyvende Storm stummede Skuden piilsnar ind mod Kysten, paa hvis fremspringende Klipper den uden Redning maatte knuses. Men Tordenskjold forblev rolig; da han kjendte hvert Indløb, hver Klippe paa hele Viigsiden, vidste han ogsaa, at saasnart de havde klaret Pynten histhenne, aabnede sig Nordstadshavn som et sikkert Tilflugtssted. Det maatte

da komme an paa Tilfældet, om de forefandt den ryddelig eller besat af Fjenden. Neppe en Fjerdingmiil fra Skjærene og Klippestykkerne, hvis graae Toppe stege truende op af Brændingens sneehvide Skummasser, iilte Gallejen hen mod Pynten; krængende næsten heelt over paa Siden og dyppende af og til Vimplen i de opsprøitende Bølger, kneb den saa tæt op til Vinden som muligt, og med stigende Uro bemærkede Mandskabet den med hvert Minut aftagende Afstand imellem dem og Kysten. Kun Frygten for den unge Chef, som i saadanne Øieblikke ei var at spøge med, afholdt dem endnu fra at bryde ud i lydelig Murren.

„Sei der, lad falde! Styrbord med Roret!" — commanderede Tordenskjold, som opmærksom havde iagttaget Farten og hver forbiilende Klippe; i Ahnelsen om, at deres Chef nu havde opdaget et Middel til Redning, ravede Sømændene sig i Veiret og istemmende et lystigt „Øhøi", grebe de fat i det daskende Tougværk. Farten sagtnede, Gallejen rettede sig lidt og lystrende Roret, gjorte den en Vending omkring Pynten. Med glad Studsen saae Mandskabet sig pludselig ude af al Fare; en rummelig Udhavn med næsten umærkelig Bølgegang laa foran dem og derinde var intet Skib at see; kun en enkelt Jolle bemærkedes midt i Farvandet og langs Kysten laae nogle adspredte Fiskerhytter. Saasnart Ankeret var faldet og Gallejen havde drejet sig rundt indtil dens Agterstævn vendte ind i Havnen, blev Chaluppen firet ned og bemandet med en Snees af de meest prøvede og behjertede Matroser, der alle vare forsynede med Ører og Pistoler. Tordenskjold tog Plads agterud; paa hans Vink stødte Chaluppen fra og styrede hen imod den omtalte Jolle, i hvilken en gammel Fisker sad med sin Søn og fiskede Torsk.

„Vil Du engang see, Fader!" — sagde Sønnen, en rødmusset Knøs paa tolv Aar, som med Nysgjærrighed havde betragtet det fremmede Fartøi — „de komme ind efter os og have alle Pistoler i Beltet; skulde vi ikke lade Garnet drive og skynde os hjem?" — „Vist ei, min Gut!" — svarede Fiskeren, som ligeledes havde iagttaget Galleien og Mandskabets Bevægelser — „ville de os noget, kunne de alligevel faae fat paa os derinde, og den Karl bryder sig kun feil om vor fattige Jolle." Lidt forundret saae Drengen paa sin Fader, hvis Bemærkning om den fattige Jolle han ikke kunde faae i Hovedet, da han var vant til at betragte det lille Fartøi som en anseelig Besiddelse; den udgjorte jo Familiens hele Rigdom. Efter et Øieblik's Taushed vedblev han med en fiffig Mine: „Veed Du hvad, Fader! Fangsten i Dag bliver dog kun ringe; skulde vi ikke roe ned til Vesensø, for at sælge de Fisk, vi have; saa kunde vi med det samme fortælle Lieutenanten paa den store Hukkert, at her er kommen en stor Fisk ind i Havnen. Hvis han kom herop og fangede den, fik vi sagtens en god Skilling med." — „Er Du gal, Dreng!" — brummede Fiskeren, skjøndt et vist Træk, der spillede paa hans haarde Ansigt, lod formode, at han hemmeligt glædede sig over Sønnens snilde Indfald — „gjør et Tag i Garnet der og hold Din Mund. Kan Du ikke begribe, at den Fisk er for stor og stærk for en Hukkert paa otte Tænder?" I det samme strøg Chaluppen frem; Mandskabet lagde sig paa Aarerne og Fartøjet gled langsomt hen mod Jollen.

„God Fangst!" — raabte Tordenskjold og hilste venligt. — „Tak, tak! men der er Maade med" — svarede Fiskeren og lettede sin gamle, gjennemhullede Hat — „hvorfra kommer I, om jeg saa maa spørge?" — „Have krydset heromkring og søgte Havn for Stormen" — forklarede Tor-

denskjold i en ligegyldig Tone — „sælger mig kanskee Eders Fisk for en Sølvpenge?" — tilsøjede han og tog et Par Sølvmønter op af Lommen. „Gud vel! hvorfor ikke!" raabte Fiskeren glad og udstrakte den barkede Næve, for at modtage Pengene; forsende sig over den for ham store Sum, lod han Mønterne glide ned i en Skindpung. „Som jeg siger" — vedblev han og langede Ballien med de fangede Torsk over i Chaluppen — „Fangsten har vel ikke været stor; men Fisken er af bedste Sort." — „Have Mangel paa Proviant, skal jeg sige os" — smilte Tordenskjold — „og maae see at slippe bort herfra før noget af Hans svenske Majestæts Krigsskibe faaer Øje paa os. Har ellers ikke mærket nogen Krydser i Nærheden — —" han standsede og betragtede Manden med et skarpt Blik. Den gamle Fisker sad et Minut tvivlraadig og taus, idet han strøg sit store graa Skjæg med den ene Haand og vejede Skindpungen i den anden. „For den Sags Skyld er der vel ingen Fare paa Færde heromkring" — brummede han omsider; men Drengen, som hidtil havde moret sig med at betragte det bevæbnede Mandskab i den store Chalup, faldt med Barndommens Snakkesomhed den Gamle i Ordet: „Jo vist, Fader! Du glemmer nok Hukkerten med de otte Tænder i Vesensø — —". — „Hold Mund, Knægt!" — foer den Gamle i Veiret; men fattende sig, vedblev han sagtmodig: „Knøsen har Ret; her ligger rigtignok en svensk Hukkert for Anker nede i Vesensø Havn; men den fører kun otte Stykker og henved fyrgetyve Mand; for den kan I da ligge ganske rolig, tænker jeg." — „Tak for god Underretning" — raabte Tordenskjold leende — „frisk, Manne! Hal ud!" — Fartøjet halsede rundt og foer bort i Retningen af det betegnede Fiskerleje, der laa en god halv Miil derfra.

Stormen havde imidlertid stillet af og da Tordenskjold, uden først at raadføre sig med Mandskabet, havde styret Chaluppen ud af Havnen, befalede han at heise Seilet; dette fyldtes strax af den endnu friske Søvind og gjennem de mægtige Bølger, der hvert Øieblik syntes at ville begrave det lille Fartøi, strøg han dristig ind til Vesensø, hvor den svenske Hukkert rigtig laa for Anker. Mandskabet paa dette Skib havde vel seet ham; men i den Formening, at Chaluppen var affendt fra et eller andet nylig ankommet svensk Krigsskib, drømte de mindst om et saa forvovent Angreb og stillede sig ganske fredeligt hen langs Reilingen, for at preje ham.

Baadsmandspiben skingrede, Aarerne lagdes ind og ved Hjelp af Baadshager droges Chaluppen i den urolige Sø tæt op til Hukkertens Skrog.

„Sei der, til hvilket Skib høre J?" — raabte den svenske Chef, som nu steg op til Skandsen. — „Til Tordenskjolds Escadre" — svarede vor Helt med sin Stentorstemme og entrende op ad Falderebet, tilføjede han: „Følger mig, Gutter! Drerne i Veiret!" — Med et Skrækkens og Forbauselsens Udraab foer Mandskabet tilbage fra Reilingen. Da deres Chef imidlertid med kraftig Røst opmuntrede dem til Modstand og de saae sig dobbelt saa stærke som Angriberne, grebe de fleste til det første det bedste Vaaben og stillede sig modige i Vejen for Fjenden. Men Tordenskjold havde allerede faaet Fodfæste tilligemed en halv Snees af sine kjækkeste Folk; med et frygteligt Hurra og svingende de blanke Øxer, stormede disse frem og i næste Minut segnede flere Svenskere ned paa Dækket med sønderknuste Hoveder. Grebne af Rædsel vege de Øvrige tilbage og næsten paa eengang styrtede hele Hoben sig ud i Søen. I mindre end ti Minutter havde Tordenskjold saaledes erobret Hukkerten

og uden at bekymre sig videre om de i Land svømmende Svenskere, traf han blot Anstalter til at komme bort med Prisen.

Nu først opdagede man et lille dansk Fartøi, der laa paa den anden Side af Hukkerten og som var blevet opsnappet Dagen forinden; men da dets Seil vare borttagne og der vilde gaae for lang Tid med at bringe det i seilbar Stand igjen, lod Tordenskjold det stikke i Brand. Saasnart Luerne sloge i Veiret og de faldne Svenskere vare kastede overbord, styrede den lille Skare Æventyrere ud af Havnen med den let seilende Hukkert og hilste snart med Jubel det paa Gallejen tilbageblevne Mandskab, der ikke uden Uro havde imødeseet Chaluppens Tilbagekomst. — Begge Fartøjerne bleve Natten over liggende for Anker i Nordstadshavn og gik Dagen efter under Seil til Kjøbenhavn. —

Det var midt i September 1716; Dagene begyndte at blive korte og Nætterne kolde. Kjøbenhavns Rhed var bedækket af en uoverseelig Masteskov; de stolte Orlogsskibe, de skarptbyggede Gallejer og Hukkerter, de svære Transportskibe laae rundtom i mørke Masser. Chalupper og Joller fore hen i alle Retninger; en forvirret Larm af forskjellige Stemmer, jublende og befalende, leende og bandende, lød mellem hinanden fra alle Kanter, blandede med Baadsmandspibernes Hvislen og de arbeidende Matrosers Sang. Fra Toppen af de fleste og største Skibe udfoldede sig Dannebrogsflaget for den kjølige Østenvind; men hist og her vejede ogsaa St. Andreaskorset fra en Fregat og en stor Mængde russiske Gallejer, der skulde benyttes til Troppernes Transport, vare lagte indenfor Bommen. Længere ude, paa den anden Side Batterierne, øinede man ligeledes en Skov af slanke Master, der beskrive Kredse paa den af henjagende Skyer overtaaede Himmel; det var den engelske Flaade under Admiral Norris

og en Deel hollandske Orlogsskibe, hvis sorte Skrog truende duvede op og ned i de fjerne Bølger. — I selve Staden saae man paa alle Gader og Pladse ilende Ordonnantser, hensvendrende Krigere af alle Vaabenarter eller tætte Grupper af Officerer, der hvirvlede og i forskjellige Tungemaal samtalede med hinanden. Paa de udstrakte Fælleder udenfor Portene skinte lange Rader af hvide Telte; her tumlede Ryttertiet de raske Gangere ved Trompeternes Skrald og Infanteriets Bataillioner marscherede efter Trommernes Hvirvel. Et forhøjet Liv syntes vaagnet i den store Stad og Vaabenlarmen havde bragt Alt paa Benene. De russiske Hjelpetropper vare langt om længe ankomne fra Meklenborg; men i en rigtig Forudfølelse af, at det maaskee dog ikke var Czarens ramme Alvor, havde Frederik dennegang handlet med Klogskab og for første Gang under hele Krigen overlistet sin snu og farlige Bundsforvandte, idet han paa Sjælland kun modtog en ringe Deel af de raae Krigere og lod den større Masse landsættes paa Hveen, hvorhen man tilførte dem de fornødne Levnetsmidler. Czar Peter saae derved sine hemmelige Planer paa Kjøbenhavn tilintetgjorte og med skjæve Blik betragtede han det 12,000 Mand stærke, fortrefligt beredne danske Cavalleri, der tilligemed 30,000 Mand Infanteri laae i Leir paa Fællederne. Mod denne skjønne Hær toge hans 1600 barbariske Ryttere paa de fra tydske Bønderbyer sammenrøvede Heste og hans faa Bataillioner halvt nøgent Infanteri sig ud som en Skare Zigeunere, medens de russiske Krigsfartøjer derude paa Rheden ligeledes tabte sig i Sværmen af de danske Orlogsmænd, hvis friske Laurbær og heltemodige Chefer ei heller fra denne Kant spaaede hans Planer noget heldigt Udfald.

Enhver, der havde Tid til at tilfredsstille Nysgjærrigheden, tog Vejen til det kongelige Slot, hvor der holdtes

stort Taffel, og de Tilstrømmendes Antal vorede i den Grad, at der hist og her opstod Trængsel. Med Møje kunde Dragerne komme frem med de stadselige Portechaiser, bag hvis Silkegardiner for de smaa Vinduer man opdagede en Hofmands pudrede Hoved eller en Dames stive Kæmpefrisur; Skridt for Skridt rumlede de svære, ikke sjelden heelt forgyldte Karrosser gjennem den larmende Menneskemasse, ved hvilken Leilighed det ikke manglede paa beundrende Udraab, men ikke heller paa spydige Bemærkninger. Omkring selve Slottet var Trængslen naturligviis størst, da Folket morede sig meest ved at mønstre de udstigende fornemme Gjæster, og hver Gang Lakaierne sloge Trinnet ned paa en Karrosse eller reve Døren op paa en Portechaise, kom gjerne en fyrstelig Person, en Diplomat eller høi Officeer til Syne; sjelden slog det da feil, at hans Navn jo udtaltes blandt Mængden, med Spot eller Uvillie, med Roes eller Ligegyldighed, eftersom han stod anskreven i den offentlige Mening. — Da de mærkeligste Gjæster vare ankomne og Instrumenternes skingrende Toner forkyndte, at Herskaberne gik til Taffels, begyndte Sværmen foran Hovedportalet at fordele sig og i taus Beundring eller med udbrydende Jubel vandrede Unge og Gamle, Fattige og Rige skareviis frem og tilbage, kastende nysgjærrige eller længselsfulde Blik op til Slottets dybe Vinduer, hvor de kostbare Damastes Gardiner bølgede ned for al den kongelige Herlighed.

Men vi ville drage Gardinerne til Side og lade Læseren kaste et Blik ind i den efter Datidens Smag riigt forzirede Sal, hvor Musikens fulde Toner fra tvende Gallerier bruse os imøde; hvor Solens Straaler gjennem det røde Damast med sælsom Farvepragt bryde sig i de uhyre Lysekroners Glaskugler; hvor de svære Guld- og Sølvskaaler glimre paa de med fransk Luxus dækkede Tasler, medens Po-

mona og Flora have udfoldet al deres Rigdom og Skjønhed i de colossale Frugt- og Blomstervaser. Ziirligt og ceremoniøst bevæge sig de lange Rækker af Herrer og Damer over Salens Mosaikgulv. Ved det ophøjede Taffel tage de kronede og fyrstelige Personer Sæde, og kun nogle enkelte sært fortjente Mænd er en Plads forbeholdt her; Marschaller med gyldne Heroldsstave rangere det øvrige Selskab ved de, længere nede anbragte Tafler. Damernes uhyre Silkerober rasle, deres Juveler funkle; de utallige guldbroderede Uniformer og Ordenskjæder glimre; med fordoblet Kraft henbruse Musikens Toner, og kun de larmende Pauker, de skingrende Trompeter synes at minde om den krigeriske Tidsalder.

Hiin svære Skikkelse, der ved Frederik den Fjerdes Side indtager en med Krone prydet Lænestol, stikker i Klædedragt og Manerer sælsomt af mod de fine og prægtige Omgivelser. Det er Ruslands Selvhersker, som uagtet al sin Magt, uagtet han er sig bevidst, at hans Bifaldssmiil eller Vredesblik kan have afgjørende Indflydelse paa Nordens Politik, dog føler sig mindre hjemme i den straalende Riddersal, lige for Øinene af saa mange skjønne Damer, saa mange navnkundige Krigere, der ei ville skjælve for hans Øies Lyn, og saa mange kloge Diplomater, der ville veje hans Ord. — Han var dennegang iført en lignende Dragt som den, vi have beskrevet ved hans Besøg paa den danske Flaade; kun var Vamsen af noget finere Klæde og han bar Silkestrømper i de, ligesom sidst, med Jernsøm forsynede Commisskoe; et bredt Ordensbaand sammenholdt Vamsen, saa Nattrøjen ikke kom til Syne. Ordknap og med mørke Miner havde han uden mange Omstændigheder taget dygtigt til sig af de udsøgte Retter, og først efter et Par Gange at have tømt den mægtige Guldpokal, der som ved Trylleri altid fyldtes igjen foran ham, begyndte hans Miner at opklares og han udbrød

ofte i en Skoggerlatter over en eller anden lystig Bemærkning af de oprømte Naboer og Gjenboer, hvorved han da gjerne saae sig om til alle Sider, som om han søgte og savnede Nogen, maaskee sin Dværg, hvis Mening han kunde høre om det Sagte. Kastende sig tilbage i den magelige Lænestol og spændende ganske ugeneert det blanke Læderbælte, han bar om Livet, lidt løsere, raabte han til de tvende Russere i grønt Livree, der med nedhængende Arme og ubevægelige Miner stode bag hans Stol: „Skaf mig et Glas Genever" — begge Livtjenerne bøjede sig paa engang dybt og iilte bort. „I maa undskylde, Hr. Broder!" — vedblev han og løftede Guldpokalen i den stærke Haand — „denne Viin kan være ret god, men den er for let; min Mave er vant til en styrkende Drik, der kan ordne Fordøjelsen og gjøre mig veltilmode; i et godt Lag vil jeg gjerne være lystig med." — „Det er os kjært, at I ingen Omstændigheder gjør, men lader som I var hjemme" — svarede Frederik galant, medens dog et fiint Smiil spillede om hans Mund; flere af Herrerne vexlede flygtige Blik og Damerne talte Perlerne om de skjønne Pokalers Rand. „Tak skal I have" — skoggerlo Czaren — „jeg gad ved Leilighed tage Eder paa Ordet. Vil I engang besøge mig i min nye Hovedstad, skal I ogsaa finde et gjæstfrit Bord; men at I faaer saa fine Retter eller saa sød Viin eller saa stærk Musik, kan jeg ikke love — — ho, ho!" — vedblev han, efter at have nedskyllet Geneveren, der paa Sølvtallerkener presenteredes ham af de næsten knælende Livtjenere — „en kostelig Hjertestyrkning af bedste Sort." Forblivende i sin skjødesløst tilbagebøjede Stilling, betragtede han opmærksom, først sine tvende Russere og dernæst den fiirskjaarne unge Mand i den glimrende Uniform og med den store Medaille paa Brystet, der med fri Anstand og muntre, bevægelige Miner netop skjæn-

kede Viin i Kongens Pokal. „Ved den hellige Andreas!" — tog han derpaa atter Ordet — „er det for min Skyld, Hr. Broder! at J gjør saa megen Stads i Dag, saa takker jeg Eder nok engang; men har J Raad til at pynte en Halunk af Tjener saa galant som ham der, saa trænger J ikke til at forbedre Eders Finantser med den fortvivlede Carls sidste Stumper." — „Det er Commandeur Tordenskjold, en af vore tappreste Søkrigere, hvis Navn vel ogsaa er trængt til Eders Øren" — svarede Kongen hurtigt og med en næsten alvorlig Mine, da han saae sin Yndling blive blussende rød og stolt vende sig om. „Ho, ho! er det Eder, der spilte Kong Carl det Puds i Dynekilden" — raabte Czaren og kastede sig omkring i Stolen — „Skade baade for Eder og for mig, at J ikke er en Russer; jeg havde Brug for Eder paa min Flaade — —." — „Takker, Eders Majestæt!" — faldt Tordenskjold ham dristig i Ordet — „tjener min egen Konge med Liv og Sjæl. Beder iøvrigt gunstigst at lægge Mærke til, at jeg helst har uforfærdede danske Sømænd med paa mine Togter." — Czaren tilkastede ham et truende Blik og Aaren i hans brede Pande begyndte at svulme; men da Selvherskeren til sin store Forundring mødte den unge Mands kjække og nu næsten stolte Øje, syntes han at gjøre Vold paa sig selv, idet han rask satte Pokalen for Munden og tømte den i eet Drag; vendende sig derpaa til Kongen, vedblev han: „J kunde vel overlade den Krabat til min Tjeneste, Hr. Broder! jeg gjør ham til Admiral." — Behandlende dette Forslag som en Spøg, svarede Kongen smilende: „Det var unægteligt et smigrende Tilbud for denne unge Mand og hvis han vilde forlade vor Tjeneste, saae vi ham intet Sted heller end paa den keiserlig russiske Flaade; men nu tjener han jo os begge, eftersom vi ville gaae en fælleds Fjende imøde. Med det samme ville vi udbringe en

Skaal for et lykkeligt Udfald af Landgangen — —" han hævede Pokalen, et skjønt slebent venetiansk Glas, og bøjede sig mod sin keiserlige Gjæst. Denne sidste greb vel ogsaa om sit gyldne Bæger; men knugende det i Haanden, stirrede han nogle Secunder i Vinen førend han skyllede den ned, og om hans tykke Læber bemærkede man et flygtigt spottende Træk, hvis Fiinhed stod i sær Modsætning til hans øvrige, næsten keitede Adfærd.

En Fanfare af Pauker og Trompeter skingrede gjennem Salen og fra den paa Pladsen forsamlede Folkemasse steg et jublende Hurra op til Slottets Vinduer. For at give Samtalen en anden Retning eller maaskee venlig berørt af dette Glædens Ekko blandt hans Undersaatter, vendte Frederik sig atter til sin Gjæst og sagde med et stille Smiil: „Vort Rige er ikke stort som Eders og vore Undersaatters Antal kun Draaber mod Eders Hav; men af hiin Jubel kan I slutte til vort Herredømme i deres Hjerter." — Czaren betragtede sin kongelige Vært med store Øine og støttende sit Hoved i den brede Haand, svarede han med en kort Latter: „Ja saa; I er fordømt nøisom, Hr. Broder! Ved den hellige Andreas!" — vedblev han med hævet Røst — „da skulde I høre et Hurra af hundredtusind Russere, og kan I finde En af disse Hundredtusind, der ikke paa sin Keisers Vink styrter sig ned i Afgrunden eller jager Kniven i sit Hjerte, saa forærer jeg Eder mine dyrekjøbte østersøiske Provindser — — ho, ho! og En af dem skulde prøve at see skjævt eller stolt til sin Hersker — —" mumlende Slutningen mellem Tænderne og kastende et Sideblik til Tordenskjold, tømte han atter sin Pokal lige til Bunden. „Vi ville ikke modsige Eders Majestæt" — tog Kongen, over hvis Aasyn en let Uvillie svævede, Ordet — „men vi kunne forsikkre Eder, at ligesaalidt som vi vilde byde nogen af vore kjære

Undersaatter Sligt, ligesaalidt vilde nogen af dem betænke sig paa at gaae en frivillig Død imøde, hvis Fædrelandets Vel krævede et saadant Offer." — „Kan nok være" — brummede Czaren og skubbede sin Stol lidt tilbage, som om det blev ham for trangt — „men alle de Hellige maae da vide, hvi I ikke med Eders tappre Undersaatter for længe siden har gjort det af med den vandrende Ridder hiin Side Sundet — — ho, ho!" — tilføjede han med udbrydende Latter — „det er sandt, I have hjulpet Englænderne at banke Franskmændene, medens I selv fik Bank af Svenskerne." Lidt forlegen over denne plumpe Spøg, legede Frederik med sin Pokal og de fleste Medlemmer af Bordselskabet fulgte hans Exempel. Men General Scholten og General-Admiral Gyldenløve hævede Hovederne med Stolthed og hiin greb først Ordet: „Eders Majestæt ville behageligst tilgive; men den danske Armee fortjener neppe en saadan Spot. Ere Kong Carl den Tolvtes Tropper dog forlængst udjagne af Sverrigs forrige tydske Provindser, hvor vor allernaadigste Konge allerede er hyldet som Herster — —." — „Og jeg tillader mig ligeledes at gjøre Eders Majestæt opmærksom paa, at den danske Flaade i Aar har vundet tre Batailler og tvunget de svenske Orlogsskibe til at blive i Havn" — tilføjede Gyldenløve.

Taus og med stive Blik stirrede Czaren i nogen Tid paa begge de høje Officerer; idet han derpaa fordrejede hele Ansigtet til et ubeskriveligt ironisk Smiil, vendte han sig atter til Kongen. „Ved min Skytshelgen!" — sagde han og lod den knyttede Haand noget vægtigt synke ned paa Bordet — „I har rigtignok kjække Undersaatter, Hr. Broder! Men for at komme til Sagen igjen; jeg vil strax tage Eder paa Ordet: bring I mig mine Russere, som I har forviist til Klippesen derude i Sundet, herover; lad mig be-

sætte denne Stads Porte, for at vi kunne være sikkrede mod et pludseligt Overfald af den fortvivlede Carl, og jeg giver Eder mit keiserlige Ord paa, at I skal faae en Hær til Hjælp, der skal være stor nok til i otte Dage at opæde hele Sverrig." Med et virkelig klogt Blik mødte Frederik Czarens lurende Øje og smilende let, ligesom før, henkastede han: „Vi erkjende tilfulde Værdien af et saa storhjertet Tilbud; men vi troe, i dette Øieblik at have en saa betydelig Land- og Sømagt samlet om vor kongelige Residents, at der vist Intet kan være at befrygte for dens Sikkerhed. Vil derimod Eders Majestæt blot staae ved Eders keiserlige Ord og med Eders herværende tappre Tropper gjøre Landgangen med, da ere vi, forsaavidt menneskelig Forstand kan forudsige det, forvisede om, inden Aarets Ende at have bragt denne usalige Krig til et for os begge lykkeligt Resultat." — „Ja vist, det kan jo være" — brummede Selvherskeren og betragtede den kostbare Pokal, som for at skjule sit ilde Lune over den mislykkede List — „men hvordan seer det ud i vor forrykte Broders Rige? Hvo veed, hvad for Anstalter han gjør til at modtage os — —." — „I har Ret" — udbrød Kongen glad ved, saa let at være gleden hen over det kilne Forslag — „vi maae tilstaae vor Nysgjærrighed efter at kjende hans Planer og Stemningen blandt Sverrigs forskjellige Stænder — —" med det samme vinkede han ad Tordenskjold og pegede paa sin Pokal. Den unge Mand skjænkede i; men hans Haand rystede og i hans Øje flammede en dristig Tanke. Langende Flasken til en Lakai, listede han sig i al Stilhed gjennem Salen og forsvandt.

Her lade vi Gardinet synke en liden Stund; i det Haab at Læseren følger med, ville vi ile hen til Holmen, hiint Værksted for Danmarks Roes og Magt, hvor saa

mangt et Geni i de ſvundne Aarhundreder udfoldede ſig; hvorfra ſaa mangen en herlig Skude løb ud i Bølgerne og bar det danſke Flag med Hæder til de fjerneſte Kyſter. Fra den ſtore Barakke hiſthenne trænge larmende Stemmer til vore Øren og derigjennem lyde ſkjærende Toner fra et Par ſlet tracterede Fioler. Skjøndt det Selſkab, hvor vi nu indføre Læſeren, ei beſtaaer af pudrede, koſtbart uniformerede Herrer eller ſminkede Damer med raslende Silkekjoler og funklende Juveler; ſkjøndt grønne Øviſte iſtedetfor Damaſtes Gardiner ſmykke de lave Vinduer, af hvis ſmaa Ruder mange ere ituſlagne, medens det i Flammer fejede hvide Sand paa Jordgulvet træder iſtedetfor Moſaiken, føle vi os dog ingenlunde uhyggeligt ſtemte ved Synet af de ungdommelige, ſtundom mandig ſkjønne Sømænd, der i uoverſeelige Rader have leiret ſig ved de lange Egeborde, hvor Kongen i Dag tracterer dem, da de vel have fortjent en glad Stund efter ſaa mangen udſtanden haard Dyſt. Hiſt og her afbrydes de ungdommelige Aaſyns Række af et gammelt ſkjægget Anſigt, ja vel endog af en ſneehvid Isſe, og blandt ti mongolſke Phyſiognomier treffer man eet ruſſiſk; thi Kongen har befalet, at de nys ankomne Gjæſtevenner ſkulle deeltage i Gildet. Levninger af de ſuffiſante Retter ſtaae omkring paa Bordene; men de nøgne Been og Skanker bære Vidnesbyrd om Gjæſternes levende Appetit. Nu gaae ſtore Tinkruſe omkring med ſkummende Stærkøl; Tobakspiberne ere komne i Gang og medens Røgen ſom et luftigt Slør omhvirvler de ikke uinteressante Grupper, ſlænge disſe kraftige Skikkelſer ſig hen i ſaa magelige Stillinger ſom de kunne finde paa de haarde Bænke og afhandle Dagens Begivenheder i deres ejendommelige djærve Sprog, eller iſtemme den gamle Melodi, ſom de tvende graahærdede Ulke gnide paa Fiolen.

Selskabet ved et af Bordene nærmest Døren, eller maaskee rettere sagt, Porten, maatte nødvendigviis ved et nok saa løseligt Overblik tiltrække sig Tilskuerens særlige Opmærksomhed; det bestod af omtrent tredive Matroser, hvoriblandt kun tre eller fire Russere; de øvrige vare Danske, tildeels unge, smukke Gutter med kjække Aasyn og muskuløse Lemmer. Ogsaa deres Dragt, skjøndt af samme Slags, som den faste Stok allerede dengang bar, syntes af finere Klæde og et nettere Snit end man ellers plejede at see, og det tilsynekommende Linned var hvidt som Snee. For Enden af dette Bord sadde endvidere tvende gamle Ulke, af hvilke den ene havde mistet sin venstre Arm, men dog endnu forrettede Tjeneste ved Holmen som Opsynsmand; han bar et stort graat Skjæg og førte gjerne Ordet. Den anden var en herkulisk Skikkelse med et af Vind og Veir stærkt medtaget Ansigt, hvis Hovedtræk vare Rolighed og gediegen Kraft; man saae strax, at han førte Forsædet ved Bordet og Alle ydede ham en vis Grad af Opmærksomhed, der ikke alene syntes at gjelde hans noget overordnede Stilling, men ogsaa selve Manden.

„Siden jeg mistede en af mine Forstænger, driver jeg rigtignok af som et Vrag" — endte den Graaskjæggede en temmelig lang Tale, som han oftere havde afbrudt, for at gjøre et Drag af Ølkruset — „og til at gaae ud i Sludveir duer jeg vel ikke meer, kan jeg tænke; men gjelder det et godt Raad mod Qvalme ved Skudens Slingren eller mod Bugvrid ved Kuglernes Piben, saa kan jeg nok give mit Besyv med, tænker jeg." — „Vist var Du saa rask en Gut som nogensinde har surret en Dækskanon" — bemærkede Manden, der førte Forsædet, og et Smil syntes at vaagne paa hans barske Ansigt, idet han hævede Ølkruset — „Skaal, min Broder! desuden skal Du endnu have Tak for den Roes,

Du paa Broen ved Langesund gav min Chef — —." — „Det er ogsaa min Chef, tænker jeg" — faldt den Graaskjæggede ham lidt hidsig i Ordet — „har jeg ikke lystret hans Commando i mangen en flyvende Storm, hvad! er jeg ikke gaaet til Veirs paa „Løvendahls Gallei," naar Toppen som en Viser rendte rundt paa det gamle Compas deroppe?" — „Det har Du, min Broder!" — vedblev Formanden med uforstyrret Rolighed — „men seer Du, siden Dit Skrog blev erklæret udygtigt til Fart og henlagt som Blokskib, have vi Andre dandset mangen lystig Dands gjennem Storm og Kugler, og havde Du hørt Musiken i Dynekilden, vilde det endnu surre for Dine Øren." — „Ja vist, Dynekilden! — — Hurra for de raske Gutter i Dynekilden!" — jublede de unge Sømænd og langede Alle til deres Ølkruse. — „Havde den Rad af Svensker eller Englænder ikke knækket mit Bugspryd, kunde jeg vel ogsaa have talt med om den Ting, tænker jeg" — brummede den Graaskjæggede og støttede Hovedet paa sin eneste Arm — „men jeg sendte ham da ogsaa en Taksigelse, kan jeg tænke, saa hans Stænger drattede ham paa Næsen og min Chef saae det — — hører I, Gutter! min Chef saae det, og da jeg selv drattede ned ved Kanonen, hørte jeg min Chefs Røst saa tydeligt som gjennem en Admirals Raaber — —" et larmende Hurra fra de tilstødende Borde afbrød ham. — „Sei der, Tordenskjolds raske Gutter!" — raabte Formanden, i hvem Læseren maaskee allerede har gjenkjendt Ole Olesen — „til Krusene! de drikke en Skaal for vore moscovitiske Venner." Barakken rystedes af et almindeligt Hurra, gjennem hvilket man dog hist og her fornam afbrudt Latter og høirøstede bidende Bemærkninger. De Par Russere, der havde Plads ved Oles Bord og som hidtil havde siddet stive som Støtter og kun vexlet enkelte Ord med hinanden i deres eget Sprog, kom vel nu paa Benene,

men stirrede forundrede hen for sig, idet de holdt fast ved Bordet, da de ikke havde forsømt at indtage Drikkevarer for lang Tid. „Giv Din Sidemand et Puf, Mathias! de Folk forstaae sig bedst paa saadanne Vink" — tilføjede Ole, henvendt til en ung, lystig Matros. Denne sprang op, stødte tvende Kruse temmelig haardt sammen og nikkende ad Russerne, raabte han: „Halløi, I moscovitiske Skamfilingsgaster! I dingle jo som Landkrabber i en rask Kuling; kan I ikke forstaae — — for Satan! det er Jeres Skaal — — podolsky sante Andres" — tilføjede han, idet han svang Kruset med den ene Haand og beskrev et Kors i Luften med den anden. Denne Fortolkning optoges med skingrende Latter, medens Russerne, som nu syntes at forstaae Meningen, fordrejede de ellers saa forunderligt ligegyldige Physiognomier til et Slags takkende Smiil og tyllede Ollet ned.

Et Minuts Taushed indtraadte, medens det talrige Selskab drak. Da sløi Døren op og Tordenskjold traadte rask ind; ved dette uventede Syn foer hver Mand, som paa Commando, atter i Veiret. „Skaal, mine Gutter! kun lystig! ingen Forstyrrelse" — lød hans kraftige Røst og med en venlig Hilsen vinkede han ad hele Forsamlingen. „Med Forlov, Hr. Commandeur!" — tog Ole Olesen Ordet og gjorte paa sin Maneer en Compliment, idet han skrabede ud med det ene Been — „velkommen i vort muntre Sømandslag! Commandeur Tordenskjolds Skaal!" — Med Udtrykket af sand Begeistring udbrød hele Forsamlingen i et stormende Hurra og Alle trængte sig larmende frem, for ret i Nærheden at betragte den navnkundige unge Mand. I opreist Stilling og med Kruset høit i Haanden stirrede den Graaskjæggede paa sin fordums Chef og en usædvanlig Glæde spillede under hans hvide Bryn. — „Takker Eder Alle!" — vedblev Tordenskjold — „have klinket, saa mangen alvorlig

Skaal med Fjenden; kunne vel ogsaa engang klinke en lystig Skaal med hinanden — — Sei, Du gamle Vandhund! er Du ogsaa der" — tilføjede han, da hans Kruus tilfældigviis først tørnede mod Graaskjæggens — „husker Dig nok fra „Løvendahls Gallei"; glæder mig at see Dit Skrog endnu flot." Man tømte Krusene; men Graaskjæggen glemte at tømme sit. Tilfreds, næsten stolt saae han sig omkring til alle Sider, som for at overbevise sig om, at hans Kammerater havde hørt det.

„Gad nødig afbryde Lystigheden" — tog Tordenskjold atter Ordet og gav Kruset tilbage — „men har et lille muntert Krydstogt fore; tænker, vi komme igjen inden Hundevagten. Gaae I med, mine Gutter?" Istedetfor andet Svar udbrøde de unge Sømænd i et nyt Hurra og skubbende Bænkene til Side, trængte de sig sammen om deres Chef; i en Stemning som den, hvori de nu vare, kunde Intet være dem kjærere end en saadan Opfordring.

„Vi ere færdige, naar det skal være og kunne strax heise Seil" — sagde Ole Olesen og knappede sin Vams — „Hr. Commandeuren ønsker kanskee helst den store Chalup, som vi toge sidst?" — „Truffen, min gamle Dreng!" — svarede Tordenskjold — „tænker, at gjøre et kort Besøg histovre, for at hente Hans Majestæt et Par Svenskere, som han gjerne gad tale med inden Natten." — „Hurra! et Besøg i Skaane" — jublede den lystige Mathias — „sei der! kan Du tage dine løbende Redskaber til Dig" — vedblev han, da han i det samme snublede over en Russers Been; i Tumlen vare de drukne Gjæster nemlig gledne ned under Bordet, hvor de allerede laae i den dybeste Søvn. — „Hvis Hr. Commandeuren saa synes, mener jeg, det var ikke af Vejen, om man tog lidt Skarpt med for et paakommende

Tilfældes Skyld" — bemærkede Ole. „Mener det samme" — nikkede Tordenskjold — „tænker, vi forsyne os Alle med Øxer og Pistoler. Og nu afsted, Gutter! have ingen Tid at give bort." Hilsende ad den øvrige Forsamling, iilte vor Helt ud af Barakken; under lystig Skjemt fulgte de unge Matroser med Ole i Spidsen efter. —

Medens de tilbageblevne Sømænd, saasnart Commandeuren havde forladt Salen, høirøstede udbrøde i lovprisende Bemærkninger over denne berømte og dog saa ligefremme Officeer, hvilke Bemærkninger snart gik over til gjensidige Meddelelser af hvad Enhver vidste om hans Bovestykker, stod Graaskjæggen endnu nogen Tid med Kruset i Haanden og stirrede ubevægelig efter de Bortilende. Noget, der lignede Veemod, zittrede om hans indfaldne Kinder og han klippede lidt med Øinene. Idet han derpaa bragde Kruset op til Munden, brummede han i en næsten trodsig Tone: „Min Chefs Skaal! — — fordømte Rad af Svensker eller Englænder; men han faaer det igjen, tænker jeg." Han tømte Kruset, satte det haardt ned og tagende derpaa ganske ene Plads ved det store Bord, støttede han atter Hovedet paa sin Arm og henfaldt i Tanker.

En halv Time efter strøg en stor, smuk Chalup for en frisk Kuling ud af Bommen; den tog Vejen forbi Batterierne og det hvide Seil saaes endnu længe fra Toldboden, indtil det som en Søfugl, om vi ogsaa tør benytte os af denne gængse Lignelse, syntes at dukke ned og forsvinde i de fjerne Bølger mod Øst.

## Fjerde Capitel.

Vi maae atter svinge Tryllestaven og forsætte vore Læsere til en nye Skueplads. Dog denne Ustadighed, disse Omveje i Fortællingens Gang maae ikke lægges os til Last, men tilskrives vor Helts urolige Aand; neppe var han færdig med det ene Æventyr, før han skyndte sig affted at opsøge et andet.

Tilfældet havde netop maget det saa, at der i en lille Landsby paa den skaanske Kyst, ikke langt fra Malmø, var stor Stads i Dag, da en af de faa unge Bondemænd, som Krigen havde levnet, holdt Bryllup. Vejen op til Gaardens Port, der stod paa viid Gab, var bestrøet med Grønt og Efteraarsblomster; gjennem de aabne Vinduer saae man ind i de lave, men net oppyntede Stuer, hvor blanke Tintallerkener og andet Kjøkkentøi af Kobber eller Messing skinte i lange Rækker under Loftet, medens hvert et Hjørne var udfyldt af massive, jernbeslagne og nymalede Møbler. Nogle svenske Bønderpiger i deres Høitidsdragt sværmede smaasnakkende og leende omkring i Værelserne og mønstrede med nysgjærrige Blik al denne Herlighed, som deres lykkelige Veninde i Dag skulde tage i Besiddelse. I Storstuen havde de adstadige Bondemænd med deres stadselige Hustruer allerede taget Plads omkring et mægtigt Familiebord, hvis blankt skurede Overflade næsten knagede under Vægten af de med udskjaaret Papiir pyntede Skinker, de dampende Kjødmasser, de stegte Grise med Citroner i Munden, de brede Fade med Kaal eller Roer, de svære Dunke med Stærkøl og Mjød; med et Slags Andagt, Nogle endog med foldede Hænder, beredte den hæderlige Forsamling sig til et almindeligt Angreb paa denne Guds Velsignelse. Næst de lisligt duftende Retter syntes man at yde de tvende af Gjæsterne en særlig

Opmærksomhed, nemlig Præsten, en temmelig corpulent Herre, som sad ved Siden af den rødmende Brud og tilhviskede hende nogle salvelsesrige Formaninger om hendes tilkommende Pligter, og Lieutenanten, der havde Strandvagt i dette District og derfor var indbuden for Ærens Skyld; han havde ogsaa den udmærkede Plads ved Brudgommens høire Side.

Af den stigende Uro, hvormed Alles Blikke vogtede paa den geistlige Hyrde, kunde man snart mærke, at de længtes efter de foreløbige Ceremoniers Tilendebringelse. Brudgommen tillod sig omsider, med dæmpet Stemme at opfordre sine Gjæster til at begynde, og Lieutenanten, en kraftig Figur med et aabent Ansigt, som smilende havde iagttaget alle Parter, greb nu Scepteret, der i Form af en Forskjærerkniv blinkede foran ham, og skjar uden videre Omstændigheder løs i den nærmeste Steg. Dette Signal gav alle Gjæsterne Mod; tilsidesættende Respecten for hiin Gudsmand, som slet ikke kunde blive færdig med sine Formaninger, bragde de stiltiende deres Hænder og Tyggeredskaber i rask Bevægelse, saa at den trykkende Stilhed paa engang afløstes af Knivenes Klirren og Tændernes Gnidsel. Denne Lyd syntes at kalde den geistlige Herre tilbage til sit egentlige Jeg; afkortende Beviset for den sidst fremførte Sætning, vendte han Sjælens Øje fra den aandige Verden til den reent legemlige og med det samme det legemlige Øje fra Bruden til det dampende Stykke Steg, som Lieutenanten netop lagde over paa hans Tallerken.

„Spiser og drikker af Hjertens Lyst, mine kjære Venner og Slægtninge!“ — afbrød Brudgommen omsider den langvarige Taushed, idet han løftede den svære Mjøddunk, for at skjænke i til Høire og Venstre — „vi maae nyde Herrens Gaver mens vi have dem for os; i disse urolige Tider ere vi jo ikke sikkre paa, om vi i Morgen have noget

at bide." Ved denne Yttring skottede de ældre Matroner allerede halvt forskrækkede til Dør og Vinduer, saa vant var man dengang i Sverrig til pludselige Overfald af Fjenden eller Udpresninger af Landets Magthavere. — „Gud bedre det, min kjære Svigersøn!" — mælede Brudens Fader, en smuk gammel Bondemand — „deri har Du storligen Ret; en besværlig Tid har Herren ladet mig see oprinde over vort stolte Sverrig. Maatte Hans Majestæts Sind dog snart bøje sig til fredelige Tanker, før Dansken faaer ganske Overhaand." — „Den Almægtige holde Fjendens Vold langt borte fra dette Huus, at Dagens Glæde aldrig maa vorde til natlig Gru" — sagde Præsten, idet han slap Gaffel og Kniv og foldede sine trinde Hænder. Et almindeligt Amen udtaltes af Forsamlingen.

„Krigen kan vel være en slem Gjæst, især for nygifte Folk" — tog Lieutenanten i en munter Tone Ordet, for at give Samtalen en mindre alvorlig Vending — „men engang imellem skader den dog ikke; lidt Aareladen renser Kroppen, og Kampen for Fædrelandet opdrager kjække Drenge. Min Mening er derfor, at vi i Dag ikke bekymre os videre om Krigen, men heller tømme en Skaal for Brud og Brudgom." — Dette Forslag vandt almindeligt Bifald; med høit løftede Bægere udtalte de gamle Bondemænd nogle fyndige Ord eller kjernefulde Ordsprog i Dagens Anledning, de yngre rystede trofast Brudgommens Haand, Konerne nejede dybt og de blussende Piger smaaloe, idet de kastede skjelmske Blik til den undseelige Brud. Den alvorlige Stemning og de ilde Ahnelser syntes dermed jagne paa Flugten; under høirøstede Samtaler og voxende Munterhed fortsattes Maaltidet.

Heftigheden, hvormed man var skredet til det første Angreb, tog efterhaanden af; med usikkre Blik paa de endnu anseelige Levninger lod snart den ene efter den anden af

Gjæsterne Kniv og Gaffel falde og veltilfredse med Kampens Udfald, lænede de sig tilbage i de høiryggede Stole. Selv Mjødbægerne stode tomme foran de ellers tørstige Sjæle; thi gammel Skik og Sædvane udøvede en saadan Magt over disse ellers raae Naturer, at de overvandt Lysten, for højere op paa Dagen, naar Vielsen var forbi, med usvækket Kraft at kunne begynde igjen hvor de slap.

„Velan, mine Venner!" — tog den geistlige Mand til Orde, idet han ikke uden adskillige Omstændigheder fik Stolen skubbet tilbage og sit svære Legeme bragt paa Benene — „saa ville vi skride til den hellige Handling." Paa denne Opfordring rømmede sig de Ældre; de Yngre stræbte at bringe deres Ansigter i alvorlige Folder, og Alle gjorte sig færdige til at forlade Bordet. Samlende al sin Anstand, bød Brudgommen den smukke Brud Haanden og skred med hende langsomt foran ind i det tilstødende Værelse; Præsten og Lieutenanten fulgte nærmest bagefter, dernæst Forældrene og saa det øvrige Selskab parviis, ved hvilken Leilighed der da verledes mangt et flygtigt Haandtryk og hemmeligt Blik mellem de unge Karle og Piger.

I Hjørnet af den til Vielsen smykkede Stue stod et Bord med et fiint Lagen over; mellem tvende blanke Sølvbægere laa den hellige, med store Messingspænder forsynede Bog, og et Slaguhr, som Brudgommen havde kjøbt i Malmø og som paa den Tid var et meget kostbart Stykke hos Bønderfolk, hang bag ved, for med Perpendikelens regelmæssige Slag at gjøre Handlingen høitideligere og bøde paa Mangelen af anden Musik. Paa de midt i Stuen i en Halvkreds opstillede Stole toge de ældre Bønder med deres Hustruer Plads; de yngre Medlemmer af Selskabet samlede sig beskedent bag ved. Den geistlige Herre havde imidlertid stillet sig mellem Uhret og det til et Alter forvandlede Bord; han

slog den hellige Bog op og vinkede ad Brud og Brudgom. Haand i Haand nærmede disse sig Bordet og en dyb Taushed indtraadte; med andægtige Miner betragtede Alle den geistlige Hyrde, som netop foldede Hænderne og rømmede sig — — — da lød raske, støjende Fodtrin ude i Gaarden; den i sine Concepter forstyrrede Præst kastede et vredt Blik til Døren, der i det samme reves op. Men hans Vrede forvandlede sig til Skræk, hans af de nydte Herrens Gaver blussende Kinder bleve hvide, da en Soofficeer i glimrende Uniform, med Kaarden i den ene Haand og en Pistol i den anden traadte over Tærskelen. Qvinderne udstødte et dæmpet Skrig og med forundrede Blik maalte Mændene den sælsomme Gjæst; kun Lieutenanten sprang op og lagde Haanden paa Pallasken.

„Stryg kun Flaget, Hr. Lieutenant!" — raabte Soofficeren med kraftig Røst — „tvivler ikke om Eders Mod og Mandhaftighed, skjøndt Stranden var uden Vagt; men mener, at I selv vil indsee, at al Manøvreren nu er til ingen Nytte. Raader desuden alle Jer Godtfolk, ei at prøve paa Optøjer, hvis I ikke alle til Hobe ville skydes i Sænk." En Mængde Karabiner og blinkende Øxer kom til Syne udenfor de smaae Vinduer og flere Sømænd stak Hovederne ind; den blegnende Brud holdt sig ved Bordet, medens Brudgommen og Lieutenanten, der aabenbart vare de modigste, kastede tvivlsomme Blik til alle Sider, som om de beregnede, med hvor stor physisk Kraft de kunde møde Angrebet.

„I vil dog ikke formaste Eder til at afbryde en Herrens Tjener i hans hellige Embede!" — stammede Præsten og stræbte at antage en værdig Holdning. — „Og hvad forlanger I og hvo er I?" — tilføjede Lieutenanten i en udfordrende Tone. —

„Commandeur Tordenskjold, til Tjeneste" — svarede vor Helt — „forlanger, at I saavelsom Hr. Pastoren og Brudgommen der samt et Par af disse gode Venner følge med til Hans danske Majestæt, som ønsker at tale med Eder."

Ved Navnet Tordenskjold syntes en pludselig Rædsel at lamme den hele Forsamling; som om selve den onde Aand havde aabenbaret sig, stirrede Alle med blegnende Kinder og stive Blik paa ham og enhver Tanke om Modstand var forsvunden, selv hos den ellers modige Lieutenant, der ikke uden Interesse, skjøndt med mørke Miner betragtede den navnkundige Krydser.

„Med Forlov, Hr. Commandeur!" — mælede Ole, hvis Kæmpeskikkelse strax havde viist sig i Døren — „det maatte kanskee være paa Tiden at søge ud igjen." — „Kan lade et Par af Gutterne tage Uhret derhenne og Viinbægerne med" — sagde Tordenskjold halv sagte til sin Styrmand — „maae dog have noget for vor Umage, og Hans Majestæt faaer at betale Værdien." Ole stødte i sin Pibe, et Par unge Sømænd med Pistoler i Beltet og Øxer i Hænderne traadte ind. Skrigende flygtede Qvinderne til alle Sider; men med en bestemt Mine stillede Brudgommen sig foran den næsten afmægtige Brud; Lieutenanten lagde atter Haanden paa sin Pallask og nogle af Karlene bevæbnede sig med de svære Stole.

„Skal intet Ondt vederfares Eder" — raabte vor Helt med barsk Stemme — „danske Søgutter slaaes ikke med Qvinder og vaabenløse Mænd. Kun ikke bange" — vedblev han derpaa venligere og nærmede sig Bruden, som netop slyngede sine Arme om den tvivlraadige Elsker — „giver Eder mit ærlige Sømandsord paa, at I skal faae Eders Hjertenskjær frisk og sund igjen. Men nu ingen Lamenteren;

frisk, I Herrer! afsted — — have Hastværk; skulle være tilbage paa Slottet forinden Hans Majestæt gaaer fra Aftensbordet. Kun en lystig Spas det Hele." — Karlene satte Stolene ned og Brudgommen, som indsaae, at det var klogest at adlyde, søgte at berolige sin Brud; hans sunde Forstand sagde ham desuden, at en saa fornem Officeer intet Alvorligt kunde have i Sinde mod saa ringe Mennesker og at der virkelig maatte stikke en Spøg under.

„Drei en Smule til Siden, Hr. Pastor!" — sagde en af de unge Sømænd, idet han trængte sig ind mellem Bordet og Væggen, for at lange Uhret ned — „vi skulle have dette Timeglas med, for at vi til rette Klokkeslet kunne indfinde os ved Hans Majestæts Messe." — „Hvorledes, I plyndre ogsaa!" — udbrød den forfærdede Gudsmand, da Matrosen skubbede ham lempelig til Side. „Vist ei, Tyve og Røvere skulle ikke arve Guds Rige" — lo den anden unge Sømand og bemægtigede sig Bægerne, som han stak ind paa Brystet — „med Forlov! — — og vi høre til Hans danske Majestæts Orlogsflag med det hellige Kors i." — „Menneske! jeg siger Dig, det er den hellige Kalk" — ivrede Præsten, hvem Sømændenes smilende Miner begyndte at indgyde Mod. „Desto bedre, saa er Drikken saa meget kraftigere" — svarede Matrosen som før.

„Sei der, Hr. Pastor! er I klar?" — spurgte Tordenskjold lidt utaalmodig. „Saa er det virkelig Eders Alvor!" — udbrød hiin med skjælvende Stemme — „I vil virkelig slæbe mig bort fra mit hellige Embede, i denne min Ordensdragt — —." — „For Djævlen! ja" — raabte vor Helt — „ingen Slingren; som I gaaer og staaer. Men kun frisk Mod" — tilføjede han i en mildere Tone — „er saa sikker hos mig som i Abrahams Skjød, og Kongens Tieneste gaaer for vor Herres. Er iøvrigt ret tilpas, at I er

pyntet; kommer i fornemmere Selskab end I nogensinde drømte om."

Da Præsten endnu nølede, skred Ole Olesen med lange Skridt over Gulvet. „Maaskee Hr. Commandeuren befaler?" — sagde han med et spørgende Blik paa sin Chef og udstrakte sin Kæmpearm mod Hyrden. Lieutenanten, som havde opgivet al Modstand, i Haab om at hans Dragoner, der laae indqvarterede i Nærheden, endnu skulde komme til Hjelp, troede nu at burde lægge sig derimellem, for at afværge al Voldsomhed. „Kom, Hr. Pastor!" — sagde han — „da jeg som en af Hans svenske Majestæts Officerer har fundet det passende at give efter for Overmagten, sømmer det sig ikke for Eder som en Fredens Mand at drive det til det Yderste." — Taus fandt Præsten sig omsider i sin Skjæbne og uden at kunne finde paa et eneste Trøstens Ord til den høit grædende Brud, fulgte han tilligemed Brudgommen ud af Døren efter Tordenskjold. Paa sin Chefs Vink gik Ole lige i Hælene paa Lieutenanten, for at holde et vaagent Øje med hans Bevægelser; de tvende unge Sømænd, af hvilke den ene bar Uhret, sluttede Toget med et Par ældre Bondemænd imellem sig. Et Stød i Baadsmandspiben samlede ude i Gaarden det øvrige Mandskab, der imidlertid havde holdt alle Udgange besatte; Tordenskjold greb Præsten under Armen, for at hjelpe den tykke Mand lidt hurtigere afsted, og søgte ved skjemtsomme Bemærkninger at forjage hans onde Lune. Forsigtighed og Hastværk gjortes iøvrigt-fornødent; thi i nogen Afstand hørte man allerede Trompetstød og Jorden rystede af galopperende Heste i det Fjerne. Med urolige Miner saae Lieutenanten sig tilbage og samlede ved sin Pallask, som man havde ladet ham beholde; men et Blik paa den kæmpemæssige Styrmand, der gik ved Siden af ham og holdt Øxen i den

høire Næve, som om han beredte sig til at lange ud med den, overbeviste ham snart om, at det ringeste Forsøg paa Flugt eller Modstand vilde bringe ham Døden; ved hvert Skridt fremad blev hans Hjerte tungere, medens bitter Anger over ei at have truffet bedre Forholdsregler stemte ham mismodig og Ahnelsen om de rimelige Følger gjennemisnede ham.

Uden at møde nogen Hindring naaede vore Æventyrere med deres Fanger til Strandbredden, hvor de paa det høfligste complimenterede dem ombord i Chaluppen; endnu var Solen ikke ganske forsvunden under den vestlige Synskreds, da det lille Fartøi med Seil og Aarer dreves piilsnar frem gjennem de glimrende Bølger og strøg derpaa for en rask Sidevind tilbage til Kjøbenhavns Rhed. —

Husene i de til Slottet stødende Gader vare illumineredе; skjøndt de ikke spaaede sig synderligt Held af Alliancen med Peter Czar, vilde de gode Borgere dog vise deres Konges Gjæst al mulig Høflighed. Massen af de gjennem Gaderne og over Slotspladsen bølgende Mennesker var endnu større end om Middagen; Dragoner og Husarer rede Skridt for Skridt omkring i alle Retninger, for at vaage over Orden og Rolighed. Veiret begunstigede Festen; det var en af hine skjønne Efteraarsaftener, der ikke ere usædvanlige i vort Clima og Illuminationen tog sig heelt underlig ud mod Fuldmaanens klare Skin, der belyste den mægtige Kongeborg, den smukke Børs, Holmens Kirke og de utallige Skibe i Havnen og Canalerne.

„Sei der, Godtfolk! læg lidt til Side, at vi kunne komme frem" — raabte en ung Søofficeer, som med en svær, sortklædt Herre under Armen og en Flok Sømænd efter sig, arbeidede sig frem over Holmens Bro.

„Plads der! — — det er Tordenskjold — — Hurra for de raske Gutter!" — lød det fra flere Sider og en Vei

aabnede sig gjennem Trængslen, medens alle Sømænd i Nærheden lystigt svang deres blanke Hatte. Nysgjærrig trængte Mængden sig larmende efter; Ole Olesen lagde sin tunge Næve paa Lieutenantens Skulder, for at sikkre sig hans Person i denne Tummel. Dragonerne sprængte frem og Slotsvagterne gjorte Miner til at forbyde det underlige Optog Adgangen; men saasnart man hørte Tordenskjolds Røst, traadte Vagten til Side og hele Flokken forsvandt gjennem den høje Indgang.

I Salen deroppe saae det omtrent ud lige som da vi forlode den; Herskaberne sadde ved Aftenstaffelet. En muntrere Stemning syntes dog at herske over det Hele; Champagneren skummede i de høje Krystalglas; hist og her gjenlød en utvungen Latter; de uhyre Lysekroners tusinde Flammer toge sig ud som et Lyshav, hvori Gjæsternes Juveler og Ordener funklede med forstærket Glands; selv Musikens Toner løde mere larmende og begeistrede. Stille og ubemærket skyndte Tordenskjold sig gjennem Lakaiernes travle Sværm og stillede sig atter bag Kongens Stol.

„Som jeg siger Eder, Hr. Broder!" — raabte netop Czaren, paa hvis Kinder og brede Pande Vinens Perler glødede — „hvordan det end gaaer, forblive vi gode Venner; I er en prægtig Vært, seer I, og Peter Czar er en Kjender af gode Varer og en god Behandling. Eders Skaal, Hr. Broder!" — Skjøndt et vantro Smiil sneg sig over Kongens Aasyn, takkede han heel alvorlig for Skaalen og under den skingrende Fanfare fra begge Gallerierne tømte han sit venetianske Glas. Hurtigt bøjede Tordenskjold sig forover og skjænkede atter i; Kongen saae sig tilbage og sagde i en oprømt Tone: „See der, vor lille Helt er jo kommen igjen. Vi have spurgt efter Eder; men Ingen kunde give os Besked." — „Beder naadigst at undskylde" — svarede Torden-

skjold — „har imidlertid aflagt et hastigt Besøg i Sverrig." — „Hvorledes — — i Sverrig! hvad vilde I der?" — spurgte Kongen ganske forundret; Czaren spidsede Øren og saae med usikkre Blik paa den unge Mand. — „Vilde blot opfylde Eders Majestæts forhen yttrede Ønske, at høre hvordan Stemningen er blandt alle Stænder derovre; har derfor medbragt en Præstemand, en Lieutenant og et Par Bønder. Befaler kanskee, strax at tale med de Folk?" — „For Gud! I er en opmærksom Tjener" — udbrød Kongen i glad Overraskelse — „ja vist ville vi tale med dem; lad dem komme." — Tordenskjold iilte ud, for at hente sine Fanger, som han imidlertid havde indespærret i et Lakaiværelse. Betragtende sin keiserlige Gjæst med et næsten triumpherende Blik, sagde Kongen: „Vi haabe, at Eders Majestæt nu er overtydet om, at vore Undersaatter ei give Eders noget efter i Lydighed og Beredvillighed til at opfylde vore Ønsker?" — „Ved den hellige Andreas!" — brummede Czaren og stræbte at samle sine Tanker — „som jeg har sagt Eder, Hr. Broder! den Karl burde være en Russer — — for Satan! saa kunde der blive noget Rigtigt af ham —." Selvherskeren nedskyllede Resten af denne Tankegang med den sprudlende Vin, og Alles Opmærksomhed henvendtes paa det besynderlige Optog, der nu viste sig i Salen.

Tordenskjold maatte anvende et Par kraftige Talemaader, for at bevæge Præsten til at træde ind, da denne nemlig midt i Døren prellede studsende tilbage for den blændende Glands og den imødebrusende Musik; følgende halvt mod sin Billie Sømandens stærke Haand, bevægede den svære Skikkelse i den lange sorte Kaabe sig hurtigt og vaklende over Gulvet hen imod det ophøjede Taffel. Med Skammens afvexlende Rødme og Bleghed over det mandige Aasyn og med sammenpressede Læber gik Lieutenanten med Anstand gjennem

Salen; skrabende uophørligt ud til Høire og Venstre fulgte Brudgommen og de tvende Bønder efter. Paa Kongens Vink taug Musiken og en pludselig Stilhed indtraadte, idet Tordenskjold førte sine Fanger frem for Majestæterne. „Kun frisk Mod, gamle Herre!“ — sagde han og gav Præsten et lille Skub fremad — „det er vor naadigste Konge, Hans danske Majestæt, og han ved Siden af er Hans russiske Majestæt — — beder, gunstigt at undskylde disse Menneskers Forvirring; har netop afbrudt den geistlige Herre midt i hans Forretning med at splidse Knøsen her til et vakkert lille Pigebarn. Stakkels Brud! gjorte mig næsten ondt for hende; græd som hun var pidsket; men lovede hende Brudgommen heel og holden hjem igjen og tog dem saa paa Slæbetoug tilligemed et Par af Gjæsterne.“

Medens vor Helt aflagde denne korte Beretning, saae det høje og talrige Selskab med forskjellige Følelser paa disse Mennesker, der som ved Trylleri pludselig vare forsatte fra Familiefesten ved deres egen Arne over til en heel anden Fest i et fremmed Land; det Hele havde noget saa Eventyrligt og Sælsomt, der greb Alle og især Damerne syntes med deeltagende Blik at betragte Brudgommen, der noget forlegen drejede sin Hat mellem Hænderne.

„Vi haabe, at denne lille Reise over Hals og Hoved ikke skal have nogen skadelig Indflydelse paa Eders Sundhed“ — henvendte Kongen med nedladende Venlighed Ordet til Præsten, som med flere dybe Buk stammede: „Jeg haaber til Gud det samme, Eders kongelige Majestæt — — en særdeles behagelig Tour og en overvættes Ære er det, der vederfares en Herrens ringe Tjener — —.“ — „Ja, ja; men vi have dog Grund til at betvivle, at Touren har været Eder saa særdeles kjærkommen og ville derfor stræbe at gjøre Eder Opholdet desto behageligere“ — afbrød Kongen den for-

virrede Præst — „da Commandeur Tordenskjold imidlertid uden vor udtrykkelige Ordre, kun for at efterkomme vort løselige henkastede Ønske, nu engang har bragt Eder hid, maa I ogsaa fuldstændigt opfylde vort Ønske og uden Tilbageholdenhed sige os Eders Mening om Hans svenske Majestæts Regimente; det kan I med frelst Samvittighed gjøre, da I for Øjeblikket maa betragte Eder som i vor Magt, og det er kun Krigens Ret vi benytte os af." — Den geistlige Herre, som nu begyndte at fatte sig, trak paa Skuldrene og tog med en betænksom Mine atter Ordet: „Vor Herre holde sin Haand over Hans svenske Majestæts salvede Hoved! men ønskeligt var det rigtignok, om han styrede sit krigeriske Sind, at det ikke skal gaae ham som Saul paa hans gamle Dage; i denne evige Uro og Krigslarm prædike vi Herrens Tjenere som i en øde Ørken og vor Hjord adspredes eller forvildes."

Ikke synderlig tilfreds med denne Beretning, vinkede Kongen ad Lieutenanten, som stod i en beskeden Afstand og syntes at tælle Ruderne i det bonede Gulv. Den uheldige Krigsmand foer kjendelig sammen; men fattende sig traadte han med ædel Holdning nærmere. Paa Kongens Spørgsmaal om hans Mening rødmede han dybt og med et bittert Smiil svarede han: „Hvis Eders Majestæt ikke udtrykkeligt befalede mig at tale, vilde jeg tie indtil jeg ved en eller anden Daad, helst i Kamp mod Eders kjække Krigere, havde gjort mig værdig til at have en Mening; men netop den Omstændighed, at jeg i dette Øjeblik befinder mig med disse Mænd i en saa ydmygende Stilling, taler destoværre høit nok om mit ulykkelige Fædrelands nuværende Afmagt, da en Fjende, hvem vi aa tit have budt Spidsen, nu tør vove saa dristige Tog til vore Kyster, medens vor Konge opbyder Landets sidste Kraft, for endnu at prøve paa Erobringer. Jeg beder derhos Eders Majestæt lægge Mærke til, at jeg ønsker uopholdeligt at turde

vende tilbage til Sverrig, for at stille mig i dets faa Krigeres Række og falde for dets Hæder — — hvis den Lykke bliver mig til Deel, hvis ikke Skafottet eller Galgen venter mig ved min Tilbagekomst" — tilføjede han med dyb Røst, der lokkede Taarer frem i mangt et Dameøje. — „Hvis I har stigt at befrygte" — sagde Kongen hurtigt — „saa tilbyde vi Eder en anstændig Plads ved vor egen Armee." — „Jeg takker Eders Majestæt" — svarede Lieutenanten og hævede Hovedet stolt i Veiret — „jeg har svoret Carl den Tolvtes fordum saa seirsæle Banner Troskab, og til det ønsker jeg at vende tilbage, hvordan min Skjæbne end bliver — — saaledes tænker enhver Svensker endnu den Dag i Dag." — En mørk Sky foer over Kongens Aasyn, idet han et halvt Minut stirrede hen for sig. Czaren, der kun opfattede det Hele som en Spøg og i sin halvt berusede Tilstand enten ikke bemærkede eller slet ikke berørtes af den almindelige Forstemthed, kastede sig skoggerleende tilbage i Stolen og svor ved sin Skytspatron, at det var den pudsigste Historie, han endnu havde oplevet. Med et flygtigt, men skarpt og misbilligende Blik paa sin høje Gjæst, vendte Kongen sig rask om og vinkende ad Brudgommen, sagde han: „Nu, unge Mand! lad os da ogsaa fornemme Eders Mening; er den svenske Bondestand tilfreds med Tingenes nuværende Forfatning?" — Den unge Bonde rømmede sig, gjorte et Par Svingninger med sin Hat, idet han skrabede ud med begge Fødder og begyndte derpaa med temmelig Frihed i Stemme og Lader: „Eders Naade maa tilgive; men skal jeg endelig sige min ringe Mening, saa er jeg just ikke synderlig fornøjet med saadan uden videre at jages afsted fra Venner og Slægtninge ligesom man allerbedst staaer for Brudeskammelen, og saadant kommer dog nok af Krigen, som vor Konge, vor Herre for Resten velsigne ham, er lidt vel meget genegen til; og saavel jeg som disse

brave Mænd her og sikkert de fleste svenske Bønder mene nok, at om vor Konge vilde holde Fred med Verden og passe sit eget Land, fik vi Bønder ogsaa Lov til at passe vor Dont og beholde vore Sønner hjemme til at dyrke de fattige Marker. Eders Naade maa ellers tilgive, at jeg taler saa reent ud af Posen; men Sandt at sige, gad jeg nok haste hjem igjen, for at Brud og Forældre kunne komme sig efter Skrækken." — „Det er godt" — smilte Kongen, og den uhyggelige Stemning, der havde bemægtiget sig saavel ham som de nærmeste Omgivelser, begyndte at tabe sig — „nu kunne I forfriske Eder lidt efter den Forskrækkelse. En af vore Marschaller vil anvise Eder, Hr. Pastor! samt Lieutenanten Plads ved et af Taflerne, og I, Godtfolk! kunne følge med vor Commandeur, som nok vil sørge for Eders Fornøjelse. I Morgen ville vi endnu engang tale med Eder og hvo som da ønsker at vende hjem igjen, kan blot sige til. For Hjemreisen og Tæring under Veis ville vi drage Omsorg; I skulle ikke der hjemme kunne klage over vor Gjæstfrihed." Dermed vinkede Kongen naadigt til Afsked. Musiken bruste atter ud fra Gallerierne; under mangfoldige Buk og Taksigelser forlode Bønderne Salen med Tordenskjold, medens en Marschal førte Præsten og Lieutenanten til et af Sidetaflerne, hvor disse sære Gjæster bleve modtagne paa en forekommende Maade. Under Nydelsen af Bordets Glæder og en munter Samtale glemte den geistlige Herre snart sine udstandne Engstelser og Mødsommeligheder. Lieutenanten, som havde faaet Plads mellem et Par unge Officerer, forblev derimod ordknap og alvorlig; den Opmærksomhed, ja Hjertelighed, hvormed man kom ham imøde, formaaede ei at adsprede hans dybe Mismod og tunge Ahnelser, hvilke ogsaa gik i Opfyldelse; thi da han nogle Dage efter med de kongeligt begavede Bønder vendte tilbage til Sverrig, dømtes han af en

Krigsret til Døden paa Skafottet, fordi han ikke havde holdt bedre Strandvagt. —

I Ministerens glimrende Salon saavelsom i den af et Par Skillingspraase oplyste Kandestøberklub; i Admiralskahytten saavelsom i Pæreskudens Lukaf taltes kun om Landgangen paa Skaane, og man var blot uenig om, hvorledes det erobrede Sverrig skulde deles. I Mands Minde havde ikke en saa mægtig Flaade været samlet paa Kjøbenhavns Rhed eller en saa talrig Hær været sammendragen paa Sjæland; af disse uhyre Anstrængelser spaaede man sig uhyre Resultater. Fest paa Fest fandt Sted ved Hoffet, den ene meer glimrende end den anden; som om Skatkamret aldrig kunde udtømmes, sparedes Intet, for at imponere Czaren ved Udviklingen af den Magt og de Hjelpekilder, Danmark tilsyneladende kunde byde over. Ved Festens Bord, med den gyldne Pokal i Haanden glemte hiin Skaber af Ruslands kolossale Magt vel stundom sin Politik og lovede ubetinget Venskab og evigt Forbund; men naar Rusen var udsovet, beregnede han atter med prosaisk Klogskab, at det var bedre at have en svag Fiende end en altfor mægtig Bundsforvandt til Nabo, og at han, ved i Forening med Danmark at opløse det svenske Rige, kun dannede nye Hindringer for det Herredømme, han haabede at grunde i Østersøen. De Stridskræfter, han nu saae sin Allierede i Besiddelse af, forekom ham allerede betænkelige og da han uagtet al sin Snuhed ei kunde bevæge Frederik til at overlade ham noget fast Punkt ved Sundet, tog han pludselig Afsked, rigtignok med gjentagne gyldne Løfter, men derhos med den faste Beslutning, ei at opfylde noget af dem og kun at handle paa egen Haand. Efter endnu engang, først ad Listens og derpaa ad Diplomatiens Vei at have gjort forgjeves Forsøg paa at komme i Besiddelse af Kjøbenhavns Fæstning, lod han erklære, at Aarstiden var for

vidt fremrykket og at man derfor burde opsætte Toget til næste Aar. Som et glimrende Luftsyn forsvandt Frederik den Fjerdes stolte Udsigter; forgjeves havde han bortødslet Millioner paa Iværksættelsen af denne Yndlingsplan og tilsidst kostede det endnu Umage nok at blive af med de russiske Tropper, der som en Sværm Græshopper truede med at fortære hele Landets Afgrøde.

De seneste Begivenheder havde befæstet Tordenskjold i Kongens Yndest og da Gyldenløve trolig talte hans Sag, opfyldtes endnu i Aar hans saa længe nærede Ønske, at faae Commando i Nordsøen. Ogsaa ved denne Leilighed var Tilfældet ham gunstigt; Vinteren stod for Døren med sine Storme, sine korte Sluddage og lange, mørke Nætter, og det var af yderste Vigtighed at skaffe en Transport af Krigsfolk og Materiale op til Norge. Ikke uden Bekymring gav Frederik Ordre til dens Afgang; forulykkedes den paa den oprørte Sø, hvilket var at befrygte, laae Norges Grændser og Kyster aabne for den hævngjærrige Fjendes Angreb, og et saadant Tab vilde desuden være saare føleligt. Det var derfor ganske naturligt, at man alene i Tordenskjold, over hvis forvovneste Foretagender en heldig Stjerne syntes at skinne, saae Manden, hvem et saa vigtigt Hverv kunde betroes. Transportflaaden tilligemed en Escadre af tre Orlogsskibe, sex Fregatter og nogle mindre Krigsfartøjer stilledes saaledes under hans Befaling; forsynet med udstrakt Myndighed, heisede han i Slutningen af November Maaned sit Flag paa Orlogsskibet „Lolland" og stak i Søen med hele Flaaden. Med glad Hjerte og dristigere Forhaabninger end nogensinde før tiltraadte han Togtet; paa hans Begjæring havde man tilstillet ham en Deel Hæderstegn til Uddeling blandt de Officerer, der havde udmærket sig i Dynekilden, og han havde endnu den Glæde, at hans Broder, Caspar Wessel, som imidlertid var

forfremmet til Capitain, fulgte med som Næstcommanderende paa „Lolland".

Dog, for at han ei skulde blive overmodig, syntes Skjæbnen dennegang at ville minde ham om Lykkens Ustadighed. Strax i Kattegattet reiste sig en rygende Storm, der adspittede Flaaden i alle Retninger, og de næste Dages tætte Sneefog gjorte det umuligt at samles igjen. Uforsagt krydsede vor Helt mellem Norge og Fladstrand, i Haab om at Flaaden skulde være dreven tilbage til Sundet og derfra komme op; men da han intet spurgte til den, tog han de ved Fladstrand forsamlede Koffardimænd med og løb ind til Stavern, hvor han imødesaae sørgelige Efterretninger fra de andre Skibschefer. Dog, som sagt, Skjæbnen syntes kun at ville give ham en Paamindelse; thi som han formodede, havde Størstedelen af Transportflaaden virkelig søgt tilbage til Sundet, hvorfra de senere lykkeligt bragdes til Norge. Krigsskibene indfandt sig ogsaa efterhaanden igjen; kun Orlogsskibet „Sydermanland" havde lidt saa meget i Stormen, at det maatte gaae til Kjøbenhavn, for at reparere. Orlogsskibet „Fyen", Capitain Sivers, forefandt han i den norske Havn Larkulen, og endnu før Aarets Udgang indberettede han til Kongen, at skjøndt den frygtelige Storm havde truet med at tilintetgjøre hele Flaaden, var han sluppen med et Tab af fire mindre Transportskibe, der vare forslagne til Viigsiden og havde i det disige Veir sat til i Skjærene; ved denne Leilighed vare dog henved 500 Mand Soldater og Matroser, der havde reddet sig i Land, faldne i Fjendens Hænder. —

# Femte Capitel.

Rolig havde Carl den Tolvte lyttet til Vaabenlarmen hiin Side Sundet og kun lidet bekymret sig om de svære Udrustninger, der fandt Sted paa Sjælland; fra mange Sider var han bleven underrettet om, at Uveiret nok vilde fordele sig før det brød løs, og han havde kun ventet paa at den dansk-russiske Hær skulde skilles ad, for da igjen at tiltræde et Erobringstog mod Norden. Hans Planer vare endnu ligesaa kæmpemæssige, hans Sind ligesaa ubøjeligt som i hine Seirens Dage. Han havde nu engang besluttet at tugte sine Fjender, af hvilke Danmark var ham den meest forhadte; uden i fjerneste Henseende at tage sit beklippede Riges elendige Forfatning i Betragtning, beordrede han derfor Udskrivning af friske Tropper og Skatter. Med opbrusende Vrede eller taus Foragt tilbageviste han de i denne Anledning indløbende Klager eller de til Fredens Gjenoprettelse sigtende Raad og skred i uforandret Retning hen imod det Maal, han havde sat sig og som han først med Livet tabte af Sigte.

Den strandede Plan med Hensyn til Skaane havde pludselig gjort en Forandring i Danmarks Stilling og Politik. Frederik den Fjerde, som nylig havde tænkt paa store Erobringer, maatte nu see sig for, at han ikke selv blev angreben; ikke alene maatte han ruste sig paa Norges Grændser, ogsaa fra Syden imødesaae han med hver Dag et Indfald af de i Meklenborg atter huserende russiske Tropper, da Forbundet med Czaren var saa godt som opløst. Skjøndt det fra denne Kant befrygtede Angreb ikke fandt Sted, havde dog Sagernes uvisse Stilling den Virkning, at Kjernen af den danske Landmagt maatte sammendrages paa Rigets sydlige Grændser. Denne, ogsaa i vore Tider gjentagne og

smerteligt angrede Forholdsregel var listigt beregnet af de i Kampen interesserede Magter; thi derved gjortes det Frederik umuligt at optræde med Kraft mod den egentlige Fjende, Krigen droges atter i Langdrag, de nordiske Forholde bleve meer og meer indviklede og de uhyre Summer, der medgik til Landhærens Vedligeholdelse, hindrede Danmark i at holde sit Hovedværn, Flaaden, i en Agtelse indgydende Forfatning, hvilket Sidste især var Hovedøjemedet for de store Magters rænkefulde Politik, en Politik, der fra Begyndelsen til Enden dog kun gik ud paa at faae de danske Kanoner til at tie i Nord- og Østersøen og at fortrænge det gamle Dannebroge fra disse rige Farvande.

Siden Tordenskjolds Ankomst til Norge som Overstcommanderende for dette Riges Søværn, syntes et nyt Liv og Røre at vaagne deroppe. Fra Nytaar af havde han benyttet det aabne Vande og, trodsende Storm og Slud, været paa Farten mellem de norske Kyster, Viigsiden og Jylland, for at udspeide Fjendens Foretagender, jage svenske Krydsere og føre Transport- eller Koffardiskibe frem og tilbage. Et Par Maaneders Tid havde han derpaa ladet Skibene lægge op; men saasnart Isen løsnedes, kom han atter i Bevægelse og udsendte lette Fartøjer i alle Retninger, medens han selv drev paa Orlogsskibenes Udrustning. Da han snart overtydedes om, at den ved Kysterne og paa Grændsen samlede Magt vilde være utilstrækkelig til at afvise et Angreb, end sige at foretage noget Alvorligt mod Fjenden, anholdt han bestandig hos Regeringen om at faae flere Tropper opsendte saavelsom Mandskab og Munition til Skibene. Men netop denne hans Virksomhed og raske Optræden, der stod i en skarp Modsætning til den Slendrian, man ellers havde været vant til, vakte ikke alene Slotslovens eller det norske Admiralitets Uvillie, men fremkaldte ogsaa mangen en Misforstaaelse mellem

ham og de underordnede Chefer, der ikke kunde finde sig i hans korte, fyndige Ordrer, hvis punktlige Efterlevelse han desuden med Strænghed vaagede over. Naar Søen blot var aaben, var han selv stedse rede til at gaae under Seil, ligegyldigt om i Magsveir eller Storm, og at angribe Fjenden, hvorsomhelst han mødte ham; men det samme fordrede han af sine Undergivne og i saa Henseende saae han ei gjennem Fingre med sin egen Broder. Kort efter Ankomsten til Norge var det endog nær ved, at en Splid havde reist sig mellem ham og hans gamle Ven Capitain Sivers. Da han nemlig erfarede, at Orlogsskibet „Fyen" var indtruffet til Larkulen, sendte han Sivers en Ordre, hvori han i Forbigaaende yttrede, at han ugjerne fornam, at Capitainen var løben derind uden at medbringe et eneste Transportskib, og at han havde indberettet saadant til Hans Majestæt. Da Sivers var sig bevidst, at have opført sig bravt som altid, skrev han umiddelbart til Admiralitetet, godtgjorte at have opfyldt sin Pligt i enhver Henseende og bad, at den Anke, Commandeuren formodentlig havde indgivet, ei maatte geraade ham til Forkleinelse. Han erfarede imidlertid, at Tordenskjold kun ligefrem havde indberettet „Fyens" Ankomst til Larkulen, uden i ringeste Maade at besvære sig over dets Chef; dermed var Alt glemt og Vennerne rakte atter hinanden Haanden.

Misundelsen over at han var forfremmet til Commandeur og som yngst i denne Klasse bleven foretrukken til den vigtige Commando i Nordsøen, forskaffede imidlertid vor Helt mange Bryderier og truede undertiden med at standse hans raske Flugt; men holdende sig til den nøgne Sandhed, sønderhuggede han med sit djærve Sprog enhver nok saa kunstigt slynget Knude og lod iøvrigt sine Gjerninger tale for sig. Da han desuden besad mange Venner blandt de høihjertede danske Søofficerer, lykkedes det aldrig Misundelsen

at udrive ham af den Yndest, hvori han stod hos Kongen, som ret godt forstod at vurdere Mod og Fædrelandskjærlighed. Den ærgerligste Strid havde han med Capitain Vosbein, „Sværdfiskens" Chef; men den farligste med den seendrægtige Slotslov. Ved sit første Besøg i Christiania som Overstcommanderende havde han forelagt det norske Admiralitet en Plan til Gothenborgs Indespærring, hvilken Plan ogsaa bifaldtes og ansaaes for mesterlig udtænkt; men de gamle Herrer vilde gaae langsomt og sikkert til Værks, og da Tordenskjolds Forestillinger om, at Planens heldige Udfald var betinget af den Raskhed, hvormed den iværksattes, intet hjalp, indgav han en formelig Klage til Kongen. Det Følgende vil imidlertid vise, at disse Hindringer vel kunde opholde, men ikke standse eller forkue en saa kraftig Characteer som Tordenskjold. Selv hans Forhold mod Cheferne paa de engelske Orlogsskibe, der tidlig paa Aaret indfandt sig i Nord- og Østersøen, som det heed, for at understøtte den danske Flaade, fremhævedes som frastødende og man forebeholdt Kongen Vigtigheden af at fire lidt for de mægtige Venner. Vor Helt lod sig dog ikke bevæge til at holde en Streg af for disse Lurendrejere, som han i Grunden ansaae dem for, og skjøndt han undertiden for Anstands Skyld beværtede de temmeligt anmassende engelske Capitainer ombord paa sit eget Skib, gav han dem dog aldrig flere Skud end der efter gammel Søskik tilkom dem, og ved enhver Leilighed, hvor han ellers mødte dem i Søen, vidste han at hævde en overstcommanderende Flagmands Ære. Det Navn, han allerede havde erhvervet sig, saavelsom hans djærve Fremtræden forskaffede ham desuden altid Agtelse hos disse stolte Sømænd.

I Begyndelsen af Marts Maaned 1717 fik han Ordre, snarest muligt at bringe sin hele Styrke i Søen, da

Svenſken ruſtede ſig af alle Kræfter. Uagtet det norſke Admiralitets Langſomhed og halve Forholdsregler ſom ſædvanligt truede med at forſinke Ordrens Fuldbyrdelſe, fandt hans ſkabende Aand dog paa Udveje; inden otte Dages Forløb lagde han ud med ſine tvende Orlogsſkibe „Lolland" og „Fyen," ſamt et Par Fregatter, og aſſendte ſin Broder med Galleierne, for at renſe de norſke Skjær og gjøre et Togt ned ad Viigſiden. For egen Regning havde han udruſtet en Hukkert paa tolv Kanoner med 50 Mands Beſætning; men han havde ingen Glæde deraf. Chefen, en indfødt Svenſk, ſom havde vidſt at vinde hans Tillid, ſtyrede Skuden lige ind i Gothenborgs Havn. Tordenſkjold ærgrede ſig fem Minutter derover, men troſtede ſig derpaa med, at han ved Leilighed kunde tage den tilbage.

Et Par ſvenſke Fregatter, der i de første Dage af Marts havde ladet ſig ſe ud fra Gothenborg og ved de jydſke Kyſter borttaget nogle danſke Smaafartøjer, gave Anledning til det forurolígende Rygte om Svenſkens pludſelige Ruſtninger. Nogle af vor Helts Misundere i Kjøbenhavn benyttede dette til den falſke Beretning, at Tordenſkjold endnu laa ørkesløs i de norſke Havne, medens Fjenden allerede forlængſt var i fuld Virkſomhed. Skjøndt man ingen Vished havde derom, anſaae Admiralitetet det dog for bedſt at ſende en højere Officeer med tilſtrækkelig Magt op i Nordſøen, for at holde Farvandet ryddeligt indtil den norſke Escadre kunde komme ud. Tordenſkjold, ſom intet vidſte om denne Foranſtaltning, krydſede netop udenfor Fladſtrand, hvorfra han vilde convoiere en Koffardiflaade op til Norge, da en Escadre under danſk Flag dagedes op i Syd; med Forundring ſaae han ſnart, at det var Orlogsſkibene „Ebenezer," „Oldenborg" og „Gøtheborg". Sættende alle Seil til, holdt han ud imod dem, for at ſpørge om Nyt fra Kjøbenhavn.

Commandeur Poulsen, som førte Escadren, blev ligesaa forundret og maaskee harmfuld over at treffe den norske Sømagt under Seil, som Tordenskjold over at erfare hans Erinde. Pegende stolt paa sit Flag, erklærede den unge Commandeur, at han førte Overbefalingen her og at Escadren gjerne kunde gaae hjem igjen, da dens Nærværelse i Nordsøen ikke gjortes nødvendig. Men Poulsen, som havde haabet, ved denne Leilighed at afjage Søhusaren den hæderfulde Post, paastod, at Commandoen tilkom ham som ældre Commandeur; han lod Vagtskudet affyre paa „Ebenezer" og tændte Fyr i Merset; det samme gjorte Tordenskjold paa sit Skib „Lolland" og en uheldsvanger Stemning begyndte at udbrede sig blandt Escadrernes Mandskab og Officerer. Imidlertid aflagde Cheferne hinanden Besøg og hilste hvergang med et høfligt Antal Skud; mangen en Flaske Viin blev tømt og Sagen betragtet fra flere Sider, hvorved Vreden lidt efter lidt lagde sig. Om Aftenen toge de ganske oprømte Afsked fra hinanden; Poulsen styrede over til Norge med „Ebenezer" og „Oldenborg", og lod „Gøtheborg" gaae ind til Fladstrand med Ordre at afhente Koffardiflaaden. Men saasnart den aarvaagne Tordenskjold bemærkede denne Manøvre, holdt han sig paa Siden af den nævnte Orlogsmand indtil Daggry, da han sendte en Officeer ombord og lod Chefen uden videre Omsvøb vide, at han intet havde at bestille med Koffardiskibene, hvilke den Overstcommanderende selv agtede at tage med. „Gøtheborgs" Chef maatte adlyde og tog ligeledes Vejen til Norge. Kort efter kaldtes Commandeur Poulsen tilbage og den hele Affaire gik i Glemmebogen.

Det var en Solskinsdag midt i April Maaned; en frisk Luftning fra Nord væltede de mægtige Bølger raskere afsted. Hiint Farvand mellem Viigsiden og Jylland, der fra Oldti-

den af besøgtes af alle Nationers Skibe og hvor saa mangen Kamp blev kæmpet om Herredømmet i Norden, frembød et oplivende Syn. Henimod Indløbet til Gothenborgs Havn, hvor Fæstningen „Ny Elfsborg" truende viste sine Malmtænder, strøge tvende svenske Orlogsskibe for Klyver og Stagseil, stræbende øjensynligt af alle Kræfter at naae derind før de afskjares af de tvende danske Fregatter „Søridderen" og „den hvide Ørn", der med ryddeligt Dæk og klargjorte Kanoner skummede gjennem Bølgerne, for at indhente de flygtende Fjender. I en lille Somiils Afstand gik Orlogsskibene „Lolland" og „Fyen" i samme Retning, men med saa Seil, som om de blot vilde være Vidner til Jagtens Udfald, og af disse Tredækkeres Nærhed lod sig ogsaa forklare de svenske Skibes Flugt. Længere borte, i Vest og Nord, dukkede mange svære Skrog frem i den jevne Bølgegang; i Solens klare Lys toge de hvide Seil, de mange brogede Flag og Vimpler sig smukt og livligt ud. Et temmelig stort Koffardiskib, efter Udseende og Flaget at dømme, en hollandsk Smakke, gik netop ud af Bugten; men som om dets Chef overraskedes ved Synet af de mange Orlogsskibe og som om han ingen god Samvittighed havde, lod han pludselig sine Seil falde, gik over Stag og stræbte at lægge omkring Pynten mod Nord, for at unddrage sig, uvist hvilken Parts Opmærksomhed.

De svenske Skibe havde imidlertid nærmet sig Indgangen til Bugten, medens Afstanden mellem dem og Forfølgerne syntes at være den samme. Men saasnart de vare komne et Stykke hiin Side Den Vingø, mindskede de Seil og drejede bi, som om de her vilde oppebie et Angreb. „Søridderen", der var lidet forud for den anden Fregat, brasede op omtrent i halvanden Kanonskuds Afstand, men lod derpaa falde og gjorte en halv Vending, som om den fandt

Betænkelighed ved at gaae længere frem. Da „den hvide Ørn" kom op, gjorte den en lignende Manøvre; som om ingen af Parterne havde Lyst til at være den angribende, men dog ikke vilde have Udseende af at undvige Kampen, bleve de liggende i den nævnte forsigtige Afstand og iagttoge hinandens Bevægelser uden at løsne et Stykke, medens de danske Chefer samtalede gjennem Raaberen.

Man saae nu Seil paa Seil flyve i Veiret paa Orlogsskibet „Lolland"; nejende i Bølgerne og læggende sig lidt paa Siden, skummede det fremad med voxende Fart og lod staae til mellem Skjær og Banker ind i Bugten. En Røgsøile stod ud fra Styrbord og et Skud knaldede løs. Kuglen vandede tæt for Fregatterne; idet Orlogsskibet brasede op og gik forbi „Søridderen", lød en Stentorstemme fra dets Galleri: „Hvad Djævlen venter I efter! troer, I er forknyt — — hvi lader I ikke staae ind paa Fjenden?" — „Lolland" drejede bi, vendte Bredsiden til og et tordnende Ekko af dets fulde Lag rullede hen langs Kysten. Men de svenske Skibschefer, som formodentlig nu mærkede hvem de havde for sig, tabte Lysten til at holde Stand; forcerende med alle Seil, flygtede de længere ind. „Lolland" fulgte efter, men kunde ikke indhente de lettere Fjender; først da Fæstningens Kanoner, under hvilke hine søgte Tilflugt, udsendte sin ødelæggende Ild, gik det over Stag og styrede tilbage ud af Bugten.

Vi maae bede Læseren at følge os ombord paa den hollandske Smakke, der imidlertid med ringe Held havde stræbt at arbeide sig op mod Vinden. Skroget var af hiin underlige gammel-hollandske Bygningsmaade; det krummede sig i Veiret fortil og var forsynet med de saakaldte Sværd paa begge Sider. Seil og Takkelage saavelsom øvrige løbende Redskaber vare i god Stand og af fortrinligt Materiale; ved et Blik ned i Kahytten troede man sig forsat til en ne-

derlandsk Families Stadsestue, saa net og ziirligt saae Alting ud lige indtil Gulvets sneehvide Planker. Agterud var et lille Selskab forsamlet, hvis hele Opmærksomhed, som man vel kan tænke, var henvendt paa det krigeriske Optrin, der fandt Sted saagodtsom i dets Paasyn; det bestod for det første af Capitainen, ved Betragtningen af hvis Figur det ikke var saa let at bestemme, om dens Brede eller Længde var størst, og da han som Følge af dette svære Omfang saagodt som ingen Hals havde, tog han sig omtrent ud som en Oltønde med en Hat paa; det brede, næsten kobberrøde Ansigt var forsynet med et Par smaa, stikkende Øine og en glødende Næse. I skarp Modsætning til denne Kjødmasse af et Menneske stod en fiint bygget qvindelig Skikkelse, der tæt indhyllet i et prægtigt Shavl, lænede sig ud over Skandseklædningen og lod Vinden lege med de lange, mørke Lokker, der kun holdtes svagt tilbage af et Slør, som hun i al Hast syntes at have kastet over Hovedet. Det for en Qvinde ellers skrækkende Syn af forestaaende Kamp og den nerverystende Lyd af Kanontorden formaaede dog ei at forjage den Værdighed, der var fremherskende i hendes Miner, det søde Smiil, der var leiret om de fine Læber, eller hiint sværmeriske Blik i det sorte Øje. Optrinnet syntes tvertimod at have noget Tiltrækkende, noget Ophøjet, maaskee noget Romantisk for hende, og Roserne paa hendes fine Kinder farvedes friskere, medens Capitainens kobberrøde Ansigt med hvert Minut syntes at falme meer og meer. Selskabets øvrige Medlemmer bestode af tvende andre qvindelige Skabninger, hvis beskedne Holdning, frygtsomme Gebærder og hviskende Samtale snart tilkjendegave dem som tjenende Væsener. Langs Reilingen og agterud stode nogle Søfolk, der med temmeligt slove Blik betragtede Omgivelserne, medens

de øvrige Matroser med ligesaa uforstyrrede Miner beskjæftigede sig med Seil og Takkelage.

„See dog, Sir Capitain!" — udbrød Damen og vendte det skjønne Hoved halvt om mod den tykke Mand — „kommer nu ud igjen — — o! hvad for herligt Syn; dristig dansk Seiler er det." — „Ja, forbandet herligt Syn, Eders Naade!" — svarede Capitainen i en vranten Tone — „og de Seilere ere vel ogsaa dristige nok til i en Haandevending at borttage mig Skib og Ladning, hvis jeg kjender dem ret." — „I kjender dem, Sir?" — henkastede Damen, paa engang noget tankefuld — „hvad for Chefer da commanderer dem?" — „Jh, for en Ulykke! om jeg saa tør bande" — ivrede den tykke Skibspatron, idet han med begge Hænder greb fat i Hatten og rykkede den tilligemed Parykken frem og tilbage — „det er jo denne Ulykkens Fugl Tordenskjold, der paa een Dag gjør Hans svenske Majestæt mere Skade end hele den danske Flaade i et Aar; man mener da ogsaa, at han har forskrevet sig til den Onde — — naa, der have vi det" — vedblev han med et fortvivlet Blik til Luvart, hvor „Søridderen", der havde bemærket det mistænkelige Skib, netop gjorte en Vending og holdt ned paa dem — „Gud hjelpe mig ulykkelige Mand, har jeg ikke der malet Satan paa Væggen — —." — „Maaskee kunne vi endnu flygte for dem" — afbrød Damen i en forskrækket Tone, skjøndt det hemmelige Smiil om hendes Mund lod formode, at Skrækken var forstilt — „blot lad os komme hen til de engelske Skibe derude, saa har ingen Nød, det jeg lover Eder, Sir!" — „Jh, hvad! det er umuligt, Eders Naade! det forstaaer I ikke" — vedblev Capitainen — „gjøre vi Mine til at flygte, bore de mig mit gode Skib i Sænk — — lad kun falde der! — — jeg ulykkelige, ødelagte Mand! havde jeg kun ikke ladet mig forlede af de mange Penge,

Eders Naade bød mig; hvad nytter det mig nu." — „Kun ikke blive saa forknyt, Sir!" — trøstede Damen, medens hun med ufravendte Blik iagttog „Søridderens" Bevægelser — „jeg betale Eder dog Pengene, og maaskee den engelske Admiral skaffer Eder Skibet frit igjen." — „Ja, Tak skal I have, Eders Naade!" — brummede Capitainen og løftede Hat og Paryk lidt fra Issen — „men paa det Lav! faaer den Karl først mit Skib i sine Kløer, slipper han det ikke, om saa hele den engelske Flaade bad ham derom; det forstaaer I ikke, med Tilladelse, og det kan holde svært nok for Eders Naade at hjelpe Eder selv; den Karl gjør ingen Complimenter med selve vor Herre." — „Jeg dog haaber, det gaaer bedre end I maatte troe, Sir Capitain! jeg ham vil bede at bringes hen til Sir Stuart; han med sit Skib er ved Norge, jeg veed." — „Ja, ja, pas kun paa; vi faae at see — — kun Styrbord med Roret der! lang mig en Fangeline."

„Søridderen", der imidlertid havde nærmet sig paa Kanonskuds Afstand, afsendte en Chalup; ved et Par raske Aaretag dreves denne snart ind under Smakken, der allerede havde drejet bi. Capitainen kastede selv Fangelinen ned til Mandskabet; Chaluppen haledes ind og en Lieutenant entrede op ad Falderebet. Da han betraadte Dækket, kastede han et skarpt Blik, først paa den snurrige Skibspatron, som med Hatten i begge Hænder stræbte at bøje sit uformelige Legeme til en ydmyg Stilling, dernæst rundt paa alle Gjenstande; men studsende og med Interesse dvælede det ved den skjønne Dame. Blottende sit Hoved hilste han hende ærbødig og henvendte derpaa Ordet noget barsk til den tykke Patron: „I er formodentlig Capitainen — — naturligviis, I gaaer for svensk Regning og med svensk Ladning — — lidt hurtigt, tykke Herre! lad mig see Eders Papirer; vi have ingen Tid til

lang Passiar med en Lurendrejer som J." — „Nu, naar det ikke kan være anderledes" — stønnede Capitainen med en ynkelig Mine — „saa vil jeg kun ligefrem tilstaae Hr. Lieutenanten, at J gjætter rigtigt — —." — „Det er godt" — faldt Lieutenanten ham i Ordet — „sei, Manne, herop!" — vedblev han, henvendt til sit Mandskab i Chaluppen — „J behøver ikke at bekymre Eder meer om Commandoen, Capitain! hvor mange Mand har J her ombord?" — „Tolv hollandske Matroser, Hr. Lieutenant!" — svarede den saa pludseligt affatte Skibschef — „jeg har taget Ladning ind til Amsterdam og desforuden en fornem engelsk Dame, der agter sig til Holland, og med Tilladelse, Hr. Lieutenant! —" — med en polisk Mine blinkede han ad Lieutenanten og traf ham i Ærmet, for at tilkjendegive, at han havde noget at betroe ham i Eenrum. „Det er godt" — smilte den unge Mand — „dermed komme vi nok paa det Rene. J selv kan blive ombord med Halvdelen af Eders Mandskab indtil vi komme til Flaget; de øvrige skulle blive afløste af mine egne Folk." Dermed forlod han den som paa Naale trippende Skibspatron og nærmede sig høflig den qvindelige Gruppe. „Tør jeg spørge Eder, skjønne Dame! om J ønsker at forblive her ombord indtil videre eller beære Chefen paa hiin Fregat med Eders Nærværelse? J har Valget." — „Takker Eder, Sir!" — svarede Damen venlig og med værdig Anstand — „jeg nok ønsker at bringes til den Chef, der commanderer alle Skibene, jeg ham vil bede at maatte komme ombord til den engelske Sir Stuart; det er en Familie af mig." — „Ganske som J befaler, min Naadige!" — gjenmælede Lieutenanten — „J ønsker altsaa at blive her indtil vi komme op til Flaget og kunne føre Eder ombord til Commandeur Tordenskjold?" — „Ja, Sir! det jeg gjerne ønsker" — gjentog Damen efter nogen Betænkning og med

nedslagne Blik. „Jeg vil uopholdelig rapportere min Chef, Capitain Vosbein, Eders Begjæring. Men jeg tillader mig dog at gjøre Eder, min Naadige! opmærksom paa, at den hidtilværende Capitain ikke længer har noget at sige her ombord, da En af mit Mandskab nu tager Commandoen." — "Jeg Eder nok forstaaer, Sir! men jeg ikke er bange for de brave danske Sømænd" — sagde Damen og hævede sig med en vis Stolthed. „Jeg takker Eder paa mine egne og mine Landsmænds Vegne" — smilte Lieutenanten — „og jeg behøver altsaa ikke at forsikkre Eder om, at I skal blive behandlet med den største Opmærksomhed og Agtelse." Bukkende dybt bortfjernede han sig, for at treffe de nødvendige Anstalter til at sikkre sig Prisen, og Damen trak sig tilbage til Kahytten med sine qvindelige Tjenere.

Da en halv Snees danske Matroser under en Baadsmands Commando havde gjennemsøgt Smakken og taget den i Besiddelse, blev Størstedelen af det hollandske Mandskab beordret ned i Chaluppen, for at føres over til Fregatten. Lieutenanten stod allerede i Begreb med at gaae fra Borde, da den tykke Capitain, som med lurende Blik og tvivlraadige Miner havde iagttaget enhver Bevægelse, nærmede sig ham og sagde i en hemmelighedsfuld Tone: „Jeg beder da Hr. Lieutenanten, at I ikke glemmer at melde min Beredvillighed til uden Modstand at overgive mit gode Skib med Ladning, hvorved denne fornemme Dame med al hendes medhavende Rigdom og vigtige Papirer er spillet Eder i Hænderne." Lieutenanten betragtede ham med et gjennemborende Blik, der gik over til Foragt, idet han svarede: „Vær I kun rolig; jeg skal nok melde, at I virkelig er en Lurendrejer, hvorom I nu overbeviser mig." Dermed sprang han ned i Chaluppen, som strax stødte fra og gled over til „Sø-ridderen". —

Dagen efter, hen paa Eftermiddagen, gik „Lolland" og „Fyen" for en laber Kuling af Sydost, i nordlig Retning ikke langt fra den jydske Kyst; forud vrimlede Havet af Seilere og med Smakken i sit Kjølvand kom „Søridderen" ansættende for alle Klude ned efter Orlogsskibene. Paa „Fyen," der seilede i Læ af „Lolland," gjortes Signal med forskjellige Flag i Stortoppen og et Kanonskud løsnedes, medens en Chalup stødte fra og holdt hen imod Fregatten. Dette sidste Skib, der uden at bekymre sig om Signalerne, imidlertid var kommet næsten paa Siden af „Lolland," lod nu falde, halsede rundt bag om Orlogsskibene og lod derpaa atter staae til, for at naae op Side om Side med „Fyen." Paa dette Orlogsskibs Skandse stod Tordenskjold i en levende Samtale med Chefen, Capitain Sivers, hos hvem han netop var gaaet ombord fra sit Flagskib „Lolland."

„Jeg beder Dig, Commandeur! lad os nu lægge bi" — sagde Sivers og pegede ud mod Læ, hvor Mandskabet i „Søridderens" Storbaad halede ud af alle Kræfter, for at komme over til Orlogsskibet — „Chaluppen naaer os ikke eller vi kulseile den maaskee." — „Nu, for Din Skyld, Kammerat! — — kan opgive Dit Storemers" — svarede Tordenskjold, hvis Kinder glødede af Harme — „mener ellers, at den Kryster ærligt fortjener al Spot og Skam. For Djævlen! har ikke Mod at see Fjenden under Dine, men dog at trodse sin Chef. Spilder Tid og Krudt til ingen Nytte og vil saa give sin Chef Skylden."

Da Orlogsskibet havde braset sine store Seil paa Stang og saaledes mindsket Farten, halede Storbaaden ind under Gillingen og „Søridderens" Chef, Capitain Vosbein steg ombord. Lettende paa Hatten hilste han Officererne og gik med mørke Miner op til Skandsen.

„Har længe ladet vente paa Eder, Hr. Capitain!" — raabte Tordenskjold ham imøde — „skulde næsten troe, at J havde glemt Eders Sømandsskab; lystrer jo hverken Eders Chefs Ordrer eller Signaler — —." — „Og jeg finder mig beføjet til at spørge Hr. Commandeuren, om J ikke anseer mig saa meget værd, at J vil lade brase op for mig, at jeg kan komme ombord" — faldt Vosbein ham trodsig i Ordet — „ligeledes maa jeg beklage mig over, at J skyder skarpt efter mig, som om jeg ei var en ærlig Karl." — "Lystrer jo ikke Signalerne eller forstaaer dem ikke" — vedblev den unge Chef — „mener kanskee, at vi gaae paa Lystseilads." — „Jeg er langt ældre Chef end J" — ivrede Vosbein som før — „og hvad Signalerne angaaer, har jeg allerede i min Indberetning i Gaar bemærket, at Hr. Commandeuren har glemt, i Eders Instrux at anføre Signaler for fjendlige Seilere — —." — „Oho! den Høne skulde ogsaa plukkes" — afbrød Tordenskjold ham — „har allerede svaret Capitainen og gjentager nu, at J en anden Gang har at see bedre efter, før J vover at beskylde Eders Chef for Unøiagtighed: kan finde det Signal under Nr. 22 i Dagssignalerne og under Nr. 17 for dem omNatten. Maa iøvrigt erindre Hr. Capitainen om, at J har at adlyde mine Ordrer; skulde blot i Gaar have viist Eder som ærlig Karl og ældre Officeer og angrebet Fjenden i Bugten." — „Jeg maa ligeviis gjentage for Hr. Commandeuren, at jeg ingen Lods havde og ei vilde udsætte Hans Majestæts Skib ved et unyttigt Angreb paa Overmagten" — bemærkede Vosbein med uforandret Trods. „For Djævlen!" — udbrød Tordenskjold, som nu blev utaalmodig — „troer, at Hr. Capitainen vil endnu give Eders Chef en Rivaf! Angaaende den Passiar om ingen Lods, mener, at J kunde komme frem der, hvor J saae „Lolland" løbe ind. Har desuden atter handlet uden Ordre,

da J nu kommer her til Flaget, istedetfor at jage Fjenden. Skal for min Person, saalænge Gud giver Hilsen, altid gaae lystig gjennem Storm og Kugler; men forlanger det samme af Eder og lover hermed, at hvo der ikke gjør sin Skyldighed, mister Commandoen, hvortil Hans Majestæt har givet mig Fuldmagt, om han er saa gammel Officeer som salig Methusalem. Alt nok derom" — tilføjede han med hævet Røst, da Vosbein gjorte Mine til et endnu trodsigere Svar — „har Hr. Capitainen ellers noget at melde, ville J komme frem dermed." — „Intet videre end at jeg har opbragt den hollandske Smakke, der i Gaar vilde liste sig bort under Affairen" — henkastede Vosbein i en ærgerlig Tone — „den har en kostbar Ladning inde og er et godt Skib, hvorfor jeg haaber, at Hr. Commandeuren snarest muligt sørger for dens Priisdømmelse, at jeg og mit Mandskab kunne faae vor Part." — „Ikke meer end billigt" — bemærkede Tordenskjold i en noget venligere Tone — „skal skee, saasnart Leilighed gives; har kanskee medbragt dens Papirer?" — „En Deel Brevskaber, som jeg fandt ombord, har jeg sendt med „hvide Ørnen", der i Morges afgik til Kjøbenhavn" — svarede Vosbein med et opirrende Smiil — „jeg prejede Capitain Lemvig i Søen og bad ham tage dem med til Admiralitetet." — „For Djævlen!" — udbrød Tordenskjold atter heftig og Blodet steg ham op i Kinderne — „troer, J pønser blot paa at drille Eders Chef; veed dog vel, at alle saadanne Papirer skulle afleveres til den Øverstcommanderende til Gjennemsyn — — men lad saa være for dengang" — tilføjede han og gjorte Vold paa sig selv, idet han traadte et Skridt tilbage — „Hr. Capitainen har øieblikkelig at forseile igjen til Viigsiden og holde sig den givne Instrux bedre efterrettelig end hidtil. Haaber, at J efterkommer Eders Pligt, naar Leilighed gives til at gjøre Fjenden Af-

bræk.“ Lettende paa Hatten vendte han sig bort og Capitain Vosbein begav sig strax tilbage til „Sværdderen“.

En halv Time efter gik Tordenskjold ligeledes fra Borde og besteg atter sit Flagskib „Lolland“. Han var af Naturen godmodig og glemte hurtigt enhver Krænkelse, ja var utilfreds med sig selv, hvergang han med Strænghed havde udtalt sin Mening, om end Retten var nok saa meget paa hans Side; han havde derfor allerede slaaet den sidste Ærgrelse af Sindet og nikkede venlig ad Ole Olesen, som — i Forbigaaende sagt — var bleven forflyttet til „Lolland“, da den graa Styrmand med Hatten i Haanden modtog ham ved Falderebsporten.

„Naa, min gamle Vandhund!“ — sagde han oprømt — „seer jo saa polisk ud; har vel noget bag Øret?“ — „Hvis jeg ellers tør komme den vagthavende Officeer i Forkjøbet med Melding, saa har Hr. Commandeuren gjættet rigtigt„ — svarede Ole med et høfligt Skrabud — „denne-hersens Capitain fra den hollandske Smakke er kommen her ombord med et Par Qvindfolk, og jeg vilde blot forberede Hr. Commandeuren paa, at vi begge ret godt kjende den Rad, hvis I kanskee skulde have glemt hans forbistrede Gallionsfigur.“ — „Oho! vist et net Bekjendtskab, efter Recommandationen at dømme“ — bemærkede Tordenskjold og traadte rask frem paa Dækket blandt de ærbødigt tilbagevigende Officerer og Søfolk.

Klemmende Hatten mellem Hænderne og bukkende saa dybt som hans uformelige Legeme vilde tillade, nærmede sig nu Ex-Capitainen og maatte paa Vejen gjennem Matrosernes Klynge høre mangen drøi Spotteglose. — „Ei, ei! troer ogsaa at kjende ham“ — udbrød Tordenskjold leende, da han fik Øje paa den sælsomme Figur — „for Djævlen! tænkte aldrig at treffe sammen med Eder igjen.“ Ved Lyden af

denne Stentorrøst løftede Skibspatronen hurtigt Hoved og Øine i Veiret, omtrent som en gammel Stridshingst, der efter lang Tids Forløb igjen hører et Trompetstød. Hans kobberrøde Ansigt blev næsten blegt, medens han stirrede paa den ungdommelige Chef med et Blik og en Mine, som om han saae en Gjenganger. Omsider stammede han: „Gud bevares! Eders Excellence undskylder vel — — altsaa jeg har virkelig den Ære at staae for Hr. Commandeur Tordenskjold selv?" — „Mærker, at I er endnu bestandig den samme, som da I hundsede os ulykkelige Svabervridere paa Ostindiefareren" — vedblev vor Helt og en stolt Følelse syntes et Øieblik at bemestre sig hans Sjæl ved Synet af denne Mand, der nu stod som sønderknust for ham og over hvis Grovhed og Tyranni han saa ofte havde ærgret sig, medens han tjente under ham; men hans ædle Hjerte besejrede snart denne Følelse og næsten venlig tilføjede han: „Nu, nu, har Intet at befrygte, tykke Herre! ville ikke rode op i gamle Historier. Commandeur Tordenskjold glemmer hver Lussing, I ufortjent gav Kahytsdrengen Peter Vessel; vil ogsaa glemme Eders Lurendrejerier med den rige Ostindiefarer, som I gav Fjenden, for selv at slippe heelskindet derfra." Stum af Taknemlighed vidskede Skibspatronen Sveddraaberne af sin brede Pande, men vovede ikke at see i Veiret. — „Tag ham under Din Beskyttelse, min gamle Dreng!" — henvendte derpaa Commandeuren sig til Ole — „kjender jo Fyren; ønsker, at Du behandler ham paa det Bedste, indtil Tingen er nærmere undersøgt; ville siden tales ved igjen." Med et veltilfreds Smiil over det barske, rynkede Ansigt greb Styrmanden sin fordums Capitain under Armen og slendrede afsted med ham; nysgjærrige efter at erfare Sammenhængen af denne Historie, fulgte flere Kammerater med ned i Lukaffet.

Det talrige, af lutter unge, muntre Matroser bestaaende Mandskab stod endnu i en tæt Kreds omkring Chefen og udverlede lystige Bemærkninger over det nylig Passerede, medens den vagthavende Officeer fuldstændiggjorte Oles Melding angaaende den hollandske Smakke; thi naar Fjenden ikke netop var i Sigte eller en Storm fejede frem, var Tordenskjold ikke synderlig streng med Hensyn til Subordinationen; han saae tvertimod gjerne, at hans Folk vare lystige, ja blandede sig ikke sjelden i deres vittige Samtaler. Den forvirrede Larm af disse mange høirøstede Stemmer forstummede; blottende deres Hoveder gjorte Sømændene Plads for en Person, hvis Fremtræden syntes at tildrage sig Alles Opmærksomhed eller snarere Beundring. Det var den fremmede Dame, som hidtil havde holdt sig stille i Baggrunden, men nu nærmede sig de ved Stormasten forsamlede Officerer med lette, flygtige Skridt og med stærkt blussende Roser paa de yndige Kinder. Tordenskjold vendte sig om og blottende ligeledes sit Hoved gik han hende galant et Par Skridt imøde; deres Blik mødtes og som naglet fast til Bjelkerne stod vor Helt stille; han skiftede Farve, Blodet strømmede ham voldsomt til Hovedet, medens han stirrede paa den skjønne Qvinde med et Udtryk, som om et himmelsk Væsen pludselig havde viist sig for den svage Dødelige. Næsten et Minut stode de saaledes ligeover for hinanden; med et Blik, der vidnede om Sværmeri og Begeistring, betragtede Damen den unge Mand og hun syntes mindre forvirret end han, idet hun først brød Tausheden og med halvt hviskende Stemme sagde: „I altsaa er Helten Tordenskjold; ikke har jeg taget feil. Men I, Sir! ikke undres over at finde mig her; jeg incognito reiser til Holland og beder blot at bringe mig ombord til Sir Stuart; han mig nok bringer videre.“ Aandende dybt i Veiret greb Tordenskjold til Panden, som for at samle sine

Tanker; men fattende sig, svarede han rask og med en ærefrygtsfuld Bøining: „Beder om Forladelse, Lady! kan ikke nægte, blev noget overrasket. Har at befale hvorhen I ønsker at reise — — sei der, Hr. Lieutenant! lad alle Seil sættes til; ville gaae Søværts Nord paa — — beder Eder at træde ned i Kahytten og tage tiltakke med Sømandslei-lighed; vil gjøre mit Bedste — — frisk, Gutter! hal Seilet klos der!" Han bød Damen sin Arm og førte hende hen til Kahytstrappen, medens de af deres stumme Forundring opjagne Sømænd adspredte sig til alle Sider og mumlede nogle Bemærkninger mellem Tænderne om den deilige Prise, Chefen der havde fundet for sin egen Mund. —

Den stærke Blæst havde løjet af; Søen løb smult og det tegnede til at blive en usædvanlig smuk Foraarsaften. Begge Orlogsskibene skjøde en jevn Fart i nordøstlig Retning; pyntede næsten med alle Seil, med stifthalet Tougværk og surrede Kanoner, frembøde de et fredeligt, men storartet Syn. Enkelte Grupper af Sømænd havde paa „Lolland" samlet sig om Fokkemasten, hvor de med dæmpet Røst samtalede om Dagens Begivenheder; andre vare beskjeftigede med at opskyde Tougene eller sadde som Fluer paa Bugspryd-et, for at beslaae Forrestænge Stag; tankefuld og med langsomme Skridt maalte den vagthavende Officeer Dækkets hele Længde; fra Mastekurven kigede en Mand ud til Luvart, men knappede sin Vams og trykkede Hatten fastere paa Hovedet, da Luftningen i denne Høide endnu var skarp nok.

Paa Skandsen stod Tordenskjold tæt op til Galleriets Rand; med forslagte Arme og alvorlige Miner lod han det urolige Blik fare ud over Synskredsen, hvor Solen endnu som en gloende Kanonkugle svævede over den fjerne jydske Kyst. Endnu glimrede Straalerne med rødlig Glands paa de hoppende Bølger; de store Skibe kastede uhyre Skygger

over hele Havets Flade mod Øst, medens Maanens halve Skive bleg og næsten umærkelig hang paa den blaanende Himmelhvælving. Det pludselige Møde med hiin Dame, hvis Billede han Aar ud og Aar ind havde gjemt som en Talisman i Hjertets hemmeligste Vraa, vakte sære Erindringer i Heltens Sjæl og lod hans Tanker uroligt bevæge sig mellem Fortid og Fremtid. Uden at blive sig selv ret bevidst, havde han hidtil gjennemfløjet sit stormfulde Liv; Kampens Larm havde jo overdøvet enhver anden Tanke end den om Hæder og Lykke gjennem Storm og Kugler. Kun sjelden og flygtigt havde han seet sig tilbage eller dvælet ved hiint hemmelighedsfulde Billede og aldrig havde han faaet Tid til at tilstaae sig selv, at Originalens Besiddelse var Maalet, han stræbte efter. Nu vaagnede Eftertanken, idet han kastede et prøvende Blik paa sin hidtidige Færd og sin Stilling, og næsten overraskedes han ved den sig paatrængende Overbeviisning, at han ridderligt havde bestaaet en stolt Kamp, der vel fortjente en stolt Belønning, og at han ikke var langt fra det Maal, han engang havde drømt om; næsten gyste han af Fryd ved Ahnelsen om, at det maaskee ikke var et blot Tilfælde, der i Dag førte den elskelige Qvinde i hans Nærhed; havde han dog allerede et Begreb om hendes sværmeriske Characteer og vidste, at den stolte Englænderinde var istand til at sætte sig ud over Verdens Fordomme, uden derfor at ophøre at være Qvinde i Ordets ædleste Betydning. Det var vel endnu Lady Carteret, hiin mægtige Stormands rige Broderdatter, til hvem Kadetten havde skuet op som til en Dronning; men hvi skulde Commandeur Tordenskjold ikke turde stille sig ved hendes Side, og hvi skulde han ikke om føje Tid kunne svinge sig højere op; endnu gjenlød Krigens Larm i Norden og den halvt gjennemløbne Seirsbane laa aaben for hans uforfærdede Blik — — da sank Solens

Kugle ned bag den sorte Kyst og medens Nattens Skygger indhyllede ham, grebes hans Sjæl pludselig af en anden, en iisnende Ahnelse. Hurtig og med æventyrlig Lykke havde han tilbagelagt den dristige Flugt til Høiden; hvilket Menneske havde tømt Glædens Bæger uden at finde bitter Malurt paa Bunden; turde da han haabe, endnu at finde den høieste Fryd der? Maaskee var han længst paa Høiden og skulde til at dale, for som hiin glødende Verdenskugle brat at synke ud i Natten, efter et kort, men glimrende Liv — — en Haand berørte let hans Skulder; han foer op af sin vaagne Drøm og vendte sig om. Der stod den ranke Qvinde, indhyllet i Shavlet, med det mørke Slør over Hovedet, skjøn og herlig som en Nattens Dronning; hendes straalende Øine syntes ham vinkende Stjerner og tabt i Beskuelsen blev han taus og ubevægelig staaende ligeoverfor det deilige Syn.

„Det nig blev saa lummer dernede" — hviskede hun, lidt forlegen over hans Taushed og beundrende Blik — „mig drage frisk Luft i den herlige Aften — — J, Sir! saa taus — — Solen just gaaer ned." — „Fortryder ei derpaa; lad den gaae ned" — tog Tordenskjold endelig Ordet med usædvanlig blød Stemme — „seer jo min Stjerne gaae op og skinne venlig paa min Vei — —." Han standsede og foer med Haanden over den brændende Pande. „Ak! Sir Commandeur endnu ikke har glemt den Ungdoms Spøg" — vedblev Damen med et usigeligt indtagende Smiil, der trængte den unge Mand dybt ind i Sjælen — „Ingen Spøg, ved Gud!" — udbrød han og Ladyen slog Øinene ned for hans Blik — „mener, at have viist, at det var ramme Alvor; svævede jo stedse for mit Øie som Frelsens, som Seirens Stjerne; tabte Eder aldrig af Sigte i Storm eller Kugleregn. Var sidst, da vi saaes, fattig Kadet; er nu Overstcommanderende paa dette Hav; har vundet mangen

lystig Seir, har givet Danmarks Fjender Adskilligt at fortælle om mig, og I, Lady! I gav mig Kraften, førte mig fra Kamp til Kamp, uskadt gjennem tusindfold Død — — beder, ei at blive vred over mine dristige Ord; laae mig svært paa Hjerte, maatte frem dermed." — „Jeg ikke bliver vred, Sir!" — svarede Lady Carteret og løftede atter Blikket, medens Farven skiftede rask paa hendes Kinder og Barmen hævede sig synligt under Silkedækket — „jeg mig føler stolt, hvis virkelig den svage Qvinde Eder gjorte til stærk Helt. Lady Bertha mig rigtignok bragde Hilsen fra Eder; men jeg dog troede det Altsammen glemt." — „Siger Eder endnu engang paa Sømands Tro og Love" — vedblev den unge Mand, og hans ellers saa malmfulde Stemme syntes at skjælve — „har valgt Eder til min Livsens Stjerne; agter, uforsagt at fortsætte Flugten, saalænge den Stjerne lyser for mig — — men ene for mig; slukkes den for mit Øje" — tilføjede han og greb dristig hendes Haand — „vender den sig fra mig, vel! lader da staae til paa Klipper og Skjær, til Skuden gaaer til Bunds med mig." Et Øieblik syntes den skjønne Englænderinde tvivlraadig; hendes Haand zittrede i hans; men hun drog den ikke tilbage. Betragtende Helten med et Blik, der — for at tale poetisk — syntes at indbefatte en Verden af Kjærlighed og Sværmeri, sagde hun derpaa: „I, Sir! mig siger Eders Hjertes Mening; jeg Eder ogsaa sige min, og I mig vist vil forstaae. Jeg vel er stolt som nogen Englænderinde; men jeg dog tilstaaer, at jeg Eder ikke har glemt og glad jeg altid hørte Eders Navn og Lykke. Jeg ogsaa uafhængig er, og jeg ingen anden Mand i Verden vil foretrække for Eder. Om jeg Eder ogsaa elsker, I, Sir! ikke endnu forlange, at den rødmende Qvinde Eder siger. I ligesaa kjæk som før stride for Eders Fødeland indtil der atter kommer Fred; maatte jeg da Eder endnu

være saa kjær, saa hente I mig i mit kjære England, og jeg Eder følge trofast i alle Storme." — „Takker Dig, Du elskelige Qvinde!" — raabte Tordenskjold med dyb Røst — „ved Gud! føler allerede gigantisk Kraft i min Arm og ubetvingeligt Mod i Hjertet." — Han vilde drage hende op til sin Barm; men rask snoede hun sig ud af hans Arme; hun traadte et Skridt tilbage, lagde Fingeren paa Munden og bevægende derpaa den hvide Haand hen imod ham, som for at tilkaste ham et Kys, iilte hun ned fra Skandsen og forsvandt gjennem Kahytsdøren. Han udstrakte Armene efter hende; han havde forstaaet den høihjertede Qvinde. I heftig Bevægelse skred han frem og tilbage over de knagende Planker; gjerne havde han seet en stolt Fjende brase op, for at kæmpe i den Elskedes Paasyn og i Stykkernes Torden skaffe de Følelser Luft, der truede med at overvælde ham, eller for at sprænges op mod Himlen med hende i Armen, saa var han jo sikker paa at faae og beholde hende; thi han tvivlede paa at en saadan Lykke endnu kunde blive ham til Deel. —

Ved Daggry prejedes et engelsk Orlogsskib, der krydsede under Norges sydlige Kyst; det commanderedes af en Sir Stuart, med hvem Tordenskjold allerede tidligere havde gjort Bekjendtskab. Med paatagen Ligegyldighed, for at ikke Officerer eller Mandskab skulde mærke noget, førte Tordenskjold sin skjønne Passageer hen til Falderebsporten. Kun et talende Blik vexlede de; han slap hendes bløde, sagte trykkende Haand og en iisnende Gysen gjennembævede ham, som om en indre Stemme hviskede et evigt Farvel for denne Verden. De qvindelige Tjenere fulgte deres Herskerinde ned ad Falderebet; Baadsmandspibens Lyd gjennemskjar Luften; Chaluppen stødte fra og gled gjennem Straalehavet over til det engelske Orlogsskib, der havde drejet bi i en Kabellængdes

Afstand og strøget sine Seil. Shavlet flagrede derude; uvilkaarligt vinkede Tordenskjold med Haanden og idet Chalupen gled ind i Skyggen af det mægtige Skib, mødtes de Elskendes Blik for sidste Gang. —

---

## Sjette Capitel.

Uagtet alle de Hindringer, der fra forskjellige Sider lagdes vor Helt i Vejen, lykkedes det ham omsider i Begyndelsen af Mai Maaned at faae den til Toget mod Gothenborg bestemte Escadre samlet og forsynet med Mandskab og Munition; den bestod, foruden af Orlogsskibene „Lolland" og „Fyen", af de tvende svære Skytspramme „Hjelperen" og „Noæ Ark", af ni hele Gallejer og tvende saakaldte halve, samt en Deel dobbelte og enkelte Chalupper. Med mageløs Virksomhed ordnede han selv Alt, vidste at skaffe Raad for enhver Mangel, og den Bestemthed, hvormed han bevægede sig i den snevreste Vending, det glade Mod, der lyste ud af hans Miner og klang i hans kraftige Røst, besjælede saavel Mandskabet som de ham hengivne Officerer til med Lyst og Iver at lægge Haand paa Værket; de misundelige eller seendrægtige Skibschefer søgte derimod under allehaande Paaskud at holde sig saa langt som muligt fjernede fra ham, for ei at rives med i hans Kjølvand; thi den Vei, ad hvilken han søgte Forfremmelse og Hæder, syntes dem dog for farefuld og anstrængende.

Skibene laae seilfærdige i Frederiksstad; de halvfjerde tusind Sømænd, som han deels havde presset og deels vare lokkede hid af Chefens Navn, vare fordeelte omkring paa Gal-

lejerne, over hvilke han gav Capitain Sahlgaard Commandoen. Et Antal af nitten unge Officerer, der for det meste vare ubefarne og endnu ikke rigtigt havde lugtet Krudtet, men som brændte af Lyst til at fægte under Heltens Dine, stillede han under ældre og prøvede Officerer, saasom Sivers, Grip, Lètang og Sahlgaard. Endnu ventede han kun paa Fregatten „den hvide Falk", der skulde convoiere de forsamlede Koffardimænd ned til Fladstrand, og „Sværdfisken", der skulde ledsage Escadren, for, om fornødent gjortes, at tage Skytsprammene paa Slæbetoug. Men begge Fregatterne udebleve og trods den bestemte Ordre, han havde sendt Capitain Vosbein, som laa ørkesløs i Stavern, at han øjeblikkelig skulde indfinde sig hos ham, begav denne egenraadige Chef sig lige til Fladstrand. For ei at spilde Tiden, stak Tordenskjold derfor i Søen og tog Koffardiflaaden med.

Ud paa Eftermiddagen den 12te Mai vrimlede Farvandet ud for Fladstrand af Seilere. Foruden den fra Norge lykkeligt ankomne Koffardiflaade, saae man Orlogsskibene „Lolland" og „Fyen", og bag ved dem laa Galei-Escadren i en Halvkreds. En Fjerdingvei Norden for Byen havde „Sværdfisken" lagt sig for Anker, men med Spring paa Tougene og Seilene kun halvt nedstrøgne, som om den var færdig til, hvert Øjeblik at kunne søge rum Sø. Vor Helt, som til det forestaaende vigtige Togt gjerne vilde være enig med alle Chefer, havde besluttet, endnu engang at see gjennem Fingre med Capitain Vosbeins Opsætsighed; i denne Hensigt havde han tilstillet ham en høflig Ordre om at blive liggende for Anker indtil der gaves Signal til Affart; under Haanden havde han derhos ladet ham betyde, at hvis han enten kom ombord til ham eller ogsaa søgte ham, naar han gik i Land, og gav ham et godt Ord, skulde Alt være glemt. Men Capitain Vosbein gjorte ingen af Delene; han svarede tvert-

imod med sin sædvanlige Trods, at da nogle svenske Kapere havde viist sig i Nærheden, ansaae han det bedst for Kongens Tjeneste at gjøre Jagt paa dem, samt at en Upasselighed forhindrede ham i at forlade sit Skib. I en kort og bestemt Skrivelse befalede Tordenskjold ham nu, at holde sig den første Ordre efterrettelig og uopholdelig at tage „Noæ Ark" paa Slæbetoug, da dette Fartøis langsomme Seilads ellers kunde tilintetgjøre hele Hensigten med den forestaaende Expedition.

Paa Orlogsskibet „Lolland" vare de fleste Chefer forsamlede hos den Overstcommanderende, for at modtage Forholdsordrer. Endnu vidste ingen af dem hvorhen det skulde gaae, skjøndt man vel havde en Ahnelse om at det gjaldt Gothenborg. Lieutenanten, der havde overbragt den sidste Befaling til Vosbein, var netop kommen tilbage, da man pludselig saae „Søridderen" sætte Seil til og i et Par Kabellængders Afstand stryge forbi Nordøst paa.

„For Djævlen!" — raabte Tordenskjold harmfuld og pegede ud i den betegnede Retning — „troer, han har i Sinde at løbe sin Vei, uden at tage Prammen paa Slæbetoug. Sei der, Hr. Lieutenant! tænker, vi sende et Par Kugler efter ham." I næste Øieblik bragede et Skud løs fra „Lolland" og Kuglen pladskede ned i Vandet om Styrbord af „Søridderen"; men uden at agte dette Signal eller de paafølgende Skud, styrede Fregatten forbi. Paa Tordenskjolds Vink sprang en Lieutenant ned i Chaluppen, der strax stødte fra og af al Magt dreves gjennem de høit gaaende Bølger ud mod Flygtningen; men da Vosbein formodentlig mærkede Hensigten, satte han flere Seil op og lod staae til ud i Søen. Chaluppen blev langt tilbage og inden ti Minutters Forløb var den let seilende Fregat forsvunden omkring Hirschholmene.

„Ville lade ham løbe, den Halunk!" — sagde Tordenskjold og gjorte en heftig Bevægelse med den høire Haand i Luften — „kan blive ham en dyr Seilads den. Frisk, Kammerater!" — henvendte han derpaa Ordet til de Omstaaende — „har intet at betyde; haaber, vi naae dog i rette Tid til Pladsen med Skytsprammene, naar hver Mand kun gjør sin Pligt. Nu ombord, I Herrer! agter strax at gaae under Seil mens Vinden staaer over ad svenske Valen. Følger mig alle efter bedste Evne i Kjølvandet og agter nøje paa mine Signaler. Kunne give Mandskabet dobbelte Rationer, at de blive ved godt Mod, og saa vor Herre være med os!" Han lettede paa Hatten; hilsende ærbødigt, forlode alle Chefferne Skandsen og iilte ombord paa deres Fartøjer. Ankerne heves op for Bougen, Baadsmandspiberne skingrede fra alle Kanter, Seilene raslede i Veiret under de flere Tusinders lystige „Dhøi"; den friske Nordvestvind fyldte alle Klude og nejende med de svære Skrog i Bølgerne, styrede Fartøjerne med Orlogsskibene i Spidsen ud i rum Sø, tagende Vejen over mod den svenske Kyst. —

Natten var lys, men kold og stormfuld; de hvide Skyer joge forbi Maanen og formørkede hvert Øjeblik dens blanke Skive. Gjennem de skummende Kæmpebølger arbeidede „Lolland" sig møisommeligt fremad; Mastetoppene svejede voldsomt, hver Planke knagede i det stærkt krængende Skrog, og naar dette fra den fraadende Top skjød hen mellem Bølgernes Aabning, slæbte den nederste Rade Kanoner i Vandet. Uden at ændse Stormen eller Slingringen, vandrede vor Helt med Sømandens flygtige Skridt frem og tilbage paa Skandsen, med Natkikkerten i den ene Haand og Raaberen i den anden. Opmærksom iagttog han Skibets Fart og verlede undertiden et Par Ord med Ole Olesen, som stod ved Rattet, medens

han derhos jevnlig saae ud til Luvart efter de andre Seilere; men hans Blik var mørkt; thi han opdagede dem ikke.

Nu begyndte Stormen at stille af. Fra Fortoppen raabte Manden, der sad paa Udkig: „Land forud!" En dump Bruen, som en fjern, afbrudt Torden lød gjennem den lyse Nat; det var den voldsomme Brænding mellem Skjærene ved Indløbet til Gothenborg. „Lad falde! Styrbord med Roret!" — commanderede Tordenskjold. Baadsmandspiben kaldte hele Mandskabet op til Tougværk og Seil. Skibet rettede sig; med mindsket Fart strøg det ind til Vingø, drejede bi og Ankeret faldt.

Tause og i spændt Forventning flokkede Sømændene sig paa Underskandsen. De ikke fjerne Kyster, hvor man af Erfaringen vidste, at hundrede og atter hundrede Ildsvælg slumrede, men ved første Signal vilde vaagne og udtordne Død og Ødelæggelse, laae truende derinde i den svage og usikkre Belysning. At de skulde styre ind i dette frygtelige Gab, vare de nu overbeviste om; de af Mandskabet, der havde været med i Dynekilden, tilbagekaldte hiin rædsomme Nat i Erindringen, for at styrke Modet, og de Øvrige, der hidtil havde misundt Kammeraterne en saa glimrende Erindring, fandt Mod i Haabet om et lignende Held og i den ubegrændsede Tillid, de satte til deres Chef.

„Halvi! Seilere i Sigte!" — lød det atter fra Toppen; glad saae Tordenskjold ved Maanens klare Skin Størstedelen af Escadren dukke op fra Søen og holde ned til „Lolland". Men det var kun Orlogsskibet „Fyen" og de bedst seilende Galleier og Chalupper; Skytsprammene vare ikke derimellem og uden dem kunde Intet foretages. Nu kaldte han Skibscheferne ombord til sig og bekjendtgjorte dem sin Plan, der ikke bestod i mindre end at overrumple den i Gothenborgs Havn forsamlede svenske Sømagt og tilintetgjøre den

tilligemed Batterierne og Magazinerne; han opfordrede dem til at holde sig færdige, for øieblikkelig at kunne følge ham til Angreb, saasnart blot Skytsprammen „Noæ Ark" naaede over til dem.

Hvor forvoven denne Plan end ved første Øiekast kunde synes, med en forholdsviis saa ringe Magt at ville angribe den af Fæstningen Ny Elfsborg og tre store Batterier forsvarede Havn, hvor fem Orlogsskibe, foruden en Deel mindre Krigsfartøjer laae slagfærdige, var den dog efter al Sandsynlighed lykkedes, hvis „Soridderen", der var en udmærket Seiler, havde taget Prammen paa Slæbetoug og hele Escadren saaledes til rette Tid var ankommen paa Stedet og endnu samme Nat trængt ind i Havnen; Overraskelsen og Tordenskjolds frygtede Navn vilde da have gjort Udslaget. Men den ene Time af denne vigtige Nat forløb ubenyttet efter den anden, og den østlige Himmel glødede allerede stærkt, da man fik de saa længselsfuldt ventede Skytspramme i Sigte. Med Seil og Bunkeaarer arbeidede de sig frem af al Magt; dog det var for seent; ved Solens Opgang sprang Vinden om og stod fra Land. At varpe sig ved høi lys Dag ind tæt forbi Ny Elfsborgs svære Kanoner, indsaae vor Helt vilde medføre Escadrens Ødelæggelse, uden at Noget vandtes; han besluttede derfor, at blive rolig liggende Dagen over, da Vinden muligt atter kunde gaae om, og da han i Nattens Mørke vilde være mindre udsat for Fæstningens Ild.

Paa Ny Elfsborg havde man ved Daggry med Forbauselse opdaget de mange Seilere under dansk Flag, der paa engang og saa uventet laae i en Kreds ud for Indløbet. Skud paa Skud løsnedes øieblikkelig ind over Bugten, for at give de i Staden og Havnen Commanderende Signal om Fjendens Ankomst. Det Skrækkens Budskab, at Tordenskjold kom, bragde hele Gothenborg i Bevægelse. Med tvivlsomme

Blik betragtede man Fæstningen og de øvrige Forsvarsmidler; hvor anseelige disse end vare, formaaede de dog ei at berolige Gemytterne. Flyvende Courerer sendtes afsted i alle Retninger, til Kongen, til Prindsen af Hessen, som stedse førte den øverste Commando i Carl den Tolvtes Fraværelse, og til General Mørner, som opholdt sig paa Grændsen af Bahuus Lehn. Alt vaabendygtigt Mandskab kom iilsomt under Gevær; Orlogsskibene i Havnen gjorte sig klar til fortvivlet Kamp, dobbelt Besætning bragdes over paa Batterierne Ny- og Gammel Værft, og hine høje Officerer skyndte sig til Gothenborg med al den Troppemagt, de havde hos sig. Allerede om Eftermiddagen besattes den hele Kyst paa begge Sider af Bugten med et Par Regimenter Fodfolk og Kanoner plantedes paa ethvert Punkt, hvor man antog at de kunde lægge Fjenden Hindringer i Vejen. Skjøndt man af dyrekjøbt Erfaring kjendte denne Fjendes Forvovenhed og derfor ikke forsømte nogen Forholdsregel, begyndte man dog at nære den Overbeviisning, at Faren var forbi og et Angreb utænkeligt; thi selv den i Krigskunsten ukyndigste Jagttager maatte det nu synes en plat Umulighed, at noget Fartøi skulde kunne trænge igjennem til Havnen uden at skydes i Sænk af de utallige Ildsvælg, der paa alle Kanter vare rettede mod Indløbet. Alligevel gjorte det et forurolígende Indtryk, at man endnu bestandig saae Escadren ligge for Anker derude, hvor Alt var stille og ubyggeligt, som naar en Uveirsky tung og lydløs svæver over Hovedet, og de svenske Befalingsmænd besluttede at være paa deres Post.

Med sit skikre og øvede Blik havde Tordenskjold imidlertid, saa godt Afstanden tillod det, iagttaget Fjendens Bevægelser; han vidste nu, at de kraftigste Anstalter vare trufne til hans Modtagelse. Kysten, der maatte passeres i Flintestuds Afstand, saae han vrimle af Soldater, og det var ikke

længer tvivlsomt, at han vilde forefinde en ham ti Gange overlegen Magt. Dog, som om Alt var i sin Orden, som om ingen hindrende Omstændighed var indtraadt, tilbragde han Dagen med at efterse samtlige Fartøjer; han udstedte Forholdsordre for ethvert tænkeligt Tilfælde, lod en Deel Chalupper lade med brændbare Stoffer og stillede dem under den kjække Kadet Wodrofs Commando, for at anvendes til de fjendlige Skibes Antændelse. Da han paa hele Escadren kun havde tvende Præster, lod han dem gaae fra Skib til Skib og holde Bøn med Mandskabet, medens han selv opmuntrede dette til at gjøre det gamle Flag Ære. Vel var han sig bevidst, at det heldige Tidspunkt var gaaet tabt, at kun et Lykketref i Forening med magesløs Forvovenhed kunde bevirke et heldigt Udfald og at hele Escadren under alle Omstændigheder stod Fare for at tilintetgjøres. Men han var ikke den Mand, der paa Grund af ilde spaaende Omstændigheder opgav en rask Beslutning saalænge han endnu vinede en Mulighed af dens Iværksættelse, og paa et Lykketref stolede han netop, saavelsom paa, at de faa, men udvalgte Chefer, han havde med, ikke vilde give ham selv noget efter i Forvovenhed; med andre Ord: han vilde trodse Skjæbnen; thi han higede efer Kamp, efter en glimrende Daad, der kunde bringe ham Hæder og maaskee bringe den haardnakkede Carl den Tolvte paa fredelige Tanker. Han ønskede en storartet Kamp, der kunde gjøre Udslaget, eller en Kugle, der pludselig kunde ende hans Heltetiv og slukke hiin ufattelige Længsel i hans Sjæl. Men just derfor anstrængte han al sin Aandskraft, udfoldede al sin Energi, for at forebygge den værste Ulykke, Escadrens Tilintetgjørelse og sikkre dens Tilbagegang, hvis det gjortes nødvendigt og hvis han selv skulde falde.

Solen sank atter ned i Havet; Tusmørket indhyllede alle Gjenstande paa Kysten derinde, medens Maanen seilede hen ad den stjernefulde Himmel, som om den vilde skynde sig, for at være Vidne til det mærkelige Slag, der nu skulde slaaes. Endnu var det stille rundt om; de fjerne Trommeslag tabte sig i Brændingens Brusen; hiin feberagtige Gysen, hiin alvorsfulde Stemning, som selv den Modigste ei kan betvinge, naar noget Frygteligt nærmer sig, greb det hele Mandskab, der stod parat ved Varp og Seil, ved Tougværk og Kanoner. Da hvislede Baadsmandspibernes Lyd fjernt og nær henover Bølgerne og som ved et Trylleslag vaagnede pludselig Alt til Liv og Bevægelse; Varpene gjortes fast, Sømændene sprang ned i Joller og Chalupper og drivende dem kraftigt frem mod Vind og Bølger, slæbte de Prammene efter sig ind mod Bugtens Aabning; ved Hjelp af Bunkeaarer fulgte Gallejerne efter, medens Orlogsskibene „Lolland" og „Fyen", der laae nærmest Indløbet, maatte blive paa deres Plads, da Vinden bar stik fra Land. Ved Falderebsporten af det først nævnte Skib stod Tordenskjold i Begreb med at stige ned i Chaluppen, for at begive sig til Prammene, der nu kom op. Capitain Sivers, som havde overgivet sin ældste Lieutenant Commandoen over „Fyen" og var kommen ombord paa „Lolland", gjorte Mine til at følge ham. Da vendte Tordenskjold sig om paa Falderebet og gribende Sivers i Armen, sagde han med dyb og dæmpet Røst: „Falder mig noget ind, Kammerat! veed ikke hvad der kunde skee; et lumpent Stykke Bly kunde slukke min Laterne ud. Tænker det var bedst, om Du blev her udenfor Skudvidde; kunde i saa Fald tage Commandoen. Vil ikke slingre for Dig; men Du maatte nok være den Eneste, jeg gad betroe at redde Flagets Ære, hvis jeg skulde gaae til Bunds." — „Jeg takker Dig, min gamle Ven! for den Tillid" — svarede Sivers, ligeledes med

dæmpet Røst, for at Ingen af Mandskabet skulde høre det — „men vi have nu døjet saa mangen en Dravat sammen, saa lad os ikke skilles ad dennegang. Maaskee kan jeg dog være Dig til Gavn og Hovedsagen er jo et heldigt Udfald, vort Liv eller vor Død kun en Biting; for os begge har Fjenden vel heller ikke støbt Kugler i Dag." — „Kan være" — indvendte Tordenskjold og lagde Haanden paa hans Skulder — „men synes dog, Du skulde gjøre det; burde tænke paa Din Gjertrud og min lille Gudson — —." — „Stille, Kammerat!" — hviskede Sivers og hans Kind blegnede — „vi staae i Guds Haand. Min Gjertrud er en ægte Dannequinde; falder jeg, vil hun trøste sig ved Mindet om mit kjække Liv og raske Død. Jeg beder Dig, spild mig ikke den Triumph at holde ud til Enden; Din Vei er jo Farens og Ærens; den er ogsaa min, saa lad os følges ad." — „Nu vel, lad staae til, min Broder!" — sagde Tordenskjold og slog med Haanden i Luften — „følges kanskee ad til Bunds." Rask iilte han ned i Chaluppen og Sivers fulgte ham.

Det knaldede fra Kysten, hvor Prammene og Galleierne strøge tæt forbi, og Geværkuglerne pebe gjennem Mastesko-ven; men istemmende deres lystige Sang, halede Sømændene ud i Chalupperne og uopholdelig bevægede Escadren sig frem i Bugten. Fra Ny Elfsborgs Fæstning blinkede det stærkt; det svære Skyts deroppe bragede løs og alle Klipper i Om-egnen gave Knaldet tilbage. Trommerne rørtes i det samme til Venstre og Høire og blinkende paa alle Kanter tordnede Skud paa Skud fra de rundtom opkastede Batterier; men den usikkre Belysning mellem de dæmrende Kyster gjorte det umuligt at tage Sigte og de fleste Kugler pladskede uskadelige ned i Vandet. Uden at løsne et Skud fortsatte Escadren rolig Vejen, indtil „Noæ Ark" og „Hjelperen" havde naaet det Punkt, hvor den fjendlige Hovedstyrke var posteret; her lagde

de sig ligefor den svenske Skytspram „Vreden" og de fem svenske Rangskibe, medens Gallejerne og Chalupperne posterede sig saaledes, at de uden at skade hinanden kunde bruge deres Skyts. Men Escadrens Stilling var dog næsten fortvivlet; thi foruden de nævnte Rangskibe og „Vreden", der laae forud, havde den til begge Sider de svære Havnebatterier og Ny Elfsborg bag ved.

Hidtil vare Skudene kun faldne enkelte og fra forskjellige Kanter; men da Skytsprammene, der dannede Centrum, nu aabnede deres Ild, og da Rangskibene og Batterierne intet Svar bleve skyldige, begyndte den egentlige Kamp med en Bragen og Torden, som om hele Naturen var kommen i Oprør. Natten bidrog til at forhøje det Rædselfulde; for de Kæmpende skjultes Maanens Skin snart af mørke Røgskyer, der kun oplystes af Kanonernes Glimt; Master og Stænger styrtede ned, Planker knustes af de vægtige Kugler, de Dvæstedes Skrig gjenlød fra alle Kanter, medens stum Skræk syntes at have lammet Staden Gothenborg, der laa i Baggrunden som en uddød Verden.

Tordenskjolds oprindelige Plan var at ødelægge de Svenskes Søværn, for paa engang at knække deres Magt i Nordsøen. Da han kjendte Farvandet og Havnen, havde han i sine Ordrer saa nøje betegnet den Plads, hvert Fartøi skulde indtage, at de uden Ophold fandt den og med Virkning kunde rette deres hele Ild paa de ligeledes forud bestemte Punkter. Midt i denne bedøvende Tummel overskuede han klart saavel sin som Fjendens Stilling. Befalende og opmuntrende iilte han rastløs fra Punkt til Punkt; med smilende Miner strøg han i sin lette Chalup gjennem den tætteste Kugleregn hen mellem Fartøjerne; hans Stentorrøst lød høit og tydelig gjennem Stykkernes Torden og de Kæmpendes Raab; han vidste jo, at hans Nærværelse formaaede at opflamme det blegnende

Mod og at den danske Matros glemte Kuglens dødsvangre Suſen, for at lytte til hans Røst. Men hverken Lykketref eller mageløs Forvovenhed ſyntes dennegang at ville forſlaae; de Svenſke, der kæmpede under dygtige Chefer, ſyntes i Aandsnærværelſe og Foragt for Døden at ville kappes med deres gamle Fjender; i neppe hundrede Alens Afſtand fyrede Modſtanderne paa hinanden og først Døden rev dem bort fra Kanonerne. Vel var et af de ſvenſke Rangſkibe blevet ſaa pyntet, at det maatte hales tilbage og ſank længere inde i Havnen; men et andet Fartøi indtog ſtrax dets Plads og en af de danſke Gallejer havde paa ſamme Tid en lignende Skjæbne. Græsſeligt raſede Ilden fra begge Sider; mangen tapper Sømand lukkede denne Nat ſit Øje, og efter fem Timers Kamp havde endnu ingen af Parterne vundet den ringeſte Fordeel; men heller ikke var Nogen af dem veget et Skridt tilbage.

De med brændbare Stoffer ladede og af Wodroſ anførte Chalupper gjorte flere driſtige Forſøg paa at trænge frem til Rangſkibene; men Svenſkerne havde været ſaa forſigtige at udlægge en Bom, der ſpærrede dem Vejen, og hvert Forſøg koſtede mange kjække Sømænds Liv. Det dæmrede allerede i Øſten og Kampen raſede endnu voldſomt; kun Toppene af de talrige Skibe vare ſynlige; ſom Fjeldſpidſer i en Uveirſky ragede de op i Luften over Krudtdampen. Den vel rettede Ild, de vældige Kugler fra „Noæ Ark" og „Hjelperen" ſyntes at have bragt „Ny Elfsborg" et Øieblik til Taushed; men fra Ny- og Gammel Værft begyndte Stykkerne at ſpille med fordoblet Kraft og de meeſt uforfærdede Sømænd gjorte betænkelige Miner, da Kuglerne næſten fejede Dækket reent paa „Hjelperen." Fattende en ny, maaſkee fortvivlet Beſlutning, iilte Tordenſkjold ned ad Falderebet i en af de paa hans Ordre forſamlede Chalupper og bød

Mandskabet at sætte fra, idet han vinkede afværgende ad Sivers, som vilde skynde sig efter ham. Men med et rask Spring var „Fyens" Chef ved hans Side og Mandskabet halede ud; fulgt af et Par andre med bevæbnede Sømænd overfyldte Fartøjer, bruste Chaluppen gjennem de af Røgen skjulte Bølger over mod Batteriet histhenne. Det bragede som i et Jordskjælv og knusende fore en halv Snees Kugler paa engang mod Chaluppen, hvis Planker i samme Øieblik søndersplittedes; med græsselige Skrig styrtede de Dvæstede sammen og Fartøjet begyndte at synke.

„Frisk Mod, Kammerat!" — raabte Tordenskjold med uforandret kraftig Stemme, idet han greb Sivers i Armen og tilligemed ham sprang over i det næste Fartøi, der netop tørnede mod Chaluppen — „har Intet at betyde; ville nok bringe dem til Taushed — — hal væk, Gutter!" Et mægtigt Hurra rystede Luften og de af Chefens Nærværelse opmuntrede Sømænd traf af alle Kræfter paa Aarerne, for at fortsætte den gyselige Fart. Det bragede igjen histovre og en ny Kugleregn bruste løs. Et Par Kugler suste hen over Fartøjet; nogle af Matroserne slap Aarerne og sank trufne under Toften. Gribende i Luften styrtede Sivers i Tordenskjolds udbredte Arme og stønnede: „Forbi, Broder! Gud hjelpe Dig — — hils min — —" han faldt sammen. Ladende sin trofaste Ven, den Første, der gik ham forud, synke ned i Bunden af Baaden og trængende voldsomt et Anfald af Veemod tilbage, befalede han med tordnende Røst: „Hold af, Gutter! omkring med Roret! — — ville først bringe ham i Sikkerhed."

„Befaler kanskee Hr. Commandeuren, at vi endnu engang skulle prøve at bryde igjennem til Rangskibene?" — raabte Wodrof, som strøg frem med sin store Chalup. Tordenskjold taug et Minut; han kastede et mørkt Blik omkring

sig; endnu var Intet tabt, men hans bedste Officeer laa død ved hans Fødder, og fortsattes Kampen, kunde den maaskee ende med Undergang; thi den modige Fjende, der forsvarede sig paa egen Grund, havde bestandig friske Kræfter at stille i Ilden. Paa den anden Side vär derimod et heldigt Tilbagetog endnu muligt og saa kunde man jo komme igjen Denne sidste Tanke fik Overvægt i Heltens Sjæl; havde han dog allerede vovet at trodse Skjæbnen, og den havde spottet det svage Menneskes Harm.

„Lad kun være, min raske Gut!" — sagde han med en ubegribelig munter Mine — „ville søge ud igjen af denne Rede, men skulle nok vende tilbage ved bedre Tid og Leilighed. Tænker ellers, at Fjenden ikke saa snart skal forvinde Skrækken."

Ti Minutter efter trængte Baadsmandspibernes hvislende Lyd gjennem Stykkernes Bragen. Paa Tordenskjolds Ordre vedbleve „Noæ Ark" og „Hjelperen" at fyre Lag paa Lag i alle Retninger, for at holde Fjenden i Aande, medens Gallejerne og Chalupperne lidt efter lidt trak sig ud af Kampen og med Seil og Aarer halede tilbage gjennem Bugten. Et Par Chalupper spændtes derpaa for Stykprammene, og besvarende den morderiske Ild, der nu syntes at bryde los med forøget Kraft, bevægede disse svære Fartøjer sig langsomt bort fra Havnen. En Lykke var det, at Ny Elfsborgs Fæstning ei længer med Virkning kunde fortsætte Kanonaden, der ellers under disse Omstændigheder og da Solen allerede belyste Gjenstandene, kunde have været ødelæggende. Geværkuglerne fra Strandbredden bortpillede vel en Deel Mandskab; men velrettede Kartætschskud fra Fartøjerne bragde snart Infanteriet til at vige, og med Undtagelse af en lille Gallei, der kom paa Grund og sank, bragdes hele Escadren lykkeligt ud af det farlige Gab og gik for Anker hiin Side

Vingø; her besluttede Tordenskjold for det første at blive liggende, for at holde Gothenborgs Havn indespærret.

Havde han været tilfreds med Æren alene, da havde han ingenlunde havt Grund til at klage over Lykken; med tvende Skytspramme, en halv Snees Gallejer og ligesaa mange Chalupper havde han bestaaet en sex Timers Kamp mod fem Rangskibe og en svær Skytspram lige under en stærk Fæstnings og mange betydelige Batteriers morderiske Ild. Først efterat have bibragt Fjenden et Tab af flere hundrede Mand, efterat have skudt et Rangskib i Sænk og næsten ødelagt Ny Elfsborgs Fæstningsværker, havde han i god Orden trukken sig tilbage og indtaget en truende Stilling udenfor Fjorden; hans eget Tab af Skibe beløb sig til tvende smaa Gallejer, og af Mandskabet vare to og halvtredsindstyve faldne og tre og halvfirsindstyve qvæstede. Men, som sagt, han higede efter en glimrende Daad, der kunde give Krigen en afgjort Vending; han lagde derfor liden Vægt paa de vundne Fordele og medens han med tilsyneladende Iver lod jage og opsnappe Koffardiskibe eller Kapere, af hvilke der næsten hver Dag faldt nogle i hans Hænder, ponsede han allerede igjen paa storartede Planer og beskjeftigede sig kun i Forbigaaende med denne lille Krig.

Det forvovne Angreb havde imidlertid jaget Skræk i Gothenborgs Indvaanere og foruroligede i en høi Grad Carl den Tolvte og hans Generaler. For at forekomme en Gjentagelse af det farlige Besøg, iilte Kongen selv til Staden, hvor han i Forening med Prindsen af Hessen og General Mørner traf hurtige Anstalter til Ny Elfsborgs Istandsættelse og bedre Befæstning. Dette ellers for uindtageligt anseete Castel, der dog lettere end Tordenskjold ahnede kunde være faldet i hans Hænder, blev forstærket med 1,400 Mand; samtlige Batterier forsynedes med frisk Skyts; hele Kysten

paa begge Sider besattes med henved 10,000 Mand og Kanoner plantedes paa ethvert tilgængeligt Punkt. Fæstningens Commandant, som formodentlig ei havde viist tilstrækkelig Aarvaagenhed, blev afløst af en anden Officeer og arresteret; Schoutbynacht Strømstjerna, som havde commanderet Havnebatterierne og Orlogsskibene, fik en skarp Irrettesættelse, fordi han havde ladet Fjenden slippe saa heelskindet derfra. Allerede ved Trefningen i Dynekilden var Carl den Tolvte bleven opmærksom paa Tordenskjold; men ved denne Leilighed grebes han af Ahnelsen om, at den unge Mand, i hvem han hidtil kun havde seet en dristig, men ubetydelig Krydser, endnu kunde blive den Klippe, paa hvilken alle hans gigantiske Planer maatte strande.

---

## Syvende Capitel.

1717 var egentlig at betragte som et Hvilens Aar i Tiaarskrigen, da der, med Undtagelse af Tordenskjolds Togter, Intet af Betydning forefaldt hverken til Søes eller til Lands. Krigens Larm havde forladt tydsk Grund, hvor kun Levningerne af Czarens Tropper endnu bivouaqverede under en saare trykkende Venskabsmaske, og Carl den Tolvte syntes ganske at have glemt sin moscovitiske Fjende, der nu skaltede og valtede i Sverrigs bedste Provindser mod Øst. Han tænkte paa Anstalter til Norges Erobring; dette var blevet hans Yndlingsidee, medens han derhos af den snedige Baron Görz lod sig indvikle dybere i det stuartske Parties Planer paa Skotlands og Englands Trone, af hvilken Forbindelse man lovede sig store Fordele, og selve Sagen havde desuden

en særlig Interesse for ham, da den bar et æventyrligt og ridderligt Præg. Følgen heraf var, at Kong Georg af England sluttede sig nærmere til Danmark og lod sin Sømagt af og til virke i Forening med den danske, dog kun forsaavidt dette kunde stemme med hans Undersaatters Handelsinteresse i de nordiske Farvande. Herved forebyggede rigtignok det holsteenske Parti, at der ikke i dette for Danmark gunstige Tidspunkt sluttedes Fred i Norden; men medens dets ivrigste Ønske, at see Danmark meer og meer svækket, destoværre gik i Opfyldelse, bragdes ogsaa Sverrig og det ædle svenske Folk Afgrunden nærmere, hvilket dog ingenlunde laa i Görzes Plan; thi det holsteenske Parties Indflydelse i Norden var betinget af Sverrigs Overvægt.

Vi vende tilbage til vor Helt, som udenfor Gothenborgs Fjord aarvaagen og med skarpe Blik fulgte Fjendens truende Bevægelser. De betydelige Troppemasser, der samlede sig paa Kysten; de anseelige Arbeider, der foretoges paa Fæstningens Udenværker, lode ham indsee, at der for det første ei var at tænke paa noget nyt Angreb. Jagttagende sin sædvanlige Politik, havde han flere Gange afsendt en Chalup med hvidt Flag og ladet en Officeer complimentere Commandanten paa Ny Elfsborg og takke for den kjække og for begge Parter hæderlige Kamp; derved kom han til nøjagtig Kundskab om Tilstanden derinde og satte sig i en, næsten venskabelig Forbindelse med Fjenden, hvoraf han stedse vidste at drage Nytte. At Kampens Udfald ei havde svaret til hans Forhaabninger; at den trofaste Sivers var reven fra hans Side; at Misundelse og Skadefryd lurede derhjemme, vare vel Omstændigheder, der i Førstningen stemte ham mørk og mismodig; men allerede efter et Par Dages Forløb havde hans virsomme Aand og kraftige Characteer arbeidet sig ud

af denne Stemning og med muntre Blik saae han atter Fremtiden imøde.

Det var en lys Maidag, en af hine skjønne Foraarsdage, der hyppigt indtreffe i vort Norden, medens den egentlige Sommer ofte bringer Regn og Slud. Middagssolen skinte varm og vederqvægende paa de vildt udseende Kyster, der vrimlede af Soldater og travle Arbeidsfolk, og paa de adspredte Skibe, der i en stor Halvkreds indesluttede Gothenborgs Fjord. De større Fartøjer laae for Anker; nogle mindre laverede frem og tilbage paa Fløjene, for paa første Vink at kunne afgaae i hvilkensomhelst Retning. I et godt Kanonskuds Afstand fra Ny Elfsborg strakte Orlogsskibet „Lolland" sine mægtige Master op i Luften; dets svære Seil vare halvt nedstrøgne; dets Dæk var ryddeligt og Kanonerne klargjorte. Størstedelen af Mandskabet var nede at skaffe; kun et Par vagthavende Sømænd slendrede omkring i de velgjørende Solstraaler. Men oppe paa Skandsen vare flere Officerer forsamlede om Tordenskjold; med Blikket rettet paa Fæstningen, førte de en høirøstet, tildeels skjemtsom Samtale om den Skræk, man havde indjaget Fjenden. Deres Opmærksomhed henvendtes dog snart paa et Par Seilere, der dagedes op i Nordvest, og man udtømte sig i Gisninger om, hvad det maatte være for Skuder. Paa et givet Signal satte den nærmest krydsende Gallei allerede flere Seil til, for at holde ud imod dem, da Tordenskjold, som havde betragtet dem gjennem Kikkerten, erklærede, at det var Fregatten „Raa," der sandsynligviis medbragde en Prise. Da det luftede friskt af Nordvest, varede det ikke længe før Seilerne kom saa langt op, at man med de blotte Øine kunde skjelne det danske Flag paa det ene Skib, der virkelig var den nævnte Fregat; det andet Fartøi var ikke synderligt mindre, men tog sig ud som en Koffardimand og førte et fransk Flag næsten

nedstrøget paa Stangen.' Nu brasede begge Fartøjer op, lode falde og gik agter om „Lolland", hvor de kastede Anker. Fregattens Jolle firedes ned og bemandedes; en Officeer tog Plads agterud og det lille Fartøi piilte ind under Orlogsskibets mægtige Skrog.

„Velkommen, Bude!" — raabte Tordenskjold, da Officeren steg op til Skandsen — „kommer sagtens fra Kjøbenhavn; hvad godt Nyt der?" — „Intet andet end hvad man har spurgt om Eders raske Bataille i Gothenborgs Havn" — svarede Capitain-Lieutenant Bude og bød Officererne, en efter anden Haanden — „men Du, Hr. Broder! faaer kun Skam til Tak derfor; Vinden fra Hove vil snart blæse Dig lige i Ansigtet, hvis Du ikke drejer af itide." — „Oho!" — lo Tordenskjold — „slap det derud; frygte vel ved Hove for, at Fjendens Skibe skulle tage for megen Skade." — „Eller at Krigens Løjer for snart skulde være forbi" — tilføjede Bude bitter — „de høje Herrer ymte om, at Du skulde rebe Dine Seil imellem og heller gaae ud i Magsveir end resikere Hans Majestæts Skibe i den rygende Storm. Havde Du med det samme erobret Sverrig, vilde man maaskee seet gjennem Fingre." — „For Djævlen!" — udbrød Tordenskjold noget heftig — „mener, at have gjort nok endda. Har lokket hele den svenske Stridsmagt her til Gothenborg; nyder den Ære, at Hans Majestæt Kong Carl den Tolvte i egen Person commanderer imod mig — — men lad gaae! løjer vel nok af igjen den Storm. Har maaskee allerede hørt, at vor gamle Messekammerat Sivers er gaaet til Bunds?" — „Jeg veed det" — svarede Bude mørk — „en kjæk Gut er gaaet os forud! han havde for megen Lykke og Glæde inde, derfor maatte han synke. Jeg bringer Dig Hilsen fra hans stakkels Gjertrud og vor lille Gudsøn — — men, for Pokker! glemmer jeg ikke mit Ærinde over al den

Pasſiar. Fregattens Chef beder Hr. Commandeuren undſkylde, at han formedelſt en Upasſelighed ikke ſelv bringer Melding til Flaget om den Priſe, vi have taget under Fladſtrand; det er en franſk Skude paa fire og tyve Smaaſtykker med et halvt hundrede flamſke Matroſer. Den er kjøbt for ſvenſk Regning og vilde ind til Gothenborg." — „Kan jeg lide" — nikkede Tordenſkjold — „en ſmuk Fangſt. Beder, at melde Hr. Capitainen, at han har at ſende mig Papirerne ombord. Kan forreſten tage Skuden med til Kjøbenhavn; ſkal ſende min Indberetning med." — Bude lettede paa Hatten og med en halv forlegen Mine, ſom om han havde noget paa Hjertet, tog han atter Ordet: „Som Hr. Commandeuren befaler. Jeg har ellers været ombord paa Skuden; den har mange koſtbare Sager inde, ogſaa et Par fornemme Fruentimre, ſom det lader — — det var maaſkee ikke ilde, om Commandeuren umagede ſig ſelv derover." — „Ja ſaa" — ſmilte Tordenſkjold og betragtede ſin øjenſynligt forlegne Ven med et tvivlſomt Blik — „har ikke før kjendt Dig ſom nogen ſynderlig Fruentimmerhelt; men kunde dog have Ret. Falder mig desuden ind, at i Smakken, der opbragdes i Gaar, fandtes et Pas for denne Lurendrejer Baron Gørz; kunde maaſkee finde noget Lignende hos Franſkmanden. Sei der, Kadet Wodroſ! lad Chaluppen gjøres klar. Ville alleſammen gjøre et Beſøg hos Fruentimmerne, hvis I Herrer ſaa ſynes." Som man vel kan tænke, bifaldt de unge Officerer eenſtemmigt dette Forſlag, og faa Minutter efter ſtødte Chaluppen fra „Lolland".

Skjøndt det tagne Skib var kjøbt i Frankerig og gik under denne Nations Flag, var ingen Franſkmand at finde der ombord. Som allerede omtalt, beſtod den temmelig talrige Beſætning af Hollændere, lutter dygtige og godt eqviperede Folk, under en for ſine heldige Togter bekjendt Kaper-

chef, Capitain Saus. Med begge Hænder begravede i de vide Beenklæders dybe Lommer, vandrede disse Mennesker rolige og ordknappe omkring paa det ryddelige og nette Dæk eller lænede sig ud over Reilingen og mønstrede med kolde Miner de rundt om for Anker liggende danske Skibe. Kun tvende med udmærket Ziirlighed klædte Sømænd syntes mindre ligegyldige at betragte Omgivelserne; deres spændte Miner og det urolige Blik, de af og til kastede paa den skjæggede danske Baadsmand, der med en blinkende Øre i Næven og Pistoler i Beltet uddeelte syndige Ordrer, eller paa de ved Falderebsporten og Lugerne opstillede Vagtposter, lode formode, at de med mindre Nolighed end deres Kammerater imødesaae de næste Begivenheder; i Forbigaaende vexlede de vel ogsaa et flygtigt Ord med Capitainen, en robust Sømand med et solbrændt Ansigt, som med indædt Harme saae Fjenden skalte og valte paa det prægtige Skib.

I den rummelige Kahyt, der var forsynet med de fleste, til de højere Stænders Liv henhørende Bequemmeligheder, treffe vi et qvindeligt Selskab af trende Personer. Paa den langs Brædevæggen anbragte Bænk, der med de prægtige Hynder tog sig ud som en Ottoman, sad en ældre Dame, indtil Tænderne indhyllet i en stor Saloppe, som om hun derved troede at skjule sig for al Fare; de smaa, urolige Øine; de slappe Træk i det falmede Ansigt; de næsten blege Læber forraadte en Angst, der næsten var gaaet over til Følesløshed, og af hendes Holdning og øvrige Lader vilde Kjenderen strax have sluttet, at det var en gammel Jomfrue. I alle Hjørner af den lave Stue saae man svære Kufferter, tildeels messingbeslagne; en af dem stod aaben og paa Hug foran den sad en ung Pige, beskjeftiget med at mønstre noget qvindeligt Stads, og hun var vistnok meer bekymret for at miste den fra Frankerig medbragte Pynt, end for sin egen

Persons Skjæbne, det kunde man tydeligt see af den lette Mismods Sky, der kun af og til svævede over det ellers saa livsglade Ansigt og ei mægtede aldeles at dølge Skalkagtigheden. Ved det skjæve Kahytsvindue sad den tredie Dame og gyngede sig frem og tilbage paa en Skibsstol. Saavidt man kunde skjønne af den siddende Stilling, var hendes Skabning rank; den fiint bøjede Nakke og den høje Pande viste Stolthed og Egensind; hendes Træk syntes ved første Øiekast skjønne; men ved nøjere Betragtning forekom det dog, at de vare vel skarpe og lode formode, at hun forlængst havde tilbagelagt hiin herlige Alder, da Pigens Skabning og Væsen ere yndige som Sylphidens. Tankefuld legede hun med Silkegardinet, der hang ned langs Vinduesrammen, medens hun gjennem de smaa Ruder stirrede ud paa „Lollands" Chalup, der netop strøg forbi hendes Blik.

„Det vilde da virkelig være altfor galt, om de toge Alting fra os" — afbrød den unge Pige Tausheden, der begyndte at kjede hende — „du min Gud! de føre da ikke Krig med os Fruentimmere. Hvad mener Du, Faster?" — tilføjede hun utaalmodig og støttede Hovedet i den ene Haand, idet hun med den anden løftede et Pariser-Shavl op af Kufferten — „Du skulde dog som den ældste og fornuftigste Person raade og trøste os, og saa siger Du ikke et Ord. Mener Du, at disse slemme Vildmænd bryde sig om saadan fiin Stads?„ — „O! hvad bryder jeg mig derom" — brummede Fasteren ærgerlig i al sin Angst — „det er Røvere og Barbarer; inden vi forsee os, lade de os Alle springe i Luften." — „Springe i Luften" — gjentog Pigen ganske forskrækket; men i næste Minut vedblev hun smilende: „Hvor vil Du hen, Faster! Du er da ogsaa altfor bange af Dig; hvortil skulde det nytte dem at lade værgeløse Fruentimmere springe i Luften! og det er jo tappre Sømænd, der maatte

skamme sig for sligt. Nei, det har ingen Nød, naar blot Fader og Farbroder ikke blive opdagede." — Baadsmandspibens skingrende Lyd trængte i dette Øieblik gjennem Skibet og en høirøstet Stemme hortes oppe paa Dækket.

„Herre Jesus! nu er det vist ude med os" — stønnede Fasteren og blev endnu blegere — „smæk Kufferten i der, at Kostbarhederne ikke stikke dem i Øinene. Kom hen til mig, Barn!" — „Ærgerligt, græsseligt ærgerligt, ved Gud!" — udbrød den tredie Dame, idet hun sprang op fra Stolen og iilte over Gulvet — „at han, just denne grove Matros — —." — „Naa, bliver Du nu ogsaa bange, saa seer det rigtignok galt ud" — smaasnakkede den unge Pige med en næsten alvorlig Mine, medens hun skyndsomt pakkede Alting ned i Kufferten og slog Laaget til. Kahytsdøren aabnedes vaersomt og den ene af hine ziirlige Matroser stak Hovedet ind. Nikkende fortrolig ad Damerne, sagde han flygtigt: „Commandeuren er allerede ombord; glem ikke, det er Eders Equipage. . Kun frisk Mod — — I kjender os slet ikke." Raske Trin lødе udenfor; Døren fløi op, og givende Matrosen et Puf, saa han foer heelt ind i Kahytten, raabte den indtrædende Tordenskjold: „For Djævlen! hvad gjør Du her? troer, Du lurer eller courtiserer." Klemmende forlegen sin Hat mellem Hænderne, skubbede Matrosen sig til Siden, medens Bude og et Par andre Officerer ligeledes traadte ind. Med et halvt nysgjærrigt, halvt frygtsomt Blik paa de raske unge Mænd, trykkede Pigen sig tæt op til sin Faster, som blev siddende stiv og stum af Skræk. Den tredie Dame stod midt i Kahytten ligefor Officererne og betragtede dem stolt og frygtløs. Med et Udtryk af Overraskelse hviilte Tordenskjolds Blik et Secund paa hende; bukkende derpaa ærbødig sagde han: „Beder at undskylde det uanmeldte Besøg; er saadant Hastværk i Krigstider. Haver for Resten intet at befrygte;

ønsker blot at vide Damernes Navne." — „Skjøndt vi ere svenske Qvinder, nære vi ingen Frygt for Eder eller de danske Sømænd" — greb Damen hurtig Ordet med en Stemmé og Mine, der saa at sige holdt Middelvejen mellem Stolthed og Høflighed, medens en naturlig Rødme begyndte at give de kunstige Roser paa hendes Kinder Liv — „at Damen derhenne synes saa forskrækket, maa J alene tilskrive hendes fremrykkede Alder og svage Nerver; det er Commandeur Utfals Søster; den unge Pige er hendes Broderdatter — — ligesom jeg." De sidste Ord udstødte hun med Heftighed og tilkastede Bude et talende, næsten bønligt Blik. „Godt, godt!" — sagde Tordenskjold med stigende Forundring — „har ingen Grund til at tvivle om Rigtigheden af disse tvende Damers Navne; men burde egentlig vide Eders med; har glemt det, skjøndt Ansigtet synes mig bekjendt — —." — „For min Skyld, Commandeur! lad det være godt" — afbrød Bude, paa hvis brune Kinder Damens Blik syntes at brænde — „hun ønsker for Øieblikket at fortie det. Jeg indestaaer iøvrigt for hende, hvis fornødent gjøres." — „Oho! veed Besked" — lo den unge Commandeur og en Erindring vaagnede i hans Sjæl, idet han afvexlende fixerede Damen og Bude — „lad gaae da, og nu til Ladningen; beder at faae de Kister der lidt nøjere at see." Han nærmede sig rask den store Kuffert, som den unge Frøken Utfal sidst havde lukket, og gjorte et Tag i den, for at trække den frem paa Gulvet. Ved dette Syn foer den gamle Frøken op af sin Qvale og næsten skrigende udbrød hun: „Herre Jesus! skal der nu plyndres!" — „Er J forrykt, gamle Dame!" — foer Tordenskjold i Veiret; men betragtende den gamle Jomfrue lidt nøjere, tilføjede han med sit sædvanlige godmodige Smiil: „Beder om Forladelse, at jeg taler saa plumt; men som man raaber i Skoven, faaer man Svar, seer J. Hans

danske Majestæts Sømænd forstaae ellers ikke at plyndre værgeløse Folk, men vel at tage en ærlig Prise gjennem Kugleregn og Dreslag. Sei, Bude! tag fat engang og vend Kjølen opad; maa dog see hvad der er i Lasten. Kunne saa for mig gjerne tage hele Stadsen med, hvis der ingen falske Papirer er inden Borde." Bude adlød og væltede den ene Kuffert efter den anden, saa Gulvet snart var bedækket med Kjoler, Shavler, Silkestoffer og utallige andre Gjenstande, henhørende til Damernes Toilette. Med Rædsel fulgte den gamle Jomfrues Øine enhver af Sømændenes Bevægelser; med halv comisk Fortvivlelse saae hendes unge Broderdatter disse vanhellige Hænder uden Skaansel rode op mellem de skjønne Sager og forkrølle de deilige Baand og Silketøjer; men med virkeligt Alvor betragtede den tredie Dame Optrinnet og hver Gang en ny Kuffert droges frem til Mønstring, steg Uroen kjendeligt i hendes Blik og Miner.

„Kan gjerne pakke ind igjen, Bude!" — sagde Tordenskjold — „eller kan lade Damerne selv gjøre det; forstaae dem bedre derpaa. Have nok gjort dem Uret og beder skyldigst om Tilgivelse; men maae have et Øje paa hver Finger — — stop! have dog glemt een; hal den frem der!" — Han pegede ind under den brede Bænk, hvor Fasteren sad, og hun skreg høit i Veiret, da Bude uden Omstændigheder langede ind under hendes Fødder og halede en langagtig Kuffert frem, der var lav nok til akkurat at kunne staae under Bænken. „I vil dog vist vise den samme ridderlige Opførsel mod en Dames Reisetøi som mod hende selv og ikke eftersøge dets ubetydelige Indhold, der dog ikke egner sig til at betragtes af noget mandligt Øje" — sagde den stolte Skjønne og stillede sig foran Kufferten. Tordenskjold betragtede hende skarpt; han troede at læse Angst i hendes ellers saa dristige Øje, og i en høflig, skjøndt bestemt Tone

svarede han: „Gjør mig ondt, ei dennegang at kunne opfylde Eders Bøn. Men kun ikke bange; ville ei see saa nøie efter eller spørge om Brugen. Frisk, Bude! Kjolen i Veiret; beder om Forladelse, kan ikke hjelpe Eder. Ei, ei" — vedblev han, da han sagtelig havde skubbet Damen til Side og Bude væltede Indholdet af Kufferten ud — „kan nu begribe, hvi det ikke maatte sees — — for Djævlen! maatte nok ikke være noget rigtigt Fruentimmer — — oho! lutter Uniformskjoler; prægtig Damestads den! og Sabler og Pistoler — —." — „Netop derfor ønskede jeg at skjule det for Eder" — faldt Damen ham med Aandsnærværelse i Ordet — „det maatte jo vække besynderlige Tanker, at finde slige Sager i en Dames Kuffert; men da I nu har fundet det, er der ingen videre Grund til at fortie den saare uskyldige Omstændighed, der har bragt mig i Besiddelse af disse Gjenstande. Vi komme nemlig over Dünkirken tilbage fra en Lystreise til Paris; disse Uniformer og Vaaben have vi under Veis indkjøbt til min Fader og hans Broder, der begge ere Officerer i svensk Tjeneste." — „Fiffigt nok" — lo Tordenskjold og vendende sig rask mod Kahytsdøren, raabte han op til Dækket: „Sei der! vil tale med Skibspatronen; Capitain Saus skal komme herned; rap Jer en Smule! — — har vel ikke længer Lyst at indestaae for hende" — henvendte han sig atter til Bude, som med mørke Miner betragtede Damen, hvis bestemte Holdning begyndte at tabe sig — „vist ei; vil ikke have det; løser Dig fra Dit Ord." — Skibscapitainens robuste Skikkelse viste sig nu i Døren; med et lurende Øie betragtede han alle Gjenstande og søgte kjendeligt at orientere sig i Sagernes Stilling. Fattende sig, tilkastede Damen ham et advarende Blik og sagde med hævet Røst: „I vil dog ikke udsætte os Damer for et ubehageligt Optrin, Hr. Commandeur! Jeg siger Eder endnu engang, at

jeg paa min Faſters Anmodning har taget diſſe Uniform=ſtykker og Vaaben i min Kuffert og at de ere beſtemte til Foræring til min Fader og Farbroder — —." — „Beder om Forladelſe, ſkjønne Dame! vil nok ſpørge Eder, naar det er Tid" — afbrød Tordenſkjold hende med en vis Betoning, der øjeblikkelig bragde den ellers modige Qvinde til at tie — „kun nærmere, Patron! — — for Djævlen! kan J rappe Jer lidt. Hvis Uniformer og Vaaben er det, her ligge? Herud med Sproget, ingen Slingren." Med afmaalte Skridt og et Par høflige Skrabud traadte Skibspatronen hen til Hovedgruppen; med ſtor Forundring betragtede han de glim=rende Gjenſtande, der laae udbredte paa Gulvet, og udbrød endelig: „For tuſind! ei, ei, det var jo rare Sager; fine Piſtoler af franſk Arbeide." — „Have nok af den Pasſiar" — raabte Tordenſkjold barſk — „vil kun vide hvem det til=hører." — „Ja ſaa" — vedblev Patronen og kradſede ſig i Baghovedet — „det maa da tilhøre Frøkenen her; det er jo hendes Kuffert, ſom jeg ſelv har taget ombord i Dünkir=ken; derfor tænker jeg, at Hr. Commandeuren kan faae bedre Underretning af hende ſelv." — „Vil vide, hvad for mand=lige Pasſagerer J har ombord; hører J ikke" — vedblev Tordenſkjold ſom før. — „Mandlige Pasſagerer" — gjen=tog Patronen med opſpilede Øine — „dem har jeg ingen af; det kan den Officeer, ſom ſtaaer her, bevidne; han en=trede mig i Spidſen for ſit Mandſkab" — han pegede paa Bude, ſom med et Nik bekræftede Udſagnet. Tordenſkjold taug et Øjeblik, medens han med et Udtryk af Uvillie i det djærve Anſigt vexelviis betragtede Patronen, Damen og Bude. Slaaende i Luften med den høire Haand, ſagde han derpaa raſk: „Nu vel, kan jo være det forholder ſig ſaa; faae at ſee. Ville kanſkee Alle følge med; beder Damerne ſkyldigſt om Forladelſe! Kongens Tjeneſte kræver det." Han ſkred

foran opad Kahytstrappen; Officererne og Capitain Saus fulgte efter; kun Bude nølede endnu.

„Kom, Faster! vi maae ovenpaa" — sagde den unge Frøken Utfal, som for sin Person slet ikke følte sig ængstet af sin Stilling, medens hun dog indsaae, at nogle andre, hende dyrebare Personer svævede i Fare — „det er ogsaa bedre at komme i det Frie end at krybe sammen i denne lumre Kahyt." Næsten villieløs lod den gamle Jomfrue sig slæbe afsted. Bude nærmede sig den stolte Dame og sagde med dæmpet Stemme: „Jeg maa tilstaae, min Frøken! i Dag forstaaer jeg Eder ligesaalidt som den Aften paa Ballet i Christiania. Hvad Flag fører I da egentlig? Siig mig det kun — — har I dennegang gjort falske eller rigtige Signaler?" — „Og hvis nu Pligten havde tvunget mig til det første" — svarede hun med et forførerisk Blik, idet hun modtog hans Haand og fulgte med opad Trappen — „kunde jeg da stole paa Eders ridderlige Bistand?" — „Hvad der staaer i min Magt og hvad der kan bestaae med min Ære som dansk Somand, skal jeg gjøre" — forsikkrede Bude. „O, de Mænd!" — hviskede Damen og holdt sig fastere ved hans Haand — „tabte jeg idag min Viste i Havet, betænkte Ridderen sig vistnok paa at gaae til Bunds efter den."

Selskabet havde nu forsamlet sig paa Underskandsen; med forskjellige Følelser betragtede hver især den unge Escadrechef, af hvis fiffige Mine man sluttede, at han havde en snild Streg fore; med Nysgjærrighed imødesaae Officererne hvad der vilde komme, medens Skibspatronen og Damerne verlede urolige Blik. Kun Budes Tanker syntes langt fjernede fra det nærværende Øieblik; en usædvanlig Farve blussede paa hans Kinder og med et Udtryk af Begeistring hviilte hans Øine paa den ubegribelige Skjønne. Paa Comman-

deurens Vink kaldtes samtlige flamske Matroser op paa Dækket, hvor de opstilledes forud omkring Fokkemasten.

„Siger jo, at J har et halvt hundrede Mand til Besætning, Hr. Patron!" — henvendte Tordenskjold Ordet til Capitain Saus — „maa dog engang tælle og mønstre dem. Kun fremad, Manne! — — eja, lutter kraftige Gutter; ræk mig Næven engang." En efter Anden slendrede de fangne Sømænd forbi ham og gjengjeldte noget forundrede hans kraftige Haandtryk. Med Opmærksomhed betragtede han hver især; efterat ti eller tolv vare passerede forbi, nærmede sig den ene af de forhen omtalte zirlige Matroser. Tordenskjold, der strax gjenkjendte ham som den, der havde luret ved Kahytsdøren, saae ham stift i Øinene og greb hans Haand, idet han udbrød: „Oho! tænkte det nok. Mener ellers, at en Sømand skal have barkede Næver og Eders ere jo fine som en Damehaand. Kun ud med Sproget, Herre! hvad for en Person er J?" — Matrosen blev blussende rød; men uden at tabe Fatningen, skrabede han ud paa Sømands Maneer og svarede: „Baadsmandsmat, Hr. Commandeur! til Tjeneste." — „J lyver" — raabte Tordenskjold med stærk Stemme — „sei der! En af Jer kan bringe en tændt Lunte hid; vil trække den gjennem Eders Haand; en Sømandsnæve taaler det." En af de danske Baadsmænd iilte afsted, for at hente Lunten, og Alle trængte sig nærmere til, spændte paa at see Udfaldet af denne sære Prøve. Skibspatronen kradsede sig i Baghovedet og saae med betænkelige Miner efter Baadsmanden; men den unge Frøken Utfal, som ikke rigtig havde forstaaet hvad der skulde skee, rev sig løs fra Fasterens krampagtig klemmende Arm og nærmede sig den strænge Commandeur med Skrækkens Udtryk i de blaae, barnlige Øine og med uvilkaarligt foldede Hænder. Den zirlige Matros, som hidtil havde vedligeholdt

en næsten ydmyg Stilling og hvis Aasyn havde baaret Præget af Forundring og Eenfold, hævede sig pludselig i Veiret; trædende stolt tilbage, sagde han med heel forandret Røst: „Eders List overgaaer min, Hr. Commandeur! og jeg giver mig tabt. Jeg er ikke Baadsmandsmat, men Commandeur Utfal; histhenne staaer min Broder, Capitain Utfal, ligeledes af Hans svenske Majestæts Marine. Vi ere Eders Fanger; jeg anbefaler blot de qvindelige Medlemmer af min Familie til Eders bekjendte Galanteri." — „Glæder mig virkelig, at I sparede mig at anvende den ubehagelige Svmandsprøve" — sagde Tordenskjold oprømt og rystede nu for Alvor Svenskerens Haand — „mærkede strax fra Begyndelsen Uraad; gjortes blot lidt tvivlraadig af denne listige Dame. Nu da, ville lade Alt være glemt og holde os lystige ovenpaa Skrækken. Beder hele Selskabet at begive sig ombord paa mit Skib; vil strax efter treffe Anstalter til at skaffe disse tvende altererede Damer i Land med al deres Stads. Maae undskylde, mine Damer! have forkrøllet Stadsen; men var Eders egen Skyld." Dermed vendte han sig bort og iilte op til Skandsen, idet han i Forbigaaende gav en Officeer et Vink om at følge med, for at modtage de fornødne Ordrer med Hensyn til Skibet og dets Ladning samt øvrige Besætning.

Hoppende af Glæde over dette tilsyneladende heldige Udfald, klyngede den unge Pige sig op til sin Fader, den forklædte Commandeur, og raabte leende til den gamle Jomfrue, som endnu ikke kunde blive klog paa Sammenhænget: „Seer Du, Faster! disse Sømænd ere dog ikke saa skrækkelige Barbarer, som Du troede. Vi komme snart i Land og faae Alting med." — „Saa sagte, mit Barn!" — smilte den svenske Commandeur og klappede hende paa Kinden — „Saaledes gaaer det ikke til i Krigstider. I Fruentimmere kunne gaae hvorhen I ville; men vi Andre maae gaae med

til Kjøbenhavn." Pigen syntes at standse midt i sin Glæde; dog efter nogen Betænkning sagde hun med en næsten comisk Bestemthed: „Derfor behøve vi da ikke at skilles ad; vi Fruentimmere ere ogsaa Krigsfanger og kunne meget godt reise med til Kjøbenhavn." — „Jh, du Herre Gud! vi gaae til Kjøbenhavn som Krigsfanger!" — udbrød Fasteren, som nu havde sundet sig lidt og faaet Mælet igjen — „Pigen raser; det gjør jeg aldrig i Evighed. Slippe vi kun denne-gang derfra, skal Ingen faae mig til Søes igjen."

Vor Helt havde nu uddeelt sine Befalinger og vilde netop vende tilbage til Selskabet, da Bude, som imidlertid havde underholdt sig sagte med den tredie Dame, traadte ham i Vejen. — „Nu, Kammerat! har vist noget paa Hjertet; seer mig saa maskeret ud" — smaalo Tordenskjold. — „Truf-fen, Hr. Broder! og skal jeg sige min Sanden, burde jeg kanskee vogte mig for Misviisning og falske Flag" — sva-rede Bude, hvis hele Udvortes vidnede om en hos den kolde og rolige Sømand usædvanlig indre Bevægelse — „men jeg kan nu ikke lade den stolte Seiler gaae forbi, uden at preje hende igjen; lad saa komme hvad der vil. Tingen er den, at Du forhen lod falde nogle Ord om at den gamle Ska-belon tillige med Barnet kunde gaae i Land; men da Du ikke nævnede den tredie Dame, frygter hun for, af en eller anden Grund at skulle bringes til Danmark, og til den Fart føler hun slet ingen Lyst." — „Vil sige Dig noget, min Broder!" — tog Tordenskjold atter Ordet efter et Øjeblik's Taushed — „hendes Fader er en Rad, hvem jeg nok engang gad møde mellem Himmel og Hav, om han saa kunde vise tre Gange saa mange Tænder som jeg; og med al Respect for Dine private Sager, faldt Æblet ikke ret langt fra Stam-men. Mener, at Din Dulcinea gjerne borede os Alle til Hobe i Sænk med Dinene og lod Dig i Guds Navn gaae

med til Bunds, saa meget holder hun af os Danske; har hørt saa Et og Andet om hende. Kan for Resten gjøre hvad Dig bedst synes, min Broder! vil blot advare Dig. Kunde jo imidlertid hende sig, at jeg gjorte Qvinden Uret; har i saa Fald Intet imod, om Du tager hende med og lader Dig splidse til hende. Vil hun ei, saa lad hende seile sin egen Sø; har ikke i Sinde at opholde hende, skjøndt hun efter Krigsbrug var en vakker Gidsel." Gjengjeldende Vennens varme Haandtryk, vendte vor Helt sig med en høflig Bøining til Damerne og bad dem stige ned i den store Chalup, der allerede skvulpede under Falderebet. Bydende den ældre Frøken Utfal Haanden, sagde han leende: „Har dog vel glemt Skrækken, lille Frøken! Beder at maatte være Eders Chapeau; skal bestræbe mig for at gjøre Alting godt igjen." Ganske befippet over denne pludselige Overgang i den frygtede Sømands Adfærd og følende sig derhos smigret af hans Forekommenhed, nejede den gamle Jomfrue dybt, medens hendes slappe Træk spændte sig til et næsten glemt Smiil; med mange Omstændigheder lod hun sig hjelpe ned i Chaluppen, hvor hele Selskabet derpaa tog Plads og der stødtes fra.

Et Par Timer efter halede et Fartøi for tolv Aarer fra Kysten ud til „Lolland;" et hvidt Flag vejede agterud og uden Omstændigheder fik det Tilladelse at lægge ind under Orlogsskibets Gilling. En høi svensk Søofficeer med et ædelt Ansigt og stolt Die steg op ad Falderebet og hilste med Anstand til den vagthavende Officeer, der, lettende paa Hatten, nærmede sig. Med faa Ord tilkjendegav han sit Ønske at tale med Escadrens Chef, da han bragde Budskab med fra General Mørner, og en Baadsmand sendtes øieblikkelig afsted, for at melde ham. Men vi ville følge med ned i den store Kahyt; der løbe den skjæggede Baadsmands Tænder sik-

kert i Vand ved Synet af det riigt besatte Bord, hvor Vinen perler i slebne Krystalglas.

En høirøstet Samtale fandt Sted; af de oprømte Miner og den stundom udbrydende Latter kunde man strax mærke, at al Skræk og Bekymring vare bortdunstede i Øjeblikkets Munterhed. Som om de aldrig havde været Fjender, udvexlede de danske og svenske Officerer hinanden i al Venskabelighed deres Ideer og bestaaede Æventyr, hvorved mangen vittig Tanke undfangedes og udtaltes. Commandeur Utfal og hans Broder, der i den seirrige og navnkundige Sømand nu tillige fandt en forekommende Vært og fortreffelig Selskabsbroder, lyttede med stigende Interesse til hans lunefulde Indfald og treffende Bemærkninger; revne med af hans Frimodighed og snurrige Naivitet, udtalte de sig snart ligesaa uforbeholdent som han om de seneste Begivenheder i Norden, medens en Skaal af og til tømtes til de tvende kæmpende Folkeslags gjensidige Ære.

Opflammet af Vinen og det uventede Møde, syntes Bude, som havde Plads ved Siden af den stolte Skjønne, at svømme i et Hav af Lyksalighed; i Damens Blik og søde Miner troede han at læse Oprigtighed og uden Betænkning aabnede han sit hele ærlige Hjerte for hende. Selv den gamle Jomfrue havde øjensynligt bortjaget den sidste ængstelige Tanke og følte sig i den hyggeligste Stemning ved dette med Herrens Gaver saa rigeligt forsynede Bord. Idet hun hyppigt nippede til den liflige Viin, lyttede hun ret andægtig til Kadet Wodrofs gyselig-moersomme Fortællinger om de Søtrefninger og Landgange, han havde bivaanet. Tordenskjold holdt nemlig meget af denne unge Mand, som allerede ved flere Leiligheder havde udmærket sig, og drog ham derfor ikke sjelden til sit eget Bord, da han desuden, skjøndt beskeden i Ældres Nærværelse, var begavet med Vid og Lune.

Ynglingen syntes ogsaa i Dag ret i sit Æs; medens han med snild Politik søgte ved smaa Opmærksomheder at vinde Fasterens Yndest, vare hans Ord dog stedse henvendte til den unge Pige, som sad til Høire af ham og med høit blussende Kinder og deeltagende Miner betragtede Kadetten, der saa tit havde seet Døden under Øine. De tvende unge Menneskker vilde i dette Øieblik have forekommet selv den koldeste Jagttager saare interessante; thi saavel i Pigens som i Ynglingens Blik kunde man læse det første Bogstav af hiint det skjønneste Ord i ethvert menneskeligt Sprog.

Man havde netop tømt en almindelig Skaal for Nordens Held og Hæder, da den skjæggede Baadsmand snublede ind over Dørtærskelen og med et Skrabud meldte, at en svensk Officeer var kommen ombord i et Ærinde fra General Mørner. Tordenskjold befalede ham at føre Officeren ind; en pludselig Taushed indtraadte og Gjæsternes Tanker syntes at vende tilbage til Virkeligheden, medens alle Øine forventningsfulde vogtede paa Døren; denne gik atter op og den svenske Officeers høje Skikkelse viste sig. Han kastede et flygtigt Blik til alle Sider; dog hviilte det med nogen Opmærksomhed paa Budes Borddame, idet han ærbødigt hilste Selskabet.

„Velkommen, Herre!" — raabte Tordenskjold ham imøde — „beder, uden Omstændighed at tage Plads; treffer sagtens gode Venner her." Dermed fyldte han hurtig en Pokal og vinkede ad den tilstedeværende Baadsmandsmat, at han skulde bringe en Skibsstol. „I Sandhed!" — begyndte den svenske Officeer med et let Smiil, der klædte hans mandige Aasyn godt — „en ædel Fjendes Bekjendtskab gjør man altid bedst med Sværdet eller Glasset i Haanden, og i Dag treffer jeg første Gang sammen med Tordenskjold" — „Takker, takker for Complimenten" — „haaber, at vi ogsaa engang

treffe sammen med Sværdet i Haanden. Ønskede ellers nok at vide Herrens Navn." — „Capitain Wagenfeldt af Hans svenske Majestæts Marine" — henkastede Officeren. — „Oho! — — Wagenfeldt" — gjentog Tordenskjold og gjorte store Øine — „glæder mig at gjøre Eders Bekjendtskab; er jo en vidt bereist Mand, som endog har seet Hans tyrkiske Majestæt Øie for Øie — —." — „Det Togt var just ikke mit heldigste" — faldt Officeren ham i Ordet — — „som I maaskee har hørt, forliste jeg paa den spanske Kyst og havde kun mit Hoved at tilbyde Sultanen istedetfor Skibet." — „Var en stor Gevinst for Eders Konge, at dette kjække Hoved endnu sidder fast paa de kraftige Skuldre" — vedblev Tordenskjold forbindtlig — „var ellers ligesaa godt at Skibet gik under, end om den vantro Tyrk havde faaet det i sine Hænder. Synes for Resten, efter min ringe Formening, at Hans svenske Majestæt havde havt bedre Brug for den skjønne Orlogsmand mod sine Fjender her i Norden. Eders Skaal, Hr. Capitain!" — tilføjede han og rakte Officeren den fyldte Pokal — „paa en lystig Kamp ved næste Leilighed!" — Capitain Wagenfeldt tømte Pokalen. Efterat have hilst nærmere paa Commandeur Utfal og dennes Brøder samt Damerne, tog han derpaa Plads ved Siden af Værten og en almindelig, livlig Samtale begyndte snart igjen. Men med den stolte Skjønne syntes en Forandring at være foregaaet siden den sidste Gjæsts Ankomst. Strax ved hans Indtrædelse havde hun skiftet Farve; adspredt og næsten forvirret lyttede hun kun halvt til den glade Budes hviskende Ord og hendes hele Opmærksomhed var henvendt paa hiin mandig skjønne Officeer, hvis ligegyldigste Blik hun syntes at opfange med zittrende Glæde. Omsider mærkede Bude denne sælsomme Forandring; thi hun hørte ham ikke længer eller svarede ham med Kulde; hendes lyse Øie mødte

ikke mere hans, men hviilte brændende paa Wagenfeldt. Da gjøs det koldt gjennem den ærlige Søgut, som saa brat revves ud af sin Begeistrings Ruus; hans Miner bleve mørke; som om han pludselig saae sig jevnsides en Dødsfeiler, grebes han af en ubyggelig Følelse og knugede Sølvgaflen, som han netop holdt i Haanden, sammen som et Stykke Vox.

„Er dog i Grunden en politisk Krig, vi føre" — sagde Tordenskjold i Samtalens Løb — „Frederik den Fjerde og Carl den Tolvte have faaet i Sinde at være Fjender; derfor vove vi som vore Kongers trofaste Mænd Trøjen og hamre løs paa hinanden af alle Kræfter og ville med Hurra for vort Flag gaae til Bunds, naar det kniber., Men mener, at vi derfor før og efter Legen kunne drikke sammen i et lystigt Lag og være lige gode Venner; er desuden en gammel Skik, vi nordiske Gutter have arvet fra vore Forfædre." — „En lignende Tanke besjæler General Mørner" — tog Wagenfeldt Ordet — „skjøndt Elfsborgs ødelagte Fæstningsværker og de i Sænk skudte Skibe ikke give ham synderlig Anledning til Glæde, takker han Eder dog for den sidste hæderlige Kamp og sender Eder nogle Forfriskninger som Tegn paa sin Høiagtelse, ligesom han ogsaa sætter Priis paa Eders fine Adfærd mod min Ven, Commandeur Utfal og hans Familie." — „Skal ved Leilighed søge at revanchere mig" — smilte Tordenskjold; betragtende derpaa noget tankefuld sin Pokal, vedblev han i en alvorligere Tone: „En vakker Kamp var det, der nok kunde gjøre den dygtigste Karl heed om Ørene. Troer ellers, at Generalen endda kan være fornøjet at det løb saadan af; skulde blot være kommen til rette Tid, og det danske Flag havde nu vejet fra Murene deroppe." — „Da Faren nu er forbi og neppe saa snart vender tilbage" — bemærkede Wagenfeldt — „vil jeg tilstaae det, at et raskt Angreb fra Eders Side maaskee havde bragt Fæstningen i

Eders Hænder; Stykprammenes morderiske og sikkre Ild havde ryddet op blandt Mandskabet — —." — „Veed det nok" — faldt Tordenskjold ham i Ordet og slog med Haanden i Luften — „kunde have taget Fæstningen, men havde maaskee faaet hele Escadren skudt i Sænk. Vilde heller spare Hans Majestæts Undersaatter end erobre den Steenmasse; ere alle saa modige Gutter, som nogensinde love ad en mat Kugle; havde desuden mistet min kjække Sivers — — faldt som den slankeste Stormast for Værftets Kugler derinde. Sigtede fordømt godt, Eders Folk." — „Capitain Sivers faldt, siger J" — udbrød Wagenfeldt — „i Sandhed! det berører mig næsten smerteligt. Han var rigtignok mit Fædrelands Fjende; men med Høiagtelse mindes jeg ham som en ædel og uforfærdet Officeer." — „Takker Eder paa min hedenfarne Vens Vegne" — nikkede Tordenskjold med et halvt veemodigt Træk om de ellers saa trodsige Læber og hævede Pokalen høit — „en Skaal til Ære for hver kjæk Gut, der faldt i denne Krig, om Svensk eller Dansk, hans Minde leve!" Larmende istemte Alle denne Skaal og derpaa indtraadte en høitidelig Stilhed, medens man drak. Tordenskjold tømte sin Pokal til Bunden og sættende den haardt i Bordet, vedblev han: „For Djævlen! at vi nordiske Bjørne og-saa hidses sammen og sønderrive hinanden til liden Baade for nogen af os; gad see, naar vi forenede os og vendte Labberne ud til, om Rusland eller England eller nogen af de andre vilde rokke en Steen i Norden — — uf! gad heise mit Flag paa en forenet Flaades Admiralskib; skulde nok holde vore Farvande ryddelige for de Lurendrejere — — oho!" — lo han med pludselig forandret Stemme — „kommer nok for dybt i Texten; maa tage Reb i Seilene. Beder samtlige Gjæster at tage tiltakke; tænker, det var godt, om vi rørte os lidt."

Paa dette Vink reiste hele Selskabet sig og man forlod Kahytten, for at drage frisk Luft oppe paa Skandsen. Da den gamle Jomfrue imidlertid yttrede det Ønske, snart at komme i Land, gav Tordenskjold Befaling til at bringe alle Familiens Sager ned i Wagenfeldts Chalup, og man begyndte at tage Afsked. Med Taarer i Øinene klyngede den for et Øieblik siden saa overgivne unge Pige sig om Faderens Hals; gjørende Vold paa sin Følelse, trøstede Commandeuren hende i en spøgende Tone med, at han kun skulde gjøre en Lystfart til de norske Kyster, og førte hende hurtig hen til Falderebsporten. Her stod Wodrof med Hatten i Haanden; idet han hjalp hende ned, hviskede han: „Næste Gang, vi gjøre et Togt til Gothenborg, skal ingen Kugleregn standse mig paa Vejen til Staden, hvis J er derinde." Smilende gjennem Taarer til den smukke Kadet, svarede Pigen flygtigt: „For Guds Skyld! nei — — vi faae vist snart Fred." —

„Ei, ei, min farlige Frøken!" — sagde Tordenskjold til den gaadefulde Dame, som iilfærdig kastede Shavlet om sig, medens hendes Kinder glødede som i Feber og hendes urolige Blik vogtede paa Wagenfeldts Bevægelser — „Har jo saadant Hastværk; føler altsaa ingen Lyst til at gjensee Fædrelandet?" — „Sverrig er nu mit Fædreland" — svarede Damen i en næsten trodsig Tone — „da J, Hr. Commandeur! selv har erklæret, at J ei fører Krig mod værgeløse Qvinder, vil J vel heller ikke lægge mig Hindringer i Vejen." — „Have slemme Vaaben nok, somme Qvinder" — brummede Tordenskjold mellem Tænderne, men tilføjede høit: „Har intet derimod; kan gaae med Gud hvorhen J vil, siden slet Intet holder Eder her tilbage." — Med en let Bøining vendte han sig fra hende, for at række Wagenfeldt Haanden til Afsked.

Nølende lidt kastede Damen endnu et betydningsfuldt Blik til den svenske Capitain; men han enten forstod det ikke eller vilde ikke forstaae det. Da nærmede Bude sig rask og bød hende Armen; kjendeligt forvirret og halv uvillig modtog hun den og lod sig stiltiende føre hen til Falderebsporten. Med en iiskold Mine hilste Sømanden, da hun slap hans Haand paa Rebstigen. Wagenfeldt gik nu ogsaa fra Borde og tog Plads i Agterenden af Chaluppen; paa hans Commando stødte Fartøjet fra, medens Fasteren, der var kommen i det bedste Humeur af Verden, saavelsom hendes unge Broderdatter tilvinkede Herrerne deroppe endnu et Farvel.

Tvende Officerer bøjede sig ud over Reilingen af det høje Orlogsskib og stirrede med saare forskjellige Miner og Følelser efter Chaluppen, der hurtig strøg gjennem Bølgerne ind til den vilde Kyst. Det var Wodrof og Bude; i den Førstes Hjerte tændtes netop Kjærlighedens hellige Lampe, medens den gik ud i den Sidstes.

---

## Ottende Capitel.

Efterretningen om Udfaldet af Kampen i Gothenborgs Havn fremkaldte i Kjøbenhavn de forskjelligste Domme og satte de meest modstridende Følelser i Bevægelse. Vice-Admiral Gabel, som endnu ikke kunde tilgive vor Helt, at han paa Colberger Hede havde berøvet ham en Deel af Æren for den vundne Seir og i Dynekilden taget hele Sciren fra ham, erklærede strax at have forudseet noget Lignende, at Tordenskjold var for ung og uerfaren til en saa vigtig Commando samt at han med al sin ubesindige Færd og sit til Dumdri-

stighed grændsende Mod kun tragtede efter egen Berømmelse. Saadanne Yttringer af en Mand som Gabel gjorte virkelig Indtryk paa Frederik, hvis Characteer jo ikke var synderlig fast og som tilbragde hele sit Liv med at vakle mellem Partimeninger; hans hidtil saa urokkelige Tro paa Tordenskjolds overordentlige Egenskaber begyndte derfor at glippe. Han havde haabet at see den i Gothenborg samlede svenske Magt tilintetgjort og derved sig selv rykket sin Yndlingsplan, Skaanes Erobring, nærmere; da dette slog feil, var det som om slet intet var skeet. Men medens Gabel og de, der i dette Tilfælde sloge sig paa hans Parti, beleirede Kongens Øre til Tordenskjolds Forkleinelse, talte Gyldenløve og Sehested høit og frimodigt den unge Helts Sag, da de af hans med Beviisligheder forsynede Indberetning saae, at Vosbeins Opsætsighed var Hovedaarsagen til Angrebets mindre heldige Udfald, og Admiralitetet fik Ordre til at besvare Indberetningen med en naadig Skrivelse, hvori det blot lagdes ham paa Hjerte at vogte sig for Kamp mod altfor stor Overmagt. Dog, som noget, der characteriserer Datidens danske Hof og dets Intriger, maa vi tilføje, at Gabel paa samme Tid udvirkede Kongens Tilladelse til i en anden Skrivelse at forekaste Tordenskjold hans Fremfusenhed og egenraadige Adfærd ligeoverfor det norske Admiralitet samt hans frastødende Opførsel mod de mægtige Englændere. Kort efter sendtes endog Befaling til Escadren udenfor Gothenborgs Fiord, at afgive Skytsprammene, da disse havde faaet en anden og vigtigere Bestemmelse. Med Harme over denne urimelige Forholdsregel, der aabenbart var udtænkt af hans Fjender, adlød Tordenskjold og bortsendte begge Fartøjerne; men da han nu saae sig for svækket til med Nytte at fortsætte Blokaden, og da han heller vilde udsætte sig for et nyt Uveir fra Kjøbenhavn end i Orkesløshed tære paa Marinens Midler, sammen-

kaldte han et Krigsraad, der eenstemmigt deelte hans Anskuelser, og uden Ordre forlod han Gothenborg med Resten af Escadren, idet han lod Gallejerne gaae paa Jagt langs de svenske Kyster og selv begav sig over til Fladstrand, for at tage Transporter med til Norge.

Allerede forinden havde Tordenskjold sendt Ordre til Stavern om at forkynde Capitain Vosbein Arrest; men denne sidste skyndte sig at stikke i Søen før Ordren naaede ham. Der ahnede ham nemlig intet Godt; han havde modtaget en skarp Irretsættelse fra Admiralitetet, noget han mindst ventede, da han stolede paa sit Slægtskabsforhold til dettes Secretair, og han besluttede derfor, ved en rask Daad at udslette sin Brøde og gjenvinde den Overstcommanderendes Agtelse. Ved denne Leilighed skylde vi Sandheden og Mandens Eftermæle at bemærke, at han ingenlunde var feig, som Omstændighederne havde foranlediget Tordenskiold til at antage; kun Stivsind og Misundelse over den langt yngre Kammerats Lykke havde ladet ham glemme sin Pligt; først Admiralitetets Skrivelse og hans Venners Forestillinger bragde ham til Eftertanke. Et heldigt Tilfælde lod ham støde sammen med en fjendlig Fregat, „svenske Island", som han modig angreb og efter en kort Kamp tog. Saasnart Tordenskjold kom til Kundskab herom, fattede han strax andre Tanker om Manden, og da Vosbein i en høflig Skrivelse bad ham om at glemme hvad der var skeet og ikke gjøre en ældre Officeer ulykkelig, slog han ikke alene en Streg over alt Mellemværende, men gik endog hos Kongen og Admiralitetet i Forbøn for denne Ophavsmand til alle hans Uheld i dette Aar, hvilket havde til Følge, at man lod den allerede paatænkte Sag falde og forfremmede Vosbein til Commandeur-Capitain.

Ifølge den ad Diplomatiens Vei trufne Overeenskomst, skulde de engelske Orlogsskibe, der under Admiral Bing kryd-

sede i Østersøen, forstærke den danske Flaade og virke med til Sverrigs Ydmygelse. Men da Lykken nu temmelig afgjort syntes at følge de danske Vaaben paa Havet og da Frygten for en svensk Armees Landgang paa den skotske Kyst opløste sig i afmægtige Trudsler, maatte Kong Georg, skjøndt en personlig Ven af Frederik, hylde sit Ministeriums hidtidige Politik, ifølge hvilken Danmark allerede havde større Overvægt til Søes end dette Ministerium ønskede; blev Sverrig i dette Øieblik tvunget til Fred, vilde England ikke uden aabenbare Fjendligheder kunne bevare de vundne Handelsfordele ligeoverfor den betydelige danske Sømagt. Heraf lader det sig forklare, at Tordenskjold, som havde faaet Ordre til at forene sig med den engelske Escadre og atter begynde den mod Kong Frederiks Villie ophævede Indespærring af Gothenborg, forgjeves ventede paa Admiral Bing, og at de enkelte brittiske Orlogsskibe, han traf paa, under et eller andet Paaskud bortfjernede sig igjen.

Carl den Tolvte var imidlertid ikke ørkesløs; endnu bestandig pønsede han paa et nyt Indfald i Norge, og det Spillerum, han havde vundet ved den danske Escadres Bortfjernelse fra Gothenborg, benyttede han til i al Stilhed at lade fladgaaende Fartøjer bringe Skyts og Munition nærmere til de norske Kyster, i den Hensigt at befæste et eller andet bequemt Punkt, hvor hans Skibe kunde finde Tilflugt og hvorfra han kunde proviantere sin Armee, naar han rykkede ind i Norge.

Rygtet meldte ogsaa snart, at Svensken var i fuldt Arbeide med at opkaste Fæstningsværker ved Strømstad, et Par Miil fra Svinesund og Frederikshald. Herover kom Alt i Bevægelse; Tordenskjold udkastede strax en Plan til den vordende Fæstnings Ødelæggelse, hvilken Plan han dog var saa forsigtig først at indsende til Admiralitetets og Kongens Be-

dømmelse, idet han udbad sig bestemte Forholdsordrer. Paa sin sædvanlige djærve Maade fortalte han derhos Kongen de seneste Begivenheders sande Sammenhæng og yttrede uforbeholden, at det norske Admiralitets Langsomhed og Uvillie til at understøtte de commanderende Officerers Foretagender var Skyld i Krigens slæbende Gang; at Fjenden snart vilde vise sig igjen og alle tidligere, med saa mange Opoffrelser vundne Fordele være spildte, hvis man ikke gik kraftigt og rask til Værks, samt at Skibenes Besætning, tvertimod det bestemt givne Løfte, hverken havde erholdt den for flere Maaneder tilbagestaaende Lønning eller vare blevne forsynede med de, til at udholde de farefulde Togters Besværligheder nødvendige Artikler. Sluttelig bad han om at faae et Par Skibe med friskt Mandskab opsendte, saavelsom Munition og Levnetsmidler, da han, uagtet al sin Lyst og Iver, ellers ikke vilde være istand til at holde Farvandet ryddeligt, end sige at gaae angrebsviis til Værks.

De til at bespeide Svenskens Arbeider udskikkede Fartøjer kom tilbage med den foruroligende Efterretning, at Strømstads Befæstning, som man neppe troede paabegyndt, snart var fuldendt, og først nu, da dette farlige Foretagende ei længer kunde hindres, sendte General Wedel, den Overstcommanderende i Norge, Tilbud til Tordenskjold, at han uopholdelig maatte søge at tilintetgjøre Fjendens Planer. Da han saaledes havde den bestemte Ordre for sig, lagde vor Helt Haand paa Værket, for at treffe Anstalter til det nye Togt, det forvovneste, man kunde sige det meest fortvivlede i hele hans æventyrlige Liv.

Med utallige Anstrængelser fik han omsider Fartøjerne samlede i Frederiksstad og udrustede, det vil sige, saa godt som Omstændighederne og hans bestandig virksomme Misundere vilde tillade det. De forlangte Skibe og øvrige For-

nødenheder vare endnu ikke ankomne, ligesaalidt som de engelske Orlogsskibe; men adlydende Ordren, stak han i Søen, efter først at have afsendt en Skrivelse til selve Kongen, hvori han meldte sin Affart, forklarede Fjendens og sin egen Styrke, lovede at iagttage Svenskens Bevægelser og hindre hans Foretagender indtil han i Forening med den engelske Escadre kunde efterkomme Befalingen angaaende Gothenborgs og Marstrands Indespærring, samt tilkjendegav sin Beslutning, at ville ødelægge Strømstads Fæstningsværker, saafremt Lykken og Omstændighederne maatte føje ham. — Af hans Blik og Miner læste man hiin Kjækhed, hiin tillidsfulde Fortrøstning, der stedse opflammede hans Undergivne til at vove det Utrolige, og Ingen drømte om den uheldsvangre Ahnelse, der dennegang greb Helten; han følte det, at han nu skred til et Vendepunkt i sit Liv, hvor han enten skulde gaae under eller svinge sig op over Skjæbnens Omskiftninger. Det Følgende maa godtgjøre, hvorvidt denne Tanke er greben af Luften eller et rigtigt Resultat af anstillede Betragtninger over hans hele daadrige Liv.

Under Veis mødte han imidlertid Fregatten „Gøtheborg", der netop kom fra Kjøbenhavn og medbragde en Deel Krigsfornødenheder, foruden den tilbagestaaende Lønning. Derved fik Sagen et noget lysere Udseende og i sin Glæde svoer Mandskabet, at der ei skulde blive Steen paa Steen af Fjendens nye Fæstning. Capitain Rostgaard, hvem vore Læsere maaskee erindre fra Ballet hos General Løvendahl, førte Fregatten, og det var vist neppe med de velvilligste Følelser at denne stolte Mand gik ombord paa „Lolland", for at melde sig hos sin unge Chef, med hvem han tilfældigviis ikke var stødt sammen siden hiin Aften i Christiania, da han vilde bortkyse Kadetten fra den smukke Bertha. Vel gjenkjendte han strax det dristige Blik, den klare Stemme,

der dengang havde forundret og ærgret ham hos det unge, som det forekom ham, næsvise Menneske; men nu var Blikket blevet fast og kjækt, Stemmen djærv og malmfuld, og — saa er Geniets Magt — glemmende ganske den i hemmelig Trods fattede Beslutning, at vise Stolthed og Kulde, stod den ældre Capitain med uvilkaarlig Ærbødighed for den ungdommelige Commandeur og lyttede opmærksom til hans korte, men bestemte Forholdsordrer. —

Den 18de Juli 1717 var en Søndag; Himlen var skyfri og Solen skinte varm paa de trende Orlogsskibe „Lolland", „Fyen" og „Gøtheborg", der laae jevnsides i den smalle Bugt, som fra Nordsøen danner Indløbet til Strømstads Havn; lidt længere tilbage saae man Skytsprammen „Noæ Ark" og fire Galleier, der nylig havde kastet Anker. Fra den temmelig høit liggende By i Baggrunden førte en smal Jordstrimmel ud til den lille Klippes Laholmen midt i Havnen; for Foden af denne Klippe var der plantet fjorten svære Kanoner og en Morteer, omgiven af et Brystværn, viste sit truende Svælg paa Fjeldvæggens Top. I de mindre Bugter paa begge Sider af Byen var der ligeledes anbragt Batterier, hvert paa sex Kanoner, og længere tilbage paa det høje Land skinte lange Rader hvide Telte; der laae flere Infanteri-Regimenter i Leir, bestemte til i Nødsfald at forsyne Fæstningsværkerne med frisk Mandskab. Skjøndt man ved første Blik ahnede en nærforestaaende Kamp, idet alt Skytset var rettet paa eet og samme Punkt og øjensynligt færdigt til at aabne Ilden, herskede der dog endnu den dybeste Stilhed, selv paa de af saa mange hundrede Mænd befolkede Orlogsskibe, der i et Kanonskuds Afstand fra hine frygtelige Ildsvælg strakte de lange Master i Veiret. Samtlige Seil vare beslaaede, Tougene opskudte og Kugler laae opstablede ved de klargjorte Kanoner; men medens de svagt

kruſede Bølger, rullende fra Land, ſkyllede op ad de mørke Egeſider og kun med deres Skvulpen afbrøde Stilheden, ſaae man Mandſkabet i tætte og tauſe Klynger forſamlede paa de rydbelige Dæk i Nærheden af Stormaſten. Med Hatten i de barkede, halvt foldede Næver lyttede diſſe kraftfulde, barſke Skikkelſer med uhyklet Andagt til Skibspræſtens Ord; de handlede om Mod og Troſkab, om Liv og Død og forfeilede ikke deres Virkning paa de prøvede Sømænd, der vel følte, at de dennegang ſtode nærmere end nogenſinde ved Livets Udgang. Øieblikket var høitideligt; alle Omſtændigheder og Omgivelſer bidroge til at forhøje Andagten. Hiſtude høinede ſig det friſke, aabne Hav, hvor de fleſte af Tordenſkjolds Mandſkab allerede havde kæmpet ſaa mangen dundrende Kamp, og paa alle andre Kanter mødte deres Blik kun gabende Ildſvælg og blinkende Bajonetter; det var en Hvilens Dag, og de toge Sacramentet, for at berede ſig til det blodige Arbeide. Mørk ſtirrede vel En og Anden paa de i ſaa ringe Afſtand plantede Dødsmaſkiner, ſom for at gjætte, hvilken af dem der allerede gjemte den dødbringende Kugle, og uvilkaarlig iilte vel Tanken med det ſamme ſom en ſkræmmet Fugl ned ad den tilbagelagte jordiſke Bane eller ſøgte ind i Hjemmets Rede. Men ſaaſnart Søguttens uroligt omſtrøifende Blik mødte det lyſe Dannebroge, der af og til udfoldede Korſet for den lette Luftning og roligt vejede fra ſin ſtolte Top, fandt hans Tanker igjen et Hvilepunkt, hans Aaſyn opklaredes, hans Blik blev atter kjækt og medens han i Flagets ſagte Suſen troede at høre en Seirspſalme, vendte hans Mod tilbage tilligemed hans Stolthed over at ſkulle kæmpe under dette ſeirſæle Flag; hans Øre aabnede ſig atter for den Geiſtliges formanende, fromme Ord og ſelv den raaeſte Sjæl grebes af en Ahnelſe om Ære og Fædrelandskjærlighed.

Paa „Lolland" vare Escadrens fleste Officerer tilstede ved Gudstjenesten. Med forslagte Arme lænede Tordenskjold sig op til Nathuset; hans Miner vare alvorlige, men hans Øje lyst som altid. Idet han tilsyneladende opmærksom lyttede til Guds Ord, iagttog han med sit skarpe og erfarne Blik alle Omgivelser og hans Aand var i rastløst Arbeide med at beregne enhver mulig Fordeel over Fjenden og forudsee ethvert mødende Tilfælde. I hans Nærhed saae man Capitain Grip, denne modige Sømand og Tordenskjolds virkelige Ven, som med uhyre Anstrængelser havde arbeidet sig op imod Vinden med „Noæ Ark", medens den anden Skytspram „Hjelperen" endnu var to Mile borte; Capitain-Lieutenant Lillienskjold, en ung Mand med et opvakt Ansigt og et uforfærdet Øje, hvilken sidste Omstændighed han især kunde takke for den Ære, at Tordenskjold havde udnævnt ham til sin Ordonnants-Officeer; Capitain Rostgaard, som, skjøndt selv en dygtig Officeer, dog endnu følte sig lidt fremmed blandt disse den danske Marines Spartanere; Capitain Sahlgaard, Gallei-Escadrens Commandant, hvis Miner udtrykte en vis Uro og Spænding, som om hans nuværende Stilling forekom ham vel betænkelig; Capitain Danielsen, Orlogsskibet „Fyens" Chef, en kraftig Skikkelse med et djærvt og roligt Physiognomi, samt en Deel yngre Officerer, hvis Aasyn næsten uden Undtagelse bare Præget af Mod og Ungdommens Sorgløshed. Ogsaa en Landofficeer saae man; det var Oberst Grambow, en i Leiren graanet Soldat, hvem Vanen havde gjort saa fortrolig med Farer, at han ikke mere angrebes af hiin lette Feber, der gjerne kort før Slaget iisner det varmeste Hjerte. Han commanderede den betydelige Afdeling Soldater, der fandtes paa Escadren, og havde allerede vundet Tordenskjolds Agtelse ved den til Pflegma grændsende Rolighed, hvormed han de fore-

gaaende Dage havde fulgt ham paa flere Speidertog heelt ind under det fjendlige Skyts. Med et Ansigt som om den geistlige Herres Foredrag syntes ham vel vidtløftigt, stod Kadet Wodrof i en skjødesløs Stilling, legende med sin Dolk og rullende en Kanonkugle frem og tilbage under Foden. I det Blik, han snart kastede over til Batterierne, snart lod hvile paa sin usædvanligt tankefulde Chef, læste man om alt Andet end om Angst eller Kanonfeber; snart udtrykte det Utaalmodighed, snart brændende Attraa og Begeistring. Den smukke unge Mand maatte forekomme Jagttageren lig en af Middelalderens høibaarne Pager, der længtes efter den skarpe Turnerings Begyndelse, for at tilkæmpe sig Sporen, i dette Tilfælde Soldatens gyldne Spore; saa riig var denne Krig paa Træk af Tapperhed og Ædelsind, at man vel kan laane et saadant Billede.

Gudstjenesten var forbi og de alvorlige Sømænd fordeelte sig omkring paa Dækket eller forsvandt gjennem Lugerne ned i Skibet. Fulgt af samtlige tilstedeværende Officerer, steg Tordenskjold op til Skandsen; hans Aasyn vidnede om en fattet rask Beslutning. Lettende paa Hatten ad Officererne, der sloge en Kreds omkring ham, tog han saaledes til Orde: „Have nu allerede ventet i trende Dage paa „Hjelperen" og Gallejerne og givet Fjenden god Tid til at treffe Anstalter; kunne kanskee endnu faae vente ligesaa længe inden Vind og Strøm ville føje sig og lade Fartøjerne komme op. Svenskeu kan imidlertid skaffe saa megen Magt sammen, at vi maae fortrække med uforrettet Sag eller gaae alle Mand til Bunds for Overmagten af Skyts. Er af Vigtighed, blot at hindre Fjendens Fodfæste saa nær vore Grændser; haaber med Guds Hjelp, at saadant endda kunde lykkes med den Styrke, vi her have sammen, naar hver Mand gjør sin Pligt som en ærekjær Søgut; troer

ogsaa, derved at efterkomme Hans Majestæts Villie og bedst at gavne hans Tjeneste. Mener derfor, I Herrer! at vi mod Natten begynde Angrebet i Herrens Navn, om „Hjelperen" er kommen eller ei, og spørger Eder, om I dermed ere tilfredse?" En dyb Taushed paafulgte, medens de yngre Officerer, især Wodrof, ved urolige Bevægelser tilkjendegave Lysten til at yttre deres Bifald, men dog taug af Agtelse for de ældre Chefer. Da traadte Grip frem og tog først Ordet: „Hvad Hr. Commandeuren der formener om at Fjenden vinder Tid til at befæste sin Stilling, synes mig nok til uden videre at beslutte Angrebet, og jeg for min Person lover at bruge mine Kanoner til sidste Skud Krudt, hvorsomhelst der maatte anvises mig Post." — „Det mener ogsaa jeg og lover det samme" — sagde Capitain Rostgaard hurtigt, som om han frygtede for at komme sidst med sin Indvilgelse. — „I Guds Navn! lad os da lægge Haand paa Værket" — tilføjede Danielsen, og høirøstede stemmede de Øvrige i med. Kun Capitain Sahlgaard rystede paa Hovedet og bemærkede: „Hvis Hr. Commandeuren ikke tager det ilde op, vil det dog hartad synes mig vel forvovent, med saa ringe Magt at angribe denne stærke Stilling, Fjenden allerede har indtaget; komme vi først under de svære Kanoner, vil hans første Lag bore os i Sænk. Skulde Vinden derimod springe om, saa vi kunne haabe „Hjelperens" Ankomst, giver jeg ogsaa mit Minde dertil." — „Kunde have Ret, ifald vi ved høi lys Dag begyndte" — sagde Tordenskjold, idet han øjensynligt undertrykte sin Uvillie — „men beder Hr. Capitainen lægge Mærke til, at jeg først ved Nattens Frembrud agter at hale ind paa Fjenden — —." — „Med Tilladelse, Hr. Commandeur!" — faldt Wodrof ham i Ordet og pegede smilende op til Stortoppen — „Vinden gaaer allerede om og viser os Vejen ind til Batteriet." Alles Blik

fore op i den Retning, Kadetten pegede. — „Bravt, min Gut!“ — vedblev Tordenskjold, hvis Miner opklaredes, da han saae at Kadetten havde Ret — „har et godt Øje; haaber nok, at „Hjelperen“ og Gallejerne naae herop ad Aften, hvis Cheferne ellers have Hjerte dertil. Er altsaa intet videre i Vejen, I Herrer! Anbefaler Eder alle at sørge for bedste Orden paa Skibene og kraftig Opmuntring til Mandskabet; veed, at I hver især for Resten ville stræbe at gjøre Eders Pligt og Flaget al Ære. Skal for min Person ei skaane mig, men holde ærligt ud med Eder til sidste Blodsdraabe.“ Han lettede paa Hatten og alle Officererne gjengjeldte Hilsenen. Efterat Grim, Grambow, Sahlgaard, Danielsen og Rostgaard derpaa havde undertegnet en i al Hast affattet Krigsraads Beslutning, iilte de alle fra Borde til deres forskjellige Fartøjer, for at treffe Anstalter til Kampen.

Maanen var netop staaet op; dens gule Skive svævede over Randen af Høilandet, Straalerne spillede paa de let krusede Bølger og udbredte et usikkert Lys over Havnen og Bugten. Kun i svage Omrids opdagedes Orlogsskibenes Skrog gjennem Dæmringen, medens Master og Takkelage traadte tydeligt frem i den lysnende Høide. Histoppe over Byen stode de hvide Telte som Spøgelser i Nattens Straaler; af de rundtom som flygtige Lynglimt blinkende Bajonetter mærkede man, at Fjenden var paa sin Post og formodentlig i Færd med at drage Infanteriet nærmere til Havnen. Det store Batteri for Enden af Jordvolden laa i Skygge af Klippevæggen, paa hvis oplyste Top Soldaternes Vaaben ligeledes blinkede; kun paa det ene Sidebatteri, der berørtes af Maanens Straaler, saaes de svære Kanoner strække deres blanke Halse frem.

Fra Byens Kirketaarn rungede tolv Slag ud i Natten og besvaredes fra Orlogsskibene af Baadsmandspibernes

Skingren. Af den Bevægelse, der ved dette Signal pludselig opstod paa hine mørke Masser, af Aarernes Pladsken, Tougværkets Raslen, de knagende Planker og dæmpede Stemmer kunde man vel slutte sig til, at der skete Forberedelser til Angrebet, uden at man dog formaaede at skjelne hvad der egentlig foregik. Langs med den høire Strandbred bevægede sig en stor og mørk Gjenstand gjennem Bølgerne og man hørte forskjellige taktmæssige Aareslag; først da den forlod Skyggen og gled ud i Maaneskinnet, opdagede man at det var „Noæ Ark", der blev bugseret op i al Stilhed, for at indtage sin vigtige og farlige Post paa den sydlige Side af Laholms Batteri; men endnu havde den ikke naaet dette Punkt, før Trommen allerede rørtes derinde og næsten i samme Nu vaagnede hele Naturen ved de store Batterikanoners forfærdelige Brag. Skytsprammen besvarede Ilden; dog, Fjenden havde Fordelen af at ligge i Skyggen og fra sin skjulte Stilling at kunne rette sikkre Skud paa det af Maanen oplyste Fartøi. Efterat et Par Lag vare vexlede, saae man derfor Skytsprammen langsomt bevæge sig tilbage og lægge ind bag en fremspringende Klippe, hvorfra den, skjøndt i vel stor Afstand, vedblev at fyre. Nu gled ogsaa „Lolland" fra den mørke Baggrund frem i Havnen; neppe lyste Maanen paa det stolte Skib, før et vældigt Lag atter bragede fra Laholms Batteri. Med morderisk Virkning fore Kuglerne hen over Dækket og de Qvæstedes Skrig blandede sig med de Commanderendes Raab; Varpet var skudt over og Skibet begyndte at sakke agterud. Tordenskjolds opmuntrende Røst drev dog Mandskabet med nye Varp ned i Baadene, og uden at der endnu fra „Lolland" løsnedes et Skud, trak Gutterne af alle Kræfter paa Aarerne. Ogsaa „Fyen" og „Gotheborg" nærmede sig og de mindre Batterier paa begge Sider af Havnen begyndte ligeledes at aabne deres

Ild. Endnu kunde intet af Orlogsskibene bruge deres Kanoner, da Fiendens hele Styrke laa forud; Farten gik langsomt fremad, idet Varpene hvert Øieblik skjødes over; de svenske Kanonerer havde derfor Tid nok til at tage sikkert Sigte. Kuglerne kom alle forind langskibs og gjorte frygtelig Virkning; men ufortrødne halede Sømændene løs paa Varpene og uden at knurre indtog frisk Mandskab næsten hvert Qvarteer de faldne Kammeraters Plads.

Ilden blev heftigere og heftigere, tættere og tættere regnede Kuglerne ind; hvert femte Minut maatte nye Varp lægges ud og Skibene rykkede kun ubetydeligt fremad. Capitain Grip kom ombord paa „Lolland"; Tordenskjold, som midt i Kugleregnen med egen Haand hev et nyt Varp ned til Chaluppens Mandskab, slyngede Armen om sin gamle Messekammerats Hals og sagde: "Beder Dig ret indstændigt, min Broder! at hale ind paa Fjenden med din Skytspram og holde ham varm indtil vi Andre kunne komme op; ruinerer mig ellers Skibene før Kampen begynder; Gallejerne skulle hjelpe Dig. Veed nok, det er et farligt Arbeide; men kjender Dig som en uforfærdet Gut." — „Du skal ikke have taget feil af mig" — svarede Grip — „det er mig nok at Du ønsker det, og jeg bliver i Ilden til mine Planker knuses. Gud være med Dig!" Rask iilte denne brave Chef tilbage til sit Fartøi; faa Minutter efter bevægede den svære Skytspram sig langsom frem fra Klippen, men bestandig fremad under Ilden, der nu med fordoblet Kraft brød løs fra Batteriet. Uden at ændse de knusende Kugler eller de nære Stykkers brølende Torden, stod Grip rolig paa Skandsen og uddeelte gjennem Raaberen sine Befalinger, hvilke dog som oftest kun udførtes halvt, da Kuglerne bortreve de af al Magt arbeidende Matroser midt i Udførelsen. Saasnart Skytsprammen havde naaet sin bestemte Post,

sendte den ufortsvet Fjenden et Lag; men Svaret udeblev ikke; hageltæt foer en Sværm Skraasække over Dækket og fejede dette næsten reent, medens en Mængde andre Kugler borede sig dybt ind i Skroget. I dette Øieblik laa Skytsprammen ene midt i Fjendens hele Ild; thi de fire Galleier, der havde faaet Ordre at følge med, bleve tilbage, idet Capitain Sahlgaard fandt Ilden for heftig i et Kanonskuds Afstand og derfor meente, ingen videre Undskyldning at behøve for ei at gaae paa et Riffelskud nær. Lykkeligviis havde Grip beordret et Par Chalupper med i sit Kjølvand, hvilke havde Reserve-Mandskab inde, og flere Gange maatte frisk Besætning commanderes op; thi hvert fjendligt Lag gjorte ryddeligt Dæk. Men Skytsprammens uophørlige Ild gjorte en ikke mindre frygtelig Virkning paa Batteriet. Nogle Minutter taug endog Stykkerne histovre, da Mandskabet var skudt reent væk; Grip, som nok ahnede dette, gav Ordre til at varpe endnu nærmere, for at hindre Fjenden i at drage Undsætning til sig fra Byen. Da rystedes Luften paany af de svære Kanoners Skrald og en Regn Skraasække foer atter ind over Prammen; paa fire Mand nær styrtede det paa Dækket tilstedeværende Mandskab hen i deres Blod. En Kugle knuste Grips høire Arm; men viklende hurtigt sit Lommetørklæde om det græsselige Saar, raabte han med uforandret Røst: „Sei der! pib frisk Mandskab op — — godt Sigte! fyr! — —." Afmægtig sank han tilbage i den tililende Feldtskjærs Arme, og den i Rangen næste Officeer overtog Commandoen, medens han blev forbunden.

Det gryede ad Dag og de første gyldne Striber viste sig allerede paa den østlige Himmel, da Orlogsskibene efter utrolige Anstrængelser omsider naaede op til Batterierne, og nu syntes Kampen først rigtig at begynde med den vaagnende Dag. Inden „Lolland" kunde faae Bredsiden vendt til, havde Ilden fra Laholm allerede fejet Dækket reent; kun Tordenskjold stod med sin Broder og en anden Officeer alene tilbage paa Skandsen og peb selv det næste Mandskab op. — Endnu bestandig verlede Skytsprammen Lag paa Lag med Batteriets sydlige Afdeling; endnu bestandig holdt Grip sig opreist paa Skandsen og anstrængte sig over sine Kræfter,

for at holde sit givne Ord. Atter foer et Lag knusende mod Fartøjet, saa det knagede i hele Skroget; Næstcommanderende steg ned i Rummet og kom iilsomt tilbage med den Melding, at en Planke var indskudt i Vandgangen og at der var flere Fod Vand i Skibet. Med et smerteligt Udtryk i det blege Ansigt kastede Grip et Blik omkring sig; men da han saae „Lolland" sveje om for Batteriet, opklaredes hans Aasyn og med den sidste Kraft commanderede han: „Alle Kanonerne over til Styrbord! — — Stop Grundskudet efter bedste Leilighed — — Hal saa tilbage af al Magt før Skuden synker under Batterierne — — rap Jer!" Han sank hen i en ny Afmagt, medens Mandskabet, der mærkede at det nu kneb, raskt og besindigt udførte de givne Ordrer.

„Lolland" havde imidlertid vendt Bredsiden til og udspyede netop sit første Lag, da man saae Skytsprammen forlade sin Post. Tordenskjold, som havde stolet paa dette Fartøis kraftige Bistand, kunde ikke begribe hvi det nu traf sig tilbage i det afgjørende Øieblik og derved udsatte „Lolland" for Fjendens hele Ild; han afsendte derfor Capitain-Lieutenant Lillienskjold, for at spørge om Aarsagen. Adjutanten vendte tilbage med den Besked, at Prammen havde faaet fem Grundskud, at de fleste Officerer vare faldne og at Capitain Grip havde mistet sin høire Arm.

„Stakkels brave Kammerat!" — sagde Tordenskjold — „men hjelper ikke; maae dog holde den i Ilden. Hr. Capitain-Lieutenanten har øieblikkelig at gaae der ombord og tage Commandoen i Capitain Grips Sted. Er en farlig, men hæderlig Post; venter af Eder Alt, hvad man kan forlange af en ærlig og kjæk dansk Sømand. Har at bringe Fartøjet igjen i Ilden og fyre paa Fjenden, at vi kunne faae Luft." — „Jeg takker Eder, Hr. Commandeur!" — udbrød Lillienskjold med tindrende Øine — „jeg skal gjøre mig den hæderlige Post og min Formand værdig — — Ha! — —" et frygteligt Lag dundrede løs og sønderknust af en svær Kanonkugle, styrtede Lillienskjold ned ad Falderebet. Tordenskjold gyste næsten og kastede et mørkt Blik efter ham; det var den eneste Officeer, hvem han efter Grip vilde be-

trve hiint farlige Hverv; Wodrof var endnu for ung. Men fattende fig hurtigt, ſteg han op paa Skandſen med det Forſæt, at ſlaae til det Yderſte og hævne ſine tappre Kammerater.

Gjennem Larmen lød hans Commando høit og tydeligt; det atter bortſkudte Mandſkab erſtattedes med friſk; da „Fyen" og „Gotheborg" nu ogſaa vare ankomne paa de forud anviſte Poſter, aabnede alle tre Orlogsſkibe en ſaa forfærdelig Ild paa Batterierne, at man hver Gang en Luftning bortførte Røgen, ſaae hele Geledder ſtyrte ned bag Forſkandsningerne. Men General Gjerta, ſom commanderede paa den nye Fæſtning, var en udmærket Soldat og havde Kjernetropper under ſin Befaling; uforfærdet førte han dem atter og atter i Ilden, og ligeſaa uforfærdet fulgte diſſe graanede Krigere deres tappre Chef ind i Kuglеregnen, om hvis gruelige Virkning man kan gjøre ſig et Begreb, naar vi forſikkre, at Stykkerne i Flinteſkuds Afſtand ſtrakte de glødende Halſe mod hinanden. Lidt efter lidt ſank dog Bryſtværnet, bag hvilket Svenſkerne hidtil havde fundet nogen Beſkyttelſe, ſammen; de fleſte af Laholms Kanoner ſprang eller gjortes ubrugbare af de danſke Kugler; tre Gange var Batteriets Beſætning ſkudt væk næſten til ſidſte Mand og ligeſaa ofte havde nye Skarer indtaget de Faldnes Plads, og nu begyndte Batteriet at forſtumme. Solen brød netop gjennem en mørk Sky og kaſtede ſine glimrende Straaler paa den af ſaa mange hundrede Faldne og Dvæſtede beſtrøede Klippe, da hele Omegnen ryſtedes ſom af et Jordſkjælv, Skibene hoppede i Bølgerne og med en brølende Torden ſprang Laholms Krudtmagazin i Luften. Ven og Fjende ſtandſede og fulgte med Øinene de ſvære Bjælkers og Stenes Flugt op i Høiden. Men Tordenſkjold, ſom med et hurtigt Overblik indſaae den Fordeel, han kunde drage af Fjendens Forvirring over dette Tilfælde, gav Ordre til at Gallejerne ſkulde roe frem og beſættes med ſamtlige Marineſoldater; ſelv kaſtede han ſig i en dobbelt Chalup og iilte ombord paa et af hine Fartøjer, for at paaſkynde Indſkibningen. Man ſaae nemlig Skytsprammen „Hjelperen" og de øvrige Gallejer i fuld Opſeiling i Bugten, og da han ikke tvivlede om, at Cheferne jo

vilde gjøre deres Bedste, for endnu i rette Tid at naae Kampens Skueplads, fattede han den dristige Beslutning, med stormende Haand at indtage Klippeøen og besætte den.

Det store Batteri, der var døbt Carolus, havde vel holdt op at fyre; men de mindre medtagne Sidebatterier vedligeholdt endnu Ilden med usvækket Kraft og da de fire Galleier jevnsides glede forbi ind mod Laholmen, foer mangen Kugle over det talrige Mandskabs Hoveder.

I Forstævnen af Gallejen „Sophia" stod Tordenskjold med den blanke Kaarde i Haanden og den ene Fod paa Reilingen, som om han var beredt til at springe i Land, saasnart Gallionen stødte mod Klippen. De tvende Galleier paa venstre Fløi bleve pludselig tilbage og lagde Aarerne ind; den der commanderende Officeer raabte, at han var kommen paa Grund; men vor Helt, som stolede paa det betydelige Mandskab, han havde paa sin egen og den medfølgende Gallei, lagde ikke videre Mærke dertil og med Utaalmodighed i alle Miner raabte han: „Hal kun ud, Gutter! klar til at entre!" — Alles Blik vare henvendte paa den med sprængte Kanoner, sønderknuste Planker og faldne Krigere bedækkede Plads under Klippen, der nu kun laa et Bøsseskud fra dem. Bag det halvt nedskudte Brystværn blinkede det vel hist og her som af fremstikkende Bajonetter; men da ellers intet levende Væsen var at see, trak Roerkarlene kraftigt paa Aarerne og det øvrige Mandskab gjorte sig færdigt til Landgang. Wodrof, som med et skarpt og mistænkeligt Blik havde iagttaget Blinkene, trængte sig tæt hen til Tordenskjold og pegende forud, sagde han: „Med Tilladelse, Hr. Commandeur! det maatte maaskee hende sig, at Batteriet ikke er saa ganske forladt —." I dette Øieblik skurede Forstævnen henad Grunden, og idet Tordenskjold med Øinene fulgte den Retning, hvorhen Kadetten pegede, viste sig pludselig et dobbelt Geled Grenaderer bag Brystværnet i et halvt hundrede Skridts Afstand; i næste Minut knaldede en Salve løs og de sikkre Kugler pebe ind i Gallejen. Med frygtelige Skrig styrtede hele Klynger af Mandskabet ned paa Dækket; truffen af over en Snees Flintekugler, sank Gallejens Chef, Capitain-Lieutenant Dam, ned ved Siden af Wodrof, medens de nærmest

staaende Marine-Officerer følte sig meer eller mindre farligt saarede. Med sin sædvanlige Koldblodighed vidskede Kadetten det opsprøitende varme Blod af sit Ansigt, da han i det samme saae Tordenskjold vakle og gribe til sin høire Side; rystende af Skræk, omfattede Wodrof ham og udbrød: „For Guds Skyld! er J saaret?" — „Har Intet at sige, tænker jeg — — kun et lille Strøifskud" — svarede Helten med et Smiil, skjøndt hans Kind blev bleg og hans Øie mat. Han var truffen af tvende Kugler, hvoraf den ene var gaaet gjennem den venstre Arm og ud under Skulderbladet, og den anden trængt ind i Benet under den høire Hofte.

„Sei der, frem med Commandeurens Chalup" — lød Wodrofs Stemme gjennem Larmen — „frisk, Manne! skynd Jer!" — Med nogle tililende Matrosers Hjelp fik han sin Chef ned i det lille Fartøi; et Par af de qvæstede Officerer fugte efter, og midt under Infanteriets næste Salve, der gik bort over den lave Chalup, styredes denne med Pilens Fart tilbage til „Lolland". Gallejerne laae nu saa godt som forladte og skoulpede op ad Steenkysten; thi de faa Matroser og Marinere, der endnu vare uskadte, søgte ned gjennem Lugerne, for at undgaae Flintekuglerne, der bestrøge Dækkene i disses hele Længde.

Et dybt Indtryk gjorte det paa „Lollands" Mandskab, da Tordenskjold bragdes saaret ombord. Tanken om, at hverken Kugler eller Sværd kunde bide paa ham, havde efterhaanden faaet Indpas hos de i Reglen noget overtroiske Sømænd, og som om de endnu ikke kunde fatte, at denne rystende Begivenhed virkelig var indtraadt, saae de med spørgende Blik paa hinanden; ladende Alt ligge, glemmende hele Slaget og ubekymrede om de endnu i alle Retninger forbisusende Kugler, trængte de sig sammen om Falderebsporten; de bagerst Staaende hævede sig paa Tæerne og stirrede over Kammeraternes Skuldre. Men da denne, for faa Øieblikke siden saa bevægelige, saa kraftige Skikkelse med den tordnende Røst og de funklende Øine, nu med synlig Anstrængelse halvt krøb og halvt bares op ad Falderebet, malte sig dybt Veemod paa Sømændenes haarde Ansigter og med bekymrede

Blik betragtede de deres lidende Chef; næsten bleve Dinene vaade paa en og anden gammel Ulk, da han med et venligt Smiil nikkede til alle Sider, idet han førtes gjennem de tilbagevigende Klynger hen til Kahytten.

Det egentlige Slag var nu forbi; thi Sjælen i den danske Escadres Foretagender var ude af Stand til at virke, og Udfaldet var at betragte som lige ødelæggende og lige seirrigt for begge Parter. Vi sige lige seirrigt; thi de danske Skibe trak sig vel tilbage fra Havnen, men først efterat have ødelagt Hovedbatteriet og bibragt Svensken et ulige større Tab af Folk, dog dette sidste just som Følge af den ubeskrivelige Foragt for Døden, hvormed de svenske Soldater lode sig føre i Ilden.

Taus og uden at fordreje en Mine havde Tordenskjold udholdt den smertefulde Undersøgelse af Saarene og da disse vare forbundne, lod han sig bære op paa Skandsen, for selv at tage Sagernes Stilling i Øiesyn. De tvende Gallejer, der vare at betragte som i Fjendens Vold, beskjeftigede især hans Opmærksomhed og idet han kastede urolige Blik paa de omstaaende Officerer, lutter unge Mænd, sagde han med sagte Røst: „Mærker nok, er intet andet tilovers end at hale ud igjen — — uf! fordømt, at jeg maa ligge bi — — gad for mit Liv gjerne redde Gallejerne hiistinde; var Spot og Skam, om de skjønne Fartøjer faldt i Fjendens Hænder. Men frygter, det gaaer ikke; maatte koste for mange Mennesker at prøve derpaa." — „Hvis Hr. Commandeuren saa synes, gad jeg dog nok prøve derpaa" — mælede Wodrof, hvis Blik med inderlig Deeltagelse hviilte paa den saarede Helt — „lykkes det mig, kunde den Fornøjelse kanskee virke godt paa Eder, og jeg har desuden endnu aldrig smagt en Kugle—." — „Tak, min Gut!" — faldt Tordenskjold ham i Ordet med noget kraftigere Røst og hans Blik blev lysere — „tænkte det nok, men vilde nødig vove dit unge Liv — — lad gaae! faaer jo en hæderlig Død, om Du falder, og et endnu hæderligere Liv, om Du slipper derfra." Lettende paa Hatten, iilte Kadetten ned til Underskandsen; han greb et af de ziirligt oprullede Toug og raabte med høi Røst til de nærmest staaende Matrosklynger: „Sei der! hvo af Eder

følger med, for at hente Gallejerne? Commandeuren lader spørge." Ingen svarede; en bedøvende Stemning, der lignede Modløshed, havde bemestret sig hele Mandskabet; det ansaae Alt for tabt og følte ingen Lyst til at gaae en øjensynlig Død imøde for de tvende Fartøjers Skyld. Da Tordenskjolds vante Stentorstemme, der kunde have jaget dem ind i selve Helvede, ikke længer klang, begyndte Subordinationens stramme Baand at løsnes og murrende traf de sig tilbage til Fokkemasten.

„Ingen af Tordenskjolds Mandskab har Mod til at følge en Kadet i Faren!" — vedblev Wodrof alvorlig og med en bestemt Holdning — „vel! saa gaaer jeg alene." Uden at betænke sig, skred han rask hen til Falderebsporten og steg ned i en Jolle. Lidt forlegne saae de skjæggede Sømænd til hinanden og overraskede af Kadettens kjække Adfærd, trængte de pludselig alle Mand frem og stredes nu om at komme først ned paa Falderebet.

„Sæt kun af! vi behøve ikke at være flere" — commanderede Wodrof, da tre Mand vare komne ned i Jollen. Let som en Nøddeskal piilte det ubetydelige Fartøi bort fra Orlogsskibets colossale Skrog. Vejen, de havde at tilbagelægge, var kun kort, maaskee 300 Alen, men desto farligere; thi ikke alene suste Sidebatteriernes Kugler uophørlig hen over deres Hoveder; ogsaa en Regn af Flintekugler peb hvert Minut forbi Jollen, da Grenadererne endnu bestandig rettede deres Geværeld paa Gallejerne.

De tvende Matroser gjorte netop det sidste Tag, for at drive Baaden heelt ind under Gallejen „Sophia;" Wodrof, som stod halvt opreist i Forstævnen, raabte til den tredie Matros: „Gesvindt! lang mig Rebet hid." Matrosen bøjede sig forover med et sky Blik til Strandbredden, hvor en halv Snees Grenaderer i dette Øjeblik toge Sigte. Geværerne knaldede løs og uden at give en Lyd fra sig, styrtede den gjennemborede Sømand hovedkuls over Bord. „Bliver det snart" — raabte Kadetten og holdt fast i Gallejens Reiling; men seende sig om, tilføjede han koldblodig: „Ja saa, han gik nok til Bunds." Dermed snappede han Touget og uden at lade mærke den mindste Ængstelse for de tættere og tæt-

tere forbipibende Kugler, gjorte han det hurtigt fast; kastende sig derpaa tilbage i Jollens Agterdeel, greb han Roerpinden og commanderede: „Hal ud, Manne! Alting er klart.“ Matroserne, der havde bøjet sig ned under Tofterne, for ei at tjene Soldaterne til Skive, reiste sig i Veiret og trækkende mekanisk paa Aarerne, stirrede de med stive Blik og næsten hvide Kinder paa de sigtende Grenaderer. Men Kuglerne pebe hen over deres Hoveder og Gallejen fjernede sig fra Kysten. Ærgerlige over at dette Vovestykke var lykkedes lige for deres Øine og sikkre Skud, besluttede Svenskerne at bemægtige sig den anden Gallei, „Prinds Carl,“ før denne Prise ogsaa reves dem af Hænderne. En af Grenadererne kastede Geværet fra sig og sprang ud i Vandet, i den Hensigt at drage Gallejens Forstævn heelt ind paa Stranden. Paa Dækket var intet Menneske at see og der var kun to Mand tilbage i hele Fartøjet, nemlig en Officeer, Lieutenant Helmich, og en ung Matros. Gjennem den aabne Kahytsdør bemærkede Lieutenanten Fjendens Hensigt; gribende sin Flint, traadte han rask frem i Døren og tog Sigte af hiin Grenadeer, hvis Hoved kom til Syne over Reilingen; han fyrede og med knust Pandeskal sank den kjække Svensker tilbage i Vandet.

„Veed Du hvad, Mathias! vare Kludene kun ikke beslaaede, kunde man kanskee slippe derfra“ — sagde Officeren med et uroligt Blik op i Takkelagen — „der kommer en Smule Vind fra Land, synes mig — — fordømt! at vi ikke tænkte derpaa.“ Matrosen, som hidtil havde holdt sig ærbødig bag sin Lieutenant, skubbede sig nu forbi ham; det var en ungdommelig, smidig Skikkelse og hans Ansigt, der ei engang i denne farefulde Stilling havde mistet sit lunefulde, skalkagtige Udtryk, synes os bekjendt fra hiint Sømandsgilde i Barakken paa Kjøbenhavns Holm. Stikkende Hovedet ud af Døren, betragtede han Omgivelserne med et halvt mistænkeligt, halvt spottende Blik, der gik over til et virkeligt Smiil, da en ny Kugleregn, uden at ramme, foer forbi og borede sig ind i Skandseklædningen to Skridt fra dem. Han famlede i sin Trøjelomme og drog en stor Foldekniv frem. Idet han aabnede den og gjorte en Bevægelse som naar man

bereder sig til et voveligt Spring, brummede han: „Nu tænker jeg det gaaer — — vilde Hr. Lieutenanten maaskee lægge sig en Kjende længere agterud.“ Hurtig som en Vindhund fløi han ud af Døren og var i to Spring oppe paa Raaen; i næste Minut havde han skjaaret Tougene over og Seilet flagrede los, medens han ligesaa hurtigt entrede ned igjen. En Salve knaldede fra Land; da den unge Matros atter satte Foden paa Dækket, greb han med en smertelig Mine til det saarede Sted; men smilende næsten i samme Øieblik, raabte han: „Du traf rigtigt, Du tørre Rad! syr kun væk!“

Glad over dette heldige Udfald, iilte Lieutenanten nu sin Baadsmand til Hjelp og Seilet blev sat til. Dog, den umærkelige Luftning formaaede ei at fylde det; kun et Par Favne drev Gallejen fra Land; med fortvivlet Iver fyrede Grenaderne Salve paa Salve og tvang de tvende modige Sømænd at søge tilbage til Kahytten. Gallejen syntes tabt; Seilet daskede slapt ned fra Raaen og Fartøjet begyndte atter at drive ind paa Kysten.

„Tillader Hr. Lieutenanten“ — sagde den unge Matros og skubbede sig igjen forbi sin Officeer — „mig synes jeg hører Aareslag.“ — „Tag Dig i Agt“ — advarede Helmich med dæmpet Røst og mørke Miner — „de vente kun paa vore Hoveder, for at tage Sigte.“ — „Saa høit vove de sig ikke“ — vedblev Matrosen med et sarcastisk Smiil — „jeg skal nok vogte mig for at vise dem Skiven nok engang — — for Satan! beder ellers om Forladelse; men hvad er det for en løjerlig Gallionsfigur, Skuden histhenne har faaet opsat.“ Forundret over denne Yttring af sin Undergivne, stak Lieutenanten ligeledes Hovedet udenfor og hans Miner opklaredes, idet han udbrød: „Gud være lovet! det er jo Lieutenant Prinz med Halvgallejen „Pollux,“ der kommer os til Undsætning.“ — „Ja rigtig“ — bekræftede Mathias og udbrød i en kort Latter — „ti Gange vil jeg lade mig kjølhale, naar det ikke er en af Skipper Elias's forbandet prægtige Gavtyvestreger. Vil Hr. Lieutenanten blot see, staaer ikke den skindmagre Karl der i sit bare inderste Betræk og fægter i Luften — — ha, ha! saa skulde den

Onde ogsaa! — — ligner han ikke grandgivelig Storken paa min Gamles Fiskerhytte i Gilleleje." —

Den saaledes beskrevne Person var en graahærdet, men endnu kraftig og behjertet Sømand ved Navn Elias Wulf, som allerede i tidligere Dage ved sin Forvovenhed havde erhvervet sig Anseelse blandt sine Jevnlige og som nu begyndte at blive ung igjen paa Tordenskjolds raske Togter. Da han saae Gallejen blottet for Besætning og i Fare for at tages, havde han søgt at opmuntre sine Kammerater paa Halvgallejen „Pollux" til at hente den bort fra Kysten; men uagtet Chefen, Lieutenant Prinz, var villig til det farlige Tog, vægrede Mandskabet sig ved at forrette Tjeneste i et saa fortvivlet Ærinde, da de paa det aabne Fartøi ingen Beskyttelse fandt mod de utallige Kugler. Rask sprang derfor den gamle Sømand op paa Dækket, slængte Klæderne af sig og stillede sig i det blotte Linned med en blank Kaarde i Haanden bag Hytten, for ret at falde Fjenden i Øinene. „Hal nu kun ud, Manne!" — raabte han til Kammraterne — „de Hallunker derinde blive allerede saa forhippede paa at treffe min Person, at de nok glemme at tage Sigte af Eder."

Smilende over dette snurrige Indfald, trak Mandskabet lystigt paa Aarerne og Fartøjet fløi ind til Gallejen. Den vovelige Streg lykkedes virkelig; thi Grenadererne, der ansaae det Hele for en Spot, sigtede Alle som Een paa den hvide Skikkelse i Forstævnen; men ved den Fart, Halvgallejen skjød, forfeilede Kuglerne det ellers tydelige Maal og med høi Latter naaede man „Prinds Carl." Lieutenant Helmich og Mathias forlode nu deres Tilflugtssted; i en Haandevending var Rebet, som Elias Wulf hev op til dem, surret fast og med Harme maatte Grenadererne ogsaa see denne Prise undkomme. Kuglerne, som de hagltæt sendte efter, pebe bort over Dækket eller sloge magtesløse ind i Gallejens Egesider.

Da Wodrof igjen kom ombord paa „Lolland" og iilte til Skandsen, for at bringe Melding om det heldigt udførte Hverv, hævede Tordenskjold sig lidt i Veiret fra sin halvt liggende Stilling; med et venligt Smiil og lettende paa

Hatten raabte han Kadetten imøde: „Lykønsker Eder, Hr. Lieutenant! til den overstandne Ildprøve; glæder mig at have en saa kjæk Officeer paa Escadren, der kan udfylde en af vore faldne Heltes Plads.“ — Blussende af Overraskelse og Glæde, traadte den unge Mand et Skridt nærmere og blottende sit Hoved, sagde han: „Finder Hr. Commandeuren virkelig den Smule Tjenesteiver en saadan Belønning værd, saa takker jeg paa det Bedste og takker to Gange; thi I har jo selv lært mig, hvordan man henter Feldttegnet.“ — „Oho! ikke saa ilde“ — lo Tordenskjold; men ømmende sig lidt, sank han tilbage og tilføjede med svagere Røst: „Har ellers ikke lært Eder at slingre; altid ligeud; men veed, I mener det godt. Iøvrigt har Hr. Lieutenanten ufortøvet at træde over paa Eders Gallei „Sophia“ og overtage sammes Commando; skal forsynes med Mandskab fra Orlogsskibene. Har paa Tilbagevejen at gaae om Siden af „Lolland“ og holde Alt klart til at modtage ethvert Angreb, men fyrer i paakommende Tilfælde ikke før I er Fjenden paa halvt Kanonskud nær.“ Han lettede atter paa Hatten, og med Ungdommens glade Forhaabninger i det kjække Øje, skyndte den nye Lieutenant sig afsted, for at betræde sin egen Planke.

Sidebatterierne fortsatte endnu i nogen Tid Kanonaden; men deres Ild blev svagere og svagere og gjorte ingen synderlig Virkning, ligesaalidt som Infanteriets Kugler, der matte pladskede ned i Vandet omkring de forskjellige Fartøjer. Paa et givet Signal fra „Lolland“ satte hele Escadren sig snart i Bevægelse og forlod i god Orden Havnen. Udenfor Bugten kastedes Anker, da det var nødvendigt at foretage nogle Reparationer ved Takkelagen og øvrige beskadigede Skibsredskaber; men saasnart man var bleven færdig hermed og Chirurgerne erklærede, at Tordenskjolds Saar ei længer lode befrygte nogen Fare, lettede Escadren atter Anker. Orlogsskibene gik til Frederiksstad i Norge og Gallejerne ned ad Viigsiden, for om muligt at hindre nye Transporters Overførsel til Strømstad.

Ende paa anden Deel.

163